

PERSFOCUS

TWAALFDE JAARGANG NUMMER 11 - NOVEMBER 1996

KNIPSELKRANT VAN VERENIGING MARTIJN
OVER KINDEREN, VOLWASSENEN EN SEKSUALITEIT

Royer in *Le Soir*.

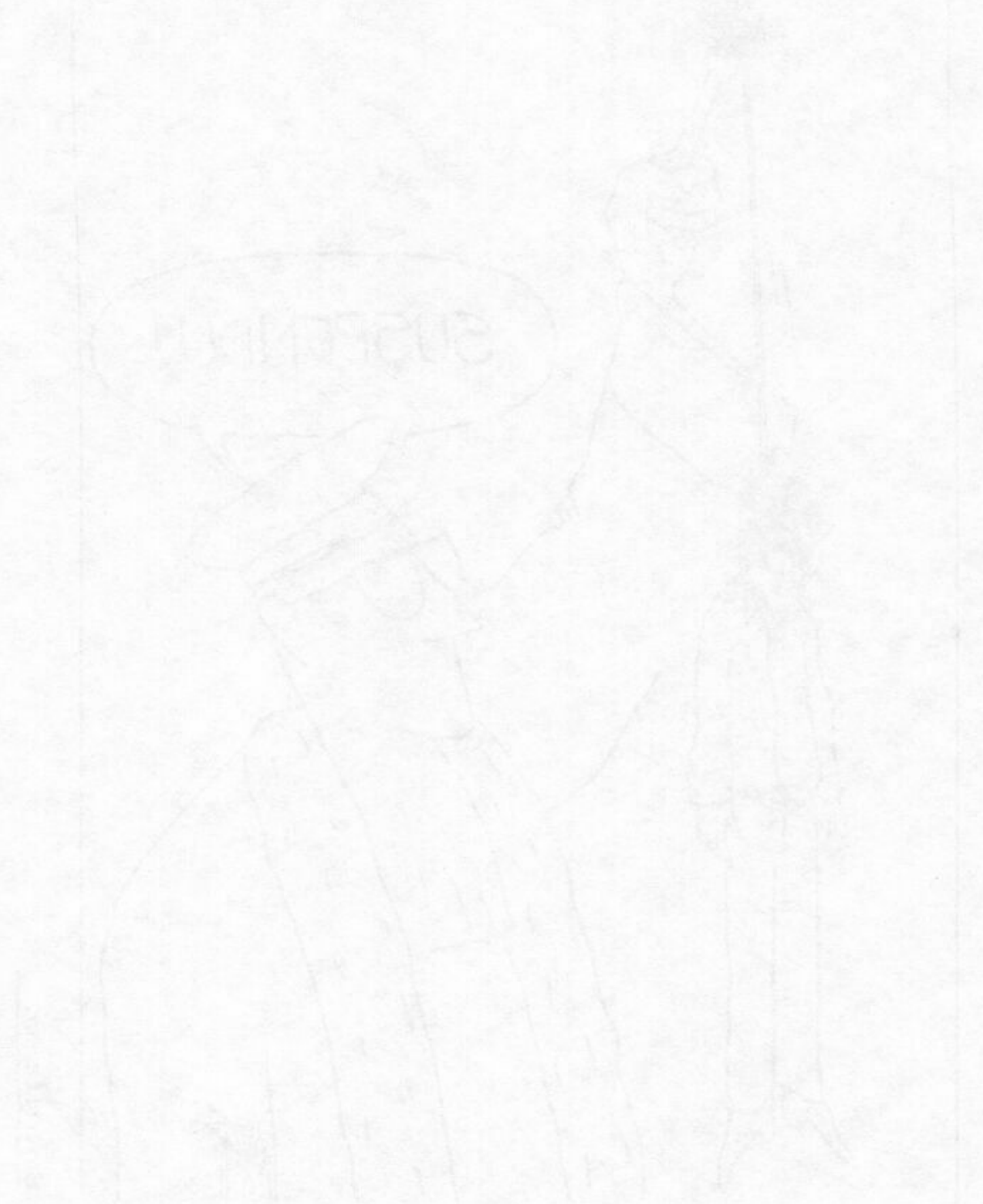
IN HET EERSTE DEEL VAN DIT NUMMER:

Vice-premier Di Rupo verdacht van pedofilie	pag. 2
Nauwelijks kinderporno op de banden van Dutroux	pag. 10
België op drift	pag. 13
Wat zeggen kinderen tegen Dutroux?	pag. 21
Kinderpornonetwerken opgerold (waaronder dat van Bleisch)	pag. 25
Roep om strijd tegen kinderporno en misbruik	pag. 27
Europa en Sorgdrager bundelen krachten tegen ontvoering en misbruik	pag. 30
Vermissing en ontvoering...	pag. 34
...of wat daar (voor de Volkskrant) op lijkt	pag. 36
Penthouse, Panorama, 2 Vandaag: pedo = homo = Dutroux!	pag. 38
Pedofilie: 't blijft tobben	pag. 40

REPORT

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

BY THE AUTHOR

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

CHICAGO, ILLINOIS

1950

PRINTED IN THE UNITED STATES OF AMERICA

PERSFOCUS, TWAALFDE JAARGANG, NUMMER 11, NOVEMBER 1996

Met knipsels uit:

Volkskrant	Vk
Telegraaf	Tel
Algemeen Dagblad	AD
NRC Handelsblad	NRC
Trouw	Tr
Het Parool	Par
Nieuwsblad van het Noorden	NvhN
Haagsche Courant	HC
Alkmaarse Courant	AC
Gooi en Eemlander	G+E
Rotterdams Dagblad	RD
Primeur	Pr
Staatscourant	
VPRO-gids	VPRO
Groene Amsterdammer	GA
Elsevier	ELS
Vrij Nederland	VN
HP De Tijd	
XL (COC)	
Gay Krant	GK
Penthouse	
Kids (Min. Van Ontwikkelingssamenwerking)	
Uitleg (Min. Van OCenW)	
Het Schoolblad	HS
Uit Duitsland:	
Tageszeitung	TAZ
Emma	
Uit België:	
Gazet van Antwerpen	GvA
La Dernière Heure	LDH
Dagblad de Limburger	DDL
HUMO	
De Standaard	STA
Het Nieuwsblad	NIE
Uit Frankrijk:	
Libération	Lib
Uit Engeland:	
The Independent	Indep
The Observer	OBS

Abonnementen op Persfocus kosten f 65,— per jaar. Verzending als brief kost f 85,—.
Losse nummers f 8,—.

Giro 5459646 van Vereniging Martijn
Postbus 93.548
1090 EA Amsterdam

Onderzoek justitie België Ministers beschuldigd van pedofilie

Door onze correspondent **SEN VAN DER VELDEN** *NRC*
BRUSSEL, 18 NOV. De Belgische justitie doet een onderzoek naar mogelijke pedofilie van ministers. De federale vice-premier Elio Di Rupo heeft gisteren woedend gereageerd op berichten dat hij seksuele relaties met minderjarigen zou hebben gehad.

De andere betrokken politicus, de christen-democratische minister van Onderzoek, Jean-Pierre Grafé, van de Waalse Gewestregering, wilde volgens zijn woordvoerder vanmorgen niet reageren.

De socialist Di Rupo zei gisteren dat berichten die over hem de ronde doen, de grenzen van het weezinwekkende overschrijden. „Blijkbaar ben ik het slachtoffer van verwarving tussen feiten uit mijn privé-leven die niemand schade berokkenen en weezinwekkende, afschuwelijke daden die men mij in de schoenen wil schuiven”, aldus Di Rupo in een verklaring. Verschillende Vlaamse kranten schreven zaterdag dat justitie zijn betrokkenheid bij een pedofilie-zaak onderzoekt.

Andere Belgische ministers die de afgelopen dagen zijn beschuldigd van corruptie, hebben het afgelopen weekeinde ook verontwaardigd gereageerd. De liberale oppositie wil een spoedbijeenkomst van het parlement waar premier Dehaene uitleg geeft over de rol van ministers bij schandalen. Volgens de liberale partijvoorzitter, De Croo, is het vertrouwen van de bevolking in de politieke leiding dermate geschokt, dat zo'n bijeenkomst noodzakelijk is. Maar partijvoorzitters van regeringspartijen, de christen-democraat Van Peel en de socialist Tobback, verweten hem gisteren politiek garen te willen spinnen bij „deze dramatische tijden voor de democratie”.

Wel of niet terecht vermeende schandalen komen in België op het ogenblik in hoog tempo naar buiten. Federaal minister van Landbouw, Pinxten, heeft een proces aangekondigd tegen het plaatsvervangend hoofd van het Hoog Comité van Toezicht, Vermeulen. Die zou zijn goede naam hebben aangetast door bekend te maken dat het Comité — een justitieel controle-organ voor ambtenaren en ministers — is belemmerd bij onderzoek naar vermeende belastingontduiking door de minister van Landbouw. Pinxten ontken dat hij te weinig BTW op de bouw van een woning heeft betaald. Vermeulen heeft op zijn beurt een aanklacht tegen de mi-

nister aangekondigd, omdat die hem van incompetentie heeft beschuldigd.

De Vlaamse christen-democratische minister voor Milieu, Kelchtermans, heeft van het dagblad Het Laatste Nieuws ruimte geëist om de beschuldiging dat hij een leugenaar is, te kunnen weerleggen. Kelchtermans zal door justitie worden ondervraagd in verband met een financiële bijdrage die een fabrikant van plastic bakken voor chemisch afval zou hebben gegeven aan een studiecentrum van de christen-democratische CVP.

De beschuldigingen over pedofilie aan het adres van Di Rupo zijn publiek geworden nadat vrijdagavond in de Brusselse gemeente Sint-Gillis huiszoeken zijn gehouden. Volgens verschillende kranten ging het daarbij om het verzamelen van bewijsmateriaal over seksuele contacten met minderjarigen, die zowel Di Rupo als een niet met name genoemde Waalse minister zouden hebben gehad. Volgens een woordvoerder heeft de Waalse minister Grafé te horen gekregen dat het om hem gaat. Justitie heeft geen enkele mededeling over de huiszoeken gedaan. Di Rupo noemde de berichten over hem gisteren krankzinnig en kwetsend. „Ik weiger ons land te zien verzinken in een ware heksenjacht, McCarthyisme van het ergste soort. Wij zijn allen meer waard dan dat”, aldus de vice-premier.

De socialistische minister van Binnenlandse Zaken, Johan Van de Lanotte, heeft op zijn beurt boos gereageerd op beschuldigingen van de ouders van het vermoorde meisje Mélissa dat hij vorig jaar al op de hoogte was van het mislopen van het onderzoek naar de verdwijning van hun kind, maar daaraan niets heeft gedaan. Vande Lanotte heeft vorig jaar de ouders van de verdwenen Mélissa bemiddeling toegezegd bij hun contacten met justitie. Meer kon hij volgens hem niet doen, omdat hij politie en justitie geen opdrachten kan geven. De eis van de ouders dat hij opstapt als minister legt hij naast zich neer. „omdat hij niet als politieke zondebok wil dienen”.

Belgische vice-premier genoemd in zedenzaak

Door onze correspondent **Jan Schils**
BRUSSEL - Het parket in Brussel is een onderzoek begonnen naar pedofiele misdrijven die zouden zijn gepleegd door de Franstalige Belgische vice-premier Elio Di Rupo en de Waalse gewestminister Jean-Pierre Grafé.

Dat heeft justitie in Brussel zaterdag bevestigd. Zij wijst erop dat het onderzoek verband houdt met 'getuigenissen over misbruik van minderjarige jongens die nog op hun waarheidsgehalte moeten worden beproefd'.

Di Rupo is een Waalse socialist van Italiaanse afkomst. Hij is behalve vice-premier ook minis-

ter van economische zaken en telecommunicatie in de regering-Dehaene. De christendemocraat Grafé is minister voor hoger onderwijs, wetenschapsbeleid, internationale betrekkingen en sport.

Voor de Waalse socialisten (PS) is de opschudding rond Di Rupo des te pijnlijker, omdat hij na alle schandalen in België door de PS naar voren was geschoven als het boegbeeld van een politieke generatie met 'schone handen'.

Elio Di Rupo heeft gisteravond een persbericht uitgegeven waarin hij de beschuldigingen tegen hem 'walgelijk en vre-

Pedofilie-gerucht achtervolgt Belgische politici

huiszoeken van vrijdagavond zijn ook niet uitgevoerd in huizen of woningen van de ministers. Dat is ook niet mogelijk, omdat de ministers onschendbaar zijn, zo lang het parlement hun onschendbaarheid niet heeft opgeheven. De Brusselse justitie sluit niet uit dat de geruchten over de politici 'leugenaars' zijn. Het Laatste Nieuws schrijft dat de justitie voorlopig slechts bezig is de betrouwbaarheid te controleren van de verkregen informatie.

De jongste geruchten waren dit weekeinde voor de liberale oppositieleider Herman De Croo reden om premier Jean-Luc Dehaene te vragen op korte termijn het parlement tekst en uitleg te geven.

Volgens De Croo moet Dehaene snel duidelijkheid verschaffen, omdat de geloofwaardigheid van de politiek bij de bevolking al zwaar geschoot is.

Gerolf Annemans, de fractievoorzitter van het Vlaams Blok, heeft eveneens een verzoek ingediend om Dehaene te mogen interpelleren.

De regeringspartijen leverden zondag in het BRTN-program *De Zevende Dag* felle kritiek op 'pogingen van de oppositie om politieke munt te slaan uit de huidige crisis'. Voorzitter Louis Tobback van de Socialistische Partij vindt dat ook de oppositie de plicht heeft 'onderscheid te maken tussen geruchten en feiten'.

Volgens Tobback verkeert in België momenteel 'de democratie in een dramatische, zeer gevaarlijke situatie. Ik voel me rot. Ik heb geen zin in politieke spelletjes'. Tobback vroeg ook de VLD om 'goede wil te tonen' bij het oplossen van de problemen.

CVP-voorzitter Marc Van Peel beschuldigt de VLD van 'demagogie'. Van Peel vreest dat de crisis in België ontaardt in een 'hexenjacht' op politici zoals McCarthy in de Verenigde Staten op communisten joeg.

De 'schandaalsfeer' in België kreeg zaterdag nog een extra impuls door uitspraken van Willy Vermeulen, topman bij het Hoog Comité van Toezicht. Vermeulen had begin 1994 het zogenoemde Comité P, dat als parlementaire commissie de politiediensten controleert, een rapport toegestuurd, waarin hij sommige ministers van corruptie betichtte.

In het radioprogramma *Voor de Dag* verweet hij voorzitter Troch van het Comité P geen interesse te hebben gehad voor het rapport. 'Binnen een week stuurde Troch de klacht terug met de melding dat het comité niet bevoegd was', aldus Vermeulen. 'Als uitgerekend het Comité P de deur dichtklapt, rest niets anders dan publiek te gaan en een parlementaire commissie als laatste controleur op de overheidsinstellingen te laten ingrijpen.'

Commentaar

België 18-11

Sinds de zaak-Dutroux België heeft wakker geschud lijkt het wel of hooggeplaatsten in dat land permanent verwickeld zijn in schandalen. Nu weer onderzoekt de Belgische justitie de mogelijke betrokkenheid van twee ministers bij pedofilie-praktijken.

'Ik voel me rot'

Vervolg van pagina 1

Het Laatste Nieuws weet dat de vice-premier de afgelopen maanden al vaker het middelpunt is geweest van geruchten over homofiele relaties: 'Vrijwel altijd eindigde het verhaal met de bedenking dat hij er wel veel homofiele contacten op na-hield, maar dat nooit is aangetoond dat zijn partners soms ook minderjarigen waren.'

De jongste geruchten waren dit weekeinde voor de liberale oppositieleider Herman De Croo reden om premier Jean-Luc Dehaene te vragen op korte termijn het parlement tekst en uitleg te geven.

Volgens De Croo moet Dehaene snel duidelijkheid verschaffen, omdat de geloofwaardigheid van de politiek bij de bevolking al zwaar geschoot is.

Gerolf Annemans, de fractievoorzitter van het Vlaams Blok, heeft eveneens een verzoek ingediend om Dehaene te mogen interpelleren.

De regeringspartijen leverden zondag in het BRTN-program *De Zevende Dag* felle kritiek op 'pogingen van de oppositie om politieke munt te slaan uit de huidige crisis'. Voorzitter Louis Tobback van de Socialistische Partij vindt dat ook de oppositie de plicht heeft 'onderscheid te maken tussen geruchten en feiten'.

Volgens Tobback verkeert in België momenteel 'de democratie in een dramatische, zeer gevaarlijke situatie. Ik voel me rot. Ik heb geen zin in politieke spelletjes'. Tobback vroeg ook de VLD om 'goede wil te tonen' bij het oplossen van de problemen.

CVP-voorzitter Marc Van Peel beschuldigt de VLD van 'demagogie'. Van Peel vreest dat de crisis in België ontaardt in een 'hexenjacht' op politici zoals McCarthy in de Verenigde Staten op communisten joeg.

De 'schandaalsfeer' in België kreeg zaterdag nog een extra impuls door uitspraken van Willy Vermeulen, topman bij het Hoog Comité van Toezicht. Vermeulen had begin 1994 het zogenoemde Comité P, dat als parlementaire commissie de politiediensten controleert, een rapport toegestuurd, waarin hij sommige ministers van corruptie betichtte.

In het radioprogramma *Voor de Dag* verweet hij voorzitter Troch van het Comité P geen interesse te hebben gehad voor het rapport. 'Binnen een week stuurde Troch de klacht terug met de melding dat het comité niet bevoegd was', aldus Vermeulen. 'Als uitgerekend het Comité P de deur dichtklapt, rest niets anders dan publiek te gaan en een parlementaire commissie als laatste controleur op de overheidsinstellingen te laten ingrijpen.'

king heeft gedaan op verdachte adressen en daarbij belastend materiaal in beslag heeft genomen, waaronder een grote voorraad videobanden. De huiszoeken vonden overigens niet plaats ten huize van de beschuldigde ministers, want die zijn krachtens de Belgische wetgeving onschendbaar. Justitie, die de actie van de politie bevestigde, heeft het parlement (nog) niet gevraagd hun onschendbaarheid op te heffen.

In het schandaal wordt concreet de naam van één minister genoemd, de Waalse vice-premier Elio di Rupo van het federale kabinet. De ander zou een bewindsman zijn uit de Waalse Gemeenschapsregering. Zij zijn intussen niet de enige hooggeplaatsten tegen wie dit weekeinde ernstige beschuldigingen werden geuit.

Gaat het bij hen om mogelijke betrokkenheid bij een seks-schandaal, bij de christen-democratische minister van Landbouw, Pinxten, is belastingontduiking in het geding. Hij zou zijn villa zwart hebben laten bouwen. En dan is er nog de drugskolonel H. Luyten van de Belgische ambassade in Den Haag. Die is geschorst omdat hij, naar verluidt, zelf betrokken was bij de handel in drugs.

Drie schandalen, kortom, in één weekeinde. Dat is een beetje te veel van het slechte. Oppositieleider De Croo heeft beslist geen ongelijk wanneer hij stelt dat het vertrouwen van de Belgische bevolking in haar leiders opnieuw een gevoelige knak heeft gekregen.

Oppositie AD België eist 18/11 spoedzitting zedenzaak

Vervolg van pagina 1

De regeringspartijen in België beslissen vanochtend of het parlement in spoedzitting bijeenkomt over de zedenzaak. De leider van de Vlaamse liberale oppositiepartij VLD, Herman De Croo, viel scherp uit: „Het vertrouwen van de bevolking in deze rooms-rode regering is zo geschokt, dat een openbaar debat zich opdringt.”

De regeringspartijen pleegden koortsachtig overleg om uit de nieuwe crisis te geraken. De Waalse socialisten (PS) verzetten zich fel tegen sancties tegen 'hun' vice-premier. De PS en ook de Waalse christen-democraten zouden de gevraagde spoedbijeenkomst willen verhinderen.

De Vlaamse christen-democraten (CVP) en socialisten (SP) stelden zich op het standpunt dat de justitie deze jongste zedenzaak 'zonder aanzien des persoons' moet onderzoeken. Maar de regeringscoalitie mag volgens beide partijen niet onder de zaak lijden.

De gerechtelijke politie heeft na tips van getuigen vrijdagavond in de Brusselse gemeente St. Gillis op twee adressen huiszoeken verricht op zoek naar bewijzen tegen beide ministers. De woningen van de bewindslieden zelf konden niet worden doorzocht, omdat zij onschendbaar zijn.

Het parket in Brussel bevestigde dat er een onderzoek tegen de twee Franstalige ministers aan de gang is, maar wilde geen nadere details verstrekken. Volgens de getuigen die met de namen van beide politici naar het parket stapten, zouden in de doorzochte woningen onder meer belastende foto's te vinden zijn.

Op pagina 7
Oppositie België eist spoedzitting over zedenzaak

Opschudding rond Belgische vice-premier

PAR 18-11

door onze correspondent
SYP WYNIA

BRUSSEL - België is het afgelopen weekende opgeschrikt door een golf van politieke schandalen. Voor het eerst worden ook ministers beticht van verboden seksuele handelingen met kinderen. De andere schandalen betreffen corruptie. De oppositie heeft om een parlementair spoeddebat gevraagd. Premier Jean-Luc Dehaene weigert tot dusver ieder commentaar.

Zijn vice-premier Elio di Rupo, een voorman van de Waalse socialisten, reageerde gisteravond verbolgen op berichten in de media dat de politie onderzoekt of hij aangeklaagd moet worden wegens ontucht met minderjarige jongens. De politie in Brussel zou volgens de berichten al weken bezig zijn met het samenstellen van een dossier over Di Rupo en zou overwegen de zaak over te dragen aan het Hof van Cassatie. Dit hoogste Belgische rechtscollege is als enige bevoegd ministers te berechten.

In de politieke wereld is het al

jaren een publiek geheim dat Di Rupo, zoon van Italiaanse immigranten praktizerend homoseksueel is, hoewel hij officieel samenwoont met een vrouw. Ook was het niet onbekend dat hij betrekkelijk jonge vrienden heeft. Di Rupo werd bijna drie jaar geleden benoemd tot vice-premier, toen Guy Coëme die functie moest neerleggen wegens zijn rol in het omkopschandaal rond de Agusta-helikopters.

Naar verluidt zouden de namen van Di Rupo en die van de Waalse minister Jean Pierre Grafé, een christen-democraat, onlangs zijn gevallen nadat een groep jonge mannelijke prostitués was opgepakt in de buurt van het Brusselse Fontainasplein, dat doorgaat voor het centrum van de jongensprostitutie in de hoofdstad. Volgens andere berichten zou ook een jongen uit Belgisch-Limburg aan de politie hebben gemeld dat hij als minderjarige een relatie met Di Rupo heeft gehad.

Di Rupo gaf gisteravond een verklaring waarin hij woedend uithaalde naar de Vlaamse kranten, die zaterdag meldden dat er een onderzoek tegen de vice-pre-

mier loopt. In verband daarmee zouden er vrijdagavond huiszoeken zijn gedaan in de Brusselse deelgemeente Sint Gillis. Di Rupo gaf ook de Vlaamse liberale partijvoorzitter Herman De Croo een veeg uit de pan, omdat de naam van de vice-premier in twee televisieprogramma's noemde.

Onderzoek naar Elio di Rupo in pedofilie-zaak

Volgens Di Rupo is 'het gevoelsleven een schat die slechts gedeeld kan worden met verantwoordelijke personen die daarmee instemmen'. "Wat vandaag wordt beweerd, overschrijdt de grenzen van het weerzinwekkende," aldus de Di Rupo.

"Blijkbaar ben ik het slachtoffer van verwarring tussen feiten uit mijn privé-leven die niemand schade berokkenen en weerzinwekkende, afschuwelijke daden

die men mij in de schoenen wil schuiven."

Hij spreekt van 'waaninnige en kwetsende berichten' en zegt dat hij vreest 'voor een heksenjacht', vergelijkbaar met die van de Amerikaanse senator McCarthy op vermeende communisten in de jaren vijftig.

Volgens sommige berichten was de onthulling in de kranten van zaterdag over het pedofilie-onderzoek dat ook Di Rupo raakt niet toevallig. Via een lek bij de Brusselse politie zouden ook andere hooggeplaatste Belgen op de hoogte zijn gesteld van problemen die zij kunnen verwachten.

Welzijnswerkers in de buurt van het Fontainasplein beweren al geruime tijd dat bekende Belgen tot de clientèle behoren van de jongens die rond het plein werken en dat de jongens daar onderling ook over opscheppen. Volgens deze bronnen komt het echter zelden voor dat zeer jonge jongens opduiken op het Fontainasplein.

Los van de zaken Di Rupo en Grafé openbaarde dit weekende Willy Vermeulen, de tweede man van het zogenaamde Hoog Comi-

té van Toezicht, dat corruptie in het ambtelijk apparaat moet tegen gaan, een lange reeks dubieuze zaken die hij de afgelopen jaren niet had mogen onderzoeken. Volgens Vermeulen dwongen politici zijn chef om de betwiste zaken in de doofpot te stoppen. Vermeulen noemde minstens vijf namen van huidige of voormalige ministers: voormalig minister van defensie Leo Delcroix, minister van landbouw Karel Pinxten, de Vlaamse minister Luc Van Den Bossche en twee ministers van het Brusselse gewest.

De minister van landbouw, de christen-democraat Karel Pinxten, zou de afgelopen jaren nauwelijks btw hebben betaald op de bouw van zijn kapitale woning. Pinxten werd bovendien verdacht van gerommel met de verkoop van industrieterreinen en het aannemen van illegale giften voor zijn verkiezingscampagne. Pinxten ontkent en wil Vermeulen vandaag nog voor de rechter dagen wegens laster. Vermeulen dreigt van zijn kant ook met een proces, omdat de minister hem zowel 'incompetent' als 'te kwader trouw' heeft genoemd.

Onderzoek België naar ministers

Door onze correspondent NRC

BRUSSEL, 19 NOV. De Belgische justitie wil vice-premier Di Rupo en de Waalse gewestminister Grafé ondervragen over mogelijke seksuele contacten met minderjarigen. De Brusselse procureur-generaal Van Oudenhove heeft daarom het parlement en de Waalse gemeenschapsraad verzocht de onschendbaarheid van de twee ministers op te heffen.

De procureur-generaal wil de twee ministers voor verder onderzoek door verwijzen naar het Hof van Cassatie. De Belgische premier, Dehaene, heeft nog met geen woord gereageerd op de verdenking van pedofilie die tegen de tweede man van zijn kabinet is gezet. Een verzoek van de Vlaamse liberalen om een spoeddebat van het parlement over de ontstane situatie is afgewezen. Het zal waarschijnlijk tot donderdagmiddag duren voordat de Kamer praat over de golf van schandalen met politici.

De Waalse socialist Di Rupo, zoon van een Italiaanse immigrantenfamilie, heeft gisteren nog eens de beschuldigingen ontkend. De christen-democraat Grafé heeft gisteren verklaard niets te vrezen. Leiders van de meeste politieke partijen reageren voorzichtig. Ze waarschuwen dat bij de huidige golf van politieke schandalen niet iedereen vogelvrij verklaard moet worden maar onderstrepen ook dat justitie en politie hun werk moeten kunnen doen.

Vanmorgen zullen de fractievoorzitters in de Kamer en in de Waalse Gemeenschapsraad zich over de posities van Di Rupo en Grafé beraden. Volgens de grondwet kan een minister die van strafbare feiten wordt verdacht pas door justitie ondervraagd worden nadat de Kamer daarvoor toestemming heeft verleend. Een minister kan uitsluitend door het Hof van Cassatie worden berecht.

Niet justitie, maar de Kamer moet Di Rupo in eerste instantie in staat van beschuldiging stellen (in het geval van Grafé moet de Waalse Gemeenschapsraad dat doen). Daartoe moet een parlementaire ad hoc commissie worden benoemd die het dossier van justitie bekijkt en vervolgens de Kamer (of de Gemeenschapsraad) adviseert over een in te nemen standpunt.

Pas wanneer de minister door het parlement in staat van beschuldiging is gesteld, kan het Hof van Cassatie een gerechtelijk onderzoek beginnen. Er is echter ook een tussentijdse mogelijkheid. Die kan worden gebruikt als het parlement vindt dat het onvoldoende gegevens heeft om een besluit te kunnen nemen. Dan kan justitie alleen toestemming gegeven worden om de betrokken minister te verhoren. Mede op grond van wat bij dat verhoor blijkt wordt dan vervolgens besloten of de minister voor het Hof van Cassatie moet komen.

De meeste politieke leiders wilden vanmorgen nog niet ingaan op de vraag of de ministers moeten optreden als hun onschendbaarheid wordt opgeheven en zij voor het Hof van Cassatie moeten verschijnen. De Waalse socialisten tonen zich zwaar aangeslagen door het in opspraak komen van Di Rupo. Deze zei gisteren graag zo snel mogelijk op vragen van justitie te willen antwoorden. Hij zei het slachtoffer te zijn van „duivelse machinatie”. Opvallend was dat hij geen enkele keer expliciet ontkende ooit seksuele handelingen met minderjarigen te hebben gepleegd. In België zijn seksuele betrekkingen met jongeren onder de zestien jaar strafbaar, ook als de minderjarigen met het contact hebben ingestemd.

Sinds in augustus de zaak van moord op ontvoerde kinderen door de bende van Marc Dutroux aan het licht kwam, zijn in België voortdurend vage beschuldigingen gedaan over 'hooggeplaatsten' die relaties zouden hebben met netwerken van pedofielen. De roep om justitiële vervolging van pedofilie werd massaal gedaan tijdens de 'witte mars' vorige maand in Brussel, waarbij driehonderdduizend mensen betoogden voor snelle oplossing van zaken van ontvoerde kinderen. De Waalse

NVHN 18-11

BRUSSEL - De Belgische justitie onderzoekt vermeende pedofiele praktijken van twee ministers. Het zou gaan om vice-premier Elio di Rupo van de federale regering en een nog onbekende minister van de Franse gemeenschapsregering.

Vooralsnog is onduidelijk of justitie over bezwarende feitenmateriaal beschikt tegen de beide ministers. Sinds de zaak-

Dutroux circuleren geregeld geruchten over de betrokkenheid van hooggeplaatsten bij pedofilienetwerken. Niettemin zorgen de berichten over het jongste onderzoek voor de nodige politieke opschudding. De liberale oppositieleider De Croo eiste dat vandaag een spoeddebat wordt gehouden met premier Dehaene.

Vrijdagavond verrichtte de politie huiszoeken op het Brusselse Fontainasplein, dat bekendheid geniet wegens homoprostitutie. Justitie zou

daarbij op zoek zijn geweest naar bewijzen over pedofiele activiteiten van de twee bewindslieden. De ministers zelf kunnen niet worden ondervraagd omdat ze onschendbaarheid genieten.

De affaire heeft voorsnogs niets te maken met de zaak-Dutroux. Een verband met de arrestatie van twee mannen enkele weken geleden ligt meer voor de hand. De mannen bleken honderden videobanden met kinderporno in hun bezit

te hebben. De politie kwam hen op het spoor na verklaringen van twee minderjarige homofoertjes, afkomstig van het Fontainasplein.

Tijdens het spoeddebat wil oppositieleider De Croo niet alleen praten over het onderzoek naar Di Rupo, maar tevens de kwestie Pinxten aan de orde stellen. De christen-democratische landbouwminister Pinxten wordt ervan verdacht btw te hebben ontdoken bij de bouw van zijn villa.

Justitie Brussel wil verhoor vice-premier

BRUSSEL (ANP) - De Brusselse justitie wil de onschendbaarheid van de Belgische vice-premier Elio di Rupo laten opheffen.

Zij zegt sterke aanwijzingen te hebben dat de Waalse socialistische politicus zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik van jongens onder de zestien jaar, een misdrijf in België. Procureur-generaal Van Oudenhove van het Brusselse parket heeft kamer-voorzitter Langendries gevraagd Di Rupo door te verwijzen naar het Hof van Cassatie. Dit hoogste Belgische rechtscollege houdt zich bezig met strafonderzoek naar bewindslieden. Ook de minister van onderwijs van de Waalse regering Jean-Pierre Grafé wordt verdacht van seks met minderjarige jongens. Ook beëindiging van zijn onschendbaarheid is gevraagd. Vice-premier Di Rupo zou zijn chauffeur regelmatig jonge jongens heb-

socialistische partijvoorzitter. Busquin zei gisteren voorzichtig over Di Rupo: „Ik ben de voorzitter van de socialistische partij en verantwoordelijk voor die partij en het is niet mijn taak het privéleven van partijleden te kennen of erover te oordelen."

De 64-jarige Waalse minister van Hoger Onderwijs en Onderzoek Jean-Pierre Grafé heeft een lange politieke carrière achter de rug. Hij werd in 1982 al eens beschuldigd van pedofilie. Het Belgische parlement weigerde toen echter te voldoen aan een verzoek van justitie om zijn parlementaire onschendbaarheid op te heffen.

ben laten ophalen. Justitie en politie baseren zich daarbij op mondelinge getuigenissen. Deze zijn in tegenstelling tot eerdere berichten niet verkregen nadat jongensprostitués na een razzia van enkele weken geleden zijn gaan praten. Volgens justitie gaat het om een nieuw onderzoek. De „diep gekwetste" Di Rupo zegt zich van geen enkel strafbaar feit bewust te zijn. Hij wil zelf graag ondervraagd worden om zich vrij te pleiten. Di Rupo, minister van economische zaken in de regering-Dehaene, voelt zichzelf het slachtoffer van een „helse machinatie". Hij zegt dat vijanden hem bewust willen beschadigen. Grafé ontkent, net als Di Rupo.

Van onze correspondent

Peter de Graaf

BRUSSEL

De Brusselse justitie wil de Belgische vice-premier Elio Di Rupo ondervragen over vermeende pedofiele contacten. De procureur-generaal heeft maandag een verzoek ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van de Waalse socialist.

De Waalse gewestraad ontving gisteren een soortgelijk verzoek. Want de Brusselse justitie wil ook de christen-democraat Jean-Pierre Grafé, minister van Onderwijs in de Waalse gewestregering, horen over mogelijke seksuele contacten met minderjarigen. In België is seks met jongeren beneden de zestien jaar strafbaar.

De procureur-generaal heeft officieel een vraag tot inbeschuldigingstelling ingediend bij de twee parlementen. Die zware grondwettelijke procedure is nodig om politici te kunnen doorverwijzen naar het Hof van Cassatie, het hoogste rechtscollege van het land. Van harde bewijzen over pedofiele praktijken is, voor zover bekend, nog geen sprake.

Zowel Di Rupo (PS) als Grafé (PSC) ontkent enige strafbare feiten te hebben gepleegd. De Belgi-

sche vice-premier, met de portefeuilles van Economische Zaken en Telecommunicatie, beweert dat hij 'altijd relaties heeft gehad met personen die verantwoordelijk waren en er mee instemden'. Hij ontkent zich ooit schuldig te hebben gemaakt aan pedofiele contacten. 'Geen enkele handeling in mijn privé-leven heeft ooit iemand geschaad', aldus Di Rupo.

Grafé zegt 'met vastberadenheid mijn eer als verantwoordelijk politicus en als burger te verdedigen'. Het is niet uit te sluiten dat de Waalse gewestminister het slachtoffer is van persoonsverwisseling. Afgelopen donderdag werd zijn broer, Jacques Grafé, gearresteerd op verdenking van seksueel misbruik van minderjarige jongens.

Het nieuws over het gerechtelijk onderzoek tegen Di Rupo lekte afgelopen weekende uit in enkele Vlaamse dagbladen. Afgelopen vrijdag verrichtte de politie verschillende huiszoeken in de buurt van het Brusselse Fontainasplein, een bekende tippelzone van schandknepen. Maar justitie onderstreepte gisteren dat de twee ministers met dat onderzoek niets te maken hebben. Daarentegen werd bevestigd dat de namen van beide politici voorkomen in twee andere pedofilielidossiers.

Het onderzoek is op gang gekomen na belastende verklaringen van anonieme getuigen. Onderzoeksrechter Jean-Marc Connerotte vroeg vlak voor het beruchte 'spaghetti-arrest' aan de bevolking om tips te verstrekken over pedofilienetwerken. De belastende getuigenissen tegen Di Rupo en Grafé zouden een direct gevolg zijn van deze oproep. Volgens het Vlaamse televisiestation VTM zijn verder ook nog de namen van een oud-minister en een procureur-generaal in ruste genoemd.

De geruchten en speculaties over pedofilie beheersten gisteren de Wetstraat, de Brusselse evenknie van het Binnenhof. Maar tot verantwoordiging van de Vlaamse liberalen wenste premier Jean-Luc Dehaene nog geen verklaring af te leg-

vaardbaar' dat de reputatie van politici te grabbel wordt gegooid door geruchten. Hij meent dat de democratie in gevaar is. Ook andere politici reageerden onthutst op de tot dusver onbewezen aantijgingen. De meeste politieke partijen eisen dat justitie snel klaarheid schept.

gen in de Kamer over de affaires. Volgens CVP-voorzitter Marc van Peel vindt Dehaene het huidige klimaat van geruchten en verdachtmakingen 'afschuwelijk'. Van Peel waarschuwt voor een heksenjacht in België.

Minister van Financiën Philippe Maystadt (PSC) vindt het 'onaan-

Belgische justitie wil di Rupo ondervragen

NYHN 15-11

BRUSSEL - Justitie in Brussel wil de ministeriële onschendbaarheid van de Belgische vice-premier Elio di Rupo laten opheffen. Justitie zegt sterke aanwijzingen te hebben dat de Waalse socialistische politicus zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik van jongens onder de zestien jaar. Zestien geldt in België als leeftijdsgrens voor homo- en heteroseksuele relaties.

Procureur-generaal Van Oudenhove van het Brusselse parket heeft Kamervoorzitter Langendries gevraagd Di Rupo door te verwijzen naar het Hof van Cassatie. Dit hoogste Belgische rechtscollege houdt zich bezig met strafonderzoek naar bewindslieden.

Di Rupo zou zijn chauffeur regelmatig jonge jongens hebben laten ophalen. Justitie en politie baseren zich daarbij op mondelinge getuigenissen. Deze zijn in tegenstelling tot eerdere berichten niet verkregen nadat jongensprostitués na een razzia van enkele weken geleden zijn gaan praten. Volgens Justitie gaat het om een nieuw onderzoek.

Ook de minister van Onderwijs van de Waalse deelregering Jean-Pierre Grafé wordt verdacht van ontucht met minderjarige jongens. Van Oudenhove heeft het Waalse parlement gevraagd ook zijn onschendbaarheid op te heffen. Vorige week is echter ook een broer van Grafé opgepakt we-

Richt in de nasleep van de zedenzaak-Dutroux de volkswede zich nu op ministers met een andersoortige seksuele geaardheid? Deze vraag is actueel nu de federale vice-premier Elio di Rupo beschuldigd wordt van pedofiele contacten.

gens kindermisbruik. Mogelijk is er sprake van persoonsverwisseling.

"Schandelijke laster", zo reageerde de geplaagde vice-premier in een persbericht. "Ik weiger ons land te zien verzin-ken in een ware heksexacht. McCarthyisme van de ergste soort", noteerde hij. Di Rupo zegt nu zo snel mogelijk door de gerechtelijke autoriteiten gehoord te willen worden. "Het is essentieel dat iedereen zo snel mogelijk wordt overtuigd van het hatelijke karakter die de valselijke beschuldigingen tegen mijn persoon in zich dragen. (...) Ik hecht eraan te herhalen dat ik noch van dichtbij, noch van verre iets te maken heb met pedofiele feiten", aldus de vice-premier.

Di Rupo gaf zondag in bedekte termen toe homoseksuele contacten te hebben. De Belgische homobeweging waarschuwt ervoor homoseksualiteit en pedofilie niet over een kam te scheren. De Federatie van Homowerkgroepen in België zegt dat de homohaar in het land door alle seksuele affaires toeneemt.

ELIO DI RUPO

Frivole socialist

NRC

Door onze correspondent BRUSSEL, 19 NOV. Elio di Rupo, de Belgische vice-premier die roemloos ten onder dreigt te gaan in een pedofilieschandaal, was met zijn politieke bliksemcarrière het toonbeeld van de geslaagde integratie van de 'tweede generatie' van immigranten. De vader van de toppolitician kwam, zoals duizenden Italianen na de Tweede Wereldoorlog, als mijnwerker naar België waar Di Rupo-junior in 1951 werd geboren in een voormalig gevangenenkamp te Morlanwelz.

"Ik kom uit een arm milieu. Mijn moeder kon niet lezen of schrijven. Mijn vader stierf toen ik één jaar was", antwoordde Di Rupo begin dit jaar op de opmerking dat sommige Waalse collega's hem verwijten een carrièrejager te zijn. Di Rupo, al tijd onberispelijk gekleed en getooid met een onafscheidelijk vlinderdasje, vertegenwoordigt de nieuwe generatie binnen de Parti Socialiste. De politicus wordt wel de nieuwe 'Dieu' van de Waalse socialistische genoomd. Maar zijn frivoliteit is in flagrante tegenspraak met de stijl van de socialisten van de oude stempel en daardoor wekte hij wrevel. Zo voorkwamen de gestaalde kaders in 1988 dat Di Rupo burgemeester werd van Mons, hoewel hij er een overweldigend aantal voorkeurstemmen had behaald. De politicus zelf heeft er altijd trots op gewezen dat hij een self

made man is. Di Rupo, doctor in de natuurwetenschappen, ging begin jaren tachtig de politiek in als medewerker op het kabinet van de Waalse minister-president Jean-Maurice Dehoussé. Hij was vervolgens wethouder, Europarlementariër, senator, Waalse minister van Onderwijs en federaal minister van Economie en Telecommunicatie. In 1994 volgde hij Guy Coëme op als vice-premier, toen deze ontslag moest nemen in verband met de Agusta-smeergeldaffaire. Als minister van Telecommunicatie was Di Rupo verantwoordelijk voor de privatisering van het telecombedrijf Belgacom.

Indien Di Rupo door de pedofilie-affaire moet opstappen als vice-premier, zou dit een zware klap betekenen voor de Waalse

Lot van Di Rupo in handen parlement

PAR 15-11 door onze correspondent SYP WYNIA

BRUSSEL - De Belgische vice-premier Elio di Rupo moet vrijwel zeker aftreden als gevolg van het verzoek van de Belgische Justitie om hem te ondervragen in verband met aanwijzingen, dat hij seksuele contacten heeft onderhouden met minderjarige jongens. De Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers behandelt deze week het justitiële verzoek om de parlementaire onschendbaarheid van de premier op te heffen.

Di Rupo (45) is leider van de Franstalige socialisten in de rooms-rode regering-Dehaene.

De meeste politieke partijen zijn het er over eens dat de vice-premier en minister van economische zaken niet kan aanblijven als het parlement ermee instemt dat hij wordt verhoord door het Hof van Cassatie. Hetzelfde lot kan de Waalse minister Jean-Pierre Grafé (64) treffen. Deze Franstalige christen-democraat wordt eveneens beticht van seks met minderjarige jongens. In België zijn dat voor de wet jongens jonger dan zestien jaar.

Het heeft er alle schijn van dat de problemen waarin Di Rupo en Grafé verzeild zijn geraakt, direct verband houden met de affaire-Dutroux. Meteen na het bekend worden van dit zedenschandaal, drie maanden geleden, bleken bij de politie op vele plaatsen in Bel-

FOTO REUTER Elio di Rupo

gië meldingen te zijn binnengekomen over mensen die werden beticht van ontucht met minderjarigen. Daarbij zaten ook verklaringen over Di Rupo.

De verklaringen over Di Rupo en andere vooraanstaande Belgen zwollen aan na de oproep van onderzoeksrechter Jean-Marc Connerotte om alles wat men wist over gevallen van pedofilie bij de politie te melden. De Luikse procureur-generaal Anne Thily, een partijgenote van Di Rupo, had de klachten aanvankelijk tot 'verjaard' willen bestempelen, maar werd ertoe aangezet het dossier door te sturen naar het parket in Brussel.

Het is opmerkelijk dat Di Rupo

Van onze correspondent TR 20/11 BRUSSEL - Het politieke lot van de Belgische vice-premier Elio di Rupo, die beticht wordt van seksuele contacten met minderjarigen, hangt aan een zijden draadje.

Een speciale parlementaire commissie besloot gisteren te onderzoeken of er voldoende reden is om de bewindsman door te verwijzen naar 's lands hoogste rechterlijke instantie, het Hof van Cassatie. Een positief

Parti Socialiste. De partij verloor de afgelopen jaren al enkele kopstukken, zoals de drie Guy's (federaal vice-premier Guy Coëme, Waalse premier Guy Spitaels en Waals minister Guy Mathot) die begin 1994 moesten aftreden in de Agusta-affaire. Opvallend is dat partijvoorzitter Philippe Busquin zich op de vlakte houdt in de affaire rond Di Rupo, die toch bekend staat als zijn beschermeling. "Ik ben geen bewaker van het privéleven van mijn partijgenoten", stelde Busquin gisteren in een reactie. Dit doet de vraag rijzen of Busquin en het PS-partijbureau wel achter de belaagde minister staan.

Ook voor de regering-Dehaene zou ontslag van de vice-premier een klap betekenen. Di Rupo staat bekend als gematigd en pragmatisch - iemand met wie te praten valt. Zo wist hij de Waalse socialisten te verzoenen met de strenge bezuinigingen die de regering-Dehaene nodig acht voor het halen van de criteria voor de Economische en Monetair Unie. Met zijn charmante uitstraling en de moeite die hij neemt om Nederlands te leren, is hij ook bij Vlamingen populair - wat niet van alle Waalse socialisten gezegd kan worden. Sommigen zagen in Di Rupo al de opvolger van Dehaene, als eerste Waalse premier in een kwart eeuw. Maar de schandaalsfeer die de selfmade-politicus nu omgeeft, maakt dit welhaast onmogelijk.

besluit houdt in feite in dat Di Rupo in staat van beschuldiging wordt gesteld, en dat hij niet kan aanblijven. Sommige kranten gaven gisteren al geen frank meer voor de wonderboy van de Waalse socialisten. 'Het einde' blokkeerde Het Laatste Nieuws. En de linkse krant De Morgen: 'Positie Di Rupo wankelt'. Er werden vergelijkingen gemaakt met de voormalige Navo-secretaris-generaal Willy Claes. Toen deze vorig jaar door het parlement werd doorverwezen naar het Hof van Cassatie, in verband met de Agusta-smeergeldzaak, was zijn politieke lot bezegeld.

Di Rupo, een flamboyante carrière-maker van eenvoudige Italiaanse komaf, hield gisteren zijn onschuld vol. Hij ontkende ook maar iets met pedofilie te maken te hebben, sprak van een 'georkestreerde actie' tegen zijn persoon, en voelde zich 'door de modder gesleurd'. Tot gisteravond wist hij niet welke beschuldigingen het openbaar ministerie in Brussel tegen hem verzameld heeft. Het parket had op basis van dit dossier gevraagd om de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van Di Rupo, om hem te kunnen ondervragen. Ook de minister van onderwijs van de Franstalige gemeenschapsregering, de christen-democraat Jean-Pierre Grafé, hangt opheffing van de parlementaire onschendbaarheid boven het hoofd. Een Waalse parlementaire commissie moet beoordelen of de aantijgingen ernstig genoeg zijn om hem in staat van beschuldiging te stellen. Ook hij wordt verdacht van seksuele contacten met minderjarige jongens, en ontkent. In België is het verboden seks te hebben met minderjarigen tot 16 jaar, ook als dat gebeurt met wederzijdse instemming.

Premier Jean-Luc Dehaene heeft tot dusverre gezwegen als het graf, maar het is duidelijk dat de politieke spanning in de Wetstraat, het Brusselse regeringscentrum, hoog oploopt. Di Rupo is in feite de tweede man in de

de contacten met minderjarigen niet rechtstreeks ontken, maar stelt dat hij niemand kwaad heeft berokkend en alleen seksuele omgang heeft gehad met partners, die daarin toestemden. Op de leeftijd van die partners gaat hij niet in. De straffen voor seksueel verkeer met kinderen van jonger dan zestien jaar kunnen oplopen tot twintig jaar dwangarbeid, vooral als het gaat om jonge kinderen en er sprake is van verkrachting.

Jean-Pierre Grafé werd in het begin van de jaren tachtig al eens beticht van omgang met minderjarige jongens. In die tijd lag de leeftijdsgrens nog op achttien jaar. Een bijzonderheid is dat Grafés 66-jarige broer, die in het verleden al veroordeeld is wegens ontucht met minderjarigen, vorige week in Brussel wederom op heterdaad werd betrapt.

De Belgische homobeweging maakt zich ernstig zorgen over de recente ontwikkelingen, omdat pedofilie dreigt te worden verward met homoseksualiteit. Volgens de Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit 'wint de homofobie weer terrein'.

Voor veel Belgische homoseksuelen en immigranten fungeerde Elio di Rupo bovendien als rolmodel: de zoon van arme Italiaanse immigranten die homoseksueel is en het niettemin tot vice-premier van België wist te brengen. Di Rupo zelf zegt dat hij snel door het Hof van Cassatie wil worden gehoord.

Belgische regering. Zijn Parti Socialiste, is oppermachtig in Wallonië. Het woord pedofilie is sinds de zaak-Dutroux het meest besmette woord in België. De zaak van de ontvoerde, misbruikte en vermoorde meisjes is echter in de publiciteit naar de achtergrond verdwenen (ook al omdat er in het onderzoek weinig of geen nieuwe feiten te melden vallen). Di Rupo bepaalt momenteel het nieuws. Dat hij er homoseksuele contacten op na heeft gehouden, is een publiek geheim in Brussel, maar nu het woord pedofilie gevallen is, is zijn positie nijpend geworden.

Zelfs in de serieuze media worden pedofilie en homoseksualiteit gemakkelijk over een kam gescheurd. De staatsomroep BRTN kondigde een radioprogramma aan met de woorden: „Homofolie en pedofilie: strafbaar of niet?“. De gezaghebbende r.k. krant De Standaard kapittelde gisteren de Belgische homobeweging, die het voor Di Rupo had durven opnemen. Het is de homobeweging, aldus een commentator van de krant, die een brochure publiceerde 'waarin pedofielen in geuren en kleuren hun belevenissen vertellen'.

De laatste weken ging er vrijwel geen dag voorbij of een magistraat dan wel een politicus raakte in opspraak, onder meer wegens duistere financiële zaakjes. Maar nimmer betrof het een spijfiguur als Di Rupo. In politieke kringen rijst dan ook de vraag of de regering-Dehaene deze zoveelste affaire kan overleven. Dehaene zelf kwam in de publieke opinie al onder vuur te liggen omdat hij zolang zijn kaken op elkaar hield over de zaak-Dutroux.

Lot Di Rupo aan zijden draad

de rots van Dehaene in opspraak

Van onze correspondent

Paul Koopman *NVHN 26-11*

BRUSSEL - "Ach, ik zou graag de rots willen zijn in deze woelige zee", zei oud-PvdA-fractie-leider Thijs Wöltgens op het moment dat zijn partij vanwege de WAO-crisis op zijn grondvesten schudde. Zo flagmatiek als Wöltgens is de Waalse socialistische vice-premier Elio di Rupo (45) misschien niet. Maar een rots is hij zeker. Premier Dehaene bouwde zijn rooms-rode kabinet voor een belangrijk deel op de mijnwerkerszoon uit Morlanwelz. Di Rupo hield het hoofd koel toen zijn partij in opspraak kwam. Dat de publicitaire golven nu op hemzelf inbeuken, in verband met een nieuw pedofiliedossier, wordt in België om meer dan één reden met zorg bezien.

Di Rupo is de 'beau-garçon' van het kabinet-Dehaene; nooit zonder maatpak en vlinderdas, expressief Italiaans gelaat, vaak breed lachend onder donkere pretogen. "De discrete charme van de Parti Socialiste", doopte de Vlaamse pers de nieuwe aanwinst van het kabinet-Dehaene in 1994.

De Parti Socialiste kon na de affaires-Agusta en -Cools wel zo'n charmeur gebruiken. Di Rupo droeg de belofte in zich de aangeslagen partij naar rustiger vaarwater te kunnen loodsen. Hij was een politicus van de 'nieuwe generatie', niet betrokken bij duistere smeergeldzaken, pragmatisch, recht-door-zee en bovendien: getalenteerd. Dat Di Rupo het schiepte tot vice-premier, heeft hij dan ook vooral aan zichzelf te danken.

Di Rupo is, zoals veel Waalse PS-kopstukken, niet met een zilveren lepeltje in de mond geboren. Zijn vader was mijnwerker, als immigrant kort na de Tweede Wereldoorlog in het Waalse staalbekken neergestreken. Elio, de jongste van zeven kinderen, was nog maar één jaar toen hij zijn vader verloor bij een fietsongeluk. Drie van zijn broers belandden in een weeshuis, omdat moeder-Rupo het gezin niet meer kon onderhouden. Elio werd grootgebracht door een Belgisch arbeidersgezin dat het niet veel breder had; voor de aanschaf van zijn schoolatlas moest bijvoorbeeld geld worden geleend bij de burens. Pas op zijn zestiende zag hij voor het eerst in zijn leven de zee.

Maar op de middelbare school, vooral aangevuurd door een leerkracht die veel in de jongen zag, besloot Elio ambitieuzer

doelen na te streven dan een leven in de mijnschachten. Op zijn twintigste legde hij, inmiddels aangesteld als technicus bij een chemisch bedrijf, in Brussel met succes een toelatingsexamen af voor een universitaire opleiding scheikunde. Aan de universiteit van Bergen studeerde hij cum laude af, later promoveerde hij aan de universiteit in het Britse Leeds.

Trotski

Na een korte carrière als assistent aan de universiteit van Bergen verlegde Di Rupo zijn aandacht naar de politiek. "In mijn jeugd las ik graag Trotski en ik raakte onder de indruk van zijn betoog over het belang van het partijapparaat", verklaarde hij ooit. In de in Wallonië almachtige Parti Socialiste

maakte Di Rupo zich in recordtempo onmisbaar. Via kabinetsmedewerker, adjunct-kabinetschef, inspecteur-generaal op het ministerie van energie, gemeenteraadslid, wethouder, volksvertegenwoordiger, senator en Europarlementariër bouwde hij zijn netwerk en invloed in het Rode Bolwerk uit.

In 1992 kreeg hij eerste ministersportefeuille in de Waalse gemeenschapsregering. Twee jaar later tilde de nieuwe PS-voorzitter Philippe Busquin in 1994 de beloftevolle politicus naar het federale kabinet. Di Rupo volgde er de vanwege de Augusta-affaire in opspraak geraakte Guy Coëme op als eerste vice-premier en minister van verkeer.

Minister-president Jean-Luc Dehaene, niet alleen fysiek

maar ook qua 'stijl' het tegenbeeld van Di Rupo, wist niettemin een hechte combine te vormen met de Italiaanse migrantenzoon. Di Rupo bleek een hard, maar betrouwbaar onderhandelaar, die zich voortdurend wist te verzekeren van de steun van zijn eigen achterban, ook op moeilijke momenten. Toen het 'rode' vakverbond ABVV een nationale staking uitriep als protest tegen mogelijke ingrepen in de sociale zekerheid, hield Di Rupo voet bij stuk. Ook zwichtte hij niet voor het lerarenprotest in Wallonië, dat het middelbaar onderwijs voor de zomervakantie maandenlang lamlegde.

Kort na de begrotingsonderhandelingen in 1995 verklaarde hij: "Verwacht van mij niet dat ik ga pronken met wat de socialisten al dan niet afge-

dwongen hebben. Dit is een coalitieregering". Met zo'n partner leek CVP-premier Dehaene ervan verzekerd dat hij ook met zijn tweede kabinet de eindstreep (1999) zou halen.

Commissie

Maar inmiddels is dat niet zo zeker meer. Een kamercommissie onderzoekt of de onschendbaarheid van Di Rupo kan worden opgeheven, opdat het Hof van Cassatie hem kan onderwerpen naar aanleiding van de verdenking van pedofilie met seksueel minderjarigen. Om de minister te kunnen horen, moet hij door het parlement formeel 'in staat van beschuldiging' worden gesteld; een procedure uit 1831 die oorspronkelijk bedoeld was om ministers te beschermen, maar inmiddels al drie Waalse toppolitici en de

voormalige NAVO-topman Willy Claes de kop heeft gekost.

Di Rupo zelf vindt dat hij - ook als het parlement hem naar het Hof van Cassatie verwijst - moet kunnen aanblijven als minister, omdat hij onschuldig is en nog niet gehoord, laat staan berecht. Maar ook Claes, Coëme, Spitaels en Mathot moesten hun functies neerleggen voordat zij hun onschuld konden aantonen.

Of het kabinet-Dehaene een minister die beschuldigd wordt van pedofiele feiten vlak na de psychologische schok die de zedenzaak-Dutroux heeft veroorzaakt, zal durven handhaven, valt te bezien. Anderzijds zal het rooms-rode kabinet van Dehaene zeker wankelen als de rots Di Rupo aan gruzelementen wordt geslagen.

Positie van Di Rupo begint te wankelen *NVHN 20-11*

BRUSSEL - De positie van de Belgische vice-premier Elio di Rupo is wankel geworden, nu het federale parlement een commissie heeft ingesteld die moet beslissen over de opheffing van zijn parlementaire onschendbaarheid. Als de commissie de vice-premier later deze week doorverwijst naar het Hof van Cassatie, dan moet hij aftreden, zo valt in het Belgisch parlement te beluisteren. De Brusselse procureur-generaal wil een onderzoek naar Di Rupo instellen op verdenking van pedofilie.

De nieuwe zedenzaak, waarbij ook de Waalse gewestminister Jean-Pierre Grafé is betrokken, zorgt voor hoogspanning in politiek België. De fractieleiders van de oppositiepartijen VLD, Agalev, PRL en Vlaams Blok zeiden gisteravond dat de positie van Di Rupo - de tweede man in het kabinet-Dehaene - onhoudbaar is als zijn onschendbaarheid wordt opgeheven. De afgelopen dagen verschenen tal van 'onthullingen' in de Belgische pers die de reputatie van de socialistische vice-premier al zwaar hebben geschaad.

Het bewijs dat de Belgische vice-premier Di Rupo ontucht zou hebben gepleegd met minderjarigen is slechts gebaseerd op de getuigenis van één jongen wiens leeftijd onbekend is. Dit heeft het Vlaamse commerciële tv-station TVM gemeld op basis van verschillende bronnen bij het parlement. De jongen

heeft tegenover Justitie verklaard seksuele betrekkingen te hebben gehad met Di Rupo in 1989 en 1990 en met hem ook op seksfeesten te zijn geweest.

Di Rupo denkt voorlopig niet aan aftreden en meent dat hij het slachtoffer is van een heksenjacht, waarbij allerlei hele en halve waarheden door elkaar worden gehaald.

Van onze correspondent

BRUSSEL - De Belgische vice-premier Elio di Rupo weigert een duidelijk antwoord te geven op de vraag of hij seks heeft gehad met minder- of meerderjarigen.

Tegenover het Franstalige televisiestation RTL gaf hij daarover ontwijkende antwoorden. Di Rupo herhaalde enkele keren: "Het was met hun instemming."

Een bijzondere commissie van elf leden adviseert de Belgische Kamer morgen over het lot van de vice-premier. Di Rupo zelf wil door het Hof van Cassatie worden verhoord in verband met de beschuldigingen van pedofilie.

De Kamer heeft twee mogelijkheden: Di Rupo meteen in staat van beschuldiging stellen of voor verhoor doorverwijzen naar het genoemde hof. In het laatste geval kan hij aanblijven als vice-premier.

Vice-premier

Vice-premier Di Rupo: Het was met hun instemming

De regeringspartijen voelen het meest voor een verhoor door het hof. Zij hebben in de commissie ook zeven van de elf stemmen en de meerderheid in de Kamer die morgen een definitief besluit neemt.

De 45-jarige Waalse politicus van Italiaanse afkomst kan de beschuldigingen over geregelde seksuele contacten met een minderjarige jongen - ook al gebeurde dat met wederzijdse toestemming - zwaar opbreken. In het meest extreme geval staat er tien tot vijftien jaar dwangarbeid op seks met een jongere tot veertien jaar. In andere gevallen (seks met jongeren tussen de veertien en zestien jaar oud) varieert de strafmaat tussen minimaal zes maanden tot maximaal vijf jaar, afhankelijk van de vraag of 'de staat van de minderjarigheid bekend was', zo zegt het Belgische wetboek van strafrecht.

trotsseert

vooral nog druk om op te stappen

Van onze correspondent

Peter de Graaf *VK 20-11*

BRUSSEL

Hoewel de druk steeds groter wordt, denkt de Belgische minister van Economische Zaken en vice-premier Elio di Rupo nog steeds niet aan opstappen. Hij zette zijn politieke werkzaamheden dinsdag 'kloek' voort. Di Rupo wacht het oordeel van het parlement af, dat moet beslissen of de 'aanwijzingen' ten laste van de vice-premier zwaarwegend genoeg zijn om hem door te verwijzen naar het Hof van Cassatie.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers installeerde gistermiddag een speciale commissie van elf personen, die zich over de 'vraag tot inbeschuldigingstelling' van de Brusselse justitie zal buigen. Zij zullen eerst het justitiedossier tegen Di Rupo bestuderen. De vice-premier wordt verdacht van seksuele contacten met jongens beneden de zestien jaar, wat volgens de wet strafbaar is.

De commissie moet 'zorgvuldig maar snel' werken, aldus kamer-voorzitter Raymond Langendries. Hij is tevens voorzitter van de speciale commissie die advies moet uitbrengen aan de Kamer. Wanneer de plenaire vergadering over het lot van Di Rupo oordeelt, is nog niet bekend. Als de Kamer besluit om de onschendbaarheid van Di Rupo op te heffen en hem aan het Hof van Cassatie over te leveren, zal de vice-premier vrijwel zeker ontslag moeten nemen. Ook de regeringspartijen erkennen dat de positie van Di

De levensgenieter van de Wetstraat

Zelfs zijn Italiaanse charme lijkt Elio di Rupo niet meer te kunnen redden. De wonderboy van de Parti Socialiste wordt verdacht van seksuele contacten met minderjarige jongens. Als het Belgisch parlement de vice-premier doorverwijst naar Cassatie, betekent dat vrijwel zeker het abrupte einde van een snelle politieke carrière.

VK 20-11

DE FEL GEKLEURDE vlinderdasjes zijn inmiddels het handelsmerk geworden van de vice-premier van België. Elio di Rupo (45) houdt van kleren. Zoals hij ook een voorliefde heeft voor de schone kunsten en andere mooie dingen in het leven. 'C'est une manière de vivre', zei hij eens.

Een levensgenieter wordt hij genoemd. In zijn vrije tijd trekt hij regelmatig het Brusselse nachtleven in, soms in jeans en op gym schoenen. Het was niet onbekend dat Di Rupo ook vaak in homomilieus vertoefde. De vice-premier wenst weliswaar geen boegbeeld van de homobeweging te zijn, maar in politieke kringen maakt hij volgens insiders ook geen geheim van zijn seksuele voorkeur.

Uit zijn biografie: 'We moeten het gevoel van onveiligheid wegnemen en de criminaliteit aanpakken, maar we mogen niet poujadistisch doen. Ik ben nog nooit aangerand tijdens een avondje uit in Brussel. Dat men dus niet overdrijft, ik weet waarover ik spreek.'

In de politiek valt de *bôn vivant* vooral op door zijn doortastendheid. Premier Dehaene was zeer verguld met zijn intrede in het kabinet, begin 1994. Hij volgde de wat uitgebluste Guy Coëme op als minister van Verkeer, die samen met twee andere Guys was gestruikeld

over de Augusta-affaire. Di Rupo, toen nog maar 42 jaar oud, werd ook meteen vice-premier.

De jonge Waalse socialist leek zich niets aan te trekken van de malaise in de PS. Ondanks de bezuinigingswoede van de regering-Dehaene kwam hij geen enkele keer in aanvaring met zijn partij. Hij is de vrouwelijke van PS-voorzitter Philippe Busquin. Ook de vele stakingsacties van de socialistische vakbond FGVB konden Di Rupo niet klein krijgen. De vice-premier voerde het kabinetsbeleid, hoe populair ook bij zijn eigen Waalse achterban, loyaal uit.

Mede daardoor heeft hij zich in de Wetstraat opgewerkt tot de tweede sterke man van de regering, na de oppermachtige Dehaene. De vice-premier wordt gewaardeerd als een politicus die het politieke spel hard maar correct speelt. Aan Vlaamse kant verwijt men hem weliswaar dat hij nauwelijks Nederlands spreekt, maar vanwege zijn sympathieke uitstraling is dat 'ge-

brek' nooit hoog opgespeeld.

Di Rupo is de zoon van een Italiaanse mijnwerker, die zich na de oorlog in *le pays noir* van Henegouwen had gevestigd. Hij werd geboren in de *Cantine des Italiens* van Morlanwelz, een afgedankt gevangenenkamp waarin Italiaanse migranten werden ondergebracht.

Zijn vader verongelukte met de fiets toen Elio een jaar was. Sindsdien heeft Di Rupo volgens eigen zeggen altijd moeten 'knokken' om iets van het leven te maken. Hij studeerde natuurwetenschappen aan de universiteit van Bergen. Na een korte academische loopbaan belandde hij in de politiek. Hij was kamerlid, Europarlementariër, senator en minister van Onderwijs in de Franse gemeenschapsregering.

Di Rupo is nu minister van Economische Zaken en Telecommunicatie en vice-premier in de regering-Dehaene. Maar politieke commentatoren menen dat zijn dagen zijn geteld.

De vice-premier zelf vindt dat hij

het slachtoffer is van 'duivelse machinaties', van een afrekening in het politieke of het homomilieus. Hij beweert dat men bepaalde zaken door elkaar haalt. Di Rupo spreekt van het 'verwarren' van homoseksuele relaties met pedofilie.

Peter de Graaf

VERVOLG VAN 20-11

Rupo dan onhoudbaar wordt. Daarom pleitte CVP-fractievoorzitter Paul Tant gisteren voor 'de derde weg'. Volgens de Vlaamse christen-democraat kan de Kamer het Hof van Cassatie de gelegenheid bieden het dossier tegen Di Rupo te 'vervolledigen', waarbij ook onderzoeksdata kunnen worden onderzocht tegen de vice-premier. De Kamer hoeft zich dan eventueel pas in een later stadium uit te spreken over Di Rupo, op basis van een volledig dossier.

Maar de liberale fractieleider Patrick Dewael (VLD) vindt die optie 'juridische nonsens'. Ook bij de behandeling van de zaak-Claes werd gesproken over de derde weg. Maar uiteindelijk besliste de Kamer toen de onschendbaarheid van Claes op te heffen en hem naar Cassatie door te verwijzen. Diezelfde dag nog maakte Claes zijn ontslag bij de NAVO bekend.

Sinds in augustus de zaak-Dutroux losbarstte, is herhaaldelijk gespeculeerd over de betrokkenheid van 'hooggeplaatste politici'. Vooral Waalse politici zien Di Rupo als slachtoffer van de huidige hype over kinderporno en pedofilie in België.

Maar er heerst ook een sfeer van opperste voorzichtigheid. Zelfs PS-voorzitter Philippe Busquin neemt zijn vertrouweling Di Rupo niet volledig in bescherming. "Ik ben als voorzitter verantwoordelijk voor de Parti Socialiste. Maar ik sta niet garant voor het privéleven van partijleden", aldus Busquin.

De parlementen van de Franse gemeenschap en van het Waalse gewest vormden gisteren een commissie om advies uit te brengen over minister Jean-Pierre Grafé. De 64-jarige Grafé wordt eveneens verdacht van pedofiele contacten. Hij werd in 1982 ook al eens beschuldigd van aanranding van een minderjarige. Maar de Kamer ging toen niet in op het verzoek tot opheffing van zijn parlementaire onschendbaarheid wegens gebrek aan bewijs.

Aantijging tegen Di Rupo gebaseerd op één getuige

PAR 20-11

door onze correspondent SYP WYNIA

BRUSSEL - Het verzoek om de Belgische Justitie om vice-premier Elio Di Rupo te laten verhoren door het Hof van Cassatie is gestoeld op de verklaringen van slechts één getuige. De man is gearresteerd voor andere feiten en bevindt zich in de gevangenis van Hasselt in Belgisch-Limburg. Vier weken geleden heeft hij gedetailleerd verslag uitgebracht van de voor Di Rupo en de Waalse minister Jean-Pierre Grafé belastende feiten.

De eerste reacties op het voorsnog geheime dossier over Di Rupo en Grafé zijn wisselend. Politici van de rooms-rode coalitie van premier Dehaene vinden de aantijgingen tegen Di Rupo erg mager, te meer omdat ze van slechts één getuige afkomstig zijn die zelf in voorarrest zit en die bovendien feiten meldt die zes, zeven jaar oud zijn.

Maar de oppositie is geneigd om de aanklachten over Di Rupo en Grafé veel zwaarder op te vatten. In liberale kring wordt gesproken van 'hallucinant' feiten in het geheime dossier over Di Rupo, dat gisteravond aan de kamerleden werd gegeven die moeten beoordelen of Di Rupo in staat van beschuldiging wordt gesteld zodat het Hof van Cassatie hem kan horen.

Volgens de getuige speelden zijn contacten met de twee ministers zich af in de jaren 1989-1990, toen hij zelf vijftien was. Hij zou net als andere minderjarige jongens deel hebben genomen aan seksfeestjes waar behalve de twee ministers ook nog andere hooggeplaatsten, zoals bekende industriëlen, aanwezig waren. De bewuste bijeenkomsten speelden zich af in Brussel, Charleroi, Hasselt en Antwerpen.

Volgens de getuige is hij ook later nog, als dienstplichtig militair, met medeweten van zijn commandant opgehaald voor seksfeestjes op het kantoor van

Waals minister Jean-Pierre Grafé.

De betrokkene zegt dat hij overigens nooit tegen zijn zin seksuele handelingen met of in gezelschap van de twee bewindslieden heeft verricht. Naar zijn zeggen hoopte hij door zijn relaties in hogere kringen, overigens vergeefs, vooruit te komen in de wereld. De getuige, die nu ongeveer 21 jaar moet zijn, is de vriend van een in Belgisch-Limburg bekende restauranthouder. Hij zou dan wel vanwege het bezit van videobanden met pedofiel materiaal, dan wel vanwege diefstal zijn gearresteerd.

Opmerkelijk is dat de getuige zijn belastende verklaringen waarschijnlijk heeft afgelegd op

Actievoerster: heksenjacht voorkomen

22 oktober, twee dagen na de Witte Mars door Brussel, waarbij 300.000 Belgen de straat op gingen, onder meer om te protesteren tegen het lakse politie-optreden tegen seksueel misbruik van kinderen.

Hoewel het dossier dat nu vertrouwelijk aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers is overhandigd slechts op één getuigenverklaring is gebaseerd, verluidt in politieke kringen dat er veel meer belastende verklaringen over de omgang van jonge jongens over zowel Di Rupo als Grafé bestaan. In het Brusselse roddelcircuit vielen hun namen overigens al jaren in verband met betrekkingen met jonge jongens.

De speciale parlementaire commissies die moeten onderzoeken of Di Rupo dan wel Grafé van hun parlementaire onschendbaarheid worden ontheven zijn pas vanochtend met

hun werk begonnen, maar de coalitie en de oppositie leveren nu al slag over wat het lot van de twee ministers moet zijn. De coalitie van christendemocraten en socialisten lijkt aan te sturen op een zodanige oplossing dat Di Rupo en mogelijk ook Grafé wel kunnen worden gehoord door het Hof van Cassatie, maar zonder dat zijn in staat van beschuldiging worden gesteld. Zij zouden in dat geval althans voorlopig kunnen aanblijven als minister.

Zowel Di Rupo als Grafé lieten zich gisteren ogenschijnlijk onaangedaan in hun parlementen zien voor routine-overleg. Di Rupo herhaalde nadien zijn eerdere verklaringen, waarin hij stelt onschuldig te zijn, nooit betrekkingen met anderen te hebben gehad zonder hun instemming en zich er over beklagde door 'machinatie' veroordeeld te zijn zonder zelfs maar in staat van beschuldiging te zijn gesteld.

Marie-France Botte, de in België en Frankrijk zeer populaire strijdster tegen seksueel misbruik van kinderen, doet vandaag in de krant *Le Soir* een oproep aan de Belgen om de kalme te bewaren.

Volgens Botte komen er zowel bij de stichting die zij leidt als bij andere meldpunten honderden brieven binnen waarin anderen, bekenden doorgaans, worden beschuldigd van het misbruiken van kinderen.

"We verkeren in een klimaat van verklikkerij, waarin iedereen de ander beschuldigt: de buurman, of ingeval van een scheiding zijn partner. Om persoonlijk wraak te nemen grijpt men naar dergelijke zware beschuldigingen. Ik begin er bang van te worden," aldus Marie-France Botte.

Volgens mevrouw Botte wordt zij de laatste dagen er van beticht gas terug te nemen 'om de homoseksuelen te beschermen'. "Ze halen alles door elkaar." Naar haar zeggen weet menige beller niet dat er helemaal geen direct verband bestaat tussen homoseksualiteit en pedofilie.

Onderzoek naar Di Rupo doorverwezen

BRUSSEL, 21 NOV. Een speciale Belgische parlementaire commissie van fractievoorzitters heeft het onderzoek tegen vice-premier Di Rupo doorverwezen naar het Hof van Cassatie, het hoogste Belgische gerechtshof. Dat heeft de voorzitter vanmorgen bekendgemaakt. Di Rupo wordt verdacht van ontucht met minderjarige jongens. Volgens de voorzitter zal het Hof, uiterlijk 9 december, de Kamer inlichten of strafrechtelijke vervolging van de vice-premier gerechtvaardigd is. Tijdens zijn verhoor — dat achter gesloten deuren plaats had — onderstreepte Di Rupo, die in België bekend staat als 'discreet' homoseksueel, dat hij alleen maar seksuele contacten heeft gehad met volwassenen. De 'aanbeveling' van de commissie zou vandaag nog bekrachtigd worden tijdens een plenaire zitting van het parlement. Tijdens het onderzoek blijft Di Rupo in functie. Woordvoerders van de politieke partijen in de coalitieregering zeiden gisteren daar geen bezwaar tegen te hebben. Uit een opiniepeiling van blijkt overigens dat 49 procent van de ondervraagden vindt dat Di Rupo onmiddellijk moet aftreden, terwijl 42 procent geen bezwaar heeft tegen zijn aanblijven. (AFP, AP)

Van onze correspondent

BRUSSEL - De Belgische vice-premier Di Rupo, beticht van seksuele contacten met minderjarige jongens, maakt nog een kans zijn loopbaan te redden, of althans te rekken.

TR 21-11

Waarschijnlijk wordt hij niet onmiddellijk in staat van beschuldiging gesteld, hetgeen onvermijdelijk tot zijn aftreden zou leiden. De aantijgingen zijn volgens de Belgische media gebaseerd op de verklaringen van slechts een persoon, één zekere Olivier. De man, momenteel 22 jaar oud, zit wegens diefstal in de cel. Olivier zou seks met Di Rupo hebben gehad toen hij nog geen 16 jaar oud was. Daarmee zou de bewindsman zich aan een strafbaar feit hebben schuldig gemaakt.

Maar er bestaan twijfels aan de verklaringen van Olivier. Ze zouden tegenstrijdig zijn, en mogelijk onder druk afgelegd, in het vooruitzicht van een betere behandeling in de gevangenis. Volgens een minister in de federale regering, een partijgenoot van Di Rupo, is het dossier dat het openbaar ministerie heeft aangelegd 'flinterdun'. Premier Dehaene vroeg de minister z'n mond te houden, om het onderzoek niet te belasten.

Di Rupo verdedigde zich gisteravond persoonlijk tegenover de bijzondere parlementaire commissie, die nagaat of de beschuldigingen zwaar genoeg wegen om de Waalse socialist door te verwijzen naar het Hof van Cassatie, de hoogste rechterlijke instantie. Daartoe zou zijn parlementaire onschendbaarheid opgeheven moeten worden. Di Rupo heeft zich dagenlang fel teweergegemaakt tegen de beschuldigingen.

Een mogelijkheid die de parlementaire commissie gisteren de hele dag onderzocht, is dat het Hof van Cassatie Di Rupo slechts aan een verhoor onderwerpt. Dat zou betekenen dat hij (nog) niet in staat van beschuldiging wordt gesteld. Volgens het openbaar ministerie in Brussel is het daarvoor nog te vroeg. Justitie denkt voor nader onderzoek nog weken nodig te hebben.

Een kleine meerderheid van de Belgische bevolking - ruim 49 procent - vindt dat Di Rupo moet aftreden. Minder coulant staat men tegenover een andere minister, Grafé, die eveneens wordt beticht van seks met minderjarige jongens. Volgens een peiling van de krant *La Libre Belgique* vindt een flinke meerderheid van de ondervraagden - bijna 70 procent - dat de bewindsman uit de Franstalige gemeenschapsregering moet stappen.

Van onze correspondenten Aty Knol

NVMN 21-11

BRUSSEL - De Belgische vice-premier Elio di Rupo, die in opspraak is gekomen wegens vermeende seksuele contacten met minderjarigen, mag voorlopig gewoon aanblijven. De speciale Kamercommissie van het Belgische parlement besloot vannacht na meer dan vijftien uur vergaderen om Di Rupo (nog) niet in staat van beschuldiging te stellen.

Wel moet het Hof van Cassatie, de hoogste juridische instantie in België, bekijken of er voldoende aanwijzingen zijn om een gerechtelijk onderzoek tegen Di Rupo te starten. Het Hof moet daar tegen 9 december verslag over doen. Vanmiddag moet het parlement het advies van de commissie nog goedkeuren. Dat gebeurt in een besloten zitting.

Met deze zogeheten 'derde weg' is Di Rupo voorlopig gered. De commissie was overigens niet eensluidend in haar oordeel. De commissieleden van de Vlaamse liberalen-VLD en het Vlaams Blok vonden dat Di Rupo direct in staat van beschuldiging moest worden ge-

Di Rupo hoeft nog niet weg

'Het Jongenskwartier' vreest heksenjacht

door Theo Koele

BRUSSEL - "Ja, ik ken Elio Di Rupo van gezicht", zegt Marc, een naar eigen zeggen 19-jarige prostitué. Om er haastig aan toe te voegen: "Van de televisie. Niet van hier." Hier is het Fontainasplein, het centrum van de homoprostitutie in de Belgische hoofdstad.

Het is stil op het plein en de omringende straatjes, halverwege de avond. Slechts twee jongens trotseren de eerste sneeuw. Maar het is vooral zo rustig omdat even verderop een Belgische tv-ploeg is neergestreken. En van publiciteit zijn jongens noch klanten gediend.

Op het vervallen Fontainasplein liet vice-premier Elio Di Rupo z'n chauffeur wel eens jonge jongens oppikken, volgens een van de vele geruchten die moeiteloos de pers halen. Waar of niet waar? Feit is dat België al dagenlang in de ban is van beschuldigingen als zou de vice-premier, een 45-jarige Waalse socialist, zich bezondigd hebben aan seks met minderjarigen. En dat is strafbaar. "Je ziet op het Fontainasplein mensen van alle rangen en standen. Ze pikken jongens op met hun Lada of met hun dure Mercedes", zegt de

jonge psycholoog Peter Sioen, auteur van het pas verschenen boek 'Het Jongenskwartier' over straatprostitutie in Brussel. Of er ook ministers onder de klanten zijn, weigert Sioen te zeggen. "Ik noem geen namen. Dat was de deontologie (gedragscode) van Adzon, een organisatie die jongens probeert te helpen die in de prostitutie zijn beland. Ik werkte drie jaar bij Adzon."

Hij wil er nog wel iets over kwijt. "Het is een publiek geheim dat er homoseksuele ministers zijn. En er is zeker een verband tussen het homoseksuele milieu en de prostitutie. Maar dat is nog geen reden om de ene na de andere insinuatie over bekende personen te publiceren."

Sioen verzucht: "Het lijkt wel een heksenjacht. Alles wat afwijkt van de hetero-norm, is verdacht. Pedofilie, homoseksualiteit - alles wordt op een hoop gegooid." Hij schrijft dat toe aan de golf van emoties die de zaak-Dutroux over België deed spoelen, die van de ontvoerde, misbruikte en vermoorde meisjes.

Pedofiel is nu het grofste scheldwoord geworden. Sioen: "Dutroux deed vreselijke dingen met meisjes. Hij is een seriemoordenaar. Maar wat heeft dat met homoprostitutie

te maken, met het Fontainasplein? De meeste jongens die hier werken zijn 17, 18 jaar oud. Seks met jongens van die leeftijd is niet strafbaar in België. De grens ligt op 16 jaar." In 'Het Jongenskwartier' schrijft Sioen: "De jongens die zich op straat prostitueren, zijn jong, tussen de veertien en vijftientwintig jaar. Toch zijn ze op een bepaalde manier seksueel rijp en volwassenen. Het zijn geen kinderen meer, en ze zijn zich redelijk bewust van wat ze doen." Sioen weet waarover hij spreekt. Via de hulporganisatie Adzon leerde hij tientallen jongens in de straatprostitutie kennen. Het pand van Adzon, meer een huiskamer dan een kantoor, ligt op een steenworp afstand van het Fontainasplein. Met lede ogen ziet Sioen aan hoe dat momenteel wordt afgeschilderd als een poel des verderfs.

Premier Dehaene uit vertrouwen in vice-premier

Van onze correspondent
Peter de Graaf

BRUSSEL

Premier Jean-Luc Dehaene behoudt het vertrouwen in vice-premier Elio di Rupo. Volgens de Belgische premier blijft de onschuld van elk persoon voorop staan, tenzij het tegendeel bewezen is. Hij heeft scherpe kritiek op de lichtzinnige manier waarop de vice-premier de afgelopen dagen aan de schandpaal is genageld.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers gaf gisteren toestemming aan het Hof van Cassatie om te onderzoeken of Elio di Rupo zich schuldig heeft gemaakt aan seks met minderjarige jongens. Het betreft 'een algemene informatie- en onderzoeksopdracht'.

Op basis van dat onderzoek beslist de Kamer uiterlijk op 9 december of de onschendbaarheid van Elio di Rupo wordt opgeheven om hem door te verwijzen naar Cassatie.

De parlementariërs achten de aanwijzingen ten laste van de vice-premier veel te licht om hem direct over te leveren aan justitie. Het gerechtelijk dossier tegen Di Rupo is gebaseerd op drie verschillende verklaringen van één getuige, die diverse tegenstrijdigheden bevatten.

Het parlement nam gistermiddag het advies van de speciale kamercommissie over om deze zogenoemde 'derde weg' te bewandelen. Het compromis betekent dat de vice-premier (nog) geen ontslag hoeft te nemen.

Na bijna een week stilzwijgen gaf premier Dehaene gisteren eindelijk commentaar op de affaire die de Brusselse Wetsstraat op zijn grondvesten doet schudden. Hij noemt het gezien de stand van de gerechte-

Dehaene spreekt zijn steun uit voor vice-premier Di Rupo

Door onze correspondent

BRUSSEL, 22 NOV. De Belgische minister-president Dehaene ziet geen reden om zijn vice-premier Di Rupo te laten vallen. Hij zei dit gisteren in de Kamer nadat de Vlaamse liberale oppositie om een desnoods tijdelijk terugtreden van Di Rupo had gevraagd. Na een vergadering achter gesloten deuren van een uur heeft de Kamer gisteren besloten het advies van een speciale commissie te volgen en

steld, wat zijn onmiddellijke ontslag als vice-premier zou hebben betekend.

Di Rupo werd gisteravond, geflankeerd door twee juristen, ruim twee uur door de Kamercommissie gehoord. Hij betoogde nooit seks met minderjarigen te hebben gehad, noch de naam te kennen van degene die de beschuldigingen tegen hem heeft geuit.

Eerder op de dag had de Brusselse procureur-generaal Van Oudenhove, die de zaak-Di Rupo aan het rollen bracht, zelf ook al gepleit voor de 'derde weg'. Hij vond de aantijgingen tegen Di Rupo weliswaar 'zwaarwichtig', maar erkende ook dat ze slechts uit één bron kwamen en dan ook afkomstig waren van iemand van 'verdacht allooi'. De enige 'getuige' blijkt een jongeman te zijn, die momenteel in de gevangenis van Hasselt vast zit. Volgens hem zou Di Rupo rond 1990 hebben deelgenomen aan sekspartij's in onder meer Brussel, Charleroi en Luik. Daarbij zouden ook minderjarige jongens

lijke procedure 'voorbarig' om nu al politieke beslissingen te nemen. Vice-premier Di Rupo zelf heeft aan Dehaene laten weten 'dat hij zijn ministeriële functies ten volle kan vervullen'.

De Belgische premier heeft 'met toenemende verbazing vastgesteld hoe snel sommigen oordelen en veroordelen op basis van geruchten en onvolledige informatie'. De premier uitte ernstige kritiek op zowel justitie als politiek. Hij herinnerde aan de basisprincipes van de rechtsstaat, zoals onschuld totdat het tegendeel is bewezen en het geheim van het onderzoek.

'De lichtzinnigheid waarmee gegevens worden gelekt en de gretigheid waarmee in het openbaar op deze lekken wordt ingegaan, is zeer schadelijk voor de rechtsbescherming van een ieder', aldus Dehaene. Hij hield ook de zware grondwettelijke procedure voor politici die verdacht worden van strafbare feiten. Deze biedt de minister geen bescherming, maar leidt eerder tot 'een publiek proces in de prille fase van het onderzoek'.

Dat geldt vooral als justitie de procedure zeer restrictief interpreteert 'waarbij parketten menen dat men zelfs de waarachtigheid van bepaalde feitelijke gegevens niet mag nagaan'.

Met die uitval verwees Dehaene impliciet naar het slinterdunne dossier van 29 pagina's tegen Di Rupo dat procureur-generaal Van Oudenhove bij het parlement heeft ingediend.

Dehaene wil daarom de regels voor de parlementaire onschendbaarheid en de ministeriële verantwoordelijkheid dringend aanpassen. Want in een publiek proces staat de politicus altijd machteloos, aldus premier Dehaene.

het Hof van Cassatie toestemming te geven een onderzoek tegen Di Rupo in te stellen. De procureur-generaal bij het Hof had verzocht om de onschendbaarheid van de Waalse socialist Di Rupo op te heffen, omdat hij wordt beschuldigd van seksuele omgang met minderjarigen. De Kamer wil dat het Hof van Cassatie voor 9 december met resultaten van verder onderzoek naar de betrouwbaarheid van de beschuldigingen komt.

Belgische premier blijft Di Rupo steunen

BRUSSEL - De Belgische premier Jean-Luc Dehaene heeft het vertrouwen in zijn in op-

aanwezig zijn geweest. De getuige zelf had naar eigen zeggen in die tijd een relatie met Di Rupo. Hoe oud hij toen was, is onduidelijk. Op het ene moment zei hij toen zeventien te zijn geweest, op het andere nog net geen zestien. In België zijn seksuele relaties onder de zestien bij de wet verboden. Hij sprak voorts van een appartement van Di Rupo in Charleroi, maar de vice-premier heeft daar geen onderkomen.

Morgen moet een commissie van het Waalse deelstaatsparlement beslissen of de christendemocratische minister Jean-Pierre Grapé, die ook relaties met minderjarigen is nagezegd, in staat van beschuldiging moet worden gesteld.

Tipgever noemt drie jongens

STA 22 1196

BRUSSEL — Een geregistreerde tipgever heeft de gerechtelijke politie van Brussel ten minste drie namen genoemd van minderjarigen die de geliefde zouden zijn geweest van Elio Di Rupo (PS) of met wie de vice-premier „uitging”. Van deze drie namen is er een, die van de 24-jarige Olivier T. uit Hasselt, in het gerechtelijk dossier beland dat de leden van de bijzondere commissie in het parlement konden inkijken.

Commissieleden van de meerderheidspartijen zegden gisteren dat het dossier tegen Di Rupo „ondraaglijk licht” is. De getuige wordt als een „mythomaan” en een „fantast” omschreven. Verklaringen van personen die de getuige kennen, bevestigen dit. Ook in het dossier steken tegenstrijdige verklaringen van T. Tijdens een eerste onderzaging verklaart de kerel dat hij Di Rupo negen maanden kende. In een latere versie spreekt hij van een relatie van een maand, waarbij één

keer fysiek contact zou zijn geweest.

De soms tegenstrijdige verklaringen van deze getuige zijn de enige die de parlementsleden konden inkijken. Het gerecht is nochtans in het bezit van andere aanwijzingen. Na het uitbreken van de affaire-Dutroux, meldde zich begin september een informant bij de gerechtelijke politie van Brussel. Drie weken later, daags na de Witte Mars van 20 oktober bracht hij bijkomende informatie aan, onder meer over een handel met pedofiele video's. Vorige week vrijdag zijn de laatste onderzoeksdaden in dit dossier gesteld.

Belangrijk is dat deze informant van het gerecht nog andere jongens noemde met wie Di Rupo zou zijn omgegaan. Van de ene zegt de tipgever dat de jongen een van de geliefden van Elio Di Rupo was sedert hij dertien of veertien jaar was. Van een andere beweert de informant dat hij sedert zijn dertiende uitgaat met volwassenen, onder wie Di Rupo.

Di Rupo en de eerste jongen zouden, steeds volgens de in-

formant, elkaar hebben ontmoet in een appartement in Brussel, waar onder meer ook een zekere Grapé aanwezig was. Een voornaam heeft de tipgever niet genoemd. De tipgever noemt plaatsen, bars en telefoonnummers, en beschrijft een appartement.

Om redenen die de redactie niet bekend zijn, zitten de verklaringen van de informant niet in het gerechtelijk dossier. Procureur-generaal André Van Oudenhove antwoordde op de vraag of het dossier volledig is dat hij „alle stukken uit het gerechtelijk dossier” aan de Kamer heeft overgezonden.

In het dossier dat aan de commissieleden werd overhandigd, zijn, behalve de twee regeringsleden, de namen van nog vijf andere volwassen mannen vermeld die zouden betrokken zijn bij pedofiele praktijken. Op de groene klachtenlijst van de rijkswacht liepen minstens vier klachten binnen tegen Di Rupo. Over de betrouwbaarheid daarvan bestaat geen zekerheid.

Wim WINCKELMANS
Geert VAN HECKE

Ongeloof over getuige houdt Di Rupo overeind

Van onze correspondent

AC 22-11

BRUSSEL — Het Belgische parlement heeft gisteren de van kinderseks verdachte vice-premier, Elio di Rupo, niet onmiddellijk naar het Hof van Cassatie verwezen. Het besloten debat over het lot van de vice-premier had plaats in een sfeer van ongeloof over de enige, volgens velen onbetrouwbare getuige die aantijgingen tegen Di Rupo heeft geuit.

Het Hof van Cassatie krijgt wel de opdracht om de beschuldigingen te onderzoeken. Binnen twee weken moet het hof laten weten of er daadwerkelijk een aanklacht volgt, waarna voor vervolging de onschendbaarheid van de 45-jarige Di Rupo moet worden opgeheven. De Kamer volgde gisteren met een ruime meerderheid het advies van zijn speciale commissie, die gisteravond na moeizaam overleg met deze tussenoplossing in de zaak-Di Rupo kwam.

Ook de Belgische premier

Jean-Luc Dehaene heeft het vertrouwen in zijn in opspraak geraakte vice-premier Elio di Rupo niet verloren. Di Rupo zelf denkt volledig normaal te kunnen blijven functioneren, ondanks de tegen hem ingebrachte beschuldigingen wegens vermeende ontucht met minderjarige jongens.

Gisteren werd de identiteit bekend van de enige getuige tegen Di Rupo. Het is de 22-jarige Olivier Trusgnach, die momenteel wegens diefstal in de gevangenis van Hasselt zit en bij vrienden als een enorme fantast te boek staat.

Net als tegen Di Rupo, lopen ook tegen de Waalse christendemocratische minister Jean-Pierre Grapé beschuldigingen van seksuele contacten met minderjarigen. Ook die zouden afkomstig zijn van dezelfde Trusgnach. Over het lot van Grapé wordt vandaag en morgen beslist.

Belgische premier blijft Di Rupo steunen

spraak geraakte vice-premier Elio di Rupo niet verloren. Di Rupo zelf denkt volledig normaal te kunnen blijven functioneren, ondanks de tegen hem ingebrachte beschuldigingen wegens vermeende ontucht met minderjarige jongens.

Het Belgische parlement tenslotte volgt de aanbeveling van een speciale Kamercommissie, die gisteren wel een verder onderzoek naar de zaak door het Hof van Cassatie vroeg, maar Di Rupo niet direct in beschuldiging wilde stellen. Alleen het Vlaams Blok heeft tegengestemd. Het Hof doet uiterlijk 9 december verslag.

Het Kamerdebat achter gesloten deuren had plaats in een sfeer van ongeloof over de enige getuige die tot nu toe aantijgingen tegen Di Rupo heeft geuit. Daarbij gaat het om de 22-jarige Olivier Trusgnach, die momenteel wegens diefstal in de gevangenis van Hasselt zit en bij vrienden als een enorme fantast te boek staat.

„Mijn houding is steeds dezelfde geweest”, zei premier Dehaene gisteren in het parlement. „Gezien de stand van de gerechtelijke procedure en rekening houdend met basisprincipes als het vermoeden van onschuld, is het voorbarig op dit moment, in dit stadium van de procedure, politieke beslissingen te nemen”. Dehaene had zich tot dan toe niet over de zaak uitgelaten. Volgens Di Rupo zijn de beschuldigingen tegen hem 'ongegrond'. Hij zegt zelfs de naam van de jongeman in kwestie niet te kennen. Zijn twee raadsheren wezen dat de feiten, 'mochten ze komen vast te staan', hoe dan ook zijn verjaard. Volgens de twee topjuristen zijn de verklaringen van Trusgnach met elkaar in tegenspraak, ongeloofwaardig en niet nagetrokken.

De geruchtenmachine in België is daarmee overigens nog niet bedaard. Hoewel de Brusselse procureur-generaal Van Oudenhove tegenover de Ka-

mercommissie heeft verklaard dat hij alle belastende stukken over Di Rupo heeft overhandigd, bleef er twijfel bestaan of hij toch nog niet iets achter de hand heeft gehouden.

Net als tegen Di Rupo lopen ook tegen de Waalse christendemocratische minister Jean-Pierre Grapé beschuldigingen van seksuele contacten met minderjarigen. Ook die zouden afkomstig zijn van dezelfde Trusgnach. Over het lot van Grapé wordt vandaag en morgen beslist.

Zaak-Dutroux heeft klimaat geschapen voor heksenjachten

Enige getuige tegen Di Rupo lijkt fantast en mythaan

Van onze correspondent
Peter de Graaf

BRUSSEL

De vrees van velen wordt bevestigd: Di Rupo is het slachtoffer van een heksenjacht. De zaak-Dutroux heeft een Belgische variant van 'McCarthyisme' ontkend. Een losse beschuldiging lijkt voldoende om een carrière te knakken.

'Als iemand mij vandaag zomaar uitmaakt voor pedofiel, moet ik mij dan morgen een *plein public* komen verdedigen en bewijzen dat ik het niet ben?', zei PS-kopstuk Philippe Moureaux eerder deze week. Die uitspraak krijgt een steeds groter waarheidsgehalte. Want voor zover bekend is het dossier tegen vice-premier Di Rupo flinterdun.

Het bevat verklaringen van één

getuige, de 22-jarige Olivier T. die wegens diefstal gevangen zit. Hij heeft drie verklaringen afgelegd. Volgens de eerste heeft Olivier op 20-jarige leeftijd een verhouding gehad met de vice-premier. In zijn tweede verklaring is hij 17 jaar ten tijde van het contact. Pas in het derde proces-verbaal komt de aap uit de mouw. Daarin beweert Olivier dat hij al op 15-jarige leeftijd een relatie had met Di Rupo.

Bewijzen zou hij ook hebben van zijn contacten met de vice-premier. Volgens Olivier heeft hij foto's en brieven in het buitenland liggen. Maar hij vertelde nog meer aan de politie. Hij had het over seksuïven van diverse 'hooggeplaatsten' in het gezelschap van minderjarigen. Ook de Waalse minister Grafé noemt hij in zijn verklaringen. Olivier geeft

een nauwkeurige beschrijving van de flat van Grafé. Volgens PS-minister Yvan Ylief van Wetenschapsbeleid zitten er tegenstrijdigheden in de getuigenissen. Zo spreekt de getuige over het appartement van de vice-premier in Charleroi. 'Maar Di Rupo heeft daar geen appartement', aldus Ylief.

Olivier wordt omschreven als tener, knap, goed gekleed en opschepperig. Vrienden en kennissen noemen hem een fantast, een mythomaan. Hij meet zich de titel van 'baron' aan. Olivier heeft een uitgebreid netwerk van vrienden en kennissen, en in de hoogste kringen. Hij bezoekt met regelmaat bekende homo-gelegenheden, zoals *Le Garage* in Brussel. Ook Elio di Rupo is daar een veel geziene gast. Het is niet onwaarschijnlijk dat de

twee elkaar kennen uit de 'scene'. Maar tot hoever het contact reikte, is nog volstrekt onduidelijk.

In zijn verklaringen dikte Olivier het contact met Di Rupo aan van een vluchtige kus tot anale seks. De vice-premier ontkent in ieder geval dat hij zich heeft bezondigd aan seks met kinderen onder de zestien jaar. Maar hij blijft vaag of hij de getuige kent.

'Ik denk dat ik hem niet ken', zou Di Rupo woensdagavond voor de speciale kamercommissie hebben geantwoord. Hij verdenkt justitie ervan getuige Olivier te hebben aangezet om steeds belastender verklaringen af te leggen, in ruil voor strafvermindering.

De affaire rond Di Rupo is ongekend. De vice-premier heeft tegenover elf parlementsleden zo'n beetje

moeten opbiechten wat hij allemaal seksueel heeft uitgespookt. Speciale kamercommissies zijn gewend om collega-politici aan de tand te voelen over fraude, corruptie, valsheid in geschrifte en andere vormen van witte-boordencriminaliteit.

Maar bij Di Rupo is de hamvraag: heeft hij 'het' gedaan met minderjarige jongens? Of zijn de aanwijzingen zwaarwegend genoeg om hem voor verder onderzoek over te leveren aan justitie?

Voor Waalse politici vragen zich af hoe het bestaat dat justitie de reputatie van een minister aan flarden durft te schieten met een dossier van 29 velletjes, gebaseerd op een (op het oog) onbetrouwbare getuige. Is dit de wraak van het gerecht, dat sinds de zaak-Dutroux onder vuur ligt, op de politiek?

Ook het uitlekken van het gerechtelijk onderzoek, nota bene naar Vlaamse kranten, wordt verdacht gevonden. Wie had er belang bij dat het onderzoek uitlekte en Di Rupo zo snel aan de schandpaal werd genageld? Sommigen denken aan een politieke afrekening of een wraakactie uit het 'milieu'.

Volgens *La Dernière Heure* heeft justitie haar onderzoek in ieder geval niet in rust kunnen afronden. Daardoor zijn enkele onvolledige dossiers (over Di Rupo en Grafé) aan de verschillende parlementen overgelegd. Maar er worden ook een andere reden genoemd. Door het uitlekken van het nieuws zijn wellicht andere medeplichtigen geïdentificeerd. Di Rupo is (met Grafé) geofferd om anderen te vrijwaren.

Belgische media achter Di Rupo

Van onze correspondent
BRUSSEL - Naarmate de bodem onder de aanklacht tegen de Belgische minister Elio Di Rupo wegzakt, groeit het vermoeden dat het hier gaat om een regelrechte oorlog van justitie tegen de politiek.

De Belgische media nemen - vrijwel unaniem - Di Rupo in bescherming. De Belgische minister van economische zaken wordt door justitie verdacht van seksuele relaties met min-

derjarigen. Het gerecht blijkt echter maar over één getuigenis te beschikken, en die komt niet eens uit minderjarige mond.

Nadat het parlement eerder deze week oordeelde dat Di Rupo op die basis onmogelijk naar de rechter verwezen kan worden en dat justitie met aanvullende bewijzen moet komen, is de aanklacht in de media de grond in geboort. Bekende en familie van Olivier T., die beweert als minderjarige een seksuele relatie te hebben gehad met Di Rupo, omschrijven de man als

een onbetrouwbare, leugenachtige gigolo.

Binnen Di Rupo's partij, de Waalse Parti Socialiste, wordt achter de aanklacht van een justitie een complot vermoed bedoeld om de Belgische staat te ondermijnen. Dat lijkt wat ver gezocht. Maar de Belgische media vragen zich wel af hoe justitie er toegekomen is zo'n zwakke aanklacht naar de voorzitter van het parlement te sturen met de vraag om maar even de onschendbaarheid van Di Rupo op te heffen.

'Er zijn drie mogelijke verklaringen voor het gedrag van het gerecht in deze', schrijft De Morgen, 'Ofwel heeft het gedacht dat homoseksualiteit op zich al voldoende is om tot

een onderzoek over te gaan en dan heeft het puriteinse moraliteit verward met strafrecht. Ofwel heeft het de publieke opinie met een iets te overhaaste dadendrang willen bewijzen dat het er niet voor terugschrikt ook de machten van dit koninkrijk aan te pakken. Ofwel is er een open oorlog uitgebroken tussen justitie en politiek.'

Angst

'Het is niet duidelijk', besluit De Morgen, 'welke van deze drie verklaringen de burgers het meest angst moet inboezemen.'

De Standaard is een van de weinige kranten die het voor justitie blijft opnemen.

De Vlaamse krant vindt dat Di Rupo moet aftreden, omdat hij geen gezag meer heeft, maar vooral omdat de Standaard al tijden vindt dat regeren met de Waalse socialisten onmogelijk is.

Politiek België zwijgt over crisis bestel

Geen dag gaat voorbij of België wordt geconfronteerd met een nieuw schandaal. Politici buigen zich echter nauwelijks over de vraag hoe het verder moet met het zwaar gehavende bestel. Een gemiste kans, vinden politicologen, sociologen en rechtsfilosofen.

Door onze correspondent
BRUSSEL, 22 NOV. Sinds het begin van de affaire-Dutroux in augustus lijkt in België een lont te zijn aangestoken die een niet te stuiten kettingreactie veroorzaakt. Het gaat al lang niet meer alleen om het schandaal van de door de bende van Marc Dutroux ontvoerde en vermoorde kinderen. Lieven Dewinter, hoogleraar politicologie aan de Universiteit Catholique van Louvain-la-Neuve, vergelijkt het met het effect van een vonk in een kist vuurwerk. 'De ene klap zorgt voor de komst van de volgende', zegt hij.

Al maanden worden worden in België vrijwel dagelijks grote en kleinere schandalen over justitie en politiek onthuld. Rechters voelen zich wegens hun falen bij vele justitiële onderzoeken aan de schandpaal genageld, de politie heeft hetzelfde gevoel. Dewinter heeft de indruk dat recente schandalen in de politiek te maken hebben met het verlangen van magistraten om terug te slaan. Magistratuur en politiek zijn jarenlang innig verstrengeld geweest. Als de politiek onder druk van de publieke opinie de banden losser maakt, staat justitie niets meer in de weg om boekjes open te doen.

Federaal vice-premier Di Rupo wordt beschuldigd van pedofilie, evenals de Waalse minister van Hoger Onderwijs Grafé. Federaal minister van Landbouw Pinxten wordt beschuldigd van belastingontduiking en Vlaams minister van Milieu Kelchtermans van corruptie. Hoogleraar sociologie Mark Elchardus van de Vrije Universiteit in Brussel vraagt zich met spanning af hoe lang dit nog doorgaat. 'Voor sommigen lijkt dit het

uitgelezen moment om oude rekeningen te vereffenen. Ik vind dat deze situatie een groot gevaar betekent voor de instituties en de democratie. Mensen weten niet meer wie ze moeten geloven. Of ze geloven niemand meer.'

René Focué, hoogleraar rechtsfilosofie aan de Katholieke Universiteit in Leuven, is nog somberder. 'De legitimiteit van de justitie en de politiek is in het geding. In brede kring bestaat het gevoel dat alles wat overheid is, niet vertrouwd kan worden. Er is een grote kloof tussen de rechtsopvattingen van de magistratuur en de gevoelens van rechtvaardigheid in de samenleving', zegt hij. 'In een jarenlange praktijk is het recht tot een instrument in handen van de politiek geworden. Omdat de justitie veel grote schandalen de afgelopen tien jaar niet heeft weten op te lossen, hebben mensen het vertrouwen in justitie verloren.'

Op universiteiten wordt de Belgische crisis geanalyseerd en wordt er gedacht over manieren waarop het bestel hervormd kan worden. Maar het is opvallend dat een groot publiek debat daarover ontbreekt. De Belgische kranten zijn druk met de talloze lekken bij justitie om de laatste details van de schandalen te geven. De discussies hebben plaats in de universitaire binnenkamers.

De belangstelling van studenten gaat daar verder dan het gebrekkige functioneren van het justitieapparaat, dat gewoon is dossiers over belangrijke zaken op de plank te laten verstoven. Zo bestaat voor het laatste nummer van het tijdschrift *Res Publica* een grote belangstelling. Politicologen uit België en Italië analyseren daarin de overeenkomsten tussen de twee landen, die beide veelvuldig schandalen voortbrengen.

'De democratie moet vitaliteit tonen door een permanent debat waarbij zoveel mogelijk mensen betrokken zijn. Het monopolie van de behoefte aan waarden en normen mag niet aan extreemrechts of links gegeven worden. De Belgische rechtsstaat bevindt zich in een crisis. Intellectuelen moeten hun stem verheffen. Maar zij kunnen geen blauwdruk geven voor een nieuwe samenleving. Daarvoor is de politiek nodig', zegt Fo-

De Belgische vice-premier Di Rupo

qué. De Belgische politiek hult zich in een opvallend stilzwijgen over de crisis. Het parlement heeft tot nu toe geen debat gehouden over het gebrek aan vertrouwen in de rechtsstaat dat vorige maand zo duidelijk bleek tijdens de 'witte mars' van 300.000 demonstranten in Brussel. Premier Dehaene schrok van de omvang van dat pro-

'Protest had begin moeten zijn van hervorming'

test, kondigde aan snel een eind te maken aan de politieke invloed op de benoemingen van magistraten en zegde toe zich te zullen inzetten voor de zaak van ontvoerde kinderen. Maar over de onrustbarende omvang van het Belgische wantrouwen in de overheid zweeg hij. Dehaene bleef dat doen toen hij in het parlement aangaf zijn vertrouwen vice-premier Di Rupo te behouden zolang diens schuld niet bewezen is. En hij waarschuwde het parlement vooral niet met beschuldigingen het eigen nest te bevullen.

Politicoloog Dewinter verklaart het zwijgen van Dehaene uit diens beperkte manoeuvreerruimte. Deze wordt bepaald door de vier coalitiepartijen (twee Vlaamse en twee Waalse) van zijn regering. De Belgische premier kan geen stap zetten die uitgelegd zou kunnen worden als 'verraad'. Die partijen zitten — door hun traditie van het onderling verdelen van banen en macht — aan elkaar geklonken. Niemand wil bovendien een regeringscrisis riskeren. De regering wil in rust het economische programma afmaken waarmee België de Europese Monetaire Unie binnengelooft moet worden. 'Bovendien, als er nu verkiezingen zouden komen, is het risico groot dat veel mensen uit protest stemmen op een partij als het Vlaams Blok, dat racistisch is maar vooral een protestimago heeft. Protesteren door thuis te blijven kan niet, omdat België stemplicht heeft', zegt Dewinter.

Met hun zwijgen dragen de Belgische politici volgens de Brusselse socioloog Elchardus belangrijk bij aan de verslechtering van het klimaat. Ze hebben de 'witte mars' in Brussel bijna verlamd aangezien en ondernamen tot nu toe geen poging om er een politiek 'project' van te maken. 'Een gemiste kans', zegt Elchardus. 'De politieke en intellectuele elite van dit land had de energie van het massale protest moeten kanaliseren in de richting van hervorming van de overheidsinstellingen.'

Het ziet er ook niet naar uit dat de politiek de grote problemen snel zal aanpakken omdat deze zelf een belangrijke oorzaak is van de crisis. Volgens politicoloog Dewinter functioneert het traditionele Belgische cliëntelisme niet meer. De traditie dat politici kiezers aan zich konden binden door banen en verheidsopdrachten te schenken, is voorbij. Tijdens de economische crisis van begin jaren tachtig deden de politici nog alsof er niets aan de hand was. Ze bleven gunsten uitdelen tot de overheidsschuld was gestegen tot bijna 130 procent van het bruto binnenlands product. Maar nu wordt de broekriem aangehaald. Dewinter ziet een overeenkomst met Italië, waar begin van de jaren negentig de politici ook van hun voetstuk vielen toen

ze niets meer hadden om uit te delen.

Het emotionele protest tijdens de 'witte mars' moet ook worden gezien in het kader van andere massale emotionele uitingen van de afgelopen jaren, vindt Elchardus. Ook daar wisten de traditionele Belgische politieke partijen niets mee te doen. In 1991 werd er gedemonstreerd toen het racistische Vlaams Blok bij verkiezingen meer dan tien procent van de stemmen kreeg. Bij het overlijden van koning Boudewijn reageerde Wallonië en Vlaanderen eensgezind emotioneel. Tenslotte kwam de affaire-Dutroux, die lange tijd maar weinig aandacht kreeg van de Belgische regering, die druk bezig was met een moeilijke begrotingsoperatie. 'Ik ben ook ontgoocheld door de houding van de intellectuelen', zegt Elchardus. 'Ze hebben te lang alleen maar laten zien dat ze de verantwoordelijkheid van de ouders van vermoorde kinderen over de laksheid van de justitie delen. Maar er moet geprobeerd worden om die verantwoordelijkheid te gebruiken om daadwerkelijk iets te kunnen doen.'

Rechtsfilosoof Jocué zegt dat bij het verouderde, inefficiënte justitieapparaat dringend veranderingen nodig zijn. 'Maar het is vooral belangrijk om aan hervormingen op lange termijn te denken. Aan de vorming van juristen. Aan het evenwicht tussen politiek en magistratuur dat bereikt moet worden. Er is veel te weinig debat onder magistraten. Velen in de juristenwereld leven in vermolme verhoudingen. Rechters denken hun onafhankelijkheid prijs te geven als zij zich in de samenleving laten zien. Maar een rechter is in een democratie een symbolische figuur die naar buiten toe gerechtigheid moet uitdragen.'

Niemand durft te voorspellen hoe het zal aflopen. Misschien gaan politieke partijen, juist als enkele jaren geleden in Italië, hun ondergang tegemoet, misschien komt er een vernieuwing van de politiek en het justitiële apparaat. Maar het gebrek aan debat in de Belgische samenleving — tussen Wallonië en Vlaanderen is wat dat betreft geen enkel verschil — stemt socioloog, politicoloog en rechtsfilosoof somber.

Waalse minister blijft aan, evenals Di Rupo

Van onze redactie buitenland

NAMEN — Net als de Belgische vice-premier Di Rupo, blijft minister van onderwijs Grafé van de Waalse deelregering voorlopig aan. Beiden worden verdacht van seksueel misbruik van minderjarige jongens.

Een speciale commissie van het Waals parlement in Namen vraagt het Hof van Cassatie, het hoogste Belgische rechtscollege, in beide gevallen eerst nader onderzoek te plegen. Het parlement vindt de getuigenis tegen de bewindslieden te mager en te onbetrouwbaar om hun parlementaire onschendbaarheid op te heffen. Opheffing van hun onschendbaarheid zou ook ontslag betekenen.

Justitie baseert zich bij Di Rupo tot op heden slechts op de

verklaring van de 22- of 24-jarige Olivier Trusgnach uit Belgisch Limburg, die vanuit de gevangenis in Hasselt tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd over de vice-premier. Ook van Grafé heeft hij gezegd dat deze hem heeft misbruikt.

De leeftijd van de getuige is van groot belang omdat de man heeft gezegd dat hij in 1989 en 1990 als minderjarige seksueel is mishandeld door de politici. Als hij nu 24 jaar is, kan hij echter in seksueel opzicht op het moment van de gepleegde feiten niet minderjarig zijn geweest. Seks met jongeren tot zestien jaar is verboden in België.

Voorts heeft justitie in Hasselt beroep aangetekend tegen het besluit van de raadkamer om Trusgnach op borgtocht vrij te laten. De man, die vastzit voor diefstal bij zijn vorige werkgever, moet voorlopig in de cel blijven.

Waalse minister blijft aan Politie België onderzoekt rechtscollege

Door onze correspondent

BRUSSEL, 23 NOV. De Belgische politie heeft afgelopen dinsdag een huiszoeking gehouden bij de Raad van State, het hoogste administratieve rechtscollege van het land. Dat is pas gisteren bekend geworden.

De huiszoeking is verricht in opdracht van de Brusselse onderzoeksrechter Van Espen. Hij wilde gisteren niets zeggen over de reden voor deze actie van justitie, de jongste van een golf schandalen die België de afgelopen maanden overspoelt.

Volgens geruchten zou de huiszoeking verband houden met een rechter van de Raad van State die van corruptie wordt verdacht. Het zou om een christen-democratische magistraat gaan die in de jaren tachtig voor het kabinet van de toenmalige premier Martens werkte. Het is niet duidelijk of de man ervan verdacht wordt zichzelf te hebben verrijkt of dat het gaat om een geval van illegale financiering van een politieke partij.

Magistraten van de Raad van State zijn benoemd voor het leven. De Belgische politieke partijen hebben tot nu toe een doorslaggevende stem bij hun benoemingen gehad. Als ze van misdrijven worden verdacht, kunnen ze niet door een lagere rechtbank worden berecht dan het Hof van Beroep, dat te vergelijken is met het Nederlandse Gerechtshof.

Minister van Onderwijs Jean-Pierre Grafé van de Waalse deelregering, die evenals vice-premier Di Rupo beschuldigd is van seksuele omgang met minderjarigen, mag voorlopig aanblijven.

Een speciale commissie van het Waals parlement in Namen vraagt het Hof van Cassatie, het hoogste Belgische rechtscollege, net als bij Di Rupo eerst nader onderzoek te plegen.

Justitie baseert zich bij Di Rupo tot op heden slechts op de verklaring van een 22- of 24-jarige man uit Belgisch Limburg, die vanuit de gevangenis in Hasselt tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd over de vice-premier. Ook van Grafé heeft hij gezegd dat deze hem heeft misbruikt. Het is onduidelijk of er over Grafé nog andere verklaringen bestaan.

Een speciale commissie van het Belgische nationale parlement vond in meerderheid de bewijzen te mager om de socialist Di Rupo in staat van beschuldiging te stellen. Dat zou tevens zijn ontslag hebben betekend. Hetzelfde geldt voor de Waalse christen-democraat Grafé.

Het parlement in Namen is verder van mening dat Cassatie de bewindsman ook niet per se hoeft te verhoren. Datzelfde vond het nationale parlement over Di Rupo. Alleen het Hof van Cassatie mag ministers strafrechtelijk verhoren. Binnen twee weken moet nu duidelijk worden of tegen beide bewindslieden ook daadwerkelijk klachten worden ingediend en of eventueel verhoor nodig is. (AFP)

Getuige tegen Di Rupo toch niet vrijgelaten

HASSELLT — Justitie in Hasselt heeft beroep aangetekend tegen het besluit van de raadkamer om de getuige die de Belgische bewindslieden Di Rupo en Grafé heeft beschuldigd van seksueel misbruik van minderjarigen, op borgtocht vrij te laten. De man, die vastzit voor diefstal bij zijn vorige werkgever, moet daardoor voorlopig in

de cel blijven.

De getuige uit Belgisch Limburg heeft tegenstrijdige verklaringen afgelegd. Ook is er onduidelijkheid over zijn leeftijd. Volgens de ene verklaring is hij 22 jaar oud, volgens andere beweringen is 24 jaar. Zijn leeftijd is van groot belang omdat de man heeft gezegd dat hij in 1989 en 1990 als minderjari-

Hof zal ook getuigenissen tegen Waalse minister onderzoeken

Van onze correspondent

Peter de Graaf

BRUSSEL

Het Hof van Cassatie is opdracht gegeven ook de vermeende pedofiele praktijken van de Waalse minister Jean-Pierre Grafé verder te onderzoeken. Het parlement van de Franse gemeenschap besloot gisteren voor Grafé dezelfde procedure te volgen als donderdag al voor vice-premier Elio di Rupo werd uitgestippeld.

Dat betekent dat ook Grafé niet in beschuldiging is gesteld en dus voorlopig kan aanblijven als minister van Onderwijs van de Franse gemeenschap. Eerst moet Cassatie verder onderzoeken hoe hard de aanwijzingen van pedofilie zijn.

Ook de verdenkingen van justitie aan het adres van Grafé zijn grotendeels gebaseerd op verklaringen van Olivier T. Hij beweert de minister op seksuïven met minderjarigen te hebben gezien, samen met vice-premier Elio di Rupo en andere

'hooggeplaatsten'. Ook zou Olivier T. bij Grafé thuis zijn geweest, waar hij onder meer video's met kinderseks heeft bekeken.

De getuigenissen van Olivier T., die een maand geleden werd vastgezet in de gevangenis van Hasselt wegens diefstal van juwelen en waardepapieren, worden echter steeds meer in twijfel getrokken. Een kennis beweert dat hij Olivier pas enige jaren geleden in de 'jetset van het homomilieu' introduceerde. Volgens hem was Olivier dik achttien jaar toen hij met Grafé in contact kwam.

De raadkamer van Hasselt besliste vrijdagmiddag om Olivier T. tegen betaling van een borgsom van tweehonderdduizend frank vrij te laten. Maar het parket tekende onmiddellijk beroep aan, waardoor hij voorlopig nog in de gevangenis blijft.

Dat is waarschijnlijk voor zijn eigen bestwil. Want de levenswandel van Olivier T. is de afgelopen dagen uitvoerig in de media belicht, inclu-

sief foto's. Hem wordt verweten met steeds fantastischer verklaringen de politieke carrière van Di Rupo en Grafé te hebben geknakt.

Omdat Grafé ook minister is in de Waalse gewestregering, moet ook het Waalse parlement nog zijn oordeel uitspreken. Vrijwel zeker zal ook die assemblee de minister niet direct in beschuldiging stellen, maar slechts voor verder onderzoek doorverwijzen naar Cassatie.

Grafé is in de jaren tachtig ook al eens beticht van pedofilie. Het parlement meende toen dat de aanwijzingen te licht waren om de onschendbaarheid van de politicus op te heffen. De broer van de minister werd overigens vorige week opgepakt wegens ontucht met kinderen.

Pikant detail: donderdag woonde Grafé de Europese ministerraad van Onderwijs bij, die aandrong op internationale maatregelen tegen pedofilie. Volgens de ministerraad hebben leerkrachten een belangrijke rol bij de bestrijding van seksueel misbruik van kinderen.

Heksenjacht?

In België is groot rumoer ontstaan nu blijkt dat de hoofdgetuige waar vice-premier Di Rupo de beschuldiging van pedofilie aan te danken heeft, een fantast is. Hoe zorgvuldig is de Belgische pers met deze zaak omgesprongen? En maakt zij

zich niet schuldig aan een heksenjacht?

VK 23-11

Wim Winckelmans, journalist bij *De Standaard*, die als een van de eerste kranten afgelopen week eindigde over de beschuldiging publiceerde: 'Hoe wij aan het officiële dossier met getuigenissen tegen Elio Di Rupo zijn gekomen, kan ik helaas niet vertellen. Wel hebben wij de beschuldigingen gecheckt bij, zoals dat heet, "de hoogste kringen", die de zaak hebben bevestigd. En de procureur-generaal die Di Rupo vervolgt, heeft aangegeven dat er voldoende ernstige aanwijzingen zijn om door te gaan met deze zaak. Zo niet, stelde hij, dan wordt het een doofpot-affaire.'

'Wij vermoeden dat het gerecht nog wat achter de hand houdt. De procureur-generaal zal zich toch niet belachelijk maken? Dat er nog geen definitieve bewijzen zijn, tja, er moet volgens de Belgische wet sprake zijn van voldoende aanwijzingen om de zaak door te zetten. En die zijn er. Olivier T., de getuige waar de Kamer door het gerecht van op de hoogte is gesteld, is misschien een fantast. Maar een officiële tipgever heeft naast Olivier nog twee andere getuigen genoemd.'

'Natuurlijk zijn wij ons bewust van de gevoeligheid van de materie. Onze stelregel is dat de privacy zoveel mogelijk wordt gerespecteerd. Wij hebben in onze berichten ook niet het woord 'anale seks' gebruikt, terwijl de getuigenissen daar

wel vol van staan. Maar het is altijd het probleem met gerechtsjournalistiek. Als wij alleen over de uitkomst van de zaak zouden publiceren, zijn wij niet goed bezig.'

De *Standaard*, vrijdag 22 november: 'Na het uitbreken van de affaire-Dutroux, meldde zich begin september een informant bij de gerechtelijke politie van Brussel. Belangrijk is dat deze informant nog andere jongens noemde met wie Di Rupo zou zijn omgegaan. Van de ene zegt de tipgever dat de jongen een van de geliefden van Elio Di Rupo was sedert hij dertien of veertien was. Van een andere beweert de informant dat hij sedert zijn dertiende uitgaat met volwassenen, onder wie Di Rupo.'

Yves Desmet, hoofdredacteur van *De Morgen*: 'De informatie waar *De Standaard* over beschikte toen ze afgelopen week eindigde voor het eerst over de zaak publiceerde was, naar ik heb vernomen, redelijk zwaarwegend. Ze hadden een officieel dossier over die tipgever die drie namen noemde in verband met Di Rupo, en ook informatie over een circuit van kinderporno-video's. Daarmee zijn ze naar de Rijkswacht gestapt, die bevestigde dat het een authentiek politiedossier was. Daarnaast vernamen ze dat er vrijdagavond een grootschalige huiszoeking plaats had in Brussel, onder andere op een adres dat in hun dossier voorkwam, waarbij de naam van Di Rupo werd genoemd. Mocht ik die informatie hebben gehad

— ik ben overigens blij dat dit niet zo was, zodat ik de keus ook niet hoefde te maken — dan zou *De Morgen*

waarschijnlijk ook op vergelijkbare wijze in het weekeinde over deze zaak hebben gepubliceerd.

'Wij zijn pas over de zaak gaan schrijven

op het moment dat de procureur-generaal een verzoek indiende om de onschendbaarheid van Di Rupo op te heffen. Je kunt dan als krant niet melden: "Er is iets gebeurd. Het betreft een vooraanstaande Waalse socialist en vice-premier, maar wij kunnen er verder niets over zeggen, want de zaak moet nog voorkomen."

'Nu blijkt Olivier T., die merkwaardig genoeg als enige wordt genoemd in het dossier dat de procureur-generaal aan de Kamer heeft gestuurd, een fantast te zijn. Diverse ex-geliefden en zelfs zijn moeder hebben dat tegenover ons bevestigd. Dus melden wij dat het bewijs tegen Di Rupo flinterdun is. Maar als morgen blijkt dat *De Standaard* gelijk heeft wat betreft het aanvullende bewijs, schrijven we dat morgen ook op.'

Jan Servaes, hoogleraar communicatiewetenschap aan de Katholieke Universiteit Brussel: 'De Vlaamse pers is sinds augustus flink op hol geslagen, en deze affaire vormt een van de nieuwe uitwassen. Het heeft alles te maken met de primeurjacht en de verslapping van de Vlaamse pers, waarbij kranten in hun strijd om abonnees tegen elkaar gaan opbieden. België is een klein landje, waar je van roddels moet zien te leven.'

'Ik volg deze zaak niet op de voet — ik zou wel gek zijn — maar mij lijkt de bewijslast nogal mager. Het verbaast mij ook in hoge mate dat een kwaliteitskrant als *De Standaard* als eerste met het bericht kwam. Journalistiek in Vlaanderen is toch in grote mate onvolwassen. Je moet heel vaak de berichten met een korrel zout nemen.'

Yves Desmet: 'Het valt niet mee om thans journalist in België te zijn. Inmiddels zijn er zo'n drie schandalen per week. Het is amper nog bij te houden.'

Mirjam Prenger

ge seksueel is mishandeld door de politici. Als hij nu 24 jaar is, kan hij echter in seksueel opzicht op het moment van de gepleegde feiten niet minderjarig zijn geweest.

De verklaringen van de Limburger lijken vooralsnog het enige bewijs tegen de politici. De Belgische Kamer van Volks-

veregenwoordigers en het Waals parlement vinden de getuigenissen te weinig substantieel om de politici officieel in staat van beschuldiging te laten stellen. Zij kunnen daardoor voorlopig aanblijven. Het Hof van Cassatie, het hoogste Belgische rechtscollege, moet de verklaringen eerst verder onderzoeken.

Seks zonder rolluiken

NRC 27-11

Maarten Huygen

BRUSSEL. De wachtkamer in het oude gebouw in het centrum van Brussel zit vol druk debatterende Marokkaanse patiënten. Tien jaar geleden vreesde de huisarts, Peter van Breuseghem, dat de bekentenis van zijn leven — zijn homoseksuele identiteit — zware gevolgen zou hebben voor zijn medische praktijk. Hij wilde als auteur van zijn romandebuut *De Zwarte Bruidgom* anoniem blijven. Hij liet zich met een bril en plaksnor filmen bij de presentatie van zijn boek. Jeroen Brouwers vond het maar onzin en maakte de ware identiteit bekend achter het pseudoniem Dirk van Babylon. Van Breuseghem werd met geweld uit de kast getrokken. Maar nee, de Orde van Geneesheren verstootte hem niet. Alles bleef zoals het was. Zijn krulsnor en baardje zijn

echt. Hij werd actief in de aidsbestrijding. Brussel en Vlaanderen waren liberaler dan hij dacht.

Nu is hij daar niet zo zeker meer van. Sinds de affaire-Dutroux is de discussie over een begin van wettelijke status voor homoseksuele samenlevingsvormen gestaakt. Over wetgeving tegen discriminatie van homoseksuelen wordt niet meer gediscussieerd. Uit een fototentoonstelling in Leuven in het cultureel centrum werden afbeeldingen van naakten verwijderd. Volgens de directeur was „Leuven er niet rijp voor”. Een bekende magistraat in Verviers werd door zwembadpersoneel beschuldigd van pedofilie. Justitie stelde een onderzoek in en er bleek niets aan de hand te zijn. Het feit dat hij „een voorbeeldige grootvader” was, had hem extra verdacht gemaakt.

Twee weken geleden rolde de golf van angst en onbehagen door naar de politiek. De Belgische vice-premier, Elio Di Rupo, en de Waalse minister van Onderwijs, Jean-Pierre Grafé werden beschuldigd van seks met minderjarigen. De voorzitter van de Waalse christendemocraten, C.F. Nothomb, zei afgelopen maandag dat ministers eigenlijk alleen in het geheim homoseksueel mogen zijn. „Heel veel mensen zijn veel banger dan ze vroeger waren”, zo van Van Breuseghem zijn bezorgdheid samen.

Er is een pauze ingelast, nu het Hof van Cassatie de zaak uitzoekt. Het gaat om een aantijging — pedofilie zonder dwang — die zich al op de grens van de moraal en het strafrecht bevindt. Met vervolging is het vermeende slachtoffer meestal niet gediend. Twee kroongetuigen zitten in de gevangenis en zijn volgens het Vlaamse dagblad *De Morgen* bekende fantasien die op strafvermindering uit zouden zijn. Een van de getuigen, Olivier Trugsnach, stond bekend als een knappe verhalenverteller die zich graag voor baron uitgaf. Volgens vrienden en zijn moeder zou hij Di Rupo pas op zijn 19e hebben leren kennen.

Wat het geldigheidsgehalte van de beschuldigingen ook is, iedereen in België vraagt zich af, waarom de zaak juist nu naar boven komt. De stakingen, de demonstraties, de Witte Mars in Brussel tegen de politiek, waarbij ouders, scholieren en leraren zich geroerd opwierpen voor de bescherming van het kind moest gevolgen hebben. Kindermoord,

pedofilie en homoseksualiteit worden steeds meer door elkaar gehaald. Van de vele dossiers op seksueel gebied die de Belgische machten over elkaar hebben, kwam juist het nachtelijke leven van *bon-vivant* Di Rupo naar boven, want die is homoseksueel.

In Nederland is gebleken hoe moeilijk het is om bewijs in dergelijke zaken te verzamelen. Anders dan bij moord of geweldpleging zijn er geen veranderingen, veel suggesties en alleen de verklaringen van het vermeende slachtoffer. De fantasie slaat op hol, jaloezieën komen boven. Het milieu waarin Trugsnach verkeert — op de rand van prostitutie in een land waar dat verboden is — staat niet bekend om zijn eerlijkheid.

De ontdekking van seksueel misbruik als delict is slechts een gedeeltelijke zege. Voor sommige therapeuten zijn aantijgingen van misbruik tegen ouders een routineuze diagnose geworden. Ze zijn erin gespecialiseerd, zoals anderen in reïncarnatietherapie. Er wordt gauw geloof aan gehecht. Verdachtmakingen zijn een effectief wapen bij procedures tegen de ex-echtgenoot of bezoekregelingen, tegen onwettelijke leraren en — nu in België — tegen politici. Voor wie valselijk is beschuldigd, bestaat geen loket om zijn reputatie terug te krijgen. Dat merkte de Schiermonnikoogse politie-chef S.R.L. Lancee die een Swatteam op bezoek kreeg, nadat zijn dochter ongecontroleerde beschuldigingen had geuit. Later trok ze die in.

Op een tijdperk van grote striktheid en taboes volgde de bevrijding van de jaren zestig. Nog steeds is seks een groei-industrie, in de media, op video's en bij bordelen. Met de seksuele vrijheden gaan de misbruikzaken gelijk op. De schandalen dienen als prikkelend amusement voor het publiek en de media. Jolanda uit Epe of het driftleven van de ministers maken onderdeel uit van de bewustzijnsindustrie.

Voor echte seksschandalen is een zekere mate van seksuele vrijheid nodig, niet teveel. Dan durven mensen er openlijk over te praten. Taboes dienen daarentegen als bescherming van heimelijke activiteiten. Toen de rolluiken nog neer waren gelaten, durfde niemand incest, pedofilie en homoseksualiteit ter sprake te brengen, ook al waren ze bekend. Engeland is op de weg naar seksuele vrijheid blijven steken en is daarom een broeinest van pikante schandalen, niet aan het oog onttrokken door een samenzwering van zwijgenden — zoals voorheen in België — of door het erkende recht op een vrij privéleven, zoals in Nederland.

De 'Brusselsche affaire' van begin deze eeuw ontstond, omdat een onschuldig incident zich in de openbaarheid afspeelde en dat was ongebruikelijk. In een van de ramen van de barokke gevel van het Brusselse Hotel Le Metropole moet de Nederlandse staatsman Abraham Kuiper langdurig naakt zichtbaar zijn geweest. Volgens berichten zouden tientallen mensen zich hebben verzameld op het Brouckereplein om het tafereel te aanschouwen: de ARP-voorman die zich puffend overgaf aan buigen strekoefeningen, op doktersvoorschrift. Hij was vergeten het gordijn te sluiten. Persbureau Reuters verspreidde het bericht over de wereld. De Nederlandse oppositie greep het dankbaar aan. De gymoefeningen van Kuiper baarden meer opzien dan allerlei activiteiten die ongetwijfeld in datzelfde hotel plaatsvonden, meer verborgen, meer verboden en gevaarlijker.

'Rijkswacht zoekt manieren om parlementariërs te chanteren'

Van onze correspondent VK Jos Klaassen

BRUSSEL

26-11

De Belgische rijkswacht wroet in het privéleven van de parlementariërs die in de Dutroux-commissie zitten, om hen onder druk te kunnen zetten. Met dit nieuws gaf de Waalse socialist Serge Moureaux zaterdag een nieuwe impuls aan het Belgische schandalencircuit.

Moureaux zei tegen de Franstalige tv-zender RTL-TVI dat hij 'zeer nauwkeurige aanwijzingen' heeft over de manoeuvres van de rijkswacht. Naar zijn mening hoopt de rijkswacht in het privéleven van de parlementariërs aanwijzingen te vinden waarmee ze kunnen worden gechantereerd.

De liberaal Marc Verwilghen, die de parlementaire commissie voorziet, heeft de rijkswacht om opheldering gevraagd. Moureaux zou Verwilghen 'overtuigd' hebben dat de rijkswacht sommige parlementariërs schaduwet om hen te intimideren.

Serge Moureaux wekt overigens tegelijkertijd de indruk dat de rijkswacht 'via geruchten en informatie aan journalisten' probeert 'de Belgische staat te destabiliseren'. Zijn partijgenoot en vice-premier Elio di Rupo zou er het slachtoffer van zijn.

In het zondagse BRTN-program-

ma 'De Zevende Dag' pleitten de parlementariërs Tony Van Parys (christen-democraat) en Louis Van Velthoven (socialist) ervoor dat vice-premier Di Rupo tijdelijk 'enige terughoudendheid' in acht neemt. Di Rupo zou zich in elk geval voor de duur van het onderzoek naar zijn vermeende seksuele relaties met minderjarige jongens koest moeten houden.

De Vlaamse liberaal Pierre Chevalier en Vlaamse-Blokker Gerolf

Politici raden Di Rupo aan zich gedeisd te houden

Annemans steunden het pleidooi van de liberale fractieleider Herman De Croo. Hij heeft in het parlement Elio Di Rupo aangeraden om tenminste tijdelijk terug te treden.

Olivier T., de jongen die Di Rupo heeft beschuldigd, zou zijn klachten verzonnen hebben. Dat zeggen drie getuigen uit Brusselse homokringen. Volgens de getuigen zou T. al achttien jaar zijn geweest toen hij in het Brusselse homowereldje actief werd. Volgens de getuigen heeft Olivier de Waalse socialist Di Rupo nooit ontmoet.

De Dutroux-commissie gaat in-

tussen door ouders van vermiste kinderen te horen. Zaterdag was het de beurt van Tinnie Mast, de moeder van de kinderen Kim en Ken, die in januari 1994 verdwenen. Kim is vermoord teruggevonden.

Tinnie Mast had geen goed woord over voor de Antwerpse gerechtelijke politie. Die had enkel gelooft dat de kinderen waren weggevoerd van huis. Later, toen duidelijk werd dat de wegloperij nonsens was, werd Masts echtgenoot opge-

pakt. Ook andere ouders van vermiste kinderen klaagden hun leed over de kille manier waarop de politie hen behandelde.

Laurence Mathues verdween op 28 augustus 1992 in de buurt van het Waalse pretpark Walibi. Ze werd vermoord teruggevonden in Fernelmont. De onderzoeksrechter is de vader van het meisje blijven achtervolgen als de dader. Voor de Dutroux-commissie noemt Mathues het optreden van de politie 'foltering'. Zijn dochter was aanvankelijk geïdentificeerd als een 'junk'.

Ook madame Crul, de moeder het sinds december 1994 vermiste meisje Sylvie Carlin, klaagt over het cynisme van de politie.

De politie bleef ervan overtuigd dat Sylvie van huis was weggevoerd en vervolgens een einde had gemaakt aan haar leven. Maar een serieus onderzoek werd nooit gedaan.

Politie zou privéleven Kamerleden onderzoeken

Van onze verslaggever AC

25-11

BRUSSEL — Politiediensten in België gaan in het geniep het privéleven van leden van de parlementaire enquêtecommissie die moet bepalen of er fouten zijn gemaakt bij het onderzoek naar het kinderporno-netwerk rond Marc Dutroux en diens handlangers. Op die manier zou de politie leden van de commissie onder druk willen zetten.

Die beschuldiging uitte dit weekende het Waalse socialistische Kamerlid Serge Moureaux. De voorzitter van de enquêtecommissie, de Vlaamse liberaal Marc Verwilghen, wil hem nader horen. „Serge Moureaux is gewoonlijk erg terughoudend met betrekking tot dergelijke informatie”, aldus Verwilghen.

Moureaux verklaarde voor de televisie te weten dat 'bepaalde politiediensten onderzoek verrichten naar leden van de onderzoekscommissie-Dutroux met het doel hen te kunnen aanvalen'. Volgens Moureaux valt er tegen deze praktijken niets te beginnen. „Alles ge-

beurt via geruchten, via informatie die men doorspeelt aan journalisten in de hoop dat ze verspreid raakt, zoals dat is gebeurd in de affaire-Di Rupo.”

De Belgische socialistische vice-premier Elio di Rupo kwam onlangs in opspraak, nadat een 22-jarige gevangene in Hasselt hem van pedofilie had beschuldigd. Deze Olivier Trugsnach is inmiddels door allerlei vrienden en bekenden als een fantasie en mythomaan omschreven.

Volgens Moureaux is het gerechtelijke dossier over Di Rupo, zoals dat vorige week aan het Belgische parlement werd verstuurd, echt, 'totaal onvolledig'. Dat zegt ook woordvoerder Chevalier van de Vlaamse liberale oppositie. Volgens Chevalier kan het resultaat van enkele recente huiszoekingen, nog in handen van Justitie, toch naar Di Rupo's betrokkenheid bij het misbruik van minderjarige jongens wijzen. Justitie zelf zei vorige week bij de huiszoekingen van tien dagen terug geen belastend materiaal is gevonden.

Ongelukkige affiche CVP-kindercongres

STA 21.11.96

BRUSSEL — „Iedereen wist maanden geleden al dat de CVP op 30 november een congres over het kind zou houden. Men kan ons er dus niet van beschuldigen dat we de actualiteit trachten uit te buiten.” Dat antwoordde CVP-voorzitter Marc Van Peel gisteren aan een journalist die het onderwerp van het CVP-congres verdacht goed gekozen vond. Van Peel heeft gelijk: de voorbereiding voor het congres is al sinds februari bezig.

Wellicht zijn de affiches voor het congres ook al maanden af, en heeft niemand eraan gedacht ze eens opnieuw te toetsen aan de actualiteit. In het licht van de affaire-Di Rupo komt een slogan als *Minderjarig is niet minderwaardig* immers hoogst ongelukkig over. En dat eronder de congresstitel „Voorrang voor kinderen” staat, zal de hilariteit en/of verontwaardiging niet verminderen.

Congresvoorzitster An Her-

mans stelde de congresresoluties gisteren officieel voor. Zoals bekend hameren die vooral op de weerbaarheid en het recht op inspraak van kinderen. Met hun mening moet op alle beleidsterreinen meer rekening worden gehouden.

De ontwerpresoluties (*DS 1 oktober*) werden inmiddels aangevuld met amendementen uit de diverse arrondissementen. Deze amendementen vragen onder meer om specifieke aandacht voor adolescenten, die een beetje buiten de oorspronkelijke doelgroep vallen. Een ander punt van kritiek is dat de ontwerpresoluties de eeninkomensgezinnen wat over het hoofd zien. Die knopen worden in Gent doorgemaakt.

Het congres van 30 november zal Marc Van Peel herkiezen als voorzitter. Van Peel is de enige kandidaat. Hij rekent op ten minste zeventig procent van de stemmen. (SDF)

Pedofilie 23.11

Verbijsterend vind ik het, maar ook begrijpelijk, dat na zoveel krantenberichten waarin pedofielen negatief in het nieuws komen, niet één verantwoordelijke pedofiel hartgrondig van leer trekt tegen de onbedoelde heksenjacht op zijn soortgenoten.

Alleen op gevaar af je volledig te isoleren, kun je stellen dat pedofilie of pedoseksualiteit iets anders is dan kindermishandeling of machtsmisbruik. Vooroordelen, onwetendheid en een gebrek aan nuancering zijn nogal eens oorzaken van gevaarlijke tendensen.

Pedofielen en pedoseksuelen blijven per definitie binnen de beleevingswereld van het kind. 'Houden van' is iets anders dan mishandeling. Pedofielen en pedoseksuelen beseffen terdege dat kinderen die toe zijn aan een liefdevolle, affectieve of seksuele relatie, hun grenzen hebben, en handelen

daarnaar. Hun liefde voor de mens weerhoudt ze ervan handelingen te verrichten of te laten verrichten die het kind niet wenst.

Zij hebben een gezond goed-kwaadbesef en kunnen goed gevaar en schade uitsluiten, zowel emotioneel en psychisch als lichamelijk. Als dat vermogen, dat onverbreekbaar is verbonden aan liefhebben, er niet is, dan is er géén sprake van pedofilie of pedoseksualiteit.

Daarom vind ik het laakbaar wanneer Het Parool van 18 november in een kop schrijft: 'Onderzoek naar Elio di Rupo in pedofiliezaak'. Het gaat hier waarschijnlijk om mishandeling, niet om pedofilie.

Nooit ziet men een verband gelegd tussen een incestzaak waarin een vader zich aan zijn kind vergrijpt, en heteroseksualiteit in het algemeen; waarschijnlijk omdat men ervan uit-

gaat dat de meeste heteroseksuele vaders kinderen niet mishandelen. Heteroseksuele vaders zijn niet beter of slechter dan pedoseksuelen of pedofielen.
Hoofddorp
ROB VAN DER TOL, VAN GELDEREN

Dutroux krijgt geld en fanmail

BRUSSEL - Mark Dutroux krijgt geld en brieven van tal van bewonderaars. Dat meldt een Belgische middagkrant. De krant schrijft dat Dutroux in de gevangenis van Arlon wordt overspoeld met fanmail. De gevangenisdirectie weigert commentaar. Uit betrouwbare bronnen is vernomen dat vooral vrouwen uit Vlaanderen hun bewondering voor het 'het monster van Charleroi' overbrengen. Het zou ook gaan om getrouwde vrouwen en moeders. Velen van hen zouden tevens om een bezoek aan de gevangene hebben verzocht. Maar Dutroux mag alleen familie op bezoek hebben en die blijft weg. *NVMN 11-11*

Dutroux krijgt cadeaus en post

Door onze correspondent **NRC**
BRUSSEL, 11 NOV. De van moord, ontvoering en zedendelicten met minderjarigen verdachte Belg Marc Dutroux krijgt in de gevangenis van Arlon fanmail van bewonderaars. Dat schrijft de Brusselse krant *La Dernière Heure*. Dutroux zou niet alleen brieven krijgen, maar ook geld en voor zijn verjaardag op 6 november een knuffelbeer. De vader van Julie Lejeune, één van de door Dutroux ontvoerde meisjes, reageerde furieus op het bericht. Mensen die Dutroux schrijven, zijn volgens hem net zo monsterlijk als het 'monster van Charleroi' zelf. *La Dernière Heure* schrijft uit betrouwbare bronnen te hebben vernomen dat vooral getrouwde vrouwen en moeders uit Vlaanderen Dutroux schrijven. Een briefschrijfster verklaarde aan de krant dat „er al genoeg mensen zijn die Dutroux haten”. Tal van vrouwen zouden om een bezoek aan Dutroux hebben verzocht, maar die mag alleen familie ontvangen, die overigens niet komt.

Sloop huis Dutroux

TEL 11-11 BRUSSEL, woensdag
Het huis van de pedofiele Marc Dutroux, waar in augustus de lijkjes werden gevonden van de ontvoerde meisjes Julie Lejeune en Melissa Russo, wordt gesloopt. Dit hebben de autoriteiten in Sars-la-Buissière, bij Charleroi, meegegeeld.

Op de zelfde plaats zal een monument worden gebouwd, gewijd aan alle kinderen die het slachtoffer zijn geworden van seks-misdrijven. (Reuter)

Door onze correspondent **AD 11-11**
Jan Schils

BRUSSEL - De vader van Julie Lejeune, een van de slachtoffertjes van Marc Dutroux, walgt van de fanmail die de verdachte ontvangt in zijn gevangenis. Jean-Denis Lejeune noemt de brieven schrijfters - het gaat vooral om Vlaamse moeders en vrouwen - 'even grote monsters als Dutroux'.

Volgens de Waalse krant *La*

Vervolg van pagina 1

Een woordvoerder van de strafrecht in Arlon bevestigde gisteravond de melding van *La Dernière Heure* dat Dutroux behalve veel dreigbrieven ook 'fanmail' krijgt waarin hij wordt gesteund en getroost.

„Méer kan en mag ik u hierover niet zeggen”, aldus de woordvoerder die eraan toevoegde dat Dutroux de dreigbrieven niet onder ogen krijgt.

De directie van de gevangenis van Arlon zou ook heel wat verzoeken van vrouwen hebben geweigerd om Dutroux te bezoeken. Hij mag alleen bezoek ontvangen van zijn familie en van zijn Luikse raadsman Pierre, maar het eerste familielid moet zich nog melden tijdens het bezoek, aldus de krant.

Volgens Lejeune leidt Dutroux een luxe leventje in zijn cel. Hij krijgt er op tijd zijn maaltijden, ontvangt kranten, post en boeken, mag televisie kijken, radio luisteren en telefoneren. „Dat is heel wat anders dan de afschuwelijke, vochtige kerker waarin Julie en Mélissa zaten opgesloten”, zei Lejeune bitter. „Deze psychopaat mag best wat minder in de watten worden gelegd.”

Het onderzoek in de zaak-Dutroux belooft het duurste te worden in de Belgische misdaadgeschiedenis. Tot nu toe heeft dat onderzoek bijna 12 miljoen gulden gekost. De rekening zal volgens ingewijden nog met enkele miljoenen oplopen. De overheid verhaalt de kosten op Dutroux door een openbare verkoop van de meer dan tien huizen die hij in de regio Charleroi bezit. De waarde van die huizen is echter aan de lage kant.

De ziekteverzekering eist een bedrag van 70.000 gulden terug van Dutroux. Het geld werd hem ten onrechte toegekend als invaliditeitsuitkering. Zijn werkloosheidsvergoeding van maandelijks 2500 gulden wordt niet teruggevorderd, ook al 'verdiende' hij gelijktijdig rijkelijk de kost met de verkoop van kinderporno en (meestal gestolen) auto's.

Grijseluis van Dutroux gaat tegen de vlakte

Reuter, ANP *VK 5-11*
BRUSSEL/MARCINELLE

Fanmail Dutroux 'walgelijk'

Dernière Heure wordt Dutroux overstelpt met veel positieve

'Huis Dutroux moet afgebroken'

NRC
BRUSSEL, 7 NOV. Als het aan de burgemeester ligt zal het huis van de kinderonvoerder Marc Dutroux in Sars-la-Buissière, in de buurt van Charleroi, worden afgebroken om plaats te maken voor een monument ter nagedachtenis aan alle vermiste en vermoorde kinderen in België. De afbraak zou zo snel mogelijk na de voltooiing van het onderzoek moeten beginnen. In de tuin bij het huis werden de stoffelijke overschotten gevonden van de meisjes Julie en Melissa.

Een parlementaire commissie heeft dinsdag het huis in Marcinelle bezocht, waar Dutroux twee andere meisjes, An en Eefje, in een schuilkelder vasthield. De parlementariers wilden met eigen ogen zien of de rijkswacht zijn werk wel goed heeft gedaan, toen hij in december twee keer huiszoeking deed zonder de kelder te ontdekken.

Op aanwijzing van Dutroux werden de beide meisjes later dood aangetroffen. Een van de parlementariers uitte na afloop openlijk twijfels over het onderzoek van de rijkswacht. Maar de meesten vonden het te vroeg om al een oordeel te geven. (AFP, Reuter)

Het huis van Marc Dutroux in Sars-la-Buissière zal worden afgebroken en op die plaats zal een monument komen ter nagedachtenis aan vermoorde en vermiste kinderen. Woordvoerders van de gemeente hebben dit dinsdag meegedeeld.

In de tuin van het huis werden de lichamen van Julie en Melissa gevonden. De sloop van het pand zal de komende weken plaatsvinden.

De speciale parlementaire commissie die de zaak-Dutroux onderzoekt, heeft dinsdag in Marcinelle een bezoek gebracht aan de kelder waar de bende de ontvoerde Belgische meisjes heeft vastgehouden. De volksvertegenwoordigers toonden zich na afloop geschokt en uitte openlijk hun twijfels over het werk van de rijkswacht.

Agenten verrichtten in december vorig jaar twee maal huiszoeking in de woning van Dutroux zonder de kelder te ontdekken. De ouders van de vermoorde Julie Lejeune, die met Melissa in de kelder vast zat, hadden bij de parlementscommissie op het bezoek aangedrongen.

Volgens vader Lejeune had justitie de kelder wel degelijk eerder kunnen vinden. 'Als de rijkswacht naar kinderen zocht en in het kader van het speciale onderzoek naar Dutroux wist dat er schuilkelders bestonden, dan had ze slechts met een hamer op de muren hoeven te kloppen', zei hij.

brieven en soms ook geld. Op zijn verjaardag, vorige week, ontving Dutroux met de post heel wat cadeautjes, waaronder een speelgoedbeer van een anonieme Vlaamse dame. Die vond dat er al 'genoeg mensen zijn die Dutroux haten'.

Op pagina 7
'Dutroux leidt luxe leventje in zijn cel'

Aanslagen op getuige in zaak Dutroux

Van onze correspondent

BRUSSEL, vrijdag
Een vrouwelijke kroongetuige in de pedofiele-zaak Dutroux blijkt binnen een week het slachtoffer te zijn geworden van twee aanslagen. De politie spreekt van poging tot moord en neemt de zaak zeer ernstig. Getuigen van de aanslagen worden verzocht zich te melden.

De vrouw, wier identiteit angstvallig geheim wordt gehouden, werd op 10 oktober op de Brusselse ringweg in haar auto bijna van de weg gedrukt. Vier dagen later stopte ze op een parkeerplaats bij Bettincourt op de snelweg Brussel-Luik. Hier werd ze in elkaar geslagen door twee mannen, die haar blijkbaar waren gevolgd.

De getuige, zelf een pedofiele-slachtoffer, heeft voor het gerecht van Neufchâteau verklaringen afgelegd over pedo-

fiele netwerken en verkrachtingen van zeer jonge kinderen.

De vrouw had vlak voordat de aanslagen plaatsvonden voor de bende-Dutroux belastende verklaringen afgelegd over seksfeiten. Wellicht op basis van haar verhaal besliste de Belgische raadkamer afgelopen woensdag dat de Brusselse zakenman en bendelid Nihoul in hechtenis blijft, alhoewel de bewijzen tegen hem niet waterdicht zijn.

Vader van slachtoffertje Dutroux laakt rijkswacht

Van onze correspondent
Aly Knol *NVMN 6-11*

BRUSSEL - De Belgische rijkswacht had destijds bij bezoeken aan één van de huizen van de van ontvoering en moord verdachte Marc Dutroux kunnen horen dat er in de kelder kinderen verborgen werden gehouden. Die beschuldiging uitte gisteren de vader van de later dood teruggevonden Julie Lejeune na een bezoek van een parlementaire onderzoekscommissie aan een pand in het Waalse Marcinelle.

"Meer nog. De schuilkelder had wel degelijk gevonden kunnen worden", aldus Jean-Denis Lejeune. Hij vergezelde de commissie bij de inspectie van het huis aan de Rue de Philippeville in Marcinelle. De commissie

Een parlementaire onderzoekscommissie bezocht gisteren een pand van Marc Dutroux. De vader van één van diens slachtoffers benutte de gelegenheid zijn beklag te doen over de rijkswacht.

onderzoekt of de politie fouten heeft gemaakt bij het speurwerk in de zaak-Dutroux.

Uit een in de kelder gemetselde cel onder het huis werden op 15 augustus dit jaar de meisjes Sabine Dardenne en Laetitia Delhez levend bevrijd. Kort daarna bleek dat in dezelfde cel ook de later elders dood aangetroffen Julie Lejeune en Mélissa Russo en An Marchal en Eefje Lambrechts enige tijd gevangen werden gehouden. Toch merkte de rijkswacht niets, toen het pand op 13 en 19 december 1995 tot tweemaal werd onderzocht.

Het Waalse socialistische Kamerlid Claude Eerdekens zei gisteren geschokt te zijn bij het zien van de plek waar de meisjes werden vastgehouden. "Dutroux moet een monster zijn om in dergelijke afschuwelijke omstandigheden kinderen in een kleine ruimte te stoppen", aldus Eerdekens. Ook hij zei niet te begrijpen waarom de rijkswacht destijds niets had gevonden.

Volgens vader Lejeune had het voor de rijkswacht volstaan om met een hamer op te muren te kloppen om te horen of er zich holle ruimtes achter bevonden. Lejeune: "Ik weet niet of de rijkswacht een fout beging. Of misschien heeft men gewild dat ze die zou begaan. Het is aan de commissie om dat uit te zoeken."

Politici: meer bewijzen tegen Di Rupo

NVMN 25-11
BRUSSEL - Bij politie en rijkswacht bestaan nog meer bewijzen over seksueel misbruik van minderjarige jongens door de Belgische vice-premier Di Rupo. Volgens woordvoerder Chevalier van de Vlaamse liberale oppositie hebben deze bewijzen Justitie nog niet bereikt. Daardoor lijkt het dossier tegen Di Rupo in zijn ogen nu nog erg "dun".

Justitie heeft een speciale commissie van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers vorige week alleen vier verklaringen van een gevangene uit Belgisch-Limburg overhandigd. Volgens de ouders van de man is hij een

fantast. Zijn beweringen over misbruik door Di Rupo spreken elkaar op veel punten tegen.

Chevalier meent echter dat er meer bewijzen bestaan. "Er zijn vorig weekeinde nog huiszoekingen geweest. De resultaten daarvan hebben Justitie nog niet bereikt. Ook bij de rijkswacht bestaan nog andere stukken." Justitie heeft vorige week overigens gezegd dat de huiszoekingen geen resultaten hebben opgeleverd.

De Waalse socialist Moureaux zegt ondertussen dat rijkswacht en politie de gangen nagaan van leden van een andere speciale Kamercommissie. Deze commissie moet oordelen

over de wijze waarop politiediensten en Justitie de zaak-Dutroux hebben aangepakt. In het onderzoek naar Dutroux zouden grove fouten zijn gemaakt.

Voorzitter Verwilghen van deze Kamercommissie zegt dat Moureaux zijn beweringen heeft gebaseerd op zorgvuldig gecontroleerde informatie. Hij eist daarom dat politie en rijkswacht uitleg geven over de onderzoeken naar commissieleden.

Via onderzoek naar de commissieleden zouden beide politiekorpsen hopen informatie te vinden waarmee ze politici kunnen compromitteren, in-

dien zij met negatieve conclusies komen over de aanpak van de zaak-Dutroux.

De oppositie in het Belgische parlement pleit voor een wetswijziging, waardoor ministers en Kamerleden voor vergrijpen in de privé-sfeer rechtstreeks door Justitie kunnen worden verhoord. Nu moet elke keer een commissie van Kamerleden de persoon in kwestie doorverwijzen naar het Hof van Cassatie, het hoogste rechtscollege in België.

De Waalse socialisten houden dit wetsvoorstel echter tegen, evenals de wens van de oppositie dat hun partijgenoot Di Rupo tussentijds aftreedt.

Où Dutroux a-t-il caché le reste des bandes ?

L.D.H. 13-11-96

BRUXELLES - Finalement, combien de cassettes sont-elles saisies dans l'affaire Dutroux & Co ? Tant de contradictions, de rumeurs et d'informations fausses circulent autour de ces fameuses vidéos... et de ce qu'on y voit !

A Neufchâteau, l'affaire Dutroux & Co englobe deux dossiers distincts :

Le dossier pédophilie implique des suspects principaux comme Dutroux, Michelle Martin, Lelièvre, Jakostavrianos, Annie Bouty et Michel Nihoul. C'est le dossier apts et meurtres d'enfants. Dans le dossier élargé 86/96, ont été saisies 2.400 vidéos.

Les enquêteurs pensent qu'ils ne ont peut-être pas tombés encore sur l'endroit où Dutroux cachait son trafic. En fait, à peine quelques dizaines de vidéos ont été trouvées dans ses propriétés. La PJ en aurait ainsi entre 200 et 300 chez Nihoul, paradoxalement moins que chez son ex-amie, l'ex-avocate Annie Jouty.

● Ce premier dossier se double d'un dossier trafic de voitures qui implique notamment Bernard Weinstein et Georges Zicot, l'inspecteur de la PJ de Charleroi. C'est le dossier 87/96. Dans ce second dossier, ont été saisies 1.900 cassettes.

Au total, la Justice dispose donc de 4.300 cassettes.

Sur le nombre, à peine la moitié ont été visionnées. Priorité est donnée aux cassettes saisies dans le premier dossier (86/96). Les gendarmes sont loin d'être au bout de leurs peines.

Une gamine identifiée

En fait, jusqu'à présent, ils ont trouvé très peu de cassettes pornos : une centaine à peine montrent des actes sexuels entre adultes.

La plupart sont commerciales ou ont été copiées sur Canal+. Nihoul, si friand de parties fines, n'a pas filmé ses partouzes. En tout cas, rien n'a été trouvé. A ce stade,

Sur aucune des cassettes pornos visionnées ne figurent de politiciens ou d'hommes d'affaires célèbres ou non.

Combien de bandes pédophiles ? De sources recoupées et dignes de foi, moins de cinq...

On nous parle de trois ou quatre cassettes avec des enfants - pas plus -, mais toutes ont été trouvées chez Dutroux - on en a trouvé deux - ou chez Dakostavrianos - une seule. Il s'agit de trois films amateurs tournés par Dutroux avec parfois l'aide de sa femme. Parfois, Dutroux s'est mis en scène lui-même, posant le caméscope sur un pied. On le voit passer devant l'objectif qui le filme avec une ou plusieurs jeunes filles (lire ci-contre).

Les scènes n'auraient pas été filmées en Belgique, mais en Tchéquie ou en Slovaquie. C'est l'avis des gendarmes qui s'appuient sur les vêtements des personnages, mais aussi les plaques d'immatriculation de véhicules apparaissant ici et là. Récemment, une petite

Tchéquie viendrait d'être identifiée, ce qui confirme la piste. En tout cas, aucun des enfants disparus en Belgique, Melissa, Julie, An, Eefje, Loubna, Elisabeth ou autres, n'apparaît sur les vidéos. Mais un doute subsiste pour An Marchal que les parents croient reconnaître dans l'une des actrices filmées par Dutroux.

Visionnées à Jumet

Où les cassettes sont-elles visionnées ? Dans les casernes de Jumet, un camp retranché de la gendarmerie utilisé déjà par l'enquête sur les tueries du Brabant. L'endroit est réputé inviolable. Toutes les cassettes saisies aux quatre coins du pays sont centralisées à Neufchâteau, d'où elles sont transférées - par lots de cent - à Jumet. Cela fait trois mois que six gendarmes les visionnent de la première à la dernière seconde. Enfermés dans un local sécurisé, chacun de ces six gendarmes a son écran. Au besoin, ils peuvent imprimer un cliché sur video print.

Les gendarmes proviennent notamment des moeurs de la BSR de Bruxelles. Ils visionnent de 8 à 17 h, avec une pause à midi. Le travail est confié aux six mêmes gendarmes, des spécialistes choisis parce qu'ils sont les seuls à pouvoir reconnaître d'éventuels pédophiles qui apparaîtraient.

Leur travail est épuisant. Motif pour lequel ils peuvent, au besoin, faire appel à des psychologues... Gilbert Dupont

Video's in Dutroux zaak geven weinig aanknopingspunten

Van onze correspondent BRUSSEL, vrijdag

Zes rechercheurs van een speciaal onderzoeksteam in de zaak-Dutroux hebben de afgelopen maanden ettelijke duizenden in beslag genomen video-opnamen bekeken. Ze hadden gehoopt in dit materiaal verdere aanwijzingen te vinden om het kinderporno schandaal te ontrafelen. Dit tot nu toe zwaar tegengevallen.

Op slechts drie beeldbanden is kinderporno te zien. Ongeveer honderd andere cassettes gaan het om porno tussen volwassenen. Veruit de meeste video's bevatten gewone teken- of speelfilms.

Geen van de amateuropnamen toont een van de vermoorde of vermiste meisjes. Evenmin is men erin geslaagd politici, of magistraten te herkennen.

Van de ruim 4.300 banden is nu ruim de helft onderzocht. De rijkswacht wil pas definitieve conclusies trekken als de hele voorraad is bekeken.

Amper meisjes Dutroux-video's

BRUSSEL - De Belgische politie heeft tot dusver nauwelijks kinderporno aangetroffen op de duizenden videobanden die ze in beslag heeft genomen van Marc Dutroux. Van de 4300 videobanden is ruim de helft bekeken. Op drie banden is ontucht met minderjarige meisjes te zien. Zes rechercheurs van de Rijkswacht zijn al drie maanden bezig met het bekijken van alle video's. De meeste banden bevatten gewone teken- of speelfilms. Op geen van de

amateuropnamen is één van de vermoorde of vermiste Belgische meisjes te zien. Volgens de Rijkswacht speelt Dutroux zelf de hoofdrol op de kinderpornovideo's.

Nog nauwelijks kinderporno op Dutroux-video's

13-11-96

BRUSSEL • De Belgische politie heeft tot dusver nauwelijks kinderporno aangetroffen op de duizenden videobanden die ze in beslag heeft genomen van Marc Dutroux. Van de 4300 videobanden is ruim de helft bekeken. Op drie banden is ontucht met minderjarige meisjes te zien.

Dat heeft de Rijkswacht in Brussel gisteren bevestigd. Zes rechercheurs van de Rijkswacht zijn al drie maanden bezig met het bekijken van alle videobanden. Veruit de meeste banden bevatten gewone teken- of speelfilms. Op slechts drie cassettes is kinderporno te zien, aldus een woordvoerder van de rijkswacht.

Op honderd andere banden is porno met volwassenen gevonden. Op geen van de amateuropnamen is één van de vermoorde of vermiste Belgische meisjes te zien. Evenmin zijn er politici of magistraten herkend. De woordvoerder benadrukt dat het nog te vroeg is voor conclusies. „We moeten eerst alle banden bekijken.”

Volgens de Rijkswacht speelt Dutroux veelal zelf de hoofdrol op de kinderpornovideo's. Het herkennen van andere personen wordt bemoeilijkt doordat

die nooit volledig met hun gezicht in beeld komen. De Rijkswacht zegt wel twee Slowaakse meisjes te hebben geïdentificeerd, aan de hand van autonummerplaten die af en toe in beeld verschenen. De meisjes waren vermoedelijk gedrogeerd.

Dutroux verfraaide zijn pornovideo's ook met beelden van een kapitale villa in de buurt van Charleroi. De eigenaar van de villa kreeg onlangs bezoek van de politie, maar bleek geheel onschuldig. De man had Dutroux slechts opdracht gegeven zijn terras te verbouwen. Dutroux maakte de opnamen tijdens de werkzaamheden en monteerde de beelden later tussen de pornobeelden.

Dutroux zit sinds augustus vast. Hij wordt verdacht van de ontvoering van tenminste zes Belgische meisjes. Twee van hen werden bevrijd uit zijn huis in Charleroi. De beide meisjes waren herhaaldelijk seksueel misbruikt. Van vier meisjes werden de stoffelijke resten gevonden. De meisjes lagen begraven achter twee huizen waarvan Dutroux eigenaar is. De Belgische politie zoekt nog altijd naar sporen van andere meisjes die de afgelopen jaren zijn verdwenen. (ANP)

Commissie-Dutroux krijgt kopie cassettes.

De parlementscommissie Dutroux krijgt een kopie van alle pornocassettes die in het kader van het onderzoek naar de verdwenen en vermoorde meisjes in beslag genomen zijn. De commissie-Dutroux moet het slecht functioneren van het gerecht nagaan in het onderzoek naar de handel en wandel van Marc Dutroux. (belga)

'Telefacts' praat met biechtvader van Dutroux

mensen zijn wekelijks op zoek naar een rantsoen eten. Dit is een hallucinante gedachte die anno 1996 voor heel wat landgenoten bittere realiteit is en hun aantal neemt steeds toe. Hoe is het zover kunnen komen en zijn die gratis voedselpakketten geen druppel op een hete plaat ? Telefacts' trok op onderzoek en sprak met Rit Ooms, woordvoerder van SOS Hulp Aan Mensen In Nood, een organisatie in Deurne die al vijftien jaar voedsel, goedkope kleding en meubels bedeed. □ Telefacts, VTM, 22.15 uur

'Telefacts' gaat verder in deze uitzending met Vlaamse jongeren een hele nacht stappen en onderzoek waaraan zij zich aangetrokken voelen tot mega-party's. Wat betekent uitgaan voor hen ? Hoeveel geven ze er aan uit en vanwaar komt de drang om steeds door te gaan ? Tot slot onderzoekt Telefacts' hoe het komt dat steeds meer mensen enkel kunnen overleven dankzij gratis voedselpakketten. Een op twintig Belgen heeft onvoldoende geld om genoeg voedsel te kopen. Duizenden

Getuige herkende Nihoul

BRUSSEL - Michel Nihoul is onlangs herkend door een klant van het café waar Loubna Ben Aissa voorbijliep op de dag dat ze ontvoerd werd. Inspecteur Pierre Colson van de gerechtelijke politie van Brussel, die belast was met het onderzoek naar de verdwijning van Loubna, heeft dit gisteren bekendgemaakt in de commissie-Dutroux. Volgens Colson heeft de Brusselse rijkswachter Legendre, hem verhinderd dit spoor na te trekken.

Nu vier jaar later, na de arrestatie van Michel Nihoul, herkent een andere vrouw de persoon die buitenspel toon Loubna voorbijkwam. Toen het gezicht van Nihoul op de televisie verscheen, ging bij de vrouw een licht branden. Colson heeft achter gesloten deuren zijn beklag gedaan over de behandeling van deze tip. Daarbij moest de rijkswachter Legendre, die voor het speurdersteam van Neufchâteau de handel en wandel van Nihoul natrekt, het ontgelden omdat hij het onderzoek van Colson dwarsboomt. (WW1)

Colson legde zijn getuigenis grotendeels achter gesloten deuren af, onder meer omdat hij de passiviteit van zijn toenmalige overste Molenberg wou aanklagen, maar de grote lijnen zijn bekend. Loubna liep op de laatste dag dat ze werd gezien, langs een

denken. 'Telefacts' brengt vanavond een gesprek met de gevangenisbezoeker van Marc Dutroux. Willy Noël heeft drie keer vrij lang gepraat met Dutroux. "Na het eerste gesprek was ik er niet meer van overtuigd dat hij schuldig is aan alles waarvan hij wordt verdacht", getuigt de aalmoesenaar. Uit de gesprekken kon Willy Noël niet opmaken of Dutroux spijt heeft van zijn daden. Hij heeft Dutroux ook niet de biecht afgenomen. Maar de aalmoesenaar hoopt dat Dutroux na verloop van zijn tijd over zijn daden zal gaan nadenken.

GVA 13-11-96

door Aart Brouwer

Zelfs de Belgische baarmoeder is van slag

GA 13-11

'Belgen verouderen sneller', kopt De Standaard. De gemiddelde leeftijd van onze zuiderburen stijgt in hoog tempo, aldus hun Nationaal Instituut voor de Statistiek; niet doordat het sterftecijfer daalt, maar doordat het percentage vruchtbare vrouwen 'de dieperik induikt'. Als weekend-Belg kan ik het niet helemaal beoordelen, maar ik kan me indenken dat het dagelijkse pak schandalen de Belgische vrouwen elke lust ontnemt om nog kinderen te krijgen. Elke ochtend die krantenkoppen die als mokerslagen op je ontwakende rechtsgevoel neerdalen: 'Ex-minister veroordeeld voor omkoping', 'Hoofdinspecteur lid van pedofilië-netwerk', 'Rijkswacht maakt dossiers zoek'. En elke avond als dagsluiting het tv-optreden van de minister van Justitie, die zijn schandaalvaste brillette stevig op zijn snotneus drukt en verklaart dat het wederom gaat om een 'incident' dat de rechtstaat niet aantast. Als ik een Belgische eicel was, zou ik ook spontaan de dieperik induiken.

En het kan nog erger. Te oordelen naar de eensluidende berichten die op Belgische parketten en redacties circuleren, staat ons weer een forse ontgoocheling te wachten. Binnenkort zullen we lezen dat Jean-Marc Connerotte, de onderzoeksrechter uit Neufchâteau die ernst maakte met de zaak-Dutroux, niet de soevereine held was waarvoor iedereen hem houdt. Zodra de zaak politieke implicaties bleek te hebben, kreeg hij namelijk 'assistentie' van hogerhand. Ongevraagd streken tientallen rijkswachters op zijn bureeltje neer. Zij namen het dossier over en verzamelden met routineuze voortvarendheid zoveel politiek gevoelige informatie over de vertakkingen van het netwerk-Dutroux dat de arme Connerotte versuft achterbleef. Om met een ingewijde te spreken: 'Connerotte zat met een koekje te huilen in een hoekje.'

Als dit verhaal maar half waar is, dan is de publieke opinie vanaf het begin misleid omtrent de ware aard van het onderzoek. Dan is Connerotte ingepakt door een speciaal politieteam dat het onderzoek manipuleerde en dat compromitterende gegevens over hooggeplaatste personen opsploeg met chantagedoeleinden.

Astrid tikt overheid op de vingers

GA 21-11

BRUSSEL — Met een opvallende toespraak, waarin ze lang stilstond bij de „affaires” en de Witte Mars, heeft prins Astrid gisteren haar eedaflegging als senator wat glans gegeven. Astrid is het eerste vrouwelijke lid van de koninklijke familie dat gebruik maakt van de mogelijkheid om „van rechtswege” senator te worden. Onverbloemd gaf ze de regering meteen een veeg uit de pan: „Ik heb de indruk dat de broodnodige budgettaire en financiële bekommernissen de bovenhand verkregen hadden op overwegingen van humanitaire aard. Daardoor is de bezorgdheid voor de mens soms

naar het achterplan verschoven.” Bovendien botsten de families van de slachtoffers in de affaire-Dutroux op een muur van onbegrip: „Het bleek inderdaad wel dat de bezorgdheid voor de rechten van de verdachte prioriteit had over de bijstand aan de slachtoffers.”

In de drie landstalen had Astrid even tevoren gezworen dat ze de grondwet zal naleven. Niet alleen haar broer prins Filip, maar ook haar echtgenoot aartschertog Lorenz en drie van hun kinderen waren naar de Senaat megekomen.

Astrid, die in tegenstelling tot de koning geheel in persoonlijk-

ke naam kan spreken en geen „dekking” nodig heeft van de regering, riep ten slotte nog op tot „de zo noodzakelijke eendracht in ons federaal België”. Uit recente opiniepeilingen heeft ze besloten dat een zeer grote meerderheid „gehecht blijft aan de eenheid in ons land.”

Die woorden hadden voor gevolg dat VU'ers Bert Ancliaux en Jan Loones, die nochtans de eer had naast Astrid te mogen zetelen, weigerden te applaudisseren. Maar dat kon Astrid niet deren: haar broer Filip feliciteerde haar met een stevige zoen.

Peter DE BACKER
door Martin van Amerongen

Misschien zullen we dan ook lezen dat dit politieteam nauwe banden met extreem-rechts heeft. Eén van die connecties is al ontmaskerd: commissaris Yves Zimmer, die assisteerde bij de vervolging van Dutroux. Zimmer werkte rond 1980 al voor de fascistische rijkswachter Dossogne, betrokken bij de Bende van Nijvel en ook verzamelaar van compromitterende gegevens over gezagsdragers.

Dan vallen heel wat puzzelstukjes op hun plaats, zoals het gerucht dat belangrijke getuigen tegen Dutroux met medeweten van het gerecht zijn bedreigd, of de inmenging van de Brusselse procureur-generaal in de zaak tegen Nihoul, Dutroux' politieke opdrachtgever. Dan dringt misschien eindelijk het besef door dat de grootste vijanden van de rechtstaat zich tientallen jaren ongestoord in het hart van de opsporingsorganen hebben genesteld. Het is goed dat tal van verwaarloosde Belgische dossiers momenteel onder druk van de volkswaarde worden aangepakt, maar de eerste de beste eicel begrijpt dat de grote schoonmaak begint met het uitmesten van de rijkswacht, de diepste dieperik van België.

ANTWERPEN — „Als ik kon, dan zou ik die Marc Dutroux onmiddellijk de factuur sturen.” Bert De Ceuster, directeur van de Vlaamse Libidos-erotherken, rekent uit dat de nasleep van de affaire-Dutroux hem zeker twee miljoen frank heeft gekost. „Door de hele mediagekte werd seks meteen synoniem van perversie”, zegt de Libidos-man verontwaardigd.

Dirk Vandenberghe

De Ceuster, die zeven erotherken heeft in Vlaanderen, raamt het omzetverlies van zijn zaken op 15 tot 20%. „Mijn vaste klanten zijn nooit weggebleven. Die mensen weten dat wij ons niet bezighouden met walgelijke zaken als kinderporno”, zegt

Kaatje Cactusbloem belt met kinder

GVA 19.11.96

Marie-France Botte gaat (inter)nationaal

telefoon

Désirée De Poot

BRUSSEL — Kaatje Cactusbloem, de assertieve Pipi Langkous van de jaren '90, krijgt grootschalige opvolging. Het meisje, zowat de mascotte en het schoolvoorbeeld in de acties van de kinderrechtenactiviste Marie-France Botte, kan immers rekenen op de steun van Belgacom. Vanaf 15 december tot 15 januari gooit Belgacom 840.000 gewone telekaarten en nog eens 40.000 speciale mapjes met vier telekaarten op de markt. Op de telekaarten staan vier versies van Kaatje Cactusbloem. Langs de andere kant staat het telefoonnummer van de kindertelefoon.

Het schoolmeisje met de rode haren heeft zich immers tot doel gesteld kinderen te leren hoe ze zich assertief en

daardoor ook beschermend kunnen opstellen tegen volwassenen die het niet zo goed met hen menen. De mapjes met de vier verschillende versies van Kaatje Cactusbloem worden aan 880 frank verkocht. De 80 frank die daarmee extra geïnd wordt, gaat naar de vereniging Marie-France Botte. Via de steun aan de actie wil Belgacom zo'n 2 miljoen mensen bereiken met de boodschap van Kaatje.

Van het boekje over Kaatje Cactusbloem zijn er ondertussen al 60.000 Franse en 30.000 Nederlandse exemplaren over de toonbank gegaan. Het boekje wordt nu ook in het Kmer in Cambodja verspreid.

Marie-France Botte beloofde ook dat vanaf april 1997 de videoversie van het boekje wordt verspreid. Met dat initiatief wil men vooral de zwakkeren in de be-

volking bereiken. Ervaring leert immers dat net die mensen weinig toegang vinden tot het boekje van Kaatje. Via de video hoopt Marie-France Botte ook die mensen alert te maken voor het probleem.

Is de aandacht van Marie-France Botte voor het ogenblik vooral gericht naar haar Belgisch werk, dan is er ook een verdere evolutie in het Oosten. Op verschillende plaatsen in Cambodja en Thailand heeft Marie-France Botte samen met plaatselijke helpers initiatieven opgestart die kinderprostituees moeten ten goede komen. Doordat plaatselijke bevolking ingeschakeld wordt, hoopt de vereniging de persoonlijke aanwezigheid van Belgische medewerkers te kunnen afbouwen.

een Dutroux in spé is.” Hij verwacht dat de negatieve gevolgen zeker tot eind dit jaar blijven duren.

Naast het feit dat hij er zelf van walgt en dat het wettelijk verboden is kinderporno te verhandelen, beweert De Ceuster dat de markt niet eens zo groot is. „De vraag is bijna nihil, er valt niets aan te verdienen. Iedereen moet weten dat het hier gaat om een kleine groep perverse mensen. En die vinden elkaar in het illegale circuit”, weet De Ceuster.

Een nachtfilmje

Bij de gewone videozaken heeft men nauwelijks last gehad van de commotie rond Dutroux. Het porno-aandeel in de videoverhuur blijft steken op 5%, zeggen vertegenwoordigers van Videoland en Super Club. „Het is wel altijd hetzelfde de publiek. En als er iets nieuws binnenkomt, weten ze het onmiddellijk te vinden”, zegt een Super Club-verkoopster.

Super Club had in het begin geen porno in de rekken, maar op vraag van sommige klanten is daar verandering in gekomen. Ook Videoland heeft een tijd geprobeerd om porno te weren, maar dat bleek niet te lukken. „Weinig mensen kopen uitsluitend porno. Ze nemen een tekenfilm voor de kleintjes, een actiefilm voor het hele gezin, en dan nog een nachtfilmje voor als de kinderen zijn gaan slapen”, zegt Gust Cloots van Videoland. „Toen de porno er niet meer was, gingen ze alles ergens anders kopen. Onze omzet nam een duik met ruim

20%. Die zachte porno is dus eigenlijk een noodzakelijk kwaad.”

Ook de seksbladen hebben nauwelijks hinder ondervonden van de zaak-Dutroux. „Zowel voor de harde bladen als de

zachtere porno blijft de markt stabiel”, zegt Dirk Vandenhoutte van het distributiebedrijf AMP-PVD. Wel hebben enkele dagbladhandelaars eind augustus laten weten dat ze de „harde” bladen niet meer in hun zaak willen. „De verkoop daarvan is toch bijna nihil”, meent een verkoper. Voor een mannenblad als Playboy is er geen probleem. Zo'n blad wordt eerder met amusement dan met porno geassocieerd. Volgens oplagebeheerder Dirk Vandebosch is er geen enkel effect merkbaar. Van de Nederlandstalige Playboy worden in Vlaanderen gemiddeld 15.000 tot 20.000 exemplaren verkocht.

GVA 07.11.96

Is België een apenland?

Het verschil tussen Dutroux en Di Rupo is dat tussen moord en karaktermoord.

Hoe is het mogelijk dat we op de voorpagina van de opinieleidende krant der natie, De Standaard, kunnen lezen dat vice-premier Di Rupo niet alleen een homoseksueel, maar bovendien een pederast en dus een natuurlijke handlanger van 's lands serial killer moet zijn?

Di Rupo's natuurlijke achterban, de gemeente Bergen, gelooft er allemaal van. België, zeggen de aanhangers van de populair- en actieve politicus, is be-

zig 'een apenland' te worden. Dit oordeel laten wij graag over aan de Belgen. Wij, Nederlanders, hebben sinds onze IRT-affaire wat minder reden een grote mond tegen het buitenland op te zetten. Niettemin, in Nederland zijn parlement noch regering corrupt en de schaarse keren dat er toch sprake is van partijpolitiek geritsel, wordt die ene VVD'er/-ster publiekelijk voor schut gezet, terwijl die andere zijn staatssecretariaat kwijt raakt.

Ook de Nederlandse kranten zijn niet corrupt. Zij zijn zelfs, sinds de zuilen

zijn gesloopt, vrij onpartijdig en de echte partijkranten zijn inmiddels godzijdank allemaal verdwenen. Anders dan in België, waar Het Laatste Nieuws de officiële spreekbuis van de liberalen is en Het Belang van Limburg of De Gazet van Antwerpen met wijwater worden vervaardigd. Het resultaat is voorspelbaar: journalistiek en kwalitatief verwaarloosbare papagaaiëpraat. Alleen de socialisten hebben, sinds De Morgen zich van de partij heeft losgemaakt, geen officiële of officieuze scheepstoeter meer. Hier-

door is dit dagblad inmiddels de beste krant van België geworden.

De Standaard, het dagblad dat de beste krant van België denkt te zijn, heeft als eerste de beschuldigingen tegen Di Rupo gepubliceerd. De verleiding is groot om luidkeels *foei!* te roepen. Toch maar niet. De Standaard valt minder kwalijk te nemen dan op het eerste oog lijkt. Er was immers een officieel dossier met zwaarwegende beschuldigingen aan het adres van de vice-premier, en elke krant zou iets doen met deze politieke springstof.

Inmiddels is gebleken dat dit Di Rupo-dossier geheel is gebaseerd op de pseudo-informatie van een gek, het prototype van de valse nicht die zich in zijn grootheidswaan de graaf Von Mecklenburg Schwering noemde en intussen drie onderling tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd. Dit is, na die tumultueuze eerste dagen, inmiddels in alle Vlaamse kranten vastgesteld. Behalve in De Standaard, die blijkbaar meer hecht aan een twijfelachtige primeur en zijn zelfbenoemde reputatie van kwaliteitskrant.

Dat Di Rupo als homo-

seksueel veel stront over zich heen heeft gekregen, is een schandaal, kenmerkend voor het inmiddels volledig uit de hand gelopen klimaat in den lande. Gelukkig is het in dit verband ook mogelijk iets aardigs over buurman Belg te zeggen. Iedereen wist van Di Rupo's geaardheid. Niettemin bracht hij het tot vice-premier, terwijl in het liberale, vooruitstrevende Nederland de seksuele geaardheid der diverse bewindslieden - Elizabeth Schmitz, wijlen Ien Dales - nog altijd onbespreekbaar lijkt. GA27-11

De Belgen zien nu achter iedere boom een pedofiel

De waakzaamheid onder de Belgische bevolking is door de pedofielenzaak-Dutroux enorm aangescherpt. Men kijkt nu spiedend om zich heen, alsof achter iedere boom zich een pedofiel verstopt heeft.

De goede kant hiervan is dat schoolkinderen, die vroeger nogal eens zonder toezicht op de parkeerplaats van de school werden achtergelaten tot hun vader of moeder hen kwam ophalen, nu voortdurend in de gaten worden gehouden.

Een minder goede kant openbaart zich evenwel in een toenemend aantal incidenten, waarbij volmaakt onschuldigen het slachtoffer dreigen te worden van de angstpsychose, die zich van het land heeft meester gemaakt.

Zo werd afgelopen zaterdag

door Edo Brandt

een bejaarde man door de politie opgepakt toen hij een meisje hielp. Het kind was met haar fiets gevallen op het marktplein van Luik en had zich bezeerd. De man was net bezig het stuur weer recht te zetten, toen een politiewagen met gillende sirenes op hem afkwam.

Getuigen hadden de politie gewaarschuwd dat een gevaarlijke pedofiel bezig was een meisje aan te klampen. Op het bureau kon de zaak worden rechtgezet.

In de grote steden wordt in België behoorlijk gebedeld, ook door kinderen. Een man, die net een supermarkt uitkwam, stopte een potje yoghurt in een uitgestrekt kinderhandje. Omstanders zagen dit als een verdacht gebaar en de man moest zich teweêr stellen tegen een opdringerige menigte.

De rijkswacht in Wandre kreeg een melding, dat een meisje in een auto was gesleurd en op weg was richting Maastricht via de E25. Onderzoek wees uit dat zij last had gekregen van plotselinge spierkrampen, veroorzaakt door een bepaalde ziekte. De jongens met wie ze uit was, hadden haar naar de wagen gedragen om medische hulp te gaan zoeken...

Terug naar Ardoole en Zonhoven, terug naar de oneindige triestheid van West-Vlaanderen en Belgisch Limburg. Waar de wortels, al dan niet verrot, van Marc Degryse (31) en Luc Nillis (29) liggen. Ze heten Rode Duiwels, zullen op 14 december alles geven in de interland tegen Nederland, maar staan ambivalent tegenover hun eigen land. „Je wordt soms moedeloos van de sfeer in België”. Bij PSV, waar ze de dagelijkse boterham van dik beleg voorzien, voelen ze zich veel beter thuis. Of ze ooit nog bij een Belgische club zullen spelen? „Nee”.

IN het jeugdthunk van Koninklijke Voetbal Club Ardoole staat een kleine man met een baard en een bril. Op fluisterton gaat het over de affaire Dutroux. Het blijkt de zorg van alledag. „Iedereen is corrupt, zelfs de magistratuur. Niemand heeft nog ver-

'Seksbeurs is Dutroux-beurs'

ZWOLLE - De seksbeurs komend weekeinde in de IJsselhal in Zwolle zou zijn naam moeten veranderen in 'Marc Dutroux-Beurs'. Dit vindt pastor R. van Diermen van de Evangelische Gemeente De Deur. Van Diermen ergert zich aan de sado-masochistische shows die tijdens de beurs te zien zijn. Hij en zijn volgelingen zullen komend weekeinde folders bij de IJsselhal uitdelen. De directeur van de hallen heeft de pastor laten we-

ten verbolgen te zijn over de link met de Belgische kindermishandelaar Dutroux. De ingang van de IJsselhallen zal voor de pastor dan ook verboden terrein zijn. NY 14 13-11

trouwen. Er is verdeeldheid. Ons land is te onoverzichtelijk. De pedofilie zit diep geworteld in de Belgische samenleving. Ook bij sportclubs. Zijn ogen dwalen door de aftandse kantine. 6+630-11

Brandmerk aanrander worat steeds lichtzinniger gehanteerd

België erkent negatieve kant stem des volks

Homo's België bedreigd

Van onze correspondent Aly Knol

BRUSSEL

'Luikenaar gearresteerd wegens pedofiele feiten'. 'Celstraf voor bomp (opa) die kleinzoon misbruikte'. 'Tien jaar cel voor Kalmthoutse pornofiel'. 'Pedofilie: comité 'Pour Nos Enfants' klaagt gerechtelijke inertie aan'. 'Kroongetuige pedofilie slachtoffer van aanslagen'. 'Aanrander kinderen al na enkele uren vrij'.

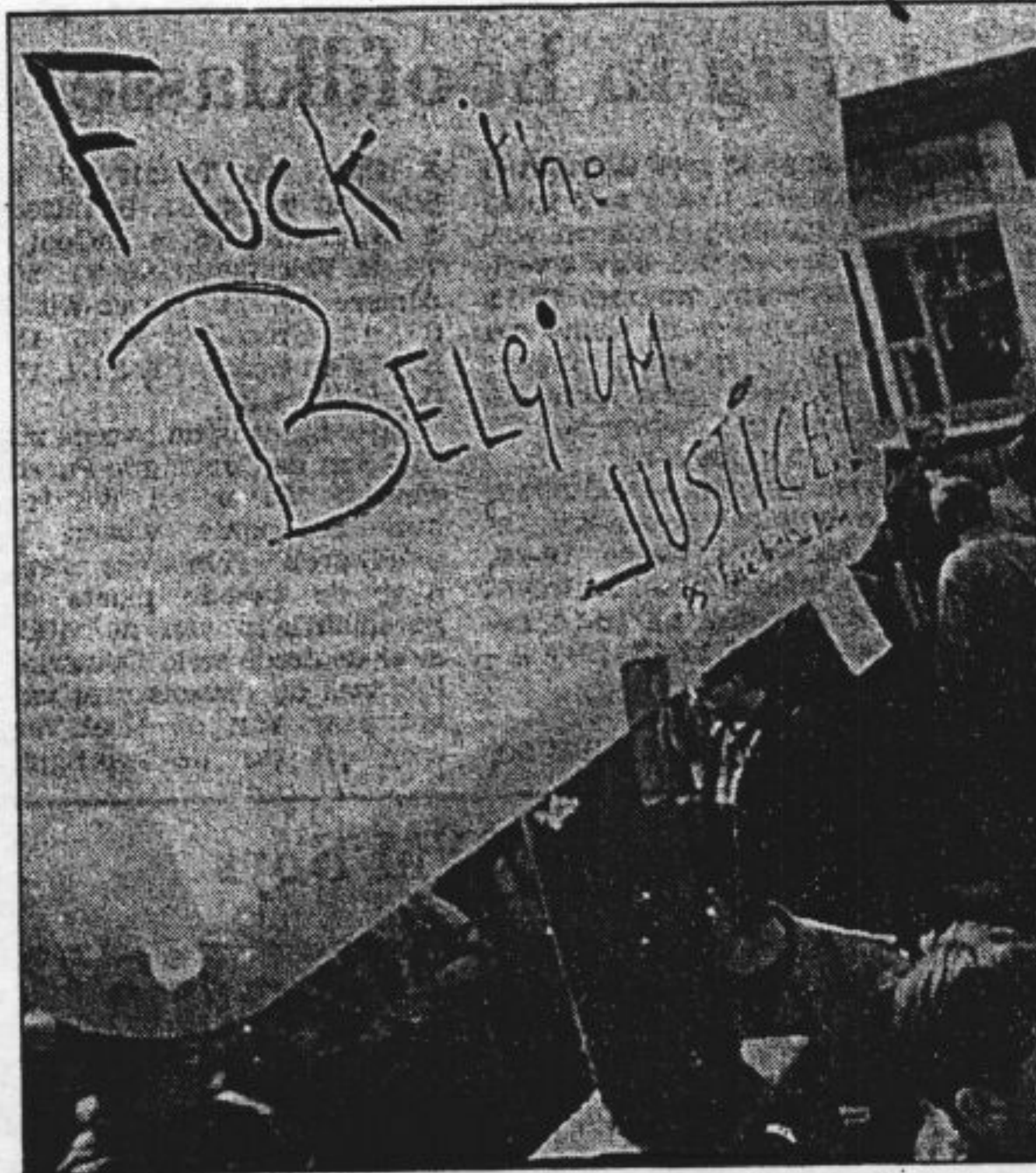
Het is maar een kleine greep uit de Belgische krantenkoppen van de afgelopen tijd. Sinds deze zomer de zaak rond Marc Dutroux c.s. losbarstte, lijkt België van hoog tot laag nog uitsluitend door zedenloze schurken te worden bevolkt. Zelfs brave huisvaders die met hun dochtertje aan de hand over straat lopen, krijgen tegenwoordig het scheldwoord 'pedofiel' naar het hoofd geslingerd.

Na de massale demonstratie van volkswoede over het slecht functioneren van gerecht en staat tijdens de Witte Mars in Brussel, begint nu echter de kentering te komen. Enigszins tot bezinning gekomen, wijst inmiddels een enkeling hier en daar voorzichtig op de negatieve kanten van de vox populi. Daar is zo langzamerhand ook wel enige aanleiding toe.

Allereerst is er de chantage van het comité 'Pour Nos Enfants' (Voor Onze Kinderen). Dat dreigde er onlangs mee vier 'pedofielen' te veroordelen, die nog in onder de rechter zijn, openbaar te maken als het comité niet binnen veertien dagen in audiëntie bij koning Albert II zou worden ontvangen.

Zelfs het anders zo schreeuwende sensatieblad 'Het Laatste Nieuws' schreef dat 'de wijze waarop vandaag gedreigd wordt met het ongenueanceerd openbaar maken van pedofielenzaken (...) heel wat vragen oproept'.

Het comité zelf wil van geen chantage weten. „Helemaal niet”. „Na de Witte Mars heeft de politiek allerlei mooie beloftes gedaan. De koning riep op tot meer menselijkheid tegenover de slachtoffers. Wel, hij krijgt de kans om te bewijzen dat politici niet alleen wind verkopen”.

• Belgische werknemers protesteren op 17 oktober bij Nedcar in Born tegen de houding van justitie in de zaak-Dutroux.

Het comité gaat eraan voorbij dat de Witte Mars pas twee weken oud is en dat een juridisch stelsel, dat in de woorden van justitieminister Stefaan De Clerck nog uit de 19e eeuw stamt, zich niet van de ene dag op de andere aan de 21e eeuw kan aanpassen. Bovendien blijkt er vooralsnog niets aan te merken te zijn op de juridische afhandeling van de vier zaken. En tenslotte moet ook nog worden bewezen of ze werkelijk om pedofilie handelen.

Een tweede reden voor een voorzichtiger omgang met beschuldigingen dat de Belgische justitie meestal faalt in zedenzaken, was het vonnis dat de Antwerpse rechtbank deze week tegen een 37-jarige man uit Kalmthout uitsprak. Hij werd wegens misbruik van kinderen tot tien jaar veroordeeld. De 35-jarige vriendin van de man kreeg drie jaar.

Het tweetal werd beschuldigd van verkrachting van in totaal acht 'eigen en anderen' kinderen jonger en ou-

der dan tien jaar'. Van een 'netwerk van pedofilie en porno', zoals werd gezegd bij hun aanhouding half augustus, juist toen de eerste onthullingen over Dutroux c.s. naar buiten kwamen, was volgens de rechtbank echter geen sprake. Het foto- en videomateriaal dat het stel vervaardigde, was uitsluitend bestemd geweest voor 'gebruik in eigen kring'.

Neveneffect

Toch stelde de Belgische pers zich vragen bij het vonnis, vooral omdat de straf voor de hoofdverdachte tweemaal zo hoog was als het openbaar Ministerie had geëist. De rechtbanken worden weliswaar gevoeliger voor zedenzaken, was de teneur van de commentaren, maar moest het strenge oordeel wellicht ook worden gezien als een neveneffect van de zaak-Dutroux, een knieval voor de stem des volks?

Het besef groeit dat Vrouwe Justitia haar zwaard heel

Door onze correspondent BRUSSEL, 25 NOV. De beschuldiging tegen Belgische ministers van seksuele betrekkingen met minderjarigen dreigt de emancipatie van homoseksuelen te bemoeilijken. De voorzitter van de Waalse christendemocraten, Nothomb, heeft gisteren gezegd dat homoseksuelen ministers terughoudend moeten zijn met het tonen van hun seksuele geaardheid.

„Ik heb problemen met iemand die een apologie over homoseksualiteit afsteekt”, zei hij in een televisiedebat. „Men kan niet tegelijkertijd de principes van de partij verdedigen

en strijd voeren voor iets dat daar haaks op staat.”

De Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen heeft gewaarschuwd voor het over één kam scheren van pedofilie, pedoseksualiteit, kindermishandeling en doodslag van kinderen en daar ook nog eens homoseksualiteit aan toe te voegen, zoals gebeurt sinds het bekend worden in augustus van het ontvoeren en vermoorden van kinderen door de bende van Marc Dutroux. Volgens de artsen bemoeilijkt de begripsverwarring de hulpverlening aan mensen die willen praten over hun pedofilie.

FOTO:ANP

behoedzaam moet hanteren', schreef 'Het Laatste Nieuws', opnieuw opmerkelijk genuanceerd. 'Want er is een schrijnende evolutie aan de gang. Men stelt namelijk vast dat het brandmerk van 'aanrander' almaar lichtzinniger wordt gehanteerd. Bijvoorbeeld om te kunnen triomferen in een echtscheiding'.

Ook in de tragische zaak-Dutroux zelf, waar het allemaal mee begon, worden de details niet meer helemaal over het hoofd gezien. Nadat de Luikse Kamer van Inbeschuldigingstelling opnieuw de aanhouding van medeverdachten Jean-Michel Nihoul en Michael Diakostavrianos had verlengd, kregen hun advocaten voor het eerst wat uitvoeriger aandacht in de media.

Aanhouding

De beide advocaten benadrukten nog eens dat er eigenlijk onvoldoende bewijzen tegen hun cliënten bestaan om hen nog langer in hechte-

nis te houden. De advocate van Nihoul, Virginie Baranyanka, ontkende voorts nog maar weer eens dat haar cliënt had beloofd 'namen van hooggeplaatsten' te noemen, die aan zijn 'partouzes' (seksfeestjes) voor volwassenen zouden hebben deelgenomen.

Ze zei het zo langzamerhand beu te zijn de voortdurende geruchtenstroom telkens opnieuw te moeten tegenspreken. Volgens haar worden die geruchten voortdurend door dezelfde personen de wereld in gestuurd, kennelijk met de bedoeling het publiek wijs te maken dat er (nog) meer achter de zaak-Dutroux zit dan de tragedies rond de vermoorde meisjes Julie en Mélissa en An en Eefje.

Over de verdere aanhouding van Nihoul had ze een uitgesproken mening, waarin ze inmiddels niet meer helemaal alleen staat: „Ik begrijp dat de Kamer van Inbeschuldigingstelling vanwege de publieke opinie niet anders kón beslissen”.

In België geen cel vrij sinds Dutroux

Door onze correspondent **NRL**
BIRGIT DONKER

BRUSSEL, 14 NOV. Wat is er in België veranderd sinds drie maanden geleden de affaire rond de kinderschander Marc Dutroux losbarstte? Direct gevolg was de massale volkswoede, gericht tegen Dutroux en tegen de overheid die kinderen niet had kunnen beschermen. Een wantrouwen tegen hooggeplaatsten dat altijd al sluimert, barstte los en culmineerde vier weken geleden in een 'witte mars' door Brussel.

De politiek, die zich aanvankelijk schroomvallig op afstand hield,

Slachtoffers willen inzage

NYN 7-11

NEUFCHATEAU - De advocaten van de families van de slachtoffers in de zaak Dutroux/Nihoul willen inzage in de dossiers over de verdachten. Zij hebben de rechtbank van Neufchâteau daarom gisteren gevraagd. Ook willen zij toegang tot de zittingen van de raadkamer van de rechtbank. Het is de eerste keer dat in België een dergelijk verzoek is ingediend. Juristen menen dat de verzoeken weinig kans maken. De voorzitter van de rechtbank zal zich volgens hen onbevoegd moeten verklaren of het verzoek niet ontvankelijk moeten achten. De wet bepaalt dat de raadkamer achter gesloten deuren bijeen komt.

Ouders willen toch Connerotte

NYN 12-11

BRUSSEL - De ouders van Julie en Mélissa, de meisjes die vermoord zijn door de bende-Dutroux, hebben op de valreep besloten alsnog verzet aan te tekenen tegen de wraking van onderzoeksrechter Connerotte. Het Hof van Cassatie verwijderde Connerotte vorige maand onder luid protest van het dossier-Dutroux, omdat hij een feestje had bijgewoond dat ten gunste van de slachtoffertjes georganiseerd was. Volgens advocaat Victor Hissel, die de belangen van de families behartigt, heeft het Hof bij zijn arrest 'zware procedurefouten' gemaakt.

probeert nu de brokken te lijmen door politieke benoemingen bij justitie af te schaffen. Maar een echte oplossing voor het doorbreken van een politiek bestel, dat dreef op een afzijdige bevolking aan de ene en consensus tussen de politieke elites aan de andere kant, hebben politici nog niet geformuleerd.

Tastbaar gevolg heeft de affaire-Dutroux in ieder geval in de Belgische gevangenen die nog nooit zo vol zaten als nu, met bijna 8.000 gevangenen in ruim 6.700 cellen. Als oorzaak wordt onder meer aangevoerd dat zedendelinquenten niet meer voorwaardelijk vrijkomen, sinds bekend werd dat Dutroux ooit vervoegd is vrijgelaten. Ook worden er meer aangiften gedaan. Zo werden eerder deze maand in Brussel twee mannen aangehouden op verdenking van misbruik van minderjarigen, na aangifte van twee tienerprostituees. Volgens straat-hoekwerkers was het vóór de affaire-Dutroux ondenkbaar dat zij hun klanten zouden aangeven.

De affaire-Dutroux heeft ook diep ingegrepen in het leven van

Belgische kinderen. Het blad *Humo* vroeg duizend kinderen: Wat is er voor jou veranderd sinds de dood van Julie en Mélissa en An en Eefje? De antwoorden variëren van 'Soms heb ik afgrijselijke dromen. We gaan meer naar de kerk', tot 'Ik word veel feller in het oog gehouden door mijn ouders', en 'Je moet ook zeer goed oppassen voor mensen die nooit gewassen zijn, want die kunnen je zo maar meepakken als er niemand bij is'. Het vertrouwen van kinderen in volwassenen en van volwassenen in justitie is geschokt.

Tocf is er sinds de 'witte mars' maar weinig gebeurd dat de sfeer van wantrouwen kan temperen. Integendeel, de laatste weken kwam een aantal nieuwe affaires in het nieuws. Zo werd bekend dat er strafrechtelijke onderzoeken lopen tegen twee hoge parketmagistraten in Luik. De één wordt verdacht van jarenlange corruptie, de ander van het beschermen van pedofielen.

Niet alleen lopen er in België strafrechtelijke onderzoeken tegen twee hoge parketmagistraten in Luik, ook besloot het Vlaams parlement gisteren milieuminister Kelchermans voor verhoor door te sturen naar het Hof van Cassatie, in verband met mogelijke illegale partijfinanciering. Deze affaires, die het Belgische nieuws nu al ruim een week beheersen, wakkeren het wantrouwen tegen 'hooggeplaat-

ten' nog verder aan. Maandag had in het Limburgse Riemst een tweede, veel kleinere, witte mars plaats met zo'n 2000 deelnemers.

Het onderzoek-Dutroux zelf lijkt, na een vliegende start onder leiding van onderzoeksrechter Connerotte, in het slop geraakt. De laatste weken werden geen nieuwe arrestaties verricht, opgravingen zijn stopgezet en het blijft onduidelijk hoe groot de bende was. Er zijn redenen voor de vertraging: Connerotte werd vervangen door een collega die zich moest inwerken en gedegen onderzoek heeft altijd tijd nodig. Maar het uitblijven van resultaten voedt het idee dat dit de zoveelste doofpot is, na de onopgeloze affaires rond de moordende bende van Nijvel in de jaren-tachtig, de moord op politicus André Cools in 1991 en de moord op veearts Karel van Noppen vorig jaar.

De ouders van slachtoffers hebben zo weinig vertrouwen in het onderzoek-Dutroux sinds Connerotte vorige maand werd gewraakt, dat zij deze week besloten alsnog verzet aan te tekenen tegen het arrest van het Hof van Cassatie waarin de onderzoeksrechter partijdigheid wordt verweten. De ouders van de doodgehongerde Julie en Mélissa hebben ook hun vertrouwen opgezegd in de parlementaire commissie die het onderzoek naar Dutroux moet doorlichten. Verklaringen die zij achter gesloten deuren aflegden, lekten letterlijk uit in een extreem-rechts blad. De voorzitter van de parlementaire commissie kondigde deze week aan dat een onderzoek-naar-het-onderzoek-naar-het-onderzoek-Dutroux wordt ingesteld, maar dat zal het ge-

schonden vertrouwen niet helen.

De politiek zoekt inmiddels een manier om justitie te depolitiseren, zoals premier Dehaene beloofde tijdens de 'witte mars'. Ook dit lijkt niet echt te vlotten. Deze week werd het regeringsvoorstel voor een grondwetswijziging ter depolitiseren besproken in het parlement, maar de oppositie is sceptisch over de plannen, die ze niet ver genoeg vindt gaan. De regering heeft beloofd begin volgende maand met een uitgewerkt voorstel te komen. Ook als de plannen worden aangenomen, kan het nog jaren duren voor depolitisering van justitie een feit is. Dat blijkt al uit de moeite die het kost om politieke benoemingen in de Belgische ambtenarij af te schaffen.

Politiek en justitie zullen nog veel moeten doen om het geschokte vertrouwen in justitie te herstellen. Tot nu toe geven ze daartoe weinig reden. Met politiek gepalaver over een grondwetsartikel, extra affaires die bovendien en uitblijven van tastbaar resultaat in het onderzoek-Dutroux, zal het klimaat niet verbeteren. De 'witte marcheerders' lijken de politiek voorlopig het voordeel van de twijfel te gunnen. Van een explosieve situatie is geen sprake. Verontrusterend is het effect op langere termijn. De post-Dutroux-sfeer zou kunnen leiden tot een massale keuze voor de anti-politiek. Dat is des te zorgwekkender, nu vorige week uit onderzoek is gebleken dat bij de verkiezingen van vorig jaar vooral het extreem-rechte Vlaams Blok profiteerde van proteststemmen.

Ouders tekenen toch beroep aan in zaak-Dutroux

Van onze correspondent **VK**
Jos Klaassen

BRUSSEL

Het 'spaghetti-arrest', waarmee het Belgische Hof van Cassatie in oktober rechter Jean-Marc Connerotte het onderzoek in de Dutroux-affaire afpakte, wordt toch aangevochten. Te elfde ure hebben de ouders van de vermoorde meisjes in Brussel 'verzet' aangetekend.

Vrijdag zou de termijn aflopen waarbinnen de ouders juridisch nog iets konden ondernemen tegen de 'gewraakte uitspraak'. Pol Marchal, de vader van het vermoorde Hasseltse meisje An, acht de kans van slagen klein. Maar, vindt hij, 'zelfs de kleinste kans moet worden benut'.

Aanvankelijk hadden de ouders ervan afgezien om het Hof van Cassatie te bewegen zijn arrest te herzien, onder andere omdat minister van Justitie Stefaan De Clerck vrijwel uitsloot dat Connerotte met de Dutroux-affaire belast kon blijven. Onderzoeksrechter Jean-Marc Connerotte werd van zijn taak ontheven nadat hij een benefiet-avond had bijgewoond. De opbrengst was bestemd voor Laetitia Delhez, opdat zij in het proces-Dutroux schadevergoeding kon eisen.

Laetitia Delhez en Sabine Dardenne waren op tijd uit de kelder van Dutroux bevrijd. Rechter Connerotte nam tijdens de benefiet-avond een vulpen in ontvangst. Met dat gebaar laadde hij 'de schijn van partijdigheid' op zich.

Tot die conclusie kwam in elk geval het Hof van Cassatie, hoewel verschillende Belgische juristen het Hof een elegante ontsnappingsroute hadden uitgetekend. Zo had het Europees Hof voor de Rechten van de Mens beslist dat een rechter niets te verwijten valt als hij de 'schijn' tegen heeft, maar pas als hij 'feitelijk' partijdig blijkt.

Victor Hissel, de advocaat van de Waalse families Russo en Lejeune, heeft het intussen allemaal uitgezocht. Hij gaat het Hof van Cassatie confronteren met vier recente arresten, waarin de hoge rechters klachten over 'partijdigheid' van rechters niet ontvankelijk hebben verklaard. Sleutel-argument: de klagers hebben ten onrechte een procedure ge-

bruikt om onderzoeksrechters te wraken. Voor Hissel is het een raadsel waarom het Hof van Cassatie de 'partij' Dutroux gelijk heeft gegeven.

Hissel verwijt het Hof ook - en daar gaat het de ouders in de eerste plaats om - dat het arrest meteen werd uitgevoerd. Met andere woorden: Connerotte was al weg voor ze het in de gaten hadden.

De meningen van de juristen botsen hier: Hissel beweert dat Connerotte pas deze week 'ontslagen' had kunnen worden; anderen menen dat het arrest van het Hof van Cassatie meteen werking heeft. Dus: vrijwel direct na de uitspraak moest de onderzoeksrechter van Neufchâteau zijn koffertje pakken.

'Verzet' tegen het arrest van het Hof van Cassatie wil in België zeggen dat hetzelfde Hof nog eens de (juridische) feiten moet bekijken. Het verschil met oktober is dat de rechters nu de argumenten van de ouders van Julie, Mélissa, An en Eefje (hoewel haar vader zich afzijdig houdt van de ouders Marchal, Russo en Lejeune) in het vizier moet nemen. In feite gaat het om de argumenten van Hissel.

De actie van de ouders wordt niet alleen ingegeven door Hissels juridische argumenten. De wens om Connerotte terug te krijgen als onderzoeksrechter in de zaak-Dutroux lijkt ook te zijn ingegeven door ontvreemding met de gang van zaken.

Zo heeft de justitie in Neufchâteau dezer dagen beslist dat de ouders geen inzage krijgen in de dossiers. Hissel noemt het in de Vlaamse krant *De Morgen* 'vreemd' dat de opvolger van Connerotte, onderzoeksrechter Langlois, 'in tegenstelling tot Connerotte geen bescherming nodig heeft'. De advocaat vermoedt dat Connerotte niet werd beschermd 'om zichzelf' maar 'om hem te controleren'.

De raadkamer in Neufchâteau moest zich gisteren overigens uitspreken over de verlenging van het arrest van alle verdachten in de affaire-Dutroux. Alleen over de verdachte Brusselse zakenman Nihoul moest de raadkamer wat langer nadenken. Maar uiteindelijk werd beslist dat ook hij voorlopig in het cachot blijft.

Belgische cipiers staken tegen overbevolkte cellen

Van onze correspondent

Jos Klaassen

BRUSSEL

Johan Vermeire van het Gemeenschappelijke Vakbondsfront ACOD/CCOD slaaf alarm: 'De overbevolking van de gevangenis moet leiden tot een ontplofing.' Bij wijze van 'laatste waarschuwing' aan de regering' staakten gisteren voor 24 uur vrijwel overal in België de cipiers.

Sinds de affaire-Dutroux puilen de Belgische gevangenis uit. Officieel zijn er slechts 5800 'decente cellen'; daar zitten momenteel 8100 mensen opgesloten. Voor maar 6400 van hen zijn er bedden beschikbaar.

De gevangenis van Antwerpen bijvoorbeeld heeft eigenlijk slechts plaats voor 160 gedetineerden. De realiteit is schrikbarend: er zitten thans ruim vierhonderd mensen vast. Volgens de gevangenisdirectie is de Antwerpse nor daarmee 'de dichtst bevolkte van heel België'.

De explosieve overbevolking van de gevangenis is voor een deel het gevolg van de affaire-Dutroux, die ertoe heeft geleid dat gevangenen minder snel worden vrijgelaten. In het heetst van de affaire-Dutroux stopte minister van Justitie De Clerck gedurende zeker twee weken helemaal met het voorwaardelijk vrijlaten van gevangenen - niet alleen seksuele delinquenten, ook anderen, die in feite in aanmerking zouden zijn gekomen voor voorwaardelijke vrijlating. Maar De

Clerck was al langer bezig om gedetineerden een groter deel van hun straf te laten uitzitten.

Tegelijkertijd maakt de Belgische magistratuur weinig gebruik van de sinds 1994 bestaande mogelijkheid om alternatieve straffen uit te delen. Volgens criminologe Kristel Beyens wantrouwen de magistraten de alternatieve bestraffing, onder andere omdat er veel te weinig personeel beschikbaar is om een correcte toepassing ervan te waarborgen. 'Maar de huidige situatie in de gevangenis is het gevolg ervan dat sinds jaren te weinig in de justitie is geïnvesteerd', meent Beyens.

Het Gemeenschappelijk Vakbondsfront eist dan ook meer geld voor het gevangeniswezen, waardoor er meer cellen kunnen worden gebouwd en meer cipiers kunnen worden geworven. Maar tegelijkertijd stellen de cipiers de vraag of het gevangenisbeleid wel juist is. Waarom worden 'landlopers' nog altijd achter slot en grendel gezet? En is de cel wel de aangewezen plek voor drugsverslaafden? Sinds de affaire-Dutroux geven de Belgische rechters verslaafden minder vaak de kans om buiten de gevangenis deel te nemen aan een ontwenningprogramma.

Het ministerie van Justitie heeft de stakende cipiers gisteren beloofd dat er driehonderd man bijkomen en dat hun arbeidsvoorwaarden zullen worden verbeterd. De Clerck had onder druk van de zaak-Dutroux trouwens al extra miljoenen beloofd voor een betere justitie.

Nauwelijks kinderporno op Dutroux-video's

ANP

BRUSSEL

De Belgische politie heeft tot dusver nauwelijks kinderporno aangetroffen op de duizenden videobanden die ze in beslag heeft genomen van Marc Dutroux. Van de 4300 videobanden is ruim de helft bekeken. Op drie banden is ontucht met minderjarige meisjes te zien.

Dat heeft de Rijkswacht in Brussel donderdag bevestigd. Zes rechters van de Rijkswacht zijn al drie maanden bezig met het bekijken van alle videobanden. Veruit de meeste banden bevatten gewone teken- of speelfilms. Op slechts drie cassettes is kinderporno te zien.

Op honderd andere banden is porno met volwassenen gevonden. Op geen van de amateuropnamen is één van de vermoorde of vermiste Belgische meisjes te zien. Evenmin zijn er politici of magistraten herkend. Dutroux speelt volgens de Rijkswacht veelal zelf de hoofdrol op de kinderpornovideo's.

SINDS BEGIN augustus de zaak-Dutroux losbarstte, hebben de media niet te klagen. Ontvoeringen, moorden, kinderporno, pedofilie, fraude, massabetogingen, volkswuede: nieuws te over. De uitgevers zijn dik tevreden. De oplagecijfers van de kranten stijgen en vertonen op hoogtijdagen zelfs ongeken-de pieken. In augustus werden in Wallonië per dag gemiddeld 57 duizend kranten extra verkocht als gevolg van de zaak-Dutroux. Nog steeds worden elke dag nieuwe onthullingen verwacht. En de lezer wordt zelden teleurgesteld.

Maar de sappigheid van de nieuwsstroom heeft ook een keerzijde. Hoe zuiver is de journalistiek nog bezig? In de jacht naar de zoveelste primeur wordt niet alle informatie altijd even grondig gecheckt. De Algemene Vereniging Van Beroepsjournalisten in België heeft daarom alarm geslagen.

Net na het uitbreken van de affaire-Di Rupo deed de 'persbond' een opmerkelijke oproep. 'Het bureau van de AVBB wenst alle journalisten te herinneren aan hun verplichtingen inzake het controleren van de juistheid van informatie, het eerbiedigen van het privé-leven en het verbeteren van feiten of informatie die, na publicatie, fout bleken', aldus een persbericht.

De bond sloot af met een waarschuwing: 'Het onderhevig maken van informatie aan winstcijfers is onverenigbaar met journalistieke kwaliteit.' Ella Neirinck, nationaal secretaris van de AVBB over deze oproep: 'Het is momenteel moeilijk werken voor de media. Van alle kanten wordt er steeds meer druk uitgeoefend op journalisten. De concurrentiestrijd tussen de media is zeer scherp, zeker vanwege de vele affaires. De journalisten staan onder commerciële druk om te scoren - de oplagecijfers zijn heilig.'

Volgens Neirinck wordt het door de hoge werkdruk en te weinig mankracht steeds moeilijker om de informatie van bronnen voor 100 procent te checken. Neirinck: 'In de concurrentiestrijd besluit men soms te snel te publiceren. De zuiver-

Belgische primeurs

VK 30-11

Wordt het ooit nog komkommertijd in België? Als het aan de uitgevers ligt niet.

Maar wat is de rol van de redacties in de jacht op primeurs en onthullingen?

heid van de journalistiek kan hierdoor in het gedrang komen.

Mede daardoor lopen harde nieuwsfeiten in de Belgische media hand in hand met geruchten en speculaties. Voor de krantenlezer of tv-kijker is het moeilijk om het kaf van het koren te scheiden. Sinds de arrestaties van Dutroux, Nihoul en kompanen duiken met de regelmaat van de klok berichten op over de betrokkenheid van 'hooggeplaatsten' uit politiek, justitie en bedrijfsleven bij het 'pedofilie-netwerk'. Maar bewijzen zijn tot dusver uitgebleven.

In augustus nog meldde de media dat bij huiszoekingen vele honderden video's met kinderporno in beslag waren genomen. Deze maand werd bekend dat de politie, die tweeduizend video's had bekeken, op slechts drie ervan kinderporno had gezien.

Een televisiezender meldde bij de arrestatie van politie-inspecteur Zicot dat ook een magistraat uit Luik was opgepakt. Nog in hetzelfde nieuwsbulletin moest de verslaggever dat nieuws terugnemen.

En dan de motor die in het huis van Dutroux' handlanger Weinstein werd gevonden. Zou dat niet de motor zijn waarop de moordenaars van de Luikse politicus André Cools in juli

1991 waren weggevlucht? Die mediaspeculatie kreeg buitengewone proporties toen begin september een doorbraak in de zaak-Cools werd gemeld. Later bleek dat de twee Tunésische moordenaars de wijk hadden genomen in een gewone personenwagen.

Na Dutroux en Cools kwam Elio di Rupo. De vice-premier was de hoge politicus waarop iedereen had zitten wachten. Di Rupo zou zich schuldig hebben gemaakt aan seks met minderjarige jongens. Gulzig stortten de media zich op de nieuwste affaire.

Het liefdesleven van Di Rupo werd uitgespeld. Zijn vermeende vriendje Olivier Trusgnach, kroongetuige maar bovenal fan-tast, mocht blij zijn dat hij veilig in de gevangenis zat. Diverse homoseksuele getuigen passeerden de redacties om hun zegje te doen. De schandknappen van het Fontainasplein werden doodmoe van de stroom verslaggevers, op zoek naar 'sfeer'.

De hele affaire lijkt een storm in een glas water, al is de reputatie van vice-premier Di Rupo voorgoed geschonden. Velen vragen zich af waarom het pedoseksnieuws via een lek naar enkele Vlaamse kranten naar buiten kwam.

AVBB-secretaris Neirinck:

'We moeten oppassen dat de journalisten niet de gegijzelden worden in de oorlog tussen politiek en justitie. De pers moet onafhankelijk blijven. Maar waarom lekt iets uit? Normaal gebeurt dat om bepaalde zaken aan de kaak te stellen. Maar soms lijken ook zeer lage privé-motieven ten grondslag te liggen aan het lek.'

Ook Manu Ruys, oud-hoofdredacteur van *De Standaard*, ziet de huidige ontwikkelingen in de Belgische media met lede ogen aan. Hij is het volmondig eens met de oproep van de AVBB tot voorzichtigheid en discretie bij de jacht op scoops. Ook Ruys signaleert 'een neiging om onvoorzichtig te werk te gaan'.

De toenemende 'nonchalance' bij de journalisten wordt aangewakkerd door de uitgevers. Ruys: 'De commercie is tevreden. Die zegt tegen de redacties: "Jongens, zet dat nieuws maar dik in de verf, dat is goed voor de oplage." Maar de redacties moeten zich daar-tegen verzetten. Die moeten waken voor de vercommercialisering van het nieuws.'

DE MEDIA deinen mee op de vloedgolven van volksverdriet, collectieve woede en verontwaardiging. Op de dag van de begrafenis van Julie en Mélissa is de voorpagina van *La Dernière Heure* gitzwart. Ook andere kranten betuigden nadrukkelijk hun medeleven.

Na het beruchte 'spaghetti-arrest' bracht *De Morgen* een paginagrote foto van een huilend kind met slierten spaghetti over het hoofd. Het was een toevallige archiefphoto, die meer als pamflet dan als nieuwsfoto werd gepubliceerd. Bij de massabetogingen in België liep menige progressieve Vlaming met de krantenpagina in de hand te demonstreren tegen het onrecht van het gerecht.

Iedere misstap van een magistraat, van welke rang ook, wordt tegenwoordig uitgesmeerd over de hele beroepsgroep. Politiek en justitie degen van geen kant, vindt de publieke opinie. De media beamen dat volmondig en gooien olie op het vuur.

'De publieke opinie is op hol geslagen door alle affaires', zegt Manu Ruys. 'Er heerst een collectieve hysterie. Daarom moeten de redacties juist het hoofd koel houden. De journalisten moeten uitleggen wat er precies is gebeurd. Ze moeten die hysterie bijsturen.'

Wie heeft geprobeerd het Hof van Cassatie te verdedigen, toen het zijn spaghetti-arrest velde? Praktisch alle media pasten zich aan aan de publieke opinie en kritiseerden het gerecht. Ruys: 'Men had moeten uitleggen dat die onderzoeksrechter dat eigenlijk niet had moeten doen. Alleen was dat een ondankbare taak op een ongelukkig moment, want iedereen had sympathie voor Connerotte.'

De ouders van de verdwenen en vermoorde meisjes zijn niet meer van het televisiescherm af te slaan. Hun foto's staan bijna elke dag in de krant. Ze eisen het ontslag van de minister van Binnenlandse Zaken, Johan Vande Lanotte, omdat hij politiek verantwoordelijk is voor de rijkswacht die zo vreselijk heeft geblunderd in de zaak-Dutroux. De Belgische media melden vervolgens bloedserius dat 'Vande Lanotte weigert om op te stappen'. Alsof enkele burgers, en niet het parlement, een minister tot aftreden kunnen dwingen.

Een stichting die zich inzet voor de bescherming van het kind eist een onderhoud met de koning. Om de eis kracht bij te zetten dreigt ze 'namen te noemen van hooggeplaatste functionarissen' die zich aan misbruik van kinderen hebben schuldig gemaakt. Ook dat was even nieuws - nooit meer iets van gehoord.

Iedereen speelt in op de huidige stemming onder het volk. 'Kranten zijn bang om als onverschillig over te komen, alsof ze koud staan tegenover het leed van de ouders', aldus Ruys. 'Het is hard nodig dat redacties kritischer worden en rationeler gaan oordelen. Ze moeten corrigeren waar de publieke opinie wat al te zeer op hol slaat. Ze moeten erop wijzen dat de rechtsstaat zo niet werkt.'

Peter de Graaf

NRC 22-11

EINDHOVEN — Studenten van verschillende universiteiten en hogescholen werken in het Eindhovense beursgebouw aan een briefkaart van drieduizend vierkante meter. De kaart is opgebouwd uit honderdduizenden voorgedrukte briefkaarten met handtekeningen van evenveel scholieren. De actie is bedoeld als steunbetuiging aan de door seksueel geweld bedreigde Belgische schooljeugd. (Foto NRC Handelsblad, Rien Zilvold)

Scholen bestrijden pedofilie

BRUSSEL - De Europese ministers van onderwijs hebben donderdag in Brussel aangedrongen op nationale, Europese en internationale maatregelen tegen pedofilie. Ook scholen spelen een belangrijke rol bij de opsporing en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen. Docenten moeten initiatieven durven te nemen en hulpverleners inschakelen, wanneer zij vermoeden, dat kinderen misbruikt zijn. Verder dienen leerkrachten het onderwerp pedofilie ter sprake te brengen in hun lessen, aldus de ministers. Zij steunden een initiatief van Ierland, dat momenteel voorzitter is van de Europese ministerraad. Namens België nam de Waalse minister van Onderwijs Jean-Pierre Grafé aan de discussie deel. Hij is evenals de vice-premier Elio Di Rupo beschuldigd van misbruik van minderjarige jongens. Grafé was alleen 's morgens enkele uren aanwezig in de raad.

90A 22.11.96

Stille tochten gingen niet alleen om An en Eefje

Woede over misbruik van macht

Op de scholen in Vlaanderen begint langzaam

het gewone leven weer terug te keren. De

kranten staan echter nog iedere dag bol van de

15 30-11 schandalen en de geruchten.

De affaire-Dutroux bleek een lont in een

kruitvat: "Het was een signaal voor veel

scholieren om hun woede te koelen op alles

wat er mis is, ook op hun school. Directies die

het streng onder de duim probeerden te

houden, hebben dat geweten, één directeur

werd zelfs gemolesteerd", zegt Valeer Schodts.

Hij is directeur van een middenschool in Diest

en ging voorop in de stille optocht door zijn

stad. Want: "Als je jongeren geen forum biedt,

springen ze van ellende nog door het raam."

Diest, een middelgrote provinciestad in Vlaanderen. Het is nauwelijks voor te stellen dat in deze rustige straten duizenden jongeren protesteerden tegen het ontslag van onderzoeksrechter Connerotte en dat er zelfs verkeersknooppunten bezet werden. De ontdekking van de moorden op de meisjes An, Eefje, Julie, Mélissa en Loubna Ben-Aïssa schokte de hele natie, maar het onthefte uit zijn functie van de onderzoeksrechter zette heel België in vuur en vlam.

Hoe werken de gebeurtenissen door op leerlingen en docenten? Kan een leraar nog lesgeven als de hele maatschappij op z'n kop staat? Hoe praat je over normen en waarden in de klas als zich bij de handhavers van de wet, justitie, de rijkswacht, de politiek het ene schandaal na het andere voordoet? In de media heeft België de bijnaam *bananenrepubliek* gekregen. Op de dag van het bezoek van Het Schoolblad aan de diocesane middenschool in Diest wordt vice-premier Elio di Rupo beschuldigd van seksuele contacten met minderjarige jongens.

Valeer Schodts glimlacht, hij is met zijn school al door heel wat stormen gegaan en blijft de kalmte zelve. "De ontdekking van de moorden met de arrestatie van Dutroux gebeurde in de zomervakantie. Toen de leerlingen weer op school kwamen, hebben we er niet direct iets over gezegd. We merkten wel dat de ouders angstiger waren geworden, de kinderen werden meer gebracht en gehaald. Op deze school proberen we heel dicht bij de leerlingen te staan. We hadden daarom afgesproken dat ze de mogelijkheid moesten hebben om hun angsten te verwoorden." Dat gebeurde vooral in de godsdienstles waar het eerste kwartier werd gebruikt voor ontboezemingen. Godsdienstleraar Dré Verstraeten: "Ik vond eigenlijk dat we er niet teveel over moesten praten, omdat dat toch al overal gebeurde, er was een soort massapsychose aan het ontstaan. Ik wilde het er dan ook niet het hele uur over hebben, maar in iedere les konden ze het eerste kwartier liedjes maken en andere teksten over An en Eefje. Ik nam steeds een andere invalshoek, zoals de ouders, of het gerecht."

Zelfmoord

Op de dag dat de leerlingen van andere scholen in Diest in een protestmars langs de school trokken, wist niemand precies wat te doen. Verstraeten: "Dat was spannend, de leerlingen stonden voor de ramen, die wilden wel meelopen. Maar we besloten nu niet mee te gaan." Schodts: "Connerotte was de druppel die de emmer deed overlopen, het was het signaal voor veel jongeren om zich tegen de autoriteiten te keren. Hele groepen namen het recht in eigen hand. Wij hebben tegen onze leerlingen gezegd: 'Wij delen jullie woede, dus laten we samen iets organiseren'. Dat is een heel indrukwekkend protest geworden van tien secundaire scholen met de burgemeester en de politie erbij. Een stille tocht door de stad van zo'n 4000 jongeren." Verstraeten: "De ouders vroegen zich af of kinderen van dertien, veertien jaar zoiets wel kunnen organiseren. Ik vind dat ze daar juist de ideale leeftijd voor hebben omdat ze nog voor zoveel dingen openstaan." Schodts:

"De jongeren hebben op deze manier zelf hun boodschap gebracht. Het belangrijkste is volgens mij dat je ze een forum biedt, anders springen ze van ellende nog door het raam."

De diocesane middenschool is een *witte duif* onder de scholen als het gaat om de begeleiding van de 400 leerlingen. De school vormt de onderbouw (klas een en twee) van een grotere scholengemeenschap, maar voert een zelfstandig beleid. De vraag hoe de gebeurtenissen in Hasselt de gang van zaken op school hebben beïnvloed, beantwoordt Schodts met het verhaal over een andere gebeurtenis die vorig jaar speelde: de zelfmoord van een leerling. Deze schok, het rouwproces waar iedereen doorheen moest, is voor hem nog steeds dichterbij dan de moorden op de meisjes. Toch maakte de school waarschijnlijk hetzelfde proces door als de scholen waar de vermoorde meisjes op zaten.

Toen het bericht doorkwam dat een leerling zich met het geweer van zijn vader door het hoofd had geschoten, hing er veel af van een juiste reactie van de leiding en de docenten. Verstraeten: "Het belangrijkste in dit soort crisissituaties is dat je direct reageert. Dat zo'n bericht geen eigen leven gaat leiden onder de leerlingen op het speelplein. Wij zaten binnen het half uur met een aantal docenten bij elkaar. Van een kinderpsychiater kregen wij het advies om de leerlingen direct in te lichten en zoveel mogelijk samen erover te laten praten. Hun eerste reactie was eigenlijk woede en kwaadheid, het was een populaire jongen. Ze zeiden: 'Wij hadden hem kunnen helpen, waarom heeft hij ons niets gevraagd?' Het was een vreselijk moeilijke week." Om het verlies te verwerken werd er niet alleen gepraat, maar werd er in de school een afscheidsviering georganiseerd. Valeer Schodts: "Zijn klas heeft hem begraven. Ik heb in mijn rede op de begrafenis wraak genomen door aan te kondigen dat ik een nog nauwere relatie aan zal gaan met de leerlingen."

De rouwperiode werd op de school officieel afgesloten. Verstraeten: "Dat wil natuurlijk niet zeggen dat het niet meer leeft, maar het is ook goed om er op een gegeven moment een punt achter te zetten. Sommigen waren bezig van hem een soort *cultfiguur* te maken. Wij zijn daar tegen ingegaan, hebben gezegd: 'Hij is geen held en het was geen heldendaad'. Het gevaar dat zoiets overslaat op andere leerlingen is groot, daarom hebben we de risicoleerlingen in die tijd scherp in de gaten gehouden."

Volgens Schodts hebben ze er in deze crisistijd veel aan gehad dat er al een intensief netwerk van leerlingbegeleiding was: "Je blijft je natuurlijk altijd nog schuldig voelen, denkt: Had ik het niet aan kunnen zien komen?" Bij de zelfmoord kreeg de school veel ondersteuning, onder andere van een kinderpsychiater. Bij de verwerking van de gebeurtenissen in Hasselt was er nauwelijks steun. Schodts: "We kregen een rondschrift van het Vlaams ministerie in september waarin gevraagd werd om aandacht te besteden aan de zaak op school. Later werd er vanuit de magistratuur nog gezegd dat er mensen konden komen om te spreken. Waarschijnlijk om hun eigen blazen te zuiveren. Wij

hebben daar geen gebruik van gemaakt."

Emoties

Andrea Thienpondt, als onderwijskundige werkzaam aan de universiteit van Gent, weet door de vele telefoontjes die ze kreeg, dat veel scholen de emoties van de leerlingen nauwelijks aankonden in de maanden waarin steeds meer duidelijk werd over de gruwelijke praktijken van Dutroux en de nalatigheden van justitie. "Ik adviseerde de spontane reacties van de leerlingen een kans te geven, maar die wel te structureren." Daarnaast is het volgens haar belangrijk dat docenten inhoudelijk ingaan op de gebeurtenissen, onder andere door uit te leggen hoe het bij justitie toegaat en wat pedofilie is. "Je moet bij voorbeeld aangeven dat iemand pedofiel kan zijn, maar dat niet iedere pedofiel zich vergriipt aan kinderen. Je moet kinderen weerbaar maken zonder dat ze al te angstig worden." Volgens Thienpondt zijn de scholen waarin helemaal geen aandacht werd besteed aan de zaak in de minderheid. Ook de scholen waar nu nog steeds kaarsen worden gezet bij de foto's van An en Eefje zijn volgens haar een uitzondering. "Er zijn er hier

Door de macht van de katholieke besturen bleven aparte jongens- en meisjesscholen lang een normaal verschijnsel

en daar nog die dat doen, maar dat zijn excessen. Ik vind het ook ongezonder om daar te lang mee door te gaan, dat is niet goed voor de leerlingen."

Het rondschrift van het Vlaams ministerie van 3 september vraagt de scholen niet 'te paniekerig' te reageren, maar met 'wijsheid en sereniteit' de zaak te bespreken. Verder wordt er op gewezen dat kindermishandeling en seksueel misbruik van kinderen niet alleen gebeurt door psychopatische kindermoordenaars, maar in de meeste gevallen juist door naaste familieleden. Vervolgens krijgen de scholen tips op welke manier ze seksueel misbruikte kinderen kunnen herkennen.

Het Vlaams ministerie geeft sinds oktober ook een blad uit speciaal voor ouders. Zij krijgen het advies om de kinderen niet teveel te belasten met hun angst: "Kinderen moeten wel weten dat ze gevaar lopen. Maar ze moeten vooral weten dat ze niet alleen zijn, dat er ook veilige plaatsen en warme mensen zijn." Onder de kop 'Ik ben niet bang maar ik let wel op' worden twee pagina's besteed aan adviezen voor ouders hoe ze hun kinderen weerbaarder kunnen maken: "Leer uw kind dat het in bepaalde omstandigheden ook ongehoorzaam mag zijn tegenover volwassenen. Stimuleer het om van jongs af aan uit te komen voor zijn eigen mening." Wijze adviezen die echter ver af lijken te staan van de

hiërarchische manier waarop sommige ouders en scholen nog steeds met hun kinderen omgaan.

Gemengde school

Valeer Schodts bevestigt dat er nog steeds directies zijn die alleen maar geloven in het regiem waarbij de leerlingen onder de duim worden gehouden: "Dat wekt spanningen en agressie op. In een aantal scholen zijn nare dingen gebeurd, er is een directeur gemolesteerd. Die massale eruptie van al die jongeren die de straat op gingen, daaraan liggen spanningen ten grondslag in de klas, agressie die nergens een uitlaatklep krijgt." Door de autoritaire macht van de katholieke schoolbesturen bleven de aparte jongens- en meisjesscholen lang een normaal verschijnsel in Vlaanderen. Het is nog maar zes jaar geleden dat de eerste meisjes ingeschreven werden op de diocesane middenschool. De ouders moesten daarvoor wel eerst naar de rechter, omdat het katholieke bevoegd gezag anno 1990 niets wilde weten van een gemengde school. Schodts had hen ingeschreven, de rechter gaf de ouders gelijk, de meisjes hadden nu het recht om te blijven. Schodts tevreden: "Toen was het evenwicht verbroken en konden er meer meisjes ingeschreven worden." Filosofisch: "Kijk, eerst gaf het natuurlijk chaos, maar na chaos komt er altijd een nieuwe ordening. Het bevoegd gezag, het katholieke bestuur, wilde vooral de orde handhaven. Jongens en meisjes in één school zou volgens hen wanorde geven." De affaire op de diocesane middenschool kreeg veel aandacht van de media. Goed voorbeeld doet volgen en in korte tijd was het in Vlaanderen over met de aparte jongens- en meisjesscholen. "In de ganse stad Gent is nu gemengd onderwijs, er is daar ook een aantal zaken voor de rechter geweest."

Symptoom

Schodts vindt niet dat er sprake is van een cultuurverschil tussen de scholen in Nederland en die in Vlaanderen waar het gaat om het democratisch gehalte van de school: "Volgens mij zijn er in alle landen in Europa vooral tussen scholen onderling grote verschillen." Ard Nieuwenbroek, medewerker van het Nederlandse Katholiek pedagogisch centrum (KPC), deelt die mening niet. "Wij worden veel voor trainingen in Vlaanderen gevraagd. Door de bank genomen zijn de scholen er veel hiërarchischer en is er een veel grotere afstand tussen de leerling en de leerkracht." Nieuwenbroek vindt de gebeurtenissen in België een symptoom van de wijze waarop daar met macht wordt omgegaan: "Het is een woede gericht op die situatie. Eigenlijk een heel interessante sociaal-psychologische ontwikkeling, die trouwens ook wel zorgde voor een zekere *overkill* van berichten en emoties." Op de Vlaamse lerarenopleidingen is er volgens Nieuwenbroek nog steeds geen enkele aandacht voor de begeleiding van leerlingen. "Vorig jaar zijn er in Vlaanderen twee congressen geweest over leerlingbegeleiding, daar kwamen twee keer duizend mensen op af. De interesse en de wil zijn er

dus wel." Hij schat dat België zo'n vijftien jaar achterloopt bij Nederland als het gaat om leerlingbegeleiding: "Het mentoraat moet er nog helemaal van de grond komen en bij het minste geringste wordt verwezen naar het PMS, de onderwijsbegeleidingsdienst. Dat betekent dat de docenten zelf nog niet deskundig genoeg zijn voor de begeleiding en het behandelen van bepaalde zaken, zoals faalangst, aan anderen overlaten."

De affaire-Dutroux had ook invloed op Nederlandse scholen, weet Nieuwenbroek door de telefoontjes die hij daarover kreeg. "Maar dat was niet alleen de Belgische zaak, alles komt altijd tegelijkertijd, want ook in Nederland speelde een aantal onttuchtaffaires die door de schoolleiding niet waren aangemeld bij justitie." Nieuwenbroek merkt als reactie daarop dat scholen nu doorslaan naar de andere kant en uiterste voorzichtigheid betrachten in de omgang met kinderen. Om al deze zaken eens op een rijtje te zetten wil het KPC volgend jaar februari een groot congres opzetten onder het motto *Is de school te vertrouwen?* Oftewel: Kun je je kinderen nog wel gewoon naar school laten gaan? Nieuwenbroek beseft dat dit een wat provocerende titel is, maar hij hoopt daarmee aandacht te krijgen voor de verdedigingsmechanismen die nu optreden en die de leerlingen geen goed zullen doen. "Ik was gisteren op een training, daar werd gevraagd: 'Waar voer je nu zo'n gesprek met een leerling?' Ze moesten het een aantal keren herhalen voor ik het begreep. Ze bedoelden dat je toch niet in één kamer met een leerling mag zitten. Nou zeg, toen dacht ik echt: Waar zijn we nou mee bezig? Dit soort angsten gaat wel ten koste van de band met de leerlingen." De regels en codes die staatssecretaris Netelenbos aankondigde in verband met seksueel geweld op school vindt hij een voorbeeld van de 'dood in de pot'. "Dat is puur iets met dikke pleisters dichtplakken, symptoombestrijding, waardoor je precies het tegenovergestelde bereikt. Want de regels zijn er immers, dus er hoeft niet meer over gepraat te worden." Nieuwenbroek is niet tegen het gebruik van regels of codes, maar ze moeten dan wel een bepaald doel dienen. "Wanneer je langdurige gesprekken met een leerling wilt voeren, moet je altijd *interview* aanvragen. Op die manier ben je controleerbaar en kun je toetsen of je het goed doet."

Hysterie

De arrestatie van Dutroux heeft heel veel emoties losgemaakt, maar godsdienstleraar Dré Verstraeten bespeurde tevens een zekere hysterie in België. Vandaar dat hij vanaf het allereerste begin heeft benadrukt dat het hier om een uitzonderlijke situatie ging. Ook hij wil af van wat hij als een mediahysterie ziet rond pedofilie en misbruik van kinderen. "Ik wil de leerlingen nu eens duidelijk maken dat een seksuele relatie ook fijn kan zijn. Vorig jaar hadden we het nog over aids gehad. Nu vind ik het een uitdaging om een beeld te geven dat aansluit bij de romantische dromen die veel van de jongeren op die leeftijd juist hebben. Maar waar vinden ze de voorbeelden?" Vastbesloten: "Als ik mijn vrouw, die hier

Van de 15 30-11
 k lesgeeft, op de speelplaats zie,
 n geef ik haar een kus. Dan joelen
 kinderen allemaal, maar ik vind
 t ze moeten zien dat je ook liefde-
 l met elkaar om kunt gaan." In de
 ftien jaar die hij lesgeeft op de dlo-
 sane school zijn jongeren volgens
 m eenzamer geworden. "Ze zijn
 k mondiger, maar de eenzaamheid
 e ik nu zie, was er toen nog niet. Ze
 bben sterk de behoefte aan een luis-
 rend oor." Het is zijn grote ideaal
 n een school te creëren waar ook de
 idere vakdocenten in staat zijn om
 it luisterende oor te bleden: "Maar
 it zal moeilijk worden want ze zijn
 iar nooit voor opgeleid."
 ebben scholen iets geleerd hebben van
 'witte mars' in Brussel en de protesten
 veel andere steden?

aleer Schodts zucht: "Ik hoop het, ik
 enk het wel. Er blijven natuurlijk
 tijd directies die doofstom zijn voor
 e geluiden van de leerlingen. Ik weet
 i ieder geval zeker dat onze leerlin-
 en in het vervolgonderwijs veel
 nder aandacht krijgen." Verstrae-
 n denkt dat vooral de elitaire scho-
 n de meeste moeite hebben met het
 rkennen van een andere relatie met
 e leerlingen. "Uit studies blijkt dat
 ich daar ook de meeste gevallen van
 elfmoord voordoen."

chodts' ideaal is om in Europa een
 erbond van democratische scholen
 p te richten.

HS 30-11

Taby van der Mee
 met medewerking van Anneke Hiesp)

zich ongegeneerd nadrukkelijk gaan mani-
 festeren. Toen die muur er nog stond was
 er tenminste nog de dreiging van een econ-
 omisch alternatief en was de vrije markt
 verplicht spelregels in acht te nemen die
 door een democratie werden opgelegd. Die
 democratie is ooit afgedwongen in de tijd
 dat de vrije markt nog mensen ter plekke
 nodig had om te produceren. Maar die tijd
 is voorbij. De vrije markt kan hier perfect
 functioneren zonder ook maar één Belg te
 werk te stellen.

Mijn stelling is: de vrije markt is ooit ont-
 staan uit mafiose families. Toen die het
 moorden beu waren zijn ze rond de tafel
 gaan zitten en hebben de visvijvers ver-
 deeld en spelregels opgesteld.

Maar nu is de vrije markt dermate machtig
 geworden dat ze die regels aan haar laars
 lapt. Wanneer individuen zich tegen haar
 verzetten en frontaal tegen onrecht ingaan,
 zoals bijvoorbeeld de dierenarts Van Nop-
 pen tegen de hormonenmafia, dan wordt
 daarmee afgerekend. In een miljardenbusi-
 ness geldt geen beleefdheid meer.

Vroeger lag dat anders. In de Middeleeu-
 wen mocht je geen rente vragen over ge-
 leend kapitaal. Tot in de negentiende eeuw
 werd er gewerkt met familiekapitaal. Er
 bestond bij bedrijfsdirecteuren een soort
 schuldgevoel over de inkomensverschillen
 en dat probeerden ze af te kopen door mid-
 del van de charitas. Men richtte schooljes
 en weeshuizen op. Maar vervolgens kwam
 de tijd dat er grotere kapitalen nodig waren
 om in grotere hoeveelheden te kunnen pro-
 duceren en zo ontstonden de vennoot-
 schappen. Sinds het ontstaan daarvan is in
 het zakenleven elk geweten zoek.'

Omdat er geen individuen meer verant-
 woordelijk zijn, maar uitsluitend orga-
 nisaties.

'Inderdaad. Stel, een gepensioneerd heeft
 zijn spaargeld belegd in aandelen. Op een
 dag constateert hij dat zijn drinkwater ver-
 vuild is en hij klaagt daarover bij de fabriek
 die hiervoor verantwoordelijk is. De directie
 verwijst hem door naar de raad van bestuur
 onder het mom van: wij moeten produceren.
 De raad van bestuur verwijst hem naar de
 aandeelhouders. En één van die aandeelhouders
 is hij misschien wel zelf. Zo sluit de cirkel
 zich. Omdat niemand meer verantwoordelijk
 is, omdat die verantwoordelijk als het ware
 getoemseerd is, is het geweten weg.

Ik vrees dat wanneer morgen alle corruptie
 ineens zou verdwijnen, doordat alle politici
 ineens 100% integer werden, de vrije markt
 overmorgen de democratie zou afschaffen,
 omdat die dan te hinderlijk is. Maar waarschijn-
 lijk vinden ze dat niet eens meer de moeite
 waard, omdat ze simpelweg naar het buiten-
 land verhuizen. Het is hier in België momenteel
 één grote uitverkoop.'

Is het kinderpornonetwerk, dat langzaam
 maar zeker boven tafel lijkt te komen, te
 beschouwen als een uiterste consequentie
 van de vrije markteconomie? 'Ja. Wie echt
 geld wil verdienen ontdekt al snel dat je dat
 niet moet doen door met iets te komen dat
 al bestaat. Je moet met iets nieuws komen,
 iets dat er nog niet is omdat het bijvoorbeeld
 verboden is: wapenhandel, drugs, mensensmok-
 kel, kinderporno. Het is een groot misver-
 stand dat Marc Dutroux een psychopaat zou
 zijn. Die man is een gewetenloze handelaar,
 een extreem voorbeeld van waartoe een onge-
 controleerde vrije markt mensen kan brengen.
 En dat is nu precies wat men op zondag 20
 oktober, bij de Witte Mars in Brussel, heeft
 gevoeld. Er zijn wel eens meer kinderen
 verkocht en vermoord, maar nu bleken ze
 ook nog eens handelswaar te zijn geweest.
 Het volstrekt tot object maken van kinderen,
 dat was wat de druppel deed overlopen.'

U heeft wel eens gezegd: ik zou graag
 achter het volk willen staan, maar het volk
 staat niet meer achter zichzelf. Is de morele
 verontwaardiging die er thans in België
 heerst een teken van hoop?

'Ik ben zeer blij met de reactie die we
 momenteel zien, want ik was mijn vertrouwen
 in die onderliggende wijsheid van een volk
 kwijt na de anti-kruisraketbetogingen in de
 jaren tachtig. Niet alleen waren die beto-
 gingen nauwelijks afgelopen of de raketten
 werden al overgevlogen, maar bovendien
 hielp men als volk bij de eerstvolgende
 verkiezingen precies dezelfde coalitie met
 precies dezelfde mensen in het zadel. Dat
 heb ik nooit begrepen.'

Is dit een keerpunt?

'Ik denk dat er bij een hoop politici wel de

wil is om een hoop te veranderen, maar
 ook zij zijn het slachtoffer van diezelfde
 markt. We zitten allemaal in hetzelfde
 schuitje. Dat onze politici meer dan elders
 geneigd zijn te sjoemelen komt niet door-
 dat zij van nature zo zouden zijn. De oor-
 zaak zit hem in de wetgeving hier, die niet
 voorziet in een financiële regeling voor
 politici die uit de boot vallen en van de ene
 dag op de ander zonder werk en inkomen
 komen te zitten. In Nederland bestaat die
 financiële opvang wel. Logisch dus dat
 een Belgisch politicus al snel oren heeft
 naar een aanbod bij een bedrijf in de raad
 van bestuur te komen zitten. Dat levert een
 paar honderdduizend frank op.

En neem de kritiek op de gerechtelijke
 macht. De rechtbanken voeren slechts uit
 wat de wetgever voorschrijft en als die
 honderd jaar lang niets verandert aan het
 strafwetboek, dan moet men vandaag niet
 komen klagen dat de wet verouderd is. Dat
 heeft allemaal met elkaar te maken, want
 die vrije markt heeft er natuurlijk belang
 bij dat het gerecht niet modern is, dat het
 heel lang duurt voor een zaak voor komt
 en dat zaken kunnen verjaren. De vrije
 markt en de criminaliteit zitten op Internet,
 en in de rechtbanken is men nu schuchter
 bezig de pc te introduceren.'

De afgelopen jaren hebben er in België
 verschillende zaken gespeeld waarbij
 het publiek de indruk kreeg dat dingen
 in de doofpot verdwenen: het onderzoek
 naar de Bende van Nijvel, de moord op
 veearts Van Noppen, de moord op
 Cools. Pas nu er kinderen blijken te zijn
 misbruikt en vermoord komt men in be-
 beweging. Is dit de laatste keer dat men
 zich in België nog ergens druk over
 maakt, dat de burger achter de consu-
 ment opstaat?

'Ik denk dat het de laatste keer is dat de
 burger "welwillend" opstaat. Die demon-
 stratie was een Witte Betoging. Wat er
 werd getoond was ongenoegen, maar op
 een heel ernstige, stille manier. Niet als tij-
 dens die rakettenkwesie, dat was een heel
 ludiek gedoe. Bovendien: het was ongeor-
 ganiseerd. Er was alleen een oproep ge-
 weest van een paar families, maar er zaten
 geen partijen achter, geen vakbonden. Op
 de televisie zei een vakbondsman: hier
 hebben we het een beetje moeilijk mee.
 Arbeiders die de fabriek verlaten, niet voor
 loonsverhoging, niet vanwege hun arbeids-

Het beleg van Laken: profetische woorden

omstandigheden en ook niet gericht tegen
 de bazen, dat hadden ze nog nooit meege-
 maakt. De mensen leven dus toch niet van
 brood alleen.

Mijn vrees is echter dat mensen nu euforisch
 zijn door het grote aantal van 300.000
 demonstranten en snel resultaten willen. Als
 de politiek er niet in slaagt elke week een
 zekere vooruitgang te laten zien, bijvoor-
 beeld bij de hervorming van de rechtbanken,
 zal het volk zijn geduld verliezen.'

U bent niet bang voor het omgekeerde:
 dat men na een laatste uiting van mis-
 noegen overgaat tot de orde van de dag
 en zich moreel in slaap laat sussen?

'Ik verwacht dat niet. De situatie is nu heel
 gespannen en er zal dan ook zeer voor-
 zichtig gehandeld moeten worden. Ik zou
 momenteel niet graag politicus zijn. Politi-
 cus is momenteel bijna synoniem voor cri-
 mineel, wat natuurlijk ook niet terecht is.
 Maar men is in dit land jarenlang met al-
 lerhande schijnproblemen bezig geweest.
 Neem die hele staatsvorming; het omsme-
 den van België tot een federatie. In één
 keer blijkt dat niemand een fluit te in-
 terresseren. Walen, Brusselaars, Vlamingen

Walter van den Broeck:

'Mij verbaast het eigenlijk dat we hier nog
 altijd een democratie hebben'

en migranten staan als één man op, nu er
 iets wordt aangetast wordt dat hen werke-
 lijk aan het hart gaat.'

Hebben wij ons al die jaren in België,
 dat vriendelijke landje, vergist?

'De verrottenis die we nu in België aan-
 treffen komt niet uit het volk, maar van
 bovenaf: van het grote geld. Mij verbaast
 het eigenlijk dat we hier nog altijd een de-
 mocratie hebben. De vrije markteconomie
 is immers gebaseerd op concurrentie, op
 elkaar de loef afsteken, terwijl de demo-
 cratie staat voor solidariteit, samenwerking
 en zorg voor de minstbedeelden. Dat is een
 vreemde combinatie. De enige manier
 waarop je die twee met elkaar kunt verbind-
 en is via corruptie.'

In België mag niets maar kan alles?

'Dat is een boutade van Karel Jonckheere.
 In België kan alles, vooral datgene wat
 verboden is, terwijl in Nederland niets
 kan, zelfs niet dat wat is toegestaan. België
 is een katholiek land, waar vanouds tussen
 de gelovigen en het Opperwezen een heel
 legioen heiligen zat, die allemaal hun
 specialiteit hadden. De Vlaamse katholiek
 bad dus tot de ene heilige als hij tandpijn
 had en tot de ander als hij zijn portemonnee
 kwijt was. Metertijd is zich dat ook in het
 wereldlijke gedrag gaan manifesteren: je
 spreekt een gemeenteraadslid aan om iets
 te regelen bij de grote baas. De in Neder-
 land werkzame Belgische hoogleraar
 Blokmans heeft die theorie geopperd, en
 verklaart daarmee het verschil tussen Ne-
 derland en België op het gebied van cor-
 ruptie. Ik geloof dat hij gelijk heeft. In de
 manier waarop Belgen met hun autoritei-
 ten omgaan speelt de katholieke achter-
 grond beslist een rol.'

Kan zo'n culminatie van affaires een
 land ten gronde richten?

'Ik denk het wel. Want misschien is wat
 wij nu te weten zijn gekomen nog maar
 het topje van de ijsberg. Vroeger was cri-
 minaliteit iets locaux, maar nu is dat inter-
 nationaal. Je kunt moeilijke vanuit Neuf-
 chateau een netwerk oprollen dat
 misschien vertakkingen heeft van Amerika
 tot in de Oeral.
 Eens tereer is gebleken dat er behoefte is
 aan schaalvergroting op juridisch gebied.
 De Bende van Nijvel pleegt een aanslag,
 stapt in de auto en rijdt de Franse grens
 over, waarna de Belgische politie ze niet
 meer mag achtervolgen. De moord op
 Cools blijkt te zijn gepleegd door twee Si-
 cilianen, die men even hierheen heeft ge-
 haald en die na de klus te hebben geklaard
 weer vertrokken zijn. Als er vroeger een
 moord was gepleegd kon je er zeker van
 zijn dat de moordenaar binnen een straal
 van tien kilometer van de plaats des on-
 heils woonde. We zitten nu in die pijnlijke
 overgangperiode van kleinschaligheid
 naar grootschaligheid. Neem de milieuv-
 vuiling. Wiens schuld is dat? Dat probleem
 moet je op Europees en wereldniveau aan-
 pakken. Of het gebruik van groeihormo-
 nen? Dat is hier sinds de moord op Karel
 van Noppen een heet hangijzer, maar in de
 Verenigde Staten is men nu bereid een
 vijftal hormonen toch weer toe te staan. De
 misdaad voelt zich als een vis in het water
 bij dergelijke situaties.'

U noemde de val van de Berlijnse muur
 als het moment dat de vrije markt zijn
 laatste restje fatsoen verloor. Ligt de op-
 lossing onder het puin van die muur?

'Wat ik heel opvallend vind is dat de uit-
 verkoop de laatste twee seizoenen een gro-
 te flop is geworden. Ik zie dat als een sig-
 naal dat de mensen beginnen door te
 krijgen dat ze worden opgelicht met die
 koopjes. Er ontstaat een bewustzijn dat we
 tot consumptie worden gemanipuleerd. En
 in Oost-Europa zijn heel wat mensen die
 heimwee hebben naar de tijd van voor de
 val van de muur.
 Het Marxisme had niet alleen maar slechte
 kanten. Als er een alternatief voor de vrije
 markteconomie bestond, zou dat die vrije
 markt stimuleren meer na te denken over
 het belang van de mensheid. Nu denken ze
 alleen maar aan het maken van winst. Na-
 tuurlijk moet er winst gemaakt worden,
 maar niet ten koste van alles.'

Is de wereld klaar voor een 21ste-eeuwse
 variant op Marx?

'Marx heeft altijd beweerd dat het kapita-
 lisme zijn eigen ondergang in zich droeg.
 Dat is zowat zijn enige voorspelling die
 klopt, denk ik. Voor de rest was hij niet erg
 goed in voorspellen.

Maar zijn maatschappelijke, politieke en
 economische analyses blijven overeind.
 Waar hij als kind van zijn tijd echter geen
 rekening mee hield is dat mensen mensen
 zijn, geen onderdeeljes van een machine-
 rie. Je zult dus nooit een perfect systeem
 kunnen hebben, en een systeem dat met
 dwang wordt opgelegd, zoals destijds in
 Oost-Europa, is gedoemd te mislukken.
 Die lessen hebben we geleerd. De door
 geen enkele politieke partij of vakbond ge-
 organiseerde Witte Mars gaf uiting aan het
 gevoel onder het Belgische volk dat het zo
 niet langer kan met ons rechtssysteem.
 Wanneer dat gevoel zich gaat uitstreken
 over andere terreinen, maakt een 21ste va-
 riant op het Marxisme een kans. Omdat
 men dan zelf de noodzaak niet inziet, maar
 voelt.

Marc Dutroux als Johannes de Doper?
 'Tja, dat is pure dialectiek: er is niets
 kwaads of er zit wel iets goeds aan.'

Hans Bouman

WOENSDAG, NED 3. 23.20 UUR

Belgen misbruiken pedofilie voor persoonlijke afrekeningen

Van onze correspondent
Aly Knol **NYN 21-11**

BRUSSEL - "De zaken lopen uit de hand... Dit begint me bang te maken." Marie-France Botte, de internationale erkenning van Belgische activisten tegen misbruik van kinderen, slaakte gisteren een noodkreet in de Franstalige krant *Le Soir*. "Ik wil een oproep doen tot kalmte, want ik heb de indruk dat het probleem van de pedofilie wordt misbruikt voor allerlei afrekeningen."

Op haar actiecentrum komen iedere dag honderden brieven binnen, waarin mensen worden 'aangegeven' wegens vermeende zedendelicten. Botte: "Wij bevinden ons in een klimaat

van verklikking, waarin ieder een iemand anders beschuldigt, de buurman of de partner, als het om een echtscheidingszaak gaat. Uit persoonlijke wraakgevoelens wordt de goede naam van mensen op een afschuwelijke manier te grabbel gesnoeid." Botte is niet de enige in België die de laatste dagen de angst om het hart is geslagen wegens zogenaamde getuigenissen over ontoelaatbare seks met minderjarigen. Zo waarschuwde filosoof en docent Luc Du Abicht gisteren tegen de 'groene telefoon', een 'kliklijn' bij de rijkswacht. Die werd ingesteld op verzoek van onderzoeksrechter Connerotte, vlak voor hij enkele weken geleden wegens partijgeheimheid werd afgehaald van het onderzoek

naar de ontvoering en dood van de meisjes Julie en Mélissa en An en Eefje. "Als je zo'n groen nummer opent, geef je ook talloze idioten en moralisateurs de kans om hun zegje te doen", aldus Abicht in een interview. "Je moet dus eigenlijk al rekening mee houden dat er veel waardevolle informatie binnenkomt. Zo van: mijn buurman ligt naakt in de tuin."

Rechter Roger Malmendier uit Verviers kan er inmiddels over meepraten. Vorige week schreven verscheidene kranten dat hij op basis van 'onthullingen', die via de groene telefoon waren binnengekomen, van pe-

man. Rustig en verlegen. Er kwamen nooit vrouwen bij hem over de vloer. Hij vermoedde dat zijn buurman maar kort deel uitmaakte van de bende-Dutroux. "Hij was immers altijd hier aan het werk." In Marcinelle, een even troosteloos voorstadje van Charleroi, staat het huis waar Julie, Mélissa, An en Eefje gevangen hebben gezeten. De gevel is bedekt met bloemen, brieven en witte ballonnen. Ook hier was het gisteren een komen en gaan. Vanmorgen was er zelfs iemand uit Zweden. "Speciaal gekomen voor een tocht langs alle huizen van Dutroux." Timmermans wordt ervoor dat de bloemenmassa netjes wordt gerangschikt: op de stoep de boeketten, op straat de grote plantent en aan de overkant, op een bedje van witte kiezels, de kleinere potten.

Hij kreeg van de gemeente een vergoeding om de planten te verzorgen. "Als u eens wilt hoevel moeit dat kostte. De kleine man staat altijd machteloos, terwijl de magistraten en agenten elkaar beschermen." Een poging van de buurtbewoners om het huis te laten afbreken en er een monument te plaatsen, is mistuk. Het monument voor Dutroux slachtoffers zal begin december even verderop worden onthuld, zegt Timmermans fel. "En laat ze niet proberen dat tegen te houden."

Belgen op bedevaart naar An en Eefje

Door onze correspondent **NIC BIRGIT DONKER**

JUMET, 2 NOV. Zorgvuldig schikt de negenjarige David zijn smoezelige beer tussen twee potten chrysanthen. "Mijn lievelingsbeer, wilden zelf hier naartoe gaan", zegt zijn moeder Beatrice Costa bijna verontschuldigend. "We waren op de begraafplaats en toen vroegen ze: Gaan we ook naar An en Eefje?" De familie Costa is niet de enige die gisteren, op Allerheiligen, een bezoek bracht aan het 'gruwelhuis' in Jumet waar begin september de lichamen werden opgegraven van An Marchal en Eefje Lambrechts, slachtoffers van kindertovenaar Marc Dutroux. Auto's rijden af en aan in de troosteloze Rue d'Aubresse. Mensen stappen uit om bloemen, vooral witte chrysanthen, voor het hek te leggen. Sommigen rijden na een schietgebedje snel weg. Anderen nemen de tijd om de vele brieven aan het hek te lezen, terwijl oma rustig wacht achter in de auto die met draaiende motor langs de weg is gezet.

Het huis in Jumet, een houten chalet waar Dutroux' handlanger Bernard Weinstein woonde, ziet er luguber uit. Verveloes, vervallen en met kapotte ramen. De tuin is ongespit. Dagenlang is hier gezocht, tot begin september de stoffelijke overschotten van An en Eefje werd gevonden. De buurman van num-

der 67, die een al even vervalven huis bewoont, heeft een poster aan zijn hek ghangen met het bericht dat hij hier pas begin dit jaar kwam wonen. "We hebben niets te maken met het drama van '63 en '65'."

"Twee dames schuvelen arm in arm langs de bloemen", zegt de jongste. "Nu wilde ik dit aan mijn moeder laten zien. Zij was hier nog nooit geweest." De oudere vrouw droogt haar ogen en snikt. "Het is alsof het om mijn familie gaat." Ook Yvana Zanini ging met haar zoontje eerst naar de begraafplaats en kwam daarna naar de Rue d'Aubresse. "Dit drama, daar heb ik geen woorden voor", zegt ze half huilend. "Ze is al vaker hier geweest, maar vandaag op Allerheiligen, grijpt het bezoek haar extra aan." "Waarom zouden ze An en Eefje niet heilig verklaren? Zij hebben immers geleden."

Terwijl België nog altijd in de ban is van het drama rond Marc Dutroux, is er de laatste tijd maar weinig nieuws over het onderzoek verlegd worden en 'onderzoeken' naar onderzochten naar onderzoeken' die geopend worden. Alle graafwerk naar mogelijke slachtoffers van Dutroux zijn twee weken geleden gestopt. Rond die tijd werd ook het onderzoek overgedragen van de populaire onderzoeksrechter Jean-Marc Connerotte, die

De volgende dag plaatst Ghislain Missotten de reactie van Annie Russo-Gahy in een ander perspectief: "Annie Russo-Gahy zit in het kamp van de vzw Julie en Mélissa. Rubens Rens ijvert voor het HOVK. Dat zijn natuurlijk botsende belangen."

Paul DEMEYER

zwembadpersoneel bleek van niets te weten. Naar de groene telefoon hadden ze nooit gebeld. Een onderzoek naar de gedragingen van Malmendier is er niet. Maar het kwaad is al geschild. Volgens de rechter zullen er steeds mensen zijn die denken dat hij de feiten wel begaan heeft. "Altijd zal bij sommigen die twijfel blijven dat er misschien toch een grond van waarheid zit in het verhaal."

Ook Malmendier klaagde over het 'klimaat van verklikking' dat momenteel in België heerst. "Daarvan ben ik een slachtoffer. Die hele sfeer die er nu over het land hangt, maakt

dat haar oproep tot kalmte alleen maar dient om de homo's te beschermen."

Botte: "De mensen moeten niet alles door elkaar halen! Het is heel goed bekend dat homoseksualiteit niets te maken heeft met pedofilie."

Sommige Belgen blijken zelfs in deze woelige tijden nog gevoel voor (zwarte) humor te hebben. In *Le Soir* stond gisteren een treffende cartoon over de heersende tijdgeest. Een man tuurt vanachter de luxaflex met een verrekijker naar buiten, de telefoon in de hand. "Ja, meneer de rechter", zegt hij, "hij rijdt iedere morgen met drie kinderen naar school en zoent ze."

België komt tot bezinning na zomerse zedenwoede

NYN 1-11

BRUSSEL - België schrikt op het ogenblik wat van zichzelf. Deze zomer bastte een ongekende 'zedenwoede' los na de zaak-Dutroux. Er deugde niets meer van het bestel. Maar langzamerhand dringt nu het besef door dat het ook niet raadzaam is om klakkeloos toe te geven aan 'de stem des volks'.

Na de massale demonstratie van volkswoede over het slecht functioneren van gerecht en staats tijdens de Witte Mars in Brussel, begint nu de kentering te komen. Enigszins tot bezinning gekomen, wijst inmiddels een enkeling hier en daar voorzichtig op de negatieve kanten van de vox populi. Daar is zo langzamerhand ook wel enige aanleiding toe.

Allereerst is er de chantage van het comité 'Pour Nos Enfants' (Voor Onze Kinderen). Dat dreigde er deze week mee vier 'pedofielendossiers', die nog onder de rechter zijn, openbaar te maken als het comité niet binnen veertien dagen in audientie bij koning Albert II zou worden ontvangen. Zelfs

het anders zo schreeuwende sensatieblad 'Het Laatste Nieuws' schreef gisteren dat 'de wijze waarop gedreigd wordt met het ongenueanceerd openbaar maken van pedofielzaken (...) heel wat vragen oproept'.

Een tweede reden voor een voorzichtiger omgang met beschuldigingen dat de Belgische justitie meestal faalt in zedenzaken, was het vonnis dat de Antwerpse rechtbank deze week tegen een 37-jarige man uit Kalmthout uitsprak. Hij werd wegens misbruik van kinderen tot tien jaar veroordeeld. De 35-jarige vriendin van de man kreeg drie jaar.

Toch steide de Belgische pers voor de hoofdverdachte twee vonnis, vooral omdat de straf maal zo hoog was als het Openbaar Ministerie had geëist. De rechtbanken worden weliswaar gevoeliger voor zedenzaken, was de teneur van de commentaren, maar moest het strenge oordeel wellicht ook worden gezien als een neveneffect van de zaak-Dutroux, een knieval voor de stem des volks?

Het besef groeit dat Vrouwe Justitia haar zwaard heel behoedzaam moet hanteren', schreef 'Het Laatste Nieuws', opnieuw opmerkelijk genuanceerd. 'Want er is een schrijvende evolutie aan de gang. Men stelt namelijk vast dat het brandmerk van 'aanrander' al maar lichtzinniger wordt gete hanteerd. Bijvoorbeeld om te kunnen triomferen in een echtscheid'.

Ook in de tragische zaak-Dutroux zelf, waar het allemaal mee begon, worden de details niet meer helemaal over het hoofd gezien. Nadat de Luikse Kamer van Inbeschuldigingstelling deze week opnieuw de aanhouding van mede-verdachten Jean-Michel Nihoul en Michel Diakostavrianos had verlengd, kregen hun advocaten gisteren voor het eerst wat uitvoeriger aandacht in de media. De beide advocaten benadrukten nog eens dat er eigenlijk onvoldoende bewijzen tegen hun cliënten bestaan om hen nog langer in hechtenis te houden.

Gekibbel om sympathie voor verdwenen de kinderen Stand. 12-11

AARLEN — Hulporganisaties voor verdwenen en vermoorde kinderen lopen elkaar steeds meer voor de voeten. De slag om de meeste sympathie (en geld?) van de burger lijkt begonnen.

Zondagnamiddag droegen een honderd kinderen gedichten voor en zongen een liedje aan de gevangenispoort van Marc Dutroux. Het initiatief kwam van Ghislain Missotten, die daar graag ook wat Waalse kinderen bij had. Daarom stelde hij zich in verbinding met Annie Russo-Gahy, de tante van Mélissa. Een dertigtal kinderen studeerde „L'oiseau et l'enfant" in. Zo trok zondag een gemengde Waalse en Vlaamse karavaan naar Aarlen. Tot daar alles goed.

Tot het rockbandje Rubin Rens & The Break Sensation het podium beklom voor „Het is nooit te laat". Het liedje, dat straks op cd verschijnt, wordt normaal samengezongen door Artiesten Op Het Goede Spoor (Eddy Wally, Paul Severs en Ives Seeghers) en is bedoeld als steunsingle voor het Hulpfonds Voor Ontvoerde En Vermiste Kinderen (HOVK). Annie Russo-Gahy: „Dat optreden stond helemaal haaks op de serene sfeer waarin wij deze manifestatie hadden gezien." Ze verweet de jongens van Rubin Rens & The Break Sensation naam te willen maken op de rug van de vermoorde meisjes.

WIT VERDRIET WERD ZWART OBSCURANTISME

In België is de toekomst aan ridders, baby's en maagden

Vice-premier Elio di Rupo met koning Albert (rechts) voordat de implosie van België haar absolute dieptepunt bereikte

Na de witte woede het ostracisme, dat komt er van als koning, kerk en regering vaandielucht plegen voor de hobbels van een moderne samenleving en zich (met hun openbaar amb) terugtrekken in de buitenmaatschappelijke ruimte van een soort kloosterorde. Waar ze alleen om vergeving bedelen en medeleven demonstrenen. Althans niet meer van de moed getuigen om de nieuwe helden van de democratie — het gezag in feite (de ouders van vermoorde en vermiste meisjes, onderzoeksrechter Jean-Marc Connerotte met zijn 06-kijkjinen om pedofelen op te sporen, journalisten om advocaten, magistraten en journalisten) — te corrigeren in hun roep naar ridders op een wit paard. De toekomst in België is aan ridders, baby's en maagden. Categorieën daarbuiten die zich toch tot de hoogte van de mens rekenen, kunnen beter worden afgeschaft — desnoods gelyncht.

Wat blijft er moreel en staatsrechtelijk over van een democratie die herleid is tot een buitparlementair kartel van fanclubs? Fanclubs voor slachtoffers weliswaar, maar

HUGO CAMPS

daarom niet minder ongebreidel in het misbruik van hun ongecontroleerde macht. Ruim drie maanden na het losbarsten van de Duitroux-affaire, voelen zij zich meer dan ooit ongenaakbaar achter het schild van het Ultieme Kwaad. De machtsvragen die ze stellen overtreffen elkaar in brutaliteit. De ouders van verdwenen meisjes plegen regelrechte chantages, gericht tegen minister van Binnenlandse Zaken Johan Vande Lanotte (die geen ontslag wil nemen als politiek verantwoordelijke voor de rijkszwacht), tegen minister-president Jean-Luc Dehaene en tegen het staatshoofd.

Er wordt alweer bedreigd met een Rode Mars. Vader Gino Russo: 'Wij hebben destijds toegestaan dat de koning en de premier werden gerehabiliteerd. Het had ook anders gekund...'. Vader Marchal: 'Van de bulldozer (Dehaene, he) heb ik nog niet veel gezien (...). Wie zijn verantwoordelijkheid niet neemt, moet opstappen. Toen Vande Lanotte de organisatoren van de Witte Mars op zijn kabinet

onderzoekscommissie werd beslist dat de vice-premier voortlopig parlementair onschendbaar bleef, maar door het Hof kon worden verhoord. Op 8 december mogen de raadsheeren van Cassatie een definitief oordeel uitspreken over de politieke toekomst van de tweede man in de regering.

Voor de Brusselse procureur-generaal André van Oudenhove volstonden geruchten en verdachtmakingen van een anonieme getuige om een 'vraag tot inbeschuldigingstelling' in te dienen tegen een lid van de regering. De harde bewijzen waren voor later. Zeker in het geval van Di Rupo is er sprake van lynchjustitie. In zijn dossier van 29 bladzijden komt welgeteld één homofiele fantasm aan het woord die vanuit de gevangenis beweert dat hij Di Rupo op sekstieven met minderjaren heeft ontmoet. De bewuste getuige die zich aandient met ronkende titels als 'Het Prinsje, Baron, of Vice-consul van de Seychellen' — in werkelijkheid was hij receptionist in een restaurant — werd zelfs door zijn moeder al vaker beweend als een onbedaarlijke schertsfiguur. Kampioenen van indianenverhalen, zeiden ook zijn vrienden. Door het gerecht werd hij wel serieus genomen. Erger nog: de veelvuldige tegenpraak in zijn getuigenis werd als een bijkomstigheid over het hoofd gezien. Dat de aanklager verdacht was dan de beschuldigde mocht niet baten: pers, gerecht en de liberale oppositie van Herman De Croo wilden Di Rupo zien hangen. De Italiaanse logica voortbij.

Elio Di Rupo, zoon van een Italiaanse migrant, was een begenadigd politicus. Een charmante en belezen doctor in de natuurwetenschappen, wars van demagogisch idealisme. In zijn woonplaats Bergen werd hij op handen gedragen, al schuwde hij als vice-premier het bezuignigingsniet. Ook al was hij zelf het milieu des manuels ontgroeid en leerde hij in Brussel de rooco-salons van de bourgeoisie kennen, hij bleef zijn bescheiden afkomst meedragen als een geweten. Socialist pur sang, maar dan niet als ideoloog van een schemerige camaraderie. Een socialist die altijd voor beschaving en goede smaak koos.

De vice-premier, zo wisten ingewijden, was homoseksueel. Zelf koketteerde hij niet met zijn gaardheid. Di Rupo was een van de weinige Belgische politici die zijn privéleven ontogankelijk had verklaard voor publiciteit. Na de hold-up van pers en gerecht op zijn morele integriteit zei hij: 'Geen handeling in mijn privéleven heeft ooit iemand geschaad. Als een vrij man heb ik altijd relaties gehad met verantwoordelijke mensen (*personnes consentantes*). Een diep respect voor het gevoelsleven van eenieder heeft me altijd tot dit morele principe verplicht.'

Misschien is het onomkeerbaar: vice-premier zijn in een verdorven land kan nooit goed eindigen. Maar dan nog zijn andere sancties denkbaar dan de dood van de scandalistis. Als

een gerucht volstaat om een eerbare homoseksueel te koppelen aan de Duitroux-affaire dan is de heksequacht open. Als een procureur-generaal niet eens op de bewijslast wil wachten om een vice-premier in het rooi van de perversie met schandknopen te slingeren, dan wordt de rechtsstaat zelf een gevaar voor de democratie. Zou Di Rupo het slachtoffer zijn van de oorlog tussen gerecht en politiek? De schijnlijke dadendrang van een aantal parketten is hoogst bevreesdend. De regering werkt aan maatregelen om het gerecht aan een externe controle te onderwerpen. Daar zijn de magistraten, die hun onafhankelijkheid hebben getranscendeerd tot een fetisjisme, natuurlijk niet van gediend. Misschien is de poging om Di Rupo, zonder onderzoek en dus zonder

Senator prinses Astrid, ook fan van Opus Dei

schuld, politiek dood te lekken wel een uitteeme verwittiging van het gerecht aan de regering: handen af van ons heilige huis. Of zijn de magistraten het slachtoffer van recuperatieve woede en wordt elke strohalms aangegepen om de volksgunst te doen kantelen? Hoe het ook zij, de Belgische rechtsstaat is verworpen tot een goulash.

De politiek schaaft zich, de pers is ingepakt met gerichte lekken, het parlement knielt voor het autoritaire consortium van door verdriet verblinde ouders van verdwenen meisjes, de koning is uit zijn neutraliteit gevallen en de politiediensten voeren onverminderd oorlog

met elkaar, een collaps met zoveel kiemen van institutioneel verderf is nauwelijks te bezweren. Wie niet mee verdampst achter de syndicaten van de populistische en/of selectieve verontwaardiging is zijn leven niet meer zeker. Wie zal na Di Rupo de volgende zijn? Iedereen die ook maar iets te maken heeft gehad met de publieke zaak is vogelvrij. De lynchethiek heeft het overgenomen van het rechtsgedoeve. Di Rupo is dood, leve de middelenwren.

België is geen land meer om waardig in te leven, laat staan om waardig voor te sterven. De hysterie van wit verdriet dreigt om te slaan in het zwartste obscurantisme. Uitgerekend op de dag dat het privéleven van Di Rupo onthuld werd, legde prinses Astrid 'van rechtswege' de eed af als senator. De dochter van koning Albert sprak de Hoge Vergadering meteen toe als vertolkster van de goede zeden, de liefde voor kinderen, het gezin als beschavingsnorm en de menselijkheid in het algemeen. Ze stond op het spreekgestoelte als een verdroogde kelie. Verdroogd in onschuld.

Natuurlijk is de aanwezigheid van een koningskind in een parlementaire instelling symbolisch. Maar gezien de mythische aanleg van het hedendaagse koningshuis ook weer niet helemaal. De timing waarmee deze koninklijke gezant op het parlementaire pluche mocht neerdalen was ongetwijfeld een signaal: Volk, wij zijn er nog en niet in de randen van de nacht, maar in het hart van de democratie!

Van de aanwezigheid van een lid van het koningshuis in de senaat gaat onwillekeurig een surrende werking uit. Het klemmt de vrije gedachtenwisseling in, vertekent het vocabulaire, houdt geschillen beschaafd en daarom vaak onopgelost. In ieder geval kleurt het de agenda van de Hoge Vergadering. Zeker nu het land zich in het oog van de storm bevindt en overwoerd wordt door schandaalwinden. Het zal ook wel de bedoeling van de koninklijke strategen zijn geweest om prinses Astrid een politieke présence te geven, juist op een ogenblik dat het maatschappelijke inferno van België niet meer te overzien is.

Ach, een vrouw met een ontwikkeld moederinstinct is nooit weg in het Huis van Afgevaardigden. Alleen, van Astrid is bekend dat ze behalve moeder een extreme fan van Opus Dei is. Het obscurantisme in België heeft reeds een gezicht. Nog wel een koninklijk gezicht.

Wij vroegen aan duizend kinderen: **Wat is ervoor jou veranderd?**

HUMO 05.11.96

'Je moet ook zeer goed oppassen gewassen zijn want die kunnen niemand bij is' (Glenn, 9 j.)

Als volwassenen emotioneel zo sterk betrokken zijn bij de gebeurtenissen van de voorbije maanden, hoe moeten kinderen zich dan niet voelen? Wij vroegen het aan duizend kinderen. Uit hun opstellingen klinkt verdriet en verontwaardiging, woede en haat, heel veel angst, verontwaardiging en één groot vraagteken: **waarom?** Waarom hebben grote mensen het op kinderen gemunt?

Nick, 7 j.
je ziet minder blijde mensen. en der zijn veel traurige mensen. en de kinderen zijn bang

Nick, 7 j.
Ik wordt veel feller in het oog gehouden door mijn ouders.

Stéphanie, 8 j.
Het begon met sex, dan ontstond het woord verkrachten en nu het woord kinder-porno. Mensen die zich eenzaam of verdrietig voelen beginnen nu ook al hun verdriet te verwerken door kinderen te verkrachten. En nog erger zijn de mensen die inplaats van vics of brood verkopen, nu ook al kinderen verkopen. De namen die nu in ieder z'n hoofd hangt (An, Eefje, Ken, Kim, Jullie, Melissa...) zijn namen van kinderen die gewoon het ergste meegemaakt hebben. Niet alleen zij maar ook de ouders van de verdwenen kinderen zijn in hun hart al dood.

Nick, 11 j.
Als ik in mijn bed wil spring ik er meestal van op een afstand op, omdat ik eraan denk, dat hij onder mijn bed ligt en zijn hand kan uitsteken.

Laura, 10 j.
mijn mama zij dat ik ooit met vreemde mensen ga. en mijn mama zij als ik imand ken dan mag ik er

ik haat markdutroux. ik vind markdutroux een dikke
Frédérique, 7 j.

Als Dutroux graag kinderen vermoordt, moeten we het dan eens bij hem doen? Hij vindt het leuk maar wij niet. Waarom doen ze het toch? Zijn ze gek of is het serieus? Al die lachende gezichtjes verdwenen voor de ogen van de ouders. Was hij als kind ook zo? Vragen, vragen en nog eens vragen. Hij maakte een dikke fout.
Thomas, 9 j.

Toen ik het verhaal hoorde was ik verdrietig. Ik vraag me af of die kinderen ook wel veel moeten huilen hebben. Mijn mama en mijn papa zeiden wel tien keer achter elkaar. Let goed op als je om boodschappen gaat. En als er je iemand achtervolgd bel dan aan een huis. Als ik naar de bus halte ga dan wil mijn mama niet dat ik alleen ga.
Wendy, 11 j.

Waarom kwam Dutroux op de wereld waarom. En als Dutroux op de wereld was moest hij het nog niet doen.
Kim, 9 j.

Weg met dutroux ik vind het schande. Wat hij gedaan heeft. Iedereen is bang de Moeders de vaders. Ik durf niet meer naar de winkel.
Kenny, 9 j.

Sinds dat al deze meer dan ergere dingen gebeurd zijn, kan ik niet meer zo goed slapen. Door die vreselijke nachterries en het denken aan die arme stakkers. Ik vind dat ze de kinderen een wa-

pen zouden moeten geven. Maar geen geweer, een stok. Terwijl ik soms over de straat loop en ik kijk naar de mensen, dan is er geen bij die ik zou kunnen verdenken van zoiets.
Pieterjan, 11 j.

Sinds An en Eefje, Julie en Melissa dood zijn kijk ik meer naar het nieuws.
Astrid, 9 j.

Later legde mijn moeder en vader meer uit over pedofiele, en zeden dat ik voorzichtig moet zijn en niet iedereen moet vertrouwen. dat deed ik ook. Sindsdien voel ik mij steeds meer bedreigd. Op school hoor je er ook meer en meer over.
Jan, 11 j.

Het geval Dutroux is een van verdriet en pijn in ons hart. Waarom zoiets gruwelijks het zijn toch maar kinderen. Er is veel verdriet voor mij en alle mensen, vele openen nu hun ogen voor zoiets erg, maar veel te laat voor deze vermoorde kinderen.
Kevin, 8 j.

Dutroux is een hatelijke man. kan dutroux niet normaal doen als alle mensen. dat is het best, normaal doen als de mensen. laat de kinderen met rust, wat heb je aan kinderen, laat ze alstublieft met rust. hij moet aan de koort hangen.
Bettina, 8 j.

De ouders van de vermiste kinderen vinden het een vertragung (ik eigenlijk ook) van het onderzoek. ik vind wel dat ze Connerotte moeten ontslaan maar niet nu bv. na

november 1996

Nr 2931/45

en voor mensen die nooit je zo maar meepakken als er

het onderzoek. Dan zou die zaak opgelost zijn en moesten ze dan Connerotte ontslaan zou er niet zo'n grote volkswoede zijn, als dus mijzelf.
Michiel, 11 j.

Als ik ooit eens voor Dutroux zou staan, en ik denk dat veel mensen en kinderen dit zouden doen, zou ik hem uitscheiden. Dat is nog het minst erge dat je kunt doen bij zo iemand.
Jeremy, 10 j.

Jaar wij thuis geen tv. hebben heb ik wijning gezien of gehoord, ver de verdwijning en de dood an de meisjes. Vroeger wist ik niet dat dit bestont. ik hoorde wel eens van kinderen die vermist

waar. Nu heb ik niet meer zo veel vertrouwen in grote mensen. Er is ook nog een andere reden waarom voor ik niet veel vertrouwen heb. Als mijn zuster weggevoerd is van huis, heeft ze problemen gehad met een Spanjaart.
Lars, 11 j.

Soms ben ik bang. Omdat ik bijna elke zaterdag ga zwemmen met mijn papa. Als ik terug naar huis ga met de auto, dan heb ik zo een raar gevoel ik denk dat het een man is die zich verkleed heeft in mijn papa.
Kenneth, 9 j.

ik zou hem de doodstraf geven jij niet?
Joachim, 7 j.

Toen ik het hoorde op tv. wert ik bang. Vanaf toen keek ik elkekeer naar het nieuws. Ik bit ook elke dag voor de dode meisjes. Ik kan er hele maal niet van slapen, ik denk ook wel dat het mij ook overkomt. Het is wel iets leelijks maar de wijrit moet gezegt worden. Ik vind dat Dutroux een kerlak, rotzak, vark, strontvent is.
Annamie, 8 j.

Ik hoop dat hij nooit meer vrijkomt en dat niemand daar een voorbeeld aan neemt.
Marie-Rose, 11 j.

Voor mij is Dutroux geen mens maar een monster. Als ik hem mocht straffen zou ik hem vastbinden en levend in de grond sticht hebben vb. Een auto die

ken. Dan zou hij nooit meer kinderen kunnen pijn doen en zou hij zelf eens voelen wat het is om af te zien. En bovenop zijn graf zou ik distels en netels planten.
Nancy, 8 j.

Ik vind hem een klootzak want hij heeft Julie en Melissa gedood en ook An en Eefje. Hij heeft die kinderen ook gebruikt en verkracht. Maar al mijn gevoelens ga ik niet uiten. Eigenlijk zijn er niet meer veel Belgen die Belg willen zijn.
Rob, 11 j.

Door het overlijden van An en Eefje en al die andere slachtoffers, is er bij mij iets veranderd. Iets waar ik nooit eerder aan zou gedacht hebben vb. Een auto die

HUMO 7

Wat is er voor jou veranderd sinds de dood van Julie en Melissa, en An en Eefje?

Wat ouder ben ik een fles haariak meekrijg als ik naar de winkel ga. Dan kan ik haariak in zijn ogen spuiten en ondertussen vluchten. Nikita, 9 j.

Ik vind dat het niet kan dat alleen het Hof van Cassatie over zoiets groots beslist. Ik zou al de wetten wel 100 keer willen lezen om toch maar iets te vinden dat Connerot-ten tot onderzoek verder kan leiden. En als er geen andere oplossing is dan vind ik dat het volk moet stemmen. Alhoewel het te spaghettivondje. Moest ik Connerotte of Bourlet zijn had ik mijn ontslag ingredient! X, 11 j.

Ik vind het niet eerlijk dat Dutroux nog eten en drinken krijgt. Ze hadden beter al iets anders gevonden. Aatje, 11 j.

Als ik koning moest zijn zou ik Dutroux uit het land sturen. Als hij terug zou komen dan zou ik hem vermoorden. Inaki, 9 j.

Moest hij vrij gelaten worden dan zou hij zeker vermoord worden door de walen. Ik ben er 100% zeker van want moest ik een wal zijn van ongeveer 35 jaar zou ik hem ook vermoorden. Björn, 12 j.

Veel ouders laten hun kinderen niet alleen naar school gaan door de angst voor kinderrovers. Daarvoor ontstaat er een nog grotere verkeerschaos. Niels, 11 j.

Ik weet dat ik niet met onbekenden mag meegaan of praten. Ook als iemand je vraagt: 'Waar is de weg naar die straat?' doe ik alsof ik hem niet hoor. Iedereen weet best dat een volwassene dat aan een volwassene moet vragen en niet aan een kind. Lisa, 11 j.

Mijn mama is altijd zo ongerust. Ik word er gek van! Annelies, 10 j.

Ik durft bijna niet meer naar de winkel te gaan. Als ik ook maar één menceer zie dan loop ik al weg. Maar mijn mama zegt dat als ik

bij de ondervragingen, zou men vlugger resultaat gemaakt hebben. Zodat er nog meer feiten aan het licht kwamen. Daarmee punt ouders van de vermoorde kinderen. Maar het leven gaat door. Tom, 11 j.

Ik vraag mij altijd af wat er zou gebeuren als ik ontvoerd word en daar dan dood ga? Mijn moeder zegt het uit mijn hoofd te halen, maar het blijft maar zitten. Leonien, 10 j.

Ik vind het heel erg en ik heb heel veel verdriet en ik vind het voor de ouders ook heel erg en ik mag niet zo veel buiten wie weet dat dutroux daar staat! Annelies, 7 j.

Ik vind het gewoon stom, vies, haatlijk en schandelijk. En ik heb schrik als ze mij ontvoeren. Ik wil vanboven een we pot maken en erop pissen en kakken. Dan zal hij wel geleerd zijn kinderen te misbruiken. Roel, 9 j.

Dutroux is een man wat kinderen dood, als ze mij wil dood maak dan breek ik zijn kop der af, die kan niks doen naar mij want ik ben de sterkste van de wereld, als die met mij wil vechten laat dan naar mij komen dan maak ik die kouw. Dutroux is een bangschijter kom toch met mij vechte als die bemij komt dan moet Murat, 10 j.

Ik denk nog vaak terug aan die meisjes. Als ik naar het nieuws kijk dan zie ik waar die meisjes gezeten hebben. Zo een klein kamertje in de kelder zonder eten zonder moeder zonder vader. Niets hadden die meisjes. Ze zouden Dutroux en zijn bende ook daar moeten opsluiten. Tot zijn dood. Karolien, 11 j.

die ook zijn begraaf maken. Eline, 9 j.

Ook word ik zoveel gewaarschuwd: bv. Pas maar goed op! Ga niet met vreemden mee. Alles is veranderd. Ik durf niet eens meer alleen buiten te komen. Ik ben verdrietig voor Julie en Melissa, An en Eefje, Sabine en Letitia, maar blij dat ik het slachtoffer niet ben. Het is een beetje verwarrend. Maar alles in één woord: ik haat Dutroux! Sofie, 10 j.

Ik ben meer banger geworden want ik drom er van en ik uit mijn bet val. X, 7 j.

Wat ik ook leuk zou vinden is dat ze hem in het woedende volk zouden gooien. Kristof, 10 j.

Ze zouden hem in metselen en vanboven een we pot maken en erop pissen en kakken. Dan zal hij wel geleerd zijn kinderen te misbruiken. Roel, 9 j.

Dutroux is een man wat kinderen dood, als ze mij wil dood maak dan breek ik zijn kop der af, die kan niks doen naar mij want ik ben de sterkste van de wereld, als die met mij wil vechten laat dan naar mij komen dan maak ik die kouw. Dutroux is een bangschijter kom toch met mij vechte als die bemij komt dan moet Murat, 10 j.

Ik denk nog vaak terug aan die meisjes. Als ik naar het nieuws kijk dan zie ik waar die meisjes gezeten hebben. Zo een klein kamertje in de kelder zonder eten zonder moeder zonder vader. Niets hadden die meisjes. Ze zouden Dutroux en zijn bende ook daar moeten opsluiten. Tot zijn dood. Karolien, 11 j.

die ook zijn begraaf maken. Eline, 9 j.

Ik vind dat Mark Dutroux moet worden neergeschoten door agenten van Luik. Glenn, 8 j.

Ik vind het niet fijn, wan An en Eefje zijn vermoord. Zijn moeder is verdrietig. Maar zij kunnen er niks aan doen. Die zijn zo geboren. Abdulkrim, 9 j.

Dutroux verdient veel doodstraf. Letizia, 9 j.

Wat zou hij zeggen als ik hem vermoord? Vincent, 9 j.

Mijn vrienden komen bijna niet meer buiten. Misschien krijg ik geen vrienden meer. Steve, 9 j.

Toen het bericht op T.V. kwam van Julie en Melissa bonkte mijn hart in mijn keel. Voor de ouders was het een opluchting maar ook een grote spijt. Spijtig dat dat mens zo gek is. Als hij vrijgelaten wordt tussen het volk, zouden er maar een paar mensen naar hem toe gaan en hij zal geen vijf minuten meer te leven hebben. Ik voel me megetrokken, precies of ik het zelf heb meegemaakt. Kim, 11 j.

Ik persoonlijk vind Dutroux een monster. Een monster dat alles kan doen en laten met kinderen wat hij wilt. Nog erger of het spelgoed is. Maar kinderen zijn ook mensen met gevoelens. Voor de slachtoffers van Dutroux vind ik dat hij gemarteld moet worden. Inc, 11 j.

Dutroux en compagnie hebben in Hasselt en in Girsholnatie heel wat onrust bezorgd. En de andere vermiste kinderen zoals Loubna, Natalie en Ken wiens zus verdronken is. En ik vind dat ze in naam van al deze kinderen Dutroux eens goed zijn vet moeten geven. Eline, 9 j.

nu Vertel ik Wat ik met Dutroux wil doen: 10 testen laten doen in de jungle. 1ste test is in de resecto te gaan zitten. En dan wachten dat hij uit de bocht vliegt dan is hij mischienen moc. En dan doen we nog een test: crossen. Vechten en dan is hij echt moc. Misschien

heb ik het een beetje te hard aangepakt. We doen hem maar in de gevangenis. En we laten hem uit de leeuwecooi. Ian, 11 j.

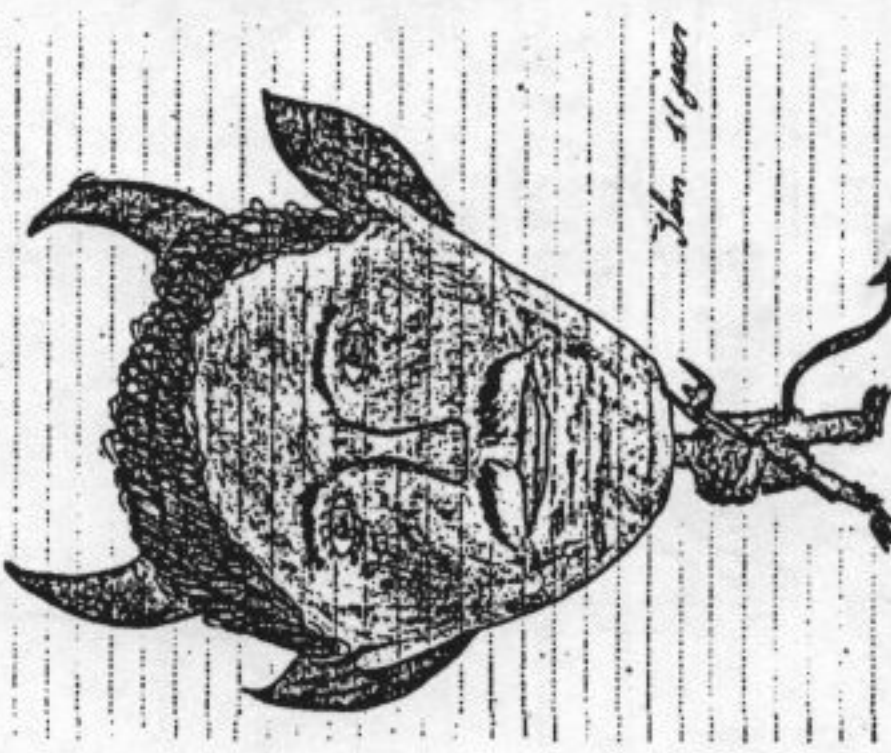
Dutroux heeft de vermiste kinderen omgebracht en begraven in zijn achtertuin. Hoe kan een gruwelijke man tien huizen hebben? En hij is dakloos!!! Nu hebben ze weer sporen in de mijn gevonden. Die mensen graven veel te hard. Waarom laten ze Dutroux niet graven met zijn handen. Jeffrey, 11 j.

Sinds Julie, Melissa, An en Eefje vermoord zijn, is er heel wat veranderd. Zowel bij mij als het volk. Van mijn mama mag ik niet meer zoveel buiten spelen. Ik mag ook geen snoep aannemen van vreemde mensen. Door dat de Belgische meisjes dood zijn kijk ik meer naar het nieuws dan vroeger. Ik moet ook steeds zeggen waar ik naartoe ga, en hoe lang. Mijn ouders zouden niet in de schoenen willen staan van de ouders van de vermorde en verdwenen meisjes. Laurent, 11 j.

Ik ben bang in het bed als ik slaapen moet gaan dan denk ik dat mark de troe in huis is. wat een lafard die mark de troe hij zu van de kinderen af moeten blijven. Lars, 7 j.

Sinds dit voorval is er veel veranderd in mijn huidig leven. Van Vader en Moeder krijg ik steeds de opdracht onmiddellijk van school naar huis, want vreemde mensen op afstand houden. Zelfs alleen gaan fietsen kan niet meer. Ik moet steeds samen met mijn jongere broer mee. Het vertrouwen is bij ons zoek. Als besluit wil ik dit noch zeggen tot ovr een paar maanden terug toen Julie en Melissa dood werd terug gevonden wist ik niet wat een pedofoel was. Ik ben het zelf gaan opzoeken in een nederlands woordenboek en heb ik het gevonden. En toen heb ik uitleg aan mijn ouders gevraagd, en het was ook juist. X, 11 j.

Al de hoop van de mensen is plotseling verdwenen. De ouders zijn bijna verdronken in hun eigen verdriet. Moest ik de vuile smerelap tegenkomen en ik heb een ba-

Wij vroegen aan duizend kinderen: 'Wat zou je tegen Marc Dutroux?' (HUMOR 12-11)

'Vierkante piwi zeggen en w...

'weglopen' (Benjamin, 10 j.)

Wat is er voor jou veranderd?

zoeka, ik schiet hem aan flarden. Tot dat alleen zijn slechte ziel op de grond ligt.

Elke keer als ik naar het nieuws kijk, en ze praten over dutroux. Dan krijg ik een beetje meer angst in mijn lichaam. Ik beeld mij altijd in wat er met mij zou gebeuren als ik in zo een kelder zat! Zou ik vermoord worden met een geweer, een mes of misschien word ik wel levend begraven. Ik hoop gewoon dat ik nooit ontvoerd word.

Nu dat die kinderen dood zijn heb ik soms nachtmerries, in die droom word ik dan ook altijd ontvoerd. Ik vind ook dat heel België moet samenspannen tegen Dutroux.

Hij is niet waard dat hij leeft. Ik haat hem hij is mijn aartsvijand. Hij is zo gek dat hij nog erger is dan ik weet niet wie. En hij heeft ook de wet overtreden, die gek. Ik ben blij dat dutroux in de gevangenis zit. Ik hoop ook dat hij eens sterft zonder liefde en zonder vruugde. En Dutroux is een bialo vroeger was hij een hoerzoon, hij is een maniak. Hij is de diebelligste man ter wereld. En hij is gestoord. Ik wil de naam dutroux nooit meer horen, dan begin ik haat te voelen in mijn hart.

Dutroux is een vuile koe en een varken dat geslacht moet worden gelijk een kip.

Er is bij mij veel veranderd sinds de dood van Julie, Melissa, An en...

Ik was ongelukkig, dat ben ik nu ook nog. Ik had zóón verdriet dat ik niets meer zegde. En elke nacht, als ik naar mij bed ga, dan doe ik mijn gebedje. Ik speel nu niet veel meer met mijn broers. Ik zou naar Marc Dutroux met vogelpijltjes willen schieten. Dat hij zelf de pijn voelt.

Toen ik klein was zei mama: 'Pas op niet iedereen heeft goede bedoelingen!' Dan zei ik: 'Mijn gebedje is niet als iemand mij wil kinneppen moet hij héél sterk zijn!' Maar nu begrijp ik dat ik er niet tegen op kan! Nu ben ik veel voorzichtiger!

Just na de dood van Julie, Melissa, Ann en Eefje heb ik dikwijls bij mijn mama en papa geslaapen. Ik werd wakker van te droomen en dan was ik bang. Ik droomde dat ze mijn kleine broertje probeerden te ontvoeren. Als wij in de supermarkt gaan blijf ik goed bij mama en let goed op mijn broertje. Als ik aan die kinderen denk ben ik droevig en heb ik hard pijn.

we willen dat hij levenslang in de cel blijft. Maar er niet uitkomt tot zijn 99 jaar. Want hij is dan oud en kan niet rap lopen.

Mijn vader zegt dat het tijd wordt dat we deze hele affaire vergeten. Maar hoe kan dat nu eigenlijk. Na alles wat er gebeurd is niemand die dat kan vergeten denk ik.

Ik hoop dat ze alle Dutroux's hebben gepakt.

Als men sommige kinderen hoort spreken mogen ze niet meer alleen naar de bakker of een vriendje. Maar daar heb ik geen last van want ik mocht nooit alleen op straat, zelfs niet voor te spelen.

Als hij vrijkomt, kom ik niet meer buiten.

Héé blijf eens met je poten van de kinderen op heel de wereld. Jij verdient de doodstraf jij onbeschofte sexmaniak jij achterlijke ezel, vogel zonder kop! Er is al genoeg ellende op de wereld dat jij er nog geen schepje bij moet doen.

Je bent zelf ook een kind geweest ze hebben u toch niet vermoord?

Dutroux ik vind je een slechterik. Je pikt er jonge meisjes uit omdat je te laf bent om het tegen grote re op te nemen.

Dutroux! Ik wil veilig leven. Zonder vermoord te worden. Zoals An, Eefje, Julie en Melissa. Ik heb altijd gedacht dat grote mensen ons moesten beschermen. Waarom doet Dutroux dat dan niet?

Dutroux jij bent een roten appel. Dutroux jij breekt de mensen hun hart.

Dutroux jij moet voor altijd in de bak blijven.

Vierkante piwi zeggen en weglopen.

Dutroux, ik ben niet bang van u. Maar mijn vader en moeder wel. Daarom Mag ik niet buiten gaan spelen of iets gaan kopen.

Dit zou ik tegen Dutroux willen zeggen: 'ingeblikte moersnikker!' Omdat hij vier kinderen vermoord heeft.

Weet ge wat gezijt een moorde-naar da zijt ge nu weet ge wa ge zijt!

Ik ben angstig in mein bed. Als ik...

op straat ben ren ik heel hard. Ik denk dat ze mei gaan kinnapen. Als ik Dutroux zie zeg ik het in zijn gesigt. Jou haat ik stomme aspro.

Ik zal hem eens gaan bezoeken om een hartig woordje te zeggen tegen hem. Dutroux mag mij verwachten.

Ik zou heel vieze woorden willen zeggen VB. rotzak, klootzak, idioot, gijsselaar, zwartzak ezv. Ik zou heel graag stampen en boksen heel vast en zeker wil ik zijn gezicht heel open boksen maar ik zou zijn huis heel graag laten afbouwen en heel zijn kieren kapot willen scheuren en als ik zijn vrouw zou zijn dan zou ik weg gaan want ik wil hem afmaken. heel zeker.

ik zo roepen voor ionorot.

Dutroux, ik hoop dat het gerecht de gansc waarheid over uw gruwelijke daden te weten komt. Ook wens ik dat al uw mededaders en de mensen die van uw doen en laten geprofiteerd hebben, achter de tralies terecht komen. De straf wat ik wou zeggen Dutroux: jij bent een ongedierte met grote poten die alle kinderdrumen stuk maakt en iedereen ongelukkig maakt voor mij krijg jij geen kans meer om te leven want al die kinderen hebben dat ook niet gekregen.

Maar ik stel me al een hele tijd de vraag, waarom misbruiken, ver-

krachte, vermoorden enz... julie kinderen? Waarom zoek je geen andere job?

ik zou tegen dutroux willen zeggen dat hij een Janet is.

ik wist echt niet dat er zoveel moord in ons land werd gepleegt en ik moest bijna wenen. Dutroux, jij bent de freslekste bandiet die ik ken jij moest ééns vermoord werden dat vindt jij ook niet leuk jij moest je schamen.

Ik haat jou belagelijk setsuweele vent.

Jij verdient eigelijk de doodstraf. An en Eefje enzovoorts zijn door u vermoort. toen Connerotte een bord spaghetti aan het eten was trok een valsaard een foto en bracht die naar juli. Nu is zijn werk afgemenom.

Ik wil hem een pak slaag onder zijn kont geven. Tenminste als hij geen antboeien aan heeft.

wat ik wou zeggen Dutroux: jij bent een ongedierte met grote poten die alle kinderdrumen stuk maakt en iedereen ongelukkig maakt voor mij krijg jij geen kans meer om te leven want al die kinderen hebben dat ook niet gekregen.

Maar ik stel me al een hele tijd de vraag, waarom misbruiken, ver-

Hij godverdomse opgeblazen kwakzalftachtige kindermishandelaar.

Als ik de rechter was geweest zou ik je geen gerecht geven. Je opsluiten zoals je met Julie en Melissa hebt gedaan. Maar eerst zou ik wachten tot je alles vertelt hebt. Wou je niets zeggen dan trok ik elke dag een nagel uit je vingers. Dutroux is geen mens maar een beest.

Tegen Dutroux zou ik eerst mijn galg uitspuwen. En dan zou ik vragen wat er hem bezielt om die meisjes zo zeer te doen. Twee meisjes hebben nu een schrik opgedaan voor heel hun leven.

Vuile profiteur, kan je echt niets anders dan dit? Dan zou ik hem vermoorden, als hij dat tenminste niet tevoren bij mij gedaan heeft.

Dag, meneer Dutroux. Ik vind het niet mooi wat je gedaan hebt. Je hebt de meisjes hun toekomst verpest. Als ze jou in de gevangenis steken kost dat gemiddeld 5 miljoen. Ze zouden u ook moeten verhoorgeren. Die kelders waren heel gruwelijk. Je zult nooit vrienden hebben waar je komt. Ook in alle landen. Dag meneer Dutroux.

Wanneer ik naar het nicuws was aan het kijken kwam er als eerst 'de zaak Dutroux'. Toen dacht ik

VOLGENDE WEEK: 'WAT ZOU JE TEGEN MARC DUTROUX WILLEN ZEGGEN?'

Wat zou je tegen Marc Dutroux willen zeggen?

Niets, want ik ben bang om iets tegen hem te zeggen. Muriel, 10 j.

Mark Dutroux is bijna de stoutste ter wereld. Mark Dutroux zou ik wel in het stopkontak kunnen steken. Ik zou wel in zijn ballen kunnen schoppen en ik zou zijn rits opendoen en er blusapparaat insteken. Gilles, 7 j.

Dag meneer; zou ik zeggen en erachter stilletjes: 'Kindermishandelaar! Dan zou ik weglopen en de politie waarschuwen. Sven, 11 j.

Wat heb je die kinderen zat te killen. Er is geen plezier meer in de ouders hun hart alleen nog maar eeuwige stilte en smart. Vond Dutroux het soms fijn om de kinderen te horen schreeuwen van pijn. Het proces is nog steeds bezig en op de graven van de kinderen is hun verdriet aanwezig. Er waren dus meer moorden dan schijnde. mijn gedicht is nu ten einde. David, 11 j.

Dutroux ik vind je maar niks. Jij, Dutroux, jij zijt een valserik. Maar dat is nog niet alles. Jij maakt het leven zuur. Jij maakt het leven koud en kil. Je bent getikt dat zeg ik jou. jij zou u moeten schamen. Daisy, 8 j.

Waarom heb je geen ezels gedood vanplaats van kinderen. Ik heb jou gezicht gezien op de tv. Jij, de vieze dader. Ik wil weten waarom jij Julie en Melissa en An en Eefje gedood hebt, hebben ze jou kwaad gedaan. Ik wil ook weten waar je in de gevangenis zit kom ik lekker plagen. Maar ik kom niet alleen, ik zal met mijn papa komen. Zijt jij heel erg ziek? Tula, 8 j.

Als ik Dutroux op straat zou tegen komen dan zou ik zeggen dat hij naar de ouders van de vermiste kinderen moet gaan en ook zeggen dat het hem spijt. Maar ik denk dat hij dat niet zal doen. Omdat hij bang is om er naartoe te gaan. Dominique, 11 j.

Stel je nu voor dat jij verkracht zou worden, wat is dan jouw reactie? Nout Wet, zo denken wij er ook over! Elisabeth, 12 j.

Nu is het welletjes Dutroux Domkop moet van mij voor je hele leven in de gevangenis blijven daar mee past-ta. Ruben, 8 j.

Als ik Dutroux ooit zie zal het zijn beste dag niet zijn Ben, 10 j.

Ik zou wel eens aan Mark Dutroux willen vragen: wat zit er mis in uw bovenkamer? Waarom vermoordt u onze kinderen? Je komt toch sowieso voor het gerecht. Ik zou jou en je bende ook eens in een kelder steken zonder brood en water. Eigen schuld dikke buil. Frédéric, 8 j.

Als ik Dutroux zie dan ga ik van eerste keer hem afkloppen en dan 12 november 1996

Waarom heb je die kinderen zat te killen. Er is geen plezier meer in de ouders hun hart alleen nog maar eeuwige stilte en smart. Vond Dutroux het soms fijn om de kinderen te horen schreeuwen van pijn. Het proces is nog steeds bezig en op de graven van de kinderen is hun verdriet aanwezig. Er waren dus meer moorden dan schijnde. mijn gedicht is nu ten einde. David, 11 j.

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Waarom doen ze dat en begon scheldwoorden in mijn eigen te zeggen. Emilie, 11 j.

Gij vuile embisiel. Weet ge wat ge zijt. Ik zal het u zeggen. n dikke gemene vuile schoft dat ge zijt. Ge weet toch zeker wat ge gedaan hebt? Zoud ge u niet schamen? Gij zijt een wreedachtige moordenaar. Jan, 10 j.

Als ik Mark Dutroux zou zien zou ik hem eens hard aanpakken en recht in zijn gezicht zeggen dat hij moet stoppen met ontvoeren. Ben, 10 j.

dieke papzak groote horicla lelike aap ik zou zijn hoofd afhakken ik zou zijn broek afpakken Björn, 7 j.

Ik ben voorzichtig maar dit zeg ik dat hij een achterlijke is. En dat zijn haar lijkt op die van een mislukte kat. De meeste kinderen doen meer scheldwoorden maar in het echt is het weer iets anders. Verder zou ik zeggen dat zijn snorharen zijn van slijm. Weg met Dutroux. Jonas, 10 j.

Ik zou wel eens aan Mark Dutroux willen vragen: wat zit er mis in uw bovenkamer? Waarom vermoordt u onze kinderen? Je komt toch sowieso voor het gerecht. Ik zou jou en je bende ook eens in een kelder steken zonder brood en water. Eigen schuld dikke buil. Frédéric, 8 j.

Als ik Dutroux zie dan ga ik van eerste keer hem afkloppen en dan 12 november 1996

Waarom heb je die kinderen zat te killen. Er is geen plezier meer in de ouders hun hart alleen nog maar eeuwige stilte en smart. Vond Dutroux het soms fijn om de kinderen te horen schreeuwen van pijn. Het proces is nog steeds bezig en op de graven van de kinderen is hun verdriet aanwezig. Er waren dus meer moorden dan schijnde. mijn gedicht is nu ten einde. David, 11 j.

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Ik zou tegen Marc Dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

andol... stamen... zaak andy. 7

ik zou tegen marc dutroux zeggen dat hij ziek is van zijn k.k. hoofd

Delphine 7 jaar

Arrestaties bij bedrijf voor handel kinderporno

Door een onzer redacteurs **NRC**
 AMSTERDAM, 13 NOV. Op verdenking van betrokkenheid bij handel in en verspreiding van kinderpornografie heeft de Amsterdamse politie vijf mensen gearresteerd. Dat zegt de Amsterdamse persofficier van justitie N. Schaar. Op zes plaatsen in Amsterdam en op een adres in Zandvoort zijn begin deze maand huiszoeken verricht. Daarop volgden de arrestaties.

De arrestanten zijn de directeur van een groothandel die pornografische videobanden en tijdschriften levert aan sekshops, en vier medewerkers van het in Amsterdam gevestigde bedrijf. Op de in beslag genomen video's zijn volgens de woordvoerder van het openbaar ministerie onder meer kinderen, jonger dan zestien jaar te zien, die seksuele handelingen verrichten. Bij controles die vorig jaar zijn gehouden en bij recente controles is gebleken dat de betreffende groothandel aan diverse Amsterdamse sekshops videobanden met kinderpornografie ter verkoop heeft aangeboden en geleverd.

Tijdens het gerechtelijk onderzoek wordt samengewerkt met Tsjechische, Duitse en Engelse autoriteiten omdat er aanwijzingen zijn dat de groothandel bij de productie en distributie van de kinderpornografie heeft samengewerkt met mensen en bedrijven uit die landen. Tijdens de huiszoeken zijn niet alleen expliciet pornografische banden aangetroffen, maar ook zogeheten naturistenfilms. Onderzocht wordt in hoeverre hierbij sprake is van pornografie. In sommige van deze films is ingezoomd op de geslachtsdelen van de kinderen. Tevens zijn naturistenfilms aangetroffen die volgens het Wetboek van Strafrecht niet als kinderpornografie kunnen worden aangemerkt.

Netwerk kinderporno opgerold

(Van onze verslaggeefsters)
 AMSTERDAM - De Amsterdamse politie en het openbaar ministerie hebben een internationaal kinderpornonetwerk opgerold, waarvan een seksgroothandel in de binnenstad van Amsterdam de spil was. De directeur van het bedrijf en de vier werknemers zijn aangehouden op verdenking van de productie van en de handel in kinderporno.

Bij het bedrijf, leverancier van enkele sekshops op de Amsterdamse Wallen, zijn grote hoeveelheden kinderpornografie in beslag genomen, en ook zogeheten naturistenfilms waarvoor kinderen zijn gebruikt. "In totaal zijn 250 verhuisdozen met materiaal meegenomen," aldus de Amsterdamse officier van justitie mr. N. Schaar. Het openbaar ministerie noemt het materiaal zeer schokkend.

De politie stelde het onderzoek vorig jaar in, nadat bij controle van sekshops op de Wallen was gebleken dat volop kinderporno in de handel was en dat de films door het verdachte bedrijf waren geleverd.

"Vervolgens bleek dat het bedrijf ook nauw samenwerkte met afnemers in Tsjechië, Engeland en Duitsland. Die samenwerking strekte zich ook uit tot

Politie op spoor wereldwijde handel in schokkende video's

Kinderporno-netwerk Amsterdam opgerold

TEL 13-11

door John van den Heuvel

AMSTERDAM, woensdag

Justitie in Amsterdam is er tijdens een tot nu toe stilgehouden bliksemactie in geslaagd een omvangrijk internationaal kinderporno-netwerk op het spoor te komen.

Bij onderzoek is de zedenpolitie van het regiokorps Amsterdam-Amstelland op videobanden met zeer schokkende beelden gestuit. Op de in beslag genomen tapes zijn onder andere kinderen jonger dan zestien jaar te zien, die vergaande en vernederende seksuele handelingen verrichten.

Naturistenfilms

Ook heeft de recherche naturistenfilms aangetroffen, waarbij is ingezoomd op geslachtsdelen van zeer jonge kinderen. De kinderpornobanden zijn op grote schaal in binnen- en buitenland verspreid.

De zedenpolitie heeft de directeur van een Amsterdams groothandelsbedrijf, dat pornografische videobanden en tijdschriften aan sekshops levert, gearresteerd. Ook vier werknemers van deze firma zijn aangehouden.

De Amsterdamse persofficier van justitie mr. N. Schaar heeft dat gisteravond tegenover deze krant bevestigd.

Tijdens het onderzoek is nauw samengewerkt met de Tsjechische, Engelse en Duitse justitie, omdat er sterke aanwijzingen zijn dat het kinderporno-netwerk zich ook naar deze landen uitstrekt.

Tsjechië

Videobanden zouden vanuit Nederland naar Duitsland en Engeland zijn geëxporteerd. Kinderen uit Tsjechië zouden in de films hebben gefigureerd. Het Amsterdamse groothandelsbedrijf heeft volgens justitie bij de productie en distributie van de kinderpornografie ook nauw samengewerkt met mensen en bedrijven uit die landen.

Tijdens huiszoeken, die op 1 november op zes plaatsen in Amsterdam en op één adres in Zandvoort plaatsvonden, zijn zeer grote hoeveelheden videobanden en tijdschriften in beslag genomen.

Onderzoek

Tevens zijn er volgens mr. Schaar naturistenfilms aangetroffen, die volgens het wetboek van strafrecht niet als kinderporno kunnen worden aangemerkt. Het Amsterdamse parket onderzoekt toch of hiertegen via een civiele procedure kan worden opgetreden.

Politie en justitie kwamen het netwerk op het spoor nadat tijdens recente controles bleek dat diverse Amsterdamse sekshops videobanden met kinderporno verkochten, die door het betreffende groothandelsbedrijf waren geleverd.

De vijf arrestanten zitten nog steeds in voorlopige hechtenis. Het onderzoek van de Amsterdamse zedenpolitie is nog in volle gang. Nieuwe arrestaties worden niet uitgesloten.

OM zoekt andere aanpak

Vervolg van pagina 1

De naturistenfilms die in beslag zijn genomen, vallen niet onder de kinderporno-paragraaf van het Wetboek van Strafrecht. Het openbaar ministerie in Amsterdam kijkt evenwel of tegen de uitgevers van deze beelden en foto's een civiele procedure kan worden aangespannen.

Dit gebeurt omdat de kinderen op dit soort materiaal niet zelden zonder dat iemand daar erg in had op openbare stranden of naturistenterreinen zijn gefilmd en gefotografeerd.

Volgens insiders in de seksbranche is het verdachte bedrijf een besloten vennootschap die

gevestigd is aan de Nieuwezijds Voorburgwal. Het bedrijf werd in 1991 opgericht voor de groothandel in videofilms, cd-roms, tijdschriften, seksartikelen en souvenirs.

Directeur (en enig aandeelhouder) is de 48-jarige Arthur T., woonachtig in de binnenstad van Amsterdam.

Eerder dit jaar was het fenomeen van de naturistenfilms die in sekshops worden verkocht, onderwerp van discussie in de Tweede Kamer.

Aanleiding was toen onder meer dat het voor particulieren bijna onmogelijk is op te treden als foto's van hun kinderen in een naturistenblad staan dat als kinderporno in sekshops ligt.

Politie neemt 'vrachtwagens' vol kinderporno in beslag

Van onze verslaggever

AMSTERDAM - Justitie en politie in Amsterdam hebben onlangs een netwerk in kinderporno opgespoord dat mogelijk internationaal actief was. Na huiszoeken in Amsterdam en Zandvoort zijn vrachtwagens vol videobanden en pornografische lectuur aangetroffen. Vijf mensen zijn gearresteerd. Het gaat om een directeur van een Amsterdamse groothandel in porno en vier werknemers.

Bij het oprollen van het netwerk werd nauw samengewerkt met de Tsjechische, Britse en Duitse autoriteiten. Volgens de Amsterdamse officier van justitie N. Schaar bestaan er sterke aanwijzingen dat bij de productie en distributie van de kinderporno in die landen werd samengewerkt.

Het netwerk werd opgespoord na politiecontroles in verschillende sekshops in Amsterdam. Daar werden ook video's met kinderporno verkocht die door de groothandel waren geleverd.

Op 1 november vonden huiszoeken plaats op zes plaatsen in Amsterdam en op één in Zandvoort. Daar werden vele duizenden videobanden en tijdschriften in beslag genomen, 'vrachtwagens vol', aldus Schaar.

TR 13-11

Van een onzer verslaggevers
 AMSTERDAM - Op verdenking van het maken en verspreiden van kinderporno heeft de politie van Amsterdam-Amstelland vijf mensen opgepakt. Aanzienlijke hoeveelheden videobanden en tijdschriften zijn in beslag genomen.

De gearresteerden zijn directeur en werknemers van een Amsterdamse groothandel in seksartikelen. De firma bleek de leverancier te zijn van kinderporno die de politie bij controles in Amsterdamse sekshops had aangetroffen.

Een aantal van de videobanden bevat kinderporno volgens de wettelijke definitie daarvan: kinderen onder de zestien jaar die seksuele handelingen verrichten. Een aantal andere beelden zijn volgens de politie 'naturistenfilms', 'video-opnamen' van bijvoorbeeld naaktstranden, waarin op de geslachtsdelen van kinderen wordt ingezoomd.

Het maken en verspreiden van die laatste soort films is niet strafbaar. Maar op Kamervragen over dit onderwerp heeft minister Sorgdrager van justitie omlaag geantwoord, dat ze misschien buiten het strafrecht om kunnen worden aangepakt, via de weg van het auteursrecht: de ouders van de kinderen op die films kunnen als verdedigers van hun belangen verbieden de banden te verspreiden en vorderen dat ze worden vernietigd. Maar dan moeten de kinderen op de banden wel eerst worden herkend en hun ouders opgespoord.

Woordvoester Stijna den Haan van het openbaar ministerie erkende gisteren, dat dat in de praktijk erg moeilijk zal zijn, maar justitie wil de mogelijkheid in ieder geval serieus bekijken.

Poolse politie rolt bende op die jongens aan sekstoeristen leverde

leuter, AP
VARSCHAU

De Poolse politie is een bende op het spoor gekomen die minderjarige jongens in contact bracht met pedofiele buitenlanders. De recherche heeft een lijst in beslag genomen met de namen van kinderen en zeker honderd buitenlandse klanten uit onder meer Nederland, Duitsland, Zweden, Oostenrijk, Oekraïne, Wit-Rusland en Canada.

Een 44-jarige ambtenaar uit de stad Szczecin, alias 'de majoor', wordt beschouwd als leider van het netwerk. Bij een inval in zijn huis vond de politie pornofilms, foto's van misbruikte kinderen en een lijst met duizend namen en adressen van buitenlanders die in Polen seksuele contacten zochten met volwassenen en minderjarigen.

Volgens een politiewoordvoerder leidde 'de majoor' het grootste pedofiliernetwerk dat tot nu toe in Polen is ontdekt. De benedeleider dankt zijn bijnaam aan zijn vorige baan: majoor in het Poolse leger.

Volgens de politie was de jongste jongen die hij misbruikte veertien jaar oud. Andere jongens hebben verklaard dat 'de majoor' hen werk aanbood in Duitse bordelen.

In Brussel zijn gisteren zes Belgen en een Griek tot celstraffen van twee tot vijf jaar veroordeeld wegens vrouwenhandel. Zij smokkelde Filipijnse vrouwen naar Nederland en België en dwongen hen tot prostitutie.

Par 28-11
Netwerk voor kinderseks in Polen ontdekt

WARSCHAU - De Poolse politie is het grootste kinderseks-netwerk op het spoor dat ooit in Polen heeft geopenbaard. Ook buitenlanders, onder wie Nederlanders, zouden er gebruik van hebben gemaakt.

Het netwerk, dat opereert vanuit een seksclub in Szczecin, legt voor homoseksuelen contacten met jongens onder de vijftien. Seks met kinderen beneden die leeftijd is in Polen strafbaar.

De club wordt volgens de Poolse televisie gerund door een plaatselijk politicus en een voormalig legerofficier. De legerofficier is inmiddels aangehouden.

In de flat van de 40-jarige officier vond de politie films en foto's waarop seks wordt bedreven met jongeren. Verder werd een computerbestand aangetroffen met meer dan duizend namen van mensen die op zoek waren naar homoseksuele contacten, onder wie honderd buitenlanders. (Rtr)

Kinderpooier werft klanten in elf landen

WARSCHAU - De Poolse televisie heeft gisteren gemeld dat de deze week wegens het prostitueren van kinderen gearresteerde man mogelijk klanten in elf landen bediende, waaronder Nederland. Gezegd werd dat de Poolse politie onderzoekt of de in de stad Szczecin aangehouden man, de 40-jarige ex-legermajoor Z. L., minderjarige Poolse jongens naar klanten in westerse landen stuurde. De politie zoekt daarom contact met collega's in onder andere Nederland, Duitsland, Zweden, Frankrijk, Oostenrijk en Canada.

De kinderpooier zou een "club" gerund hebben en bood de jongens aan in advertenties in kranten. Bij een huiszoeking vond de politie tientallen pornofilms met kinderen, foto's van seksueel misbruikte kinderen en een adressenbestand in zijn computer met de namen van meer dan 1.000 "clubleden", waarvan er 100 uit elf westerse landen kwamen.

Par 28-11
Poolse netwerk kinderporno

WARSCHAU - De Poolse politie is op het spoor van een grootscheeps internationaal netwerk van kinderporno. Het zou gaan om het grootste kinderseks-schandaal uit de Poolse geschiedenis. De politie heeft in een seksclub voor homoseksuele pedofielen in de havenstad Stettin een hoeveelheid belastend materiaal aangetroffen. De club wordt gerund door een plaatselijke politicus en een voormalige legerofficier. In de flat van de 40-jarige officier, die inmiddels is aangehouden, heeft de politie pornografische films en foto's aangetroffen waarop seks wordt bedreven met jongeren.

WARSCHAU - De Poolse televisie heeft gisteren gemeld dat de deze week wegens het prostitueren van kinderen gearresteerde man mogelijk klanten in elf landen bediende, waaronder Nederland. Gezegd werd dat de Poolse politie onderzoekt of de in de stad Szczecin aangehouden man, de 40-jarige ex-legermajoor Z. L., minderjarige Poolse jongens naar klanten in westerse landen stuurde. De politie zoekt daarom contact met collega's in onder andere Nederland, Duitsland, Zweden, Frankrijk, Oostenrijk en Canada.

De kinderpooier zou een "club" gerund hebben en bood de jongens aan in advertenties in kranten. Bij een huiszoeking vond de politie tientallen pornofilms met kinderen, foto's van seksueel misbruikte kinderen en een adressenbestand in zijn computer met de namen van meer dan 1.000 "clubleden", waarvan er 100 uit elf westerse landen kwamen.

Kinderporno-handelaar betrapt

Door Jolande van der Graaf

Rotterdam - Sebastian Bleisch, de Duitse maker van vele tientallen pornofilms met hoofdzakelijk minderjarige jongens, is onlangs op heterdaad betrapt en gearresteerd. Dat heeft de politie in het Duitse Schwerin bevestigd. Bleisch wordt gezien als een van de kopstukken in het internationale circuit van de handel in kinderporno. Sinds de val van de muur brengt de Duitse uitgever en distributeur Gero zijn films ook in Nederlandse seksshops aan de man. Bleisch onderhield verder vrijwel zeker nauwe banden met jongenspooiers en kinderporno producenten in ons land.

De Duitser is opgepakt in een leegstaande, voormalige Russische kazerne nabij Schwerin toen hij bezig was met opnames van enkele Duitse jongens. Bleisch wordt volgens een politiewoordvoerder in Schwerin beschuldigd van het maken van pornofilms met 'jeugdigen en kinderen onder veertien jaar'.

Milde Haftstrafen für Kinderpornohändler

In einem der ersten Prozesse wegen Kindesmißbrauch im Ausland verhängt Gericht Freiheitsstrafen gegen die beiden Angeklagten und verbietet jeden Kontakt zu Jungen

TAZ 28-11

Berlin (taz/AP) - In einem Prozeß wegen Sex und Pornographie mit thailändischen und deutschen Jungen sind die beiden Angeklagten gestern vor dem Berliner Landgericht zu Haftstrafen von vier Jahren sowie vier Jahren und zehn Monaten verurteilt worden. Die Staatsanwaltschaft hatte jeweils ein Jahr mehr beantragt. Der sexuelle Mißbrauch in Thailand sei eine „Form des Kolonialismus“.

Der 43-jährige Dieter U. hatte bis zuletzt gelehnet, den Kindern geschadet zu haben. Er hatte die von Thomas S. in Thailand produzierten Pornos in der deutschen Pädophilenszene vertrieben. Nach Angaben des Gerichts haben die Angeklagten damit zirka 10.000 Mark verdient. Außerdem habe sich Dieter U. in Deutschland an einem neunjährigen Jungen vergangen, der bei ihm übernachtet hatte. U. sank

Bij huiszoekingen vond de politie een omvangrijke klantenlijst en ruim zeshonderd films die inmiddels zijn overgedragen aan de Duitse justitie. Het lijkt geen twijfel dat op die lijst ook Nederlandse afnemers staan. De Duitse justitie doet daar echter geen mededelingen over. Volgens een woordvoerder van het Bundes Kriminal Amt (de federale recherche) in Wiesbaden heeft de Amsterdamse jeugd- en zedenpolitie deze week middels een verzoek om informatie over Bleisch gevraagd.

In verschillende pornofilms van Bleisch is het 12-jarige jongetje Manuel Schadwald uit Berlijn te zien geweest. Manuel is sinds drie jaar spoorloos. Kort voor zijn verdwijning is hij als jongenshoer werkzaam geweest in Rotterdam en mogelijk ook in Amsterdam. Een jaar na de verdwijning van Manuel meldde zich telefonisch een anonieme tipgever bij de Berlijnse politie. De man beweerde te kunnen bewijzen dat het jongetje in Amsterdam is vermoord. De tipgever omschreef de dader en

zei verder: „als jullie hem hebben, dan hebben jullie ook het lijk van Manuel in Amsterdam.“ De dader had volgens de anonieme tipgever een voorkeur voor jonge jongens en zou zich vaak ophouden bij Bahnhof Zoo: een beruchte ronselplaats voor jongenshoeren. De Berlijnse politie heeft het jongetje niet kunnen traceren, maar lijkt daartoe ook geen actie meer te ondernemen. De Berlijnse politie ontkent overigens dat in Bleisch' films minderjarige jongens optreden. Bovendien heeft Berlijn - bleek tijdens telefonische navraag - de politie in Schwerin niet over de vermissingszaak ingelicht.

In Rotterdam leidde het Duitse opsporingsverzoek naar Manuel Schadwald tot de arrestatie en vervolging van kinderpooier Lothar G.

Deze Rotterdammer wisselde zijn veelal minderjarige jongenshoeren uit met zijn Amsterdamse collega Karel M. en stelde jongens beschikbaar voor pornofilms die werden gemaakt door Utrechtse naar Rudi van D.

während der Urteilsverkündung völlig zusammen. Er ist vorbestraft und bleibt in Haft.

Der 33-jährige Thomas S. hatte seine Taten bereut und wurde aus der Untersuchungshaft entlassen. Er muß seine offene Vollzugsstrafe erst antreten, wenn das Urteil rechtskräftig ist. Die Richter erkantten an, daß er völlige sexuelle Enthaltsamkeit gelobte. Sie verboten ihm jeglichen Umgang mit männlichen Kindern und Jugendlichen. Dies sei in der Kammer nicht unumstritten gewesen, zumal nach einem Jahr Untersuchungshaft noch eine erhebliche Reststrafe bleibe, sagte der Vorsitzende Richter Heinz-Peter Plefka. Doch bestehe keine Rückfallgefahr.

Das Urteil ist einer von bisher wenigen Fällen, in denen deutsche Gerichte Kindesmißbrauch im Ausland gehandelt ha-

ben. Das ist seit einer Gesetzesänderung im Jahr 1993 möglich. „Es ist ein wichtiges Signal, daß es jetzt zu Verfahren kommt, nachdem das Gesetz drei Jahre nicht angewandt wurde“, erklärte Christa Dammernann von der Kinderrechtsorganisation terre des hommes. Das sei auch Folge des Drucks auf Politiker durch den Weltkongress gegen Kinderprostitution.

Obwohl sexueller Mißbrauch von Kindern zur Zeit ein Thema in der Öffentlichkeit sei, so Richter Plefke, hätten alle im Prozeß versucht, „keine Emotionen hochkochen zu lassen“. Die Angeklagten seien auch keine „Sexmonster“. Den Kindern hätten sie zwar Geld für die Aufnahmen gezahlt, darüber hinaus aber keinen Druck ausgeübt. Ihre Taten seien mit den Fällen Dutroux oder Flachslanden nicht vergleichbar.

Karin Gabbert

Straf voor Duitse makers kinderpornovideo's

BERLIJN (ap) - Een Berlijns gerechtshof heeft gisteren twee Duitsers veroordeeld voor het seksueel mishandelen van Duitse kinderen en de productie van pornografische films met minderjarigen in Thailand.

De 33-jarige informaticus Thomas Sassen kreeg vier jaar cel. Desondanks werd hij meteen in vrijheid gesteld omdat er volgens de rechter geen gevaar bestaat dat de man zich nog eens aan kinderen vergrijpt. Hij kreeg wel een totaal verbod om nog contact te hebben met kinderen.

De 43-jarige handelsagent Dieter-Fritz Ullmann kreeg vier jaar en tien maanden cel. Hij moet zijn straf uitzitten, omdat hij al eens veroordeeld was voor eenzelfde vergrijp.

Beide mannen werden schuldig bevonden aan het maken en verkopen van pornovideo's met kinderen jonger dan 14 jaar tijdens hun reizen in Thailand. Het tweetal richtte

in 1994 een bedrijf op dat in Pattaya in Thailand de films produceerde en ze in Duitsland aan zo'n 1.200 klanten te koop aanbood. De twee pedofielen zouden zo ruim 500.000 frank hebben opgestreken. Achten-twintig videofilms en 510 foto's zijn in beslag genomen.

De zaak kwam aan het licht toen de douane in Frankfurt-am-Main pornografische post en bestelformulieren uit Thailand onderschepte. Volgens de rechter waren de twee pedofielen „typische sekstoeristen“.

„Ze zijn helemaal niet de seksmonsters zoals de media ze afschilderen“, verklaarde hij. De rechter wees ook op een duidelijke onderscheid met de zaak-Dutroux.

Volgens experts zijn er in Duitsland ongeveer 50.000 klanten die gretige afnemers zijn van kinderpornografie en zijn er naar schatting 200.000 Duitsers die jaarlijks naar het buitenland reizen op zoek naar seksueel vertier met minderjarigen. Vooral meisjes jonger dan 14 jaar blijken hiervan het slachtoffer te zijn.

Priester in cel wegens kinderporno

LONDEN - Een Britse rk-priester heeft zes jaar gevangenisstraf gekregen wegens seksueel misbruik van vier jongens tussen 10 en 18 jaar en het verspreiden van

pornografisch materiaal via Internet. De priester had in de vier computers in zijn pastorie te Durham de grootste pedofiele pornoverzameling ooit. Met het materiaal zou hij 11 uitgaven van de 24-delige Encyclopedia Britannica kunnen vullen. AD 14-11

Brit krijgt 3 jaar wegens ontucht

Van een onzer verslaggeefsters
AMSTERDAM, donderdag

TEL 14-11
De president van de Amsterdamse arrondissementsrechtbank heeft een 54-jarige in ons land wonende Brit gisteren tot drie jaar celstraf veroordeeld wegens ontucht met een minderjarig meisje en drie kinderen uit één Amsterdams gezin, waarbij hij jarenlang inwoonde.

Het grootste gedeelte van de 120 kinderpornovideobanden die zijn aangetroffen bij de 54-jarige Chris E. was voor eigen gebruik. De pedofiele Brit werd door de bij gebrek aan bewijs vrijgesproken van mogelijke heling en verspreiding van kinderpornografie.

Van de nu 21-jarige R.H., haar zusje A.H. (17) en hun halfbroertje R.R. (11) heeft de pedofiel ook foto- en video-opnames in zijn bezit. „Als huisvriend heeft hij gedurende lange tijd inbreuk gemaakt op hun privacy en integriteit, waardoor de kinderen schadelijke gevolgen hebben opgelopen“, aldus de rechter.

Tot voor kort was alleen verspreiding van kinderporno strafbaar. Volgens het nieuwe artikel 240B is echter ook het in bezit hebben van kinderporno niet langer toegestaan. Chris E., die werd beschuldigd vóór de wetwijziging.

De officier van Justitie, die zes jaar cel had geëist, gaat in hoger beroep tegen de uitspraak.

Het gevaar bestaat dat mensen denken dat die softe beelden kinderporno zijn

TR 1-11

Van een onzer verslaggeefsters
AMSTERDAM - Het bezit van kinderporno is niet strafbaar, de productie en verspreiding ervan wel. Tegelijkertijd merken eigenaren van seksshops dat hun klanten steeds banger worden om blaadjes met naakte jongetjes te kopen. En de groothandel leeft hen steeds minder, ook al uit angst. Van de Duitse leveranciers krijgen we niet eens natuurstenbladen meer, terwijl het in Duitsland nog veel vrijer was dan hier.

Directeur Korver van de pornoshop Man to Man uit Amsterdam wil eigenlijk niks meer zeggen. Vreselijk zat is ie het, al dat gepraat over kinder-

pornografie, net als het gepraat over de beelden van kinderen onder de zandsteen. Het is niet anders dan de zandsteen van de porno-industrie, die de kinderen seksuele handelingen verrichten. Sinds maart beschikt het openbaar ministerie over een handreiking die officieren van justitie kunnen hanteren om te toetsen of een 'seksuele gedraging' is afgebeeld. Als een jeugdige alleen is afgebeeld, gaat het bijvoorbeeld om de vraag of deze in een onnatuurlijke pose is afgebeeld, of er voorwerpen met een seksueel karakter zijn te zien, of dat de nadruk op de geslachtsdelen is gelegd. Is dat het geval, dan kan het gaan om een strafbare plaats, terwijl dit juist niet het geval is, als de gedraging is vastgelegd in een omgeving en in een context waarin een

jeugdige van die leeftijd normaal verkeert. "Die grenzen zijn natuurlijk zo vaag als de pest", reageert M. Willems van de NVSH. "Een familiekiekje op het strand kan al strafbaar zijn. Als het gaat om je zoonnetje is het goed, maar in het geval van een neefje of het zoonnetje van een vriend kun je al in het verdachtenbankje zitten. De onrustheid onder onze leden wordt duidelijk steeds groter. Begrijpelijk, want het is aan de bezitter van een foto of video om zijn onschuld te bewijzen." Nog moeilijker is deze afbakening van grenzen, zo merkt de NVSH, omdat er grote verschillen zijn tussen de districten. De Amsterdamse zedenpolitie

jaagt duidelijk het hardst, Rotterdam begint nu ook en in de rest van het land blijft het vooralsnog stil. Over andere districten kan de Amsterdamse officier van justitie mr. J. Steenbrink niets zeggen, maar wel weet hij dat verreweg de meeste Amsterdamse kinderporno-zaken helemaal niet discutabel zijn. "Met die handreiking kan ik uitstekend uit te voeten. Natuurlijk zijn er altijd grensvallen, bijvoorbeeld rond de leeftijd - zessien of net iets jonger - of rond het begrip 'seksuele gedraging'. Maar wees gerust: wij richten ons, om het oneerbiedig te zeggen, heus niet op de kruimels. Aan grote, duidelijke zaken hebben wij meer dan werk

genoeg." Volgens Steenbrink heeft Dutroux aan het vervolgsysteem ook helemaal niets veranderd. En de al genoemde handreiking is er inderdaad pas sinds maart, maar die lijst is niet meer dan het vastleggen van de al gegroeide jurisprudentie. "In de discussies wordt nog steeds het voorbeeld aangehaald van Donald Mader, de Amerikaanse fotograaf van wie in 1987 15 foto's in beslag werden genomen, waarvoor hij later vrijgesproken werd. Maar zo'n zaak is een uitzondering, bij de meeste dingen die ik zie, wend ik het liefst meteen mijn hoofd weer af."

Children vindt het jammer en zelfs gevaarlijk als de discussie steeds weer over zulke grensvallen gaat. "De écht harde voorbeelden zou een krant niet eens mogen publiceren. RTL-5 overwoog laatst ook voorbeelden uit te zenden, maar zei toen zelf dat dit de kijkers op het verkeerde been zou kunnen zetten. Omdat de gruwelijke beelden niet op de buis mogen, bestaat het gevaar dat mensen denken dat dat kinderporno is." De NVSH blijft er echter bij: er is wel degelijk een groeiende ongerustheid - ook in huiselijke kring - of bepaalde foto's of video's nou wel of niet mogen. Eenzelfde vrees heeft directeur

Korver van de pornoshop Man to Man al tot een voorzichtiger aankoopbeleid gebracht, ook al wil hij daar geen voorbeelden van geven. Ook een verkoper van de Amsterdamse seksshop Cinema B-1 vertelt alle natuurstenbladen kortgeleden de deur uitgedaan te hebben. "Volgens de wet zou dat zelfs nog wel mogen, maar het is op het randje hè." Allemaal overdreven, houdt officier Steenbrink hardnekkig vol. "De wet en die vragenlijst zijn duidelijk. Mocht iemand toch twijfelen, dan moet hij maar het zekere voor het onzekere nemen. Iemand die over de toegestane maximumsnelheid twijfelt, neemt toch ook geen risico?"

Seksueel misbruik kind agressiever en perverser

PAR 6-11

(Van een verslaggeefster)
AMSTERDAM - Seksueel misbruik van kinderen door volwassenen komt niet vaker voor dan veertig of vijftig jaar geleden. Maar wat kinderen wordt aangedaan aan agressie, perversiteit en sadisme is veel erger geworden. Nieuw is ook dat hele groepen mensen hen misbruiken en ervoor betalen.

Dat zegt de Nijmeegse hoogleeraar forensische psychiatrie prof. dr. H. van Marle, tot april directeur van de observatiekliniek het Pieter Baancentrum (PBC), in het blad *Vrijspraak* van de reclasering. In het PBC zitten genoeg Nederlanders en Belgen die hier, net als Marc Dutroux in België,

kinderen hebben misbruikt, gefilmd en gedood, aldus Van Marle.

De verharding in zedendelicten wijt hij aan de consumptie-maatschappij. De groep geestelijk gestoorde dijt uit door het ontbreken van vangnetten als kerk en buurtgemeenschappen. Daardoor is de bevolking in de strafinrichtingen steeds gestoord geworden en duurt de behandeling langer.

Door het vroeg opvangen van gestoorde bij Riagg's, reclasering en psychiatrische ziekenhuizen kunnen potentiële criminelen worden 'weggevangen'.

Verder bepleit Van Marle voor de 180 wachtende tbs-patiënten één huis van bewaring als tbs-

kliniek in te richten. Doorstroming in de verstopte tbs-klinieken kan worden bevorderd door mensen eerder naar huis te sturen onder strikte begeleiding van de reclasering.

De hoogleeraar psychiatrie is geen voorstander van gedwongen chemische castratie. Belangrijk bezwaar vindt hij dat bij dwang niet gecontroleerd kan worden of het werkt. Patiënten zullen dan al gauw doen alsof. Wel wordt gebruik gemaakt van medicijnen zoals bepaalde antipsychosemiddelen. Een uitzondering wil Van Marle maken voor de twintig chronische, gevaarlijke pedofielen die in de tbs-klinieken zitten.

'Kinderporno zo oud als de fotocamera'

NYMN 6-11

AMSTERDAM - In Amerika werd in juli van dit jaar een internationaal netwerk opgericht dat het presteerde om het misbruik van zeer jonge meisjes via de computer live aan geïnteresseerden te tonen. In Finland stuitte de politie vorige maand op een computer die bol stond van ongekend harde, sadistische kinderporno-plaatjes. Oostenrijk werd opgeschrikt door de ontmanteling van een groep die zich toelagde op de seksuele exploitatie van tientallen Slowaakse meisjes.

Het dramatisch dieptepunt voltrok zich in België: het land proefde vier meisjes die ten prooi zijn gevallen aan de praktijken van Marc Dutroux en de zijnen. In één zomer werden kinderporno en aanverwante zaken een item van jewelste.

Alle affaires die in het kielzog van de zaak-Dutroux wereldwijd boven water zijn gekomen, wekken tezamen de indruk dat de vervaardiging en consumptie van kinderporno typische verschijnselen van deze tijd zijn, waar nodig iets tegen ondernomen moet worden. Ook de politiek is wakker geschrokken.

Kinderporno bestaat echter al sinds het begin van de vorige eeuw, schrijft de Britse journalist Tim Tate in zijn boek *Child Pornography, An Investigation* (1990), en wel vanaf het moment dat de fotocamera werd uitgevonden. De commerciële productie van kinderporno ontstond eind jaren zestig, begin jaren zeventig, in het gunstige klimaat van de seksuele revolutie, aldus Tate, die de kinderpornobusiness jarenlang onderzocht.

Volgens Tate ontpopten Denemarken en Nederland zich tot de grootste producenten en distributeurs van kinderporno. Denemarken legaliseerde de vervaardiging van alle geschreven pornografie, inclusief kinderporno. Twee taxichauffeurs uit Kopenhagen richtten de firma Rodox Trading op en groeiden uit tot pornoproducent nummer één in Europa. Begin jaren zeventig leverde Rodox volop keiharde pornofilms en -blaadjes waarin

kinderen figureerden, in de serie *Lolita*.

Nederland, aldus Tate, was van meet af aan het belangrijkste doorvoercentrum voor Rodox. Tegelijkertijd begon Dordrecht Joop Wilhelmus zich te manifesteren als voornaamste producent in eigen land van harde kinderporno. Tussen 1970 en 1985 zou Wilhelmus, die in 1994 een roemloze dood stierf, min of meer ongestoord 55 nummers van het blad *Lolita* uitbrengen en verwerf daarmee wereldfaam onder liefhebbers. In Nederland schoten seksshops als paddestoelen uit de grond, waarmee een forse reputatie als Sodom en Gomorra al gauw en voor goed werd gevestigd.

Tot op de dag van vandaag levert een aantal seksshops in Nederland commercieel vervaardigde kinderporno, zeggen ingewijden die er belangstelling voor hebben. Niet zelden gaat het daarbij om amateuropnamen, de videocamera is door iedereen gemakkelijk te hanteren, dus ook door de pornograaf. Behalve van het harde, expliciete materiaal, is de markt rijkelijk voorzien van de meer onschuldige natuuristenbeelden, vrijwel altijd gemaakt door amateurs. Volgens de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) bleek in 1994 ondanks de opmars van de home video nog steeds dertig procent van de totale markt in kinderporno uit commercieel geproduceerde, harde porno te gaan. Amateurfilmjes zijn veelal gewelddadiger dan de commerciële.

De CRI verzamelt in Nederland aangetroffen kinderporno. De dienst bestudeert en analyseert het materiaal met de bedoeling zicht te krijgen op de makers. Cijfers over de hoeveelheden in beslag genomen materiaal wil de CRI niet geven. Deze zijn ook moeilijk te geven als gevolg van de snelle opkomst van Internet. Deze digitale snelweg is de afgelopen jaren hét eigentijdse medium gebleken voor de razendsnelle, wereldwijde uitwisseling van kinderporno. De pakkans is gering, het gemak ongekend.

PvdA-fractie nu ook voor verbod bezit kinderporno

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - In de Tweede Kamer tekent zich door een ommezwaai van de PvdA een meerderheid af voor een verbod op het bezit van kinderporno. Tweede-Kamerlid S. Dijkman zal het PvdA-standpunt vanavond naar voren brengen op een bijeenkomst in Amsterdam in verband met de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind.

Van de vier grote fracties ging het CDA de sociaal-democraten voor met het voorstel om het bezit van kinderporno strafbaar te stellen. Met de steun van drie kleine christelijke fracties ontstaat een meerderheid. De fracties van VVD en D66 wachten vooralsnog de discussie met minister Sorgdrager van justitie over deze kwestie af. De D66-bewindsvrouw liet de Kamer onlangs weten te willen bekijken of het bezit van kinderporno strafbaar moet zijn.

Er bestaat nu alleen een verbod op de commerciële productie van en de handel in kinder-

PAR 20-11 PvdA voor verbod bezit kinderporno

DEN HAAG - In de Tweede Kamer tekent zich een meerderheid af voor een verbod op het bezit van kinderporno, nu ook de PvdA-fractie hiervoor pleit. Tweede-Kamerlid Dijkman zal het PvdA-standpunt vanavond naar voren brengen op een bijeenkomst in Amsterdam naar aanleiding van de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind.

Van de vier grote fracties ging het CDA de sociaal-democraten voor met het voorstel het bezit van kinderporno strafbaar te stellen. Met de steun van drie kleine christelijke fracties ontstaat een meerderheid. De fracties van VVD en D66 wachten vooralsnog de discussie met minister Sorgdrager van justitie over deze kwestie af. De D66-bewindsvrouw liet de Kamer onlangs weten te willen bekijken of het bezit van kinderporno strafbaar moet zijn.

Er bestaat nu alleen een verbod op de commerciële productie van en de handel in kinder-

TR 21-11

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM - De hulpverlening aan slachtoffers van kinderporno en kinderprostitutie is een droevig verhaal. De eerste opvang is nog steeds niet goed geregeld, slachtoffers weten niet waar ze naar toe moeten en ook hulpinstanties is het niet duidelijk wat hun rol is. Deze sombere stelling klonk gisteravond door in een debat over de bestrijding van de seksuele exploitatie van kinderen. Het debat op de Internationale Dag van de rechten van het kind vond plaats in de Rode Hoed in Amsterdam en was georganiseerd door ChildRight Worldwide, een initiatief van Nobelprijswinnaars tegen kinderexploitatie. Vertegenwoordigers van politie en justitie mochten vertellen hoe ze commerciële netwerken oprollen en welke mogelijkheden zij zien in de bestrijding van kinderprostitutie dankzij een betere wetgeving. Maar

die verhalen werden overschaduwd door de frustraties die door hulpverleners naar voren werden gebracht. Al dertig jaar bedrijft M. Doeve voorlichting namens Voorkoming Kindermishandeling, maar ze vraagt zich af waar ze het voor doet. „Kennelijk heeft het geen effect. Wij hebben geprobeerd duidelijk te maken dat kindermishandeling bestaat. Seks met kinderen is dichterbij dan je denkt en niet alleen in het tuintje van de bureu. Maar niks is moeilijker dan er werkelijk wat tegen te doen. Er gebeurt helemaal niks op het gebied van hulpverlening. Als ik lees dat Marc Dutroux in België in de cel wordt overspoeld met bloemen en adhesiebetuigingen, vraag ik mij af: wie is er hier eigenlijk gek?” Natuurlijk gaat ze door met haar werk, zei Doeve. Het zou alleen veel meer helpen als 'iedereen thuis' eens wat meer over het onderwerp zou nadenken. „Dat is een kwestie van

opvoeding. Maar opvoeden is haast onbegonnen werk. Misschien moeten we dat eerst eens gaan leren.” Ook beleidsmedewerker L. van Gorp van Transact, een instantie die de bestrijding van seksueel geweld tot doel heeft, schetste een somber

Dutroux in cel overspoeld met bloemen en steunbetuigingen

beeld van de hulpverlening. De capaciteit schiet tekort. De kwaliteit van de hulp laat vaak te wensen over. Huisartsen handelen volgens haar ook veel te passief. „Zij bespreken deze problemen te weinig.” Er is bovendien onvoldoende contact tussen justitie en politie, artsen en het maatschappelijk werk, vindt Van

Gorp. Binnen al die netwerken is er heel weinig aandacht voor elkaars problemen. „Er zou veel meer moeten worden samengewerkt. Daarnaast opereren hulpverleners te veel vanachter het bureau. Ze gaan niet op zoek naar de risicoplekken.” Van Gorp vreest dat de reorganisatie van de politie, waarbij de meeste afdelingen voor jeugd- en zedenzaken zijn opgegaan in een regionale korps de bereidheid bij slachtoffers van kinderporno om aangifte te doen zal remmen.

Prostitutie maatschappelijk werker D. Malkus van Humanitas Rotterdam verbaast zich erover dat er maar twee plaatsen in Nederland zijn waar het maatschappelijk werk speciaal gericht is op prostitutie – in Rotterdam en Den Haag. „Elders komen slachtoffers terecht bij mensen van de GGD – goeie mensen overigens –, maar dan komen ze niet verder dan het kruiswerk. Wij bezoeken in Rotterdam alle plaatsen waar prostitutie plaats vindt. Wij horen de verhalen van de basis. Wij kunnen niet de vinger leggen op kinderporno. We horen er wel over, van mensen die het hebben meegemaakt: verhalen van tien jaar geleden, twintig jaar geleden, vier jaar geleden. Dan denk ik: wat toen gebeurde, dat gebeurt nu nog.”

Ook Malkus vindt dat de samenwerking tussen politie en hulpverlening ernstig tekort schiet. „Wij kennen twee jongens van 14 jaar, die aangeven dat ze seksueel misbruikt waren. Met hen hebben we lopen leuren bij de politie en de Raad voor de Kinderbescherming. Het was dikdoenerij, werd er gezegd: die jongens wilden op deze manier geld verdienen. Als ik dan na verloop van tijd die namen zie opduiken in die pornoverhalen in België, dan krijg ik daar een onpasselijk gevoel bij. Wij kunnen onze cliënten toch niet zo maar negeren?”

Opsporingsinstanties werken slecht samen tegen kinderporno

Van onze verslaggeefster
Wij Thijssen

AMSTERDAM

‘Als een man wil neuken, moet hij daar ook maar voor betalen.’ Dat zei een vijftienjarig meisje ooit tegen vertrouwensarts R. Bilo. Volgens de vertrouwensarts laat deze uitspraak treffend zien hoe kinderen door seksueel misbruik vaak in de commerciële prostitutie terechtkomen.

Bilo sprak woensdagavond op een debat over kinderporno en -prostitutie, dat het internationaal overleg ‘Childright’ organiseerde ter gelegenheid van de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind.

Volgens Bilo zijn de daders van kinderverkrachtingen niet alleen pedofielen, maar de laatste jaren ook steeds vaker sekstoeristen die bang zijn bij volwassen prostituees aids op te lopen. Aan de opsporing van die kinderverkrachters schort nogal wat, stelt de vertrouwensarts. Hij constateert een toename van het aantal prostituees dat op minderjarige leeftijd is misbruikt.

Tijdens het debat, waar elf deskundigen op het gebied van zedendelicten bij minderjarigen aan deelnamen, bleek eens te meer hoe slecht het overleg tussen verschillende opsporingsinstanties verloopt. ‘Wij zijn in dit kleine landje niet in staat om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen’, zegt H. Hagen van de Centrale Recherche Informatie (CRI). ‘Niemand stelt prioriteiten in kinderporno-affaires, en dat zit mij persoonlijk behoorlijk dwars.’

Zoals bijna alle woordvoerders stak ook Hagen de hand in eigen boezem. De CRI draagt volgens hem veel te gebrekkig bij aan het uitwisselen van informatie over kinderpornodaders en -slachtoffers. Dat wijst hij aan de privacywetgeving in Nederland, die persoonlijke

informatieoverdracht over particulieren verbiedt. ‘Als de politie morgen iemand oppakt, weten wij dat volgend jaar nog niet’, stelt Hagen. ‘Dat is voor ons heel frustrerend.’ Ook de politie heeft soms frustrerende ervaringen. J. Staps, onderzoeker Jeugd- en Zedenzaken van het politiekorps Rotterdam-Rijnmond, meent dat agenten vaak hulp moeten verlenen aan kinderen, terwijl dat eigenlijk een zaak voor professionele hulpverleners is. ‘Het is niet de bedoeling dat wij taken op ons nemen waar wij niet voor zijn opgeleid’, zegt Staps. ‘Maar de praktijk leert dat hulpverleners zich geen raad weten met seksueel mishandelde kinderen.’

D. Malkus, maatschappelijk werker voor prostituees, is het volledig met de rechercheur eens. ‘De muren die tussen hulpverleners staan, zijn heel hoog’, zei Malkus. ‘Prostitutie is een taboe-onderwerp. Ik word onpasselijk van de Raad voor de Kinderbescherming die de gruwelverhalen van kinderen soms niet gelooft.’

Malkus zegt dat de kinderbescherming vorig jaar twee Belgische jongens weigerde te helpen die onlangs met de affaire-Dutroux in verband zijn gebracht.

De meest gehoorde klacht tijdens het debat was wel het gebrek aan kennis over zedendelicten bij kinderen.

‘Als een twaalfjarig jongetje bij de politie binnenloopt om aangifte te doen, weet de politie zich geen raad’, stelde orthopedagoog J. de Savornin Lohman.

Uit haar onderzoek naar de vernieuwde zedenwetgeving blijkt dat de wetten wel deugen, maar dat ze door onwetendheid slecht worden gehandhaafd. ‘Als de politie of de kinderbescherming niet eens weet dat de wet is gewijzigd, hebben al die mooie veranderingen geen enkele zin’, vindt Lohman.

De CRI is daarom met een meldpunt begonnen waar de informatie van alle regiokorpsen op het gebied van bijvoorbeeld kinderpornografie en kindermisbruik worden verzameld. Hagen zei ook te hopen dat er internationaal ‘spijkers met koppen geslagen kunnen worden’ wanneer Nederland het voorzitterschap van de Europese Unie op zich neemt.

Roep om databank kindermisbruik

Par 21/11

meer is.” Volgens De Savornin Lohman vertoont ook de Raad voor de Kinderbescherming nog al wat gebreken. In 1991 werd de wet zware zedenmisdrijven aangenomen. Seks met kinderen kwam toen ook ter sprake. Seks met twaalf- tot zestienjarige bleef strafbaar, maar dan moest de minderjarige, zijn ouders of een andere instantie wel eerst een klacht indienen.

De Savornin Lohman: “Uit recent onderzoek blijkt dat de meeste Raden voor de Kinderbescherming niet eens op de hoogte zijn van die wet.”

Erder deze week heeft de PvdA voorgesteld dat niet alleen het maken en het verspreiden van kinderporno strafbaar moet zijn, maar ook het enkele bezit van een videoband met kinderporno. Volgens de Savornin Lohman haalt fel uit naar kamerleden die nog maar kort geleden besloten tot reorganisatie van de politie, waarbij de meeste afdelingen jeugd- en zedenpolitie werden opgeheven. “Dezelfde kamerleden die voor de reorganisatie waren, vragen nu, sinds de kwestie-Dutroux, hoe het toch mogelijk is dat er bijna geen jeugd- en zedenpolitie

meer is.” Volgens De Savornin Lohman vertoont ook de Raad voor de Kinderbescherming nog al wat gebreken. In 1991 werd de wet zware zedenmisdrijven aangenomen. Seks met kinderen kwam toen ook ter sprake. Seks met twaalf- tot zestienjarige bleef strafbaar, maar dan moest de minderjarige, zijn ouders of een andere instantie wel eerst een klacht indienen.

De Savornin Lohman: “Uit recent onderzoek blijkt dat de meeste Raden voor de Kinderbescherming niet eens op de hoogte zijn van die wet.”

Erder deze week heeft de PvdA voorgesteld dat niet alleen het maken en het verspreiden van kinderporno strafbaar moet zijn, maar ook het enkele bezit van een videoband met kinderporno.

Volgens de Savornin Lohman haalt fel uit naar kamerleden die nog maar kort geleden besloten tot reorganisatie van de politie, waarbij de meeste afdelingen jeugd- en zedenpolitie werden opgeheven. “Dezelfde kamerleden die voor de reorganisatie waren, vragen nu, sinds de kwestie-Dutroux, hoe het toch mogelijk is dat er bijna geen jeugd- en zedenpolitie

meer is.” Volgens De Savornin Lohman vertoont ook de Raad voor de Kinderbescherming nog al wat gebreken. In 1991 werd de wet zware zedenmisdrijven aangenomen. Seks met kinderen kwam toen ook ter sprake. Seks met twaalf- tot zestienjarige bleef strafbaar, maar dan moest de minderjarige, zijn ouders of een andere instantie wel eerst een klacht indienen.

De Savornin Lohman: “Uit recent onderzoek blijkt dat de meeste Raden voor de Kinderbescherming niet eens op de hoogte zijn van die wet.”

Erder deze week heeft de PvdA voorgesteld dat niet alleen het maken en het verspreiden van kinderporno strafbaar moet zijn, maar ook het enkele bezit van een videoband met kinderporno.

‘Politie laat het afweten bij aanpak kinderporno’

AD 21-11

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM - De samenwerking tussen de Nederlandse politiekorpsen bij bestrijding van seksueel misbruik van kinderen laat nog veel te wensen over. De onderlinge uitwisseling van informatie is zowel nationaal als op regionaal niveau nog niet goed geregeld.

Dat betoogde H. Hagen van de centrale recherche informatiedienst (CRI) gisteravond in Amsterdam op een debat ter gelegenheid van de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind. „We hebben wel ambities, maar in de bedrijfsvoering laten we het afweten”, aldus Hagen, die ook de hand in eigen boezem stak: „Ambtelijke molens werken traag.”

De CRI is daarom met een meldpunt begonnen waar de informatie van alle regiokorpsen op het gebied van bijvoorbeeld kinderpornografie en kindermisbruik worden verzameld. Hagen zei ook te hopen dat er internationaal ‘spijkers met koppen geslagen kunnen worden’ wanneer Nederland het voorzitterschap van de Europese Unie op zich neemt.

De straf voor het vervaardigen of verkopen van kinderpornografie is in ons land verhoogd naar vier jaar, maar dat ging veel deelnemers aan het debat in de Rode Hoed niet ver genoeg. Het PvdA-tweedekamerlid G. Dijkzwaai pleitte er in Amsterdam voor om ook het bezit van kinderpornografie strafbaar te stellen. Hiervoor begint zich in de Kamer inmiddels een meerderheid af te tekenen. Minister Sorgdrager (Justitie) heeft het openbaar ministerie in Amsterdam gevraagd om na te gaan, of civiele procedures mogelijk zijn tegen mensen die in op zich onschuldige natuuristenblaadjes met foto's van blote kinderen handelen.

Tijdens het debat in de Rode Hoed was veel kritiek op de gebrekkige opvang van seksueel misbruikte kinderen en de rol van hulpverlenende instanties. Volgens onderzoeker mevrouw J. de Savornin Lohman van de Universiteit van Amsterdam was bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming vroeger nauwelijks op de hoogte van het feit dat deze instantie een belangrijke rol moest spelen bij de melding van seksueel misbruik.

Maatschappelijk werker mevrouw D. Malkus van de stichting Humanitas in Rotterdam hekelde het feit, dat in ons land slechts op twee plaatsen specifiek maatschappelijk werk voor prostituees bestaat en het verder aan de GG en GD'S wordt overgelaten. Medewerkster L. van Gorp van de stichting Transact stelden vast dat huisartsen nog steeds nauwelijks zijn toegerust voor het omgaan met seksueel misbruik en hulpverleners ‘niet achter hun bureau vandaan komen’. „Van elke drie slachtoffers die hulp vragen wordt er uiteindelijk maar een geholpen”, aldus Van Gorp. Zij verwees naar de zaak Dutroux in België. „Seksueel misbruik moet kennelijk bizar zijn om aandacht te krijgen. Maar slachtoffers van ‘gewoon’ seksueel geweld bestaan ook.”

Mevrouw M. Doeve van de stichting Voorkoming Kindermishandeling stelde vast, dat er in de dertig jaar dat zij al op dat gebied werkte in feite niets is veranderd en seksueel misbruik nog steeds veelvuldig voorkomt. „Moet ik er dan maar mee ophouden?”, vroeg zij zich moede-loos af.

TR
20-11

Vijf vragen over kinderporno

Vandaag is het Internationale dag van de Rechten van het Kind. Door de zaak-Dutroux staat seksueel misbruik van kinderen in het brandpunt van de belangstelling. ChildRight, een organisatie die campagne voert tegen (seksuele) exploitatie van kinderen, houdt vanavond in Amsterdam een openbaar debat over kinderporno, wat mag en wat is verboden?

Wat is kinderporno?

Een sluitende definitie van kinderporno is moeilijk te geven. Van kinderporno is onmiskenbaar sprake als een kind, duidelijk jonger dan zestien jaar, voor een foto- of filmcamera seksueel wordt misbruikt. Lang niet altijd is de leeftijd van het kind echter goed te schatten, dat is voor de politie vaak een probleem.

In de wet staat dat seks met kinderen onder de twaalf jaar verboden is. Seks met oudere kinderen (tot zestien jaar) is strafbaar, maar dan alleen als het kind, óf de Raad voor de kindbescherming, óf de ouders een klacht indienen. Over dat klachtvereiste is momenteel discussie. Enkele politieke partijen vinden dat de leeftijdsgrens voor een absoluut verbod op seks met kinderen op zestien, of veertien moet worden gesteld. Minister Sorgdrager (Justitie) voelt daar niet voor, ze vindt dat de wetgever niet als zedenmeester moet gaan optreden. Een kind van dertien is volgens haar wijs genoeg

zelf te bepalen of het seks wil met een volwassene.

Foto's maken van kinderen op naakstrand, mag dat zomaar?
Dat hangt er van af. Echte duidelijkheid daarover is er niet, want er is nog nooit een proces gevoerd tegen de verspreider of maker van zo'n film. De unit kinderporno van de Amsterdamse politie hanteert een eigen criterium in dit soort zaken. Als het kind op foto of video 'onnatuurlijke poses' aanneemt en 'niet bij de leeftijd passende handelingen verricht' is er sprake van kinderporno. De zaak ligt natuurlijk al een stuk helderder als op videofilms wordt ingezoomd op geslachtsorganen, zoals op banden die werden aangetroffen bij een groepje Amsterdamse verdachten, begin dit jaar.

Het verspreiden van die stiekem gemaakte films op naakstrand, mag dat?

Nee, volgens de Auteurswet is openbaarmaking van afbeeldingen die zonder opdracht zijn gemaakt, niet geoorloofd. Kinderen of hun ouders kunnen dus een verbod op verspreiding vragen. Maar dit is een langdurige en hopeloos ingewikkelde procedure, bij een civiele rechter. Vaak is de maker van de film niet eens te achterhalen.

Minister Sorgdrager realiseert zich dat ook. Zij wil daarom bekijken of er op grond van de Auteurswet ook strafrechtelijk kan worden opgetreden. Als dat kan, kunnen er meer en sneller dwangmiddelen worden toe-

gepast tegen de producenten en verspreiders van dit soort films. Kan het niet, dan zal de minister vragen aan de landsadvocaat en de officier van justitie een civiel proces te beginnen tegen verspreiders van 'naturistenfilms' met een bedenkelijk kantje.

Is het bezitten van kinderporno strafbaar?

Nee. In Nederland wordt groot belang gehecht aan de vrijheid van meningsuiting. De burger moet in vrijheid kunnen bepalen wat hij wil schrijven, lezen of bekijken. Binnen redelijke grenzen. Het bezit van een plankje met pornofilms voor eigen gebruik, waarop kinderen seksueel worden misbruikt, is dus toegestaan. In wezen is dat een gekke situatie. 'Bezopen', vindt ChildRight. Met de huidige snelle reproductietechnieken kan iedereen in een handomdraai een bandje met kinderporno kopiëren.

Overigens is het op wereldschaal slecht gesteld met wetgeving tegen seksueel kindermisbruik. Uit recent Amerikaans onderzoek is gebleken dat van 165 landen er slechts 31 wetgeving hebben die het produceren, verspreiden en bezitten van kinderporno verbieden.

In landen als Duitsland en Denemarken is het bezit van kinderporno wel strafbaar. Zweden, in augustus nog gastland van een wereldconferentie over de seksuele uitbuiting van kinderen, wil binnenkort ook privébezit

van kinderporno strafbaar stellen. Minister Sorgdrager wil er nog niet aan. Het heeft haar nogal wat moeite gekost eind vorig jaar een nieuwe zedenwet door het parlement te loodsen en zij herinnert zich nog goed hoe de Kamer destijds hechte aan het recht op vrije meningsuiting. De kans is overigens groot dat de Kamer er nu, na Dutroux, heel anders over denkt. Het CDA heeft al om een dergelijk verbod geroepen.

Wat verbiedt de wet dan wel bij kinderporno?

Verboden zijn: het commercieel en professioneel produceren en distribueren van kinderporno. Ook grootschalige ruilhandel is strafbaar. Het draait om hierbij om het begrip 'in voorraad hebben'. Maar tot dusver is onduidelijk wat dit wettelijk gezien precies inhoudt, want het begrip is tot dusver nog niet tot in laatste instantie door een rechter getoetst. In februari werd de strafmaat voor productie en distributie van kinderporno verhoogd naar zes jaar en een boete van 100 000 gulden.

Sorgdrager wil eerst zien of die aangescherpte wetgeving effect heeft. Daarna wil ze pas bekijken of ook het bezit van kinderporno strafbaar moet worden gesteld. Wel is ze van plan om in het eerste halfjaar van 1997, als Nederland voorzitter is van de Europese Unie, te proberen om op Europees gebied tot uniforme regelgeving te komen op het terrein van mensenhandel, kinderporno en kinderporno.

Scouting Nederland traint leiders in TR opsporen ontucht 8/11

DEN HAAG (ANP) - Scouting Nederland gaat zijn 20 000 leiders trainen in het signaleren en bespreekbaar maken van ontucht. Het gaat om een cursus op vrijwillige basis. De training is bedoeld om de spontaneiteit niet verloren te laten gaan en de leiders te steunen en zekerheid te geven, aldus Martijn Lamme, woordvoerder van Scouting Nederland. Niet alleen ongewenste lichamelijke intimiteit komt aan de orde, maar ook ongewenst verbaal geweld, grove taal.

Er komt geen lijst van wat wel en wat niet mag. De cursus moet het onderwerp bespreekbaar maken en mensen alerter maken op signalen. Die kunnen van de leider komen, maar ook van het kind.

Scouts speuren ontucht op NYHN 8-11

DEN HAAG - Scouting Nederland gaat zijn 20.000 (vrijwillige) leiders trainen in het signaleren en bespreekbaar maken van ontucht. Het gaat om een cursus op vrijwillige basis. Ieder jaar volgen de leiders verplicht een cursus, maar zij maken zelf een keuze uit de vele mogelijke onderwerpen. De ontuchtzaken die de afgelopen tijd aan het licht zijn gekomen, hebben de scoutingleiders en -leidsters onzeker gemaakt. Zij willen weten wat wel en wat niet kan. De training is bedoeld om de spontaneiteit niet verloren te laten gaan en de leiders te steunen, aldus Scouting Nederland.

Handelen bij vermoeden van seksueel misbruik van kinderen en jeugdigen II

De richtlijnen SMJ in de praktijk. Redactie: L.P.T. Raijmakers, F. Wafelbakker, O.H. van der Baan-Slootweg, R.A.R. Bullens, D. Wouters. Van Gorcum/Dekker & van de Vegt. 1995.

Begin 1994 verscheen in Nederland het rapport 'Handelen bij vermoeden van seksueel misbruik van jeugdigen. Richtlijnen voor beroepsbeoefenaars'. De Commissie Seksueel Misbruik van Jeugdigen (SMJ) stelde dit rapport op voor pedagogen, psychologen, kinderen jeugdpsychiaters, kinder- en jeugdartsen. Het rapport geeft richtlijnen bij signalering en diagnostiek bij (vermoeden van) seksueel misbruik van kinderen en jeugdigen. April 1994 werd dit rapport door hulpverleners besproken tijdens een congres. Het boek 'De richtlijnen SMJ in de praktijk' bevat een weergave van de voordrachten en workshops die daar plaatsvonden. Het boek geeft in vlotte, bondige taal heldere commentaren op een aantal stellingen en knelpunten.

F. Wafelbakker en L.P.T. Raijmakers schrijven in het voorwoord dat het rapport 'Richtlijnen SMJ' en het congres hebben bijgedragen aan de verbetering van de handelingsprocedure bij vermoeden van seksueel misbruik, maar dat er nog heel wat werk te doen valt. Zij pleiten voor de oprichting van

regionale expertisecentra met multidisciplinaire deskundigheid en één meldpunt, dat wettelijk geregeld zou moeten worden.

F. Lamers-Winkelmann merkt op dat het rapport 'Richtlijnen SMJ' over signalen spreekt alsof het objectieve verschijnselen zijn: "Een signaal is geen bewijs en behoeft dat ook niet te zijn." In Vlaanderen horen we eenzelfde opvatting. Lamers wijst op de wenselijkheid van een driesporenbeleid: behandeling van slachtoffer, dader en het gezinssysteem.

Over diagnostiek schrijft W. Everaerd: "De 'Richtlijnen SMJ' zijn uitermate zwak als het op beslissen aankomt." Hij vraagt betere onderzoeksmiddelen die qua betrouwbaarheid en validiteit hoger scoren. De congresdeelnemers hebben sterke behoefte aan meetbaarheid in deze complexe materie.

Interessant is het verslag van de workshop diagnostiek door Hofman en Slurink. Volgens hen geeft het rapport onvoldoende aan hoe men in de eerste fase van het diagnostisch onderzoek te werk moet gaan. Moet een kind bij het eerste gesprek nu wel of niet vergezeld worden door een vertrouwenspersoon? Is het niet beter zich te richten op het onderzoek van mogelijke daders, omdat het onderzoek van kinderen zoveel problemen

Scouting Nederland neemt maatregelen tegen ontucht

TEL 7/11

door Fred Pruim

DEN HAAG, donderdag

Scouting Nederland gaat een pakket aan maatregelen nemen om ongewenste intimiteiten bij kinderen binnen de organisatie zoveel mogelijk tegen te gaan.

Reden daarvoor is dat bij Scouting zich de afgelopen tijd regelmatig gerucht makende ontuchtzaken hebben voorgedaan, waarbij een groot aantal kinderen seksueel werd misbruikt of onzedelijk werd betast door de leiding.

"Overal waar volwassenen en kinderen met elkaar omgaan bestaat het risico dat er ongewenste intimiteiten plaatsvinden. Dat is op scho-

len zo, bij sportclubs en dus ook bij Scouting. We hebben met de maatregelen niet de illusie dat we dit soort zaken helemaal kunnen uitbannen, maar we kunnen in ieder geval proberen om ze zoveel mogelijk te voorkomen", zegt Martijn Lamme, woordvoerder van Scouting Nederland.

Het project 'Omgaan met intimiteit', zoals Scouting Nederland het maatregelenpak-

ket heeft genoemd, bestaat onder andere uit een training van het leidinggevend personeel en het ontwikkelen van een protocol.

Met een training van de in totaal 20.000 (meestal vrijwillige) scoutingleiders wordt aangegeven hoe het onderwerp 'ongewenste intimiteiten' binnen de groep bespreekbaar kan worden gemaakt. Door erover te praten kunnen leiders beter signalen opvangen als er daadwerkelijk iets mis is, zo wordt verwacht.

"Wij komen niet met een lijst van wat er wel en wat er niet mag. De ene leider doet bepaalde dingen weer heel anders dan de andere, het ene kind zit weer anders in elkaar dan het andere. De training is dan ook meer bedoeld om bepaalde risico-gewoontes nog eens tegen het licht te houden", aldus Scouting-woordvoerder Lamme. Gedacht wordt daarbij aan de 'knuffel voor het slapen gaan' tot het toezicht van de leiding bij het douchen.

Scouting geeft cursus over ontucht

Van onze verslaggeefster VK
AMSTERDAM 8-11

Scouting Nederland biedt haar 30 duizend vrijwilligers volgend jaar een cursus aan over het signaleren en bespreekbaar maken van ontucht. Volgens de vereniging zijn de groepsleiders onzeker geworden door de vele ontuchtzaken die de laatste tijd aan het licht kwamen.

"Onze vrijwilligers merken dat de samenleving hen argwanend volgt", zegt M. Lamme van Scouting Nederland. Lamme ontkent dat de training is opgezet vanwege on-

tuchtaffaires die in de beweging hebben plaatsgevonden. "Ze zijn er wel geweest. Maar overal waar volwassenen en kinderen met elkaar te maken hebben, komt ontucht voor."

De vereniging wil met de cursus voorkomen dat de spontaneiteit in de omgang tussen groepsleiders en kinderen verloren gaat. Hoe de cursus precies zal worden opgezet, is nog niet duidelijk. Maar, zegt Lamme, "het is niet de bedoeling dat een lijst wordt opgesteld waarop staat wat leiders wel en niet mogen. We willen alleen dat het onderwerp bespreekbaar wordt."

oplevert? In 'Richtlijnen SMJ' ontbreken aanbevelingen om dit in de toekomst onderwerp van wetenschappelijk onderzoek te maken.

G.H.F. van der Most schrijft met als basis 'Richtlijnen SMJ' een interessante inleiding op de workshops 'Emoties van hulp-

verleners'. Volgens hem moeten behandelaars en diagnosten:

- zich bewust zijn van eigen normen en waarden ten aanzien van seksualiteit;
- eigen gevoelens adequaat hantieren ten opzichte van de plegers, cliënten en ouders.

In de VS zijn jaarlijks 800.000 kinderen zoek

AD 12-11

Van een onzer verslaggevers
WASHINGTON - De man meldt zich telefonisch, paniek in zijn stem. „Wij zijn sinds kort pleegouders van twee kinderen die jarenlang door hun moeder zijn mishandeld. Zij zijn echter nooit bij ons gearriveerd. Waarschijnlijk zijn die kinderen door de moeder en haar vriend ontvoerd. Een week geleden zijn ze voor het laatst bij een wegrestaurant gezien. De politie zoekt al twee dagen, resultaat nul. Kunt u helpen?”

„Weer een”, fluistert Carla, een van de telefonistes van de Hot Line van het nationaal centrum voor vermiste en misbruikte kinderen (NCMEC) in Washington. Dan, in de microfoon: „U zegt dat de politie pas twee dagen zoekt terwijl de kinderen al een week weg zijn?” „Exactly”, knettert de kopetelefoon. „Zo is het.”

„U moet als de bliksem terug naar de politie, eis dat deze een rapport opmaakt en dat in het nationaal opsporingsregister publiceert”, zegt Carla. „Dat is de belangrijkste eerste stap. Die melding had er al lang moeten zijn.”

„Begrepen! Ben al weg”, roept de man nog en gooit de hoorn op de haak. Carla: „Mensen kennen hun rechten niet en de politie wacht af. Iedereen weet dat je in de eerste uren na een verdwijning alle registers moet open-trekken. Twee kinderen ontvoerd door een mishandelende moeder die uit de ouderlijke macht is gezet, vijf kostbare dagen verloren, foute boel.”

Geen kans om uit te praten. Twee rechereurs aan de lijn, die geen idee hebben hoe ze verder moeten met de zaak van een al maandenlang vermist meisje. De moeder wil niet meewerken. Dan een sheriff die ontbrekende gegevens wil over twee ontvoerde kinderen. Kortgeleden door hun grootouders naar de bioscoop gebracht, na de film onvindbaar. De grootouders hebben de voorgedij. Een privé-detective is hun spoor kwijt. Ze zijn gekidnapt door hun biologische ouders, die voorwaardelijk in vrijheid zijn gesteld na een gevangenisstraf wegens mishandeling van de kinderen. De pleegouders zijn radeloos, voelen zich schuldig.

Een uurtje Hot Line bij het NCMEC geeft een onthutsend beeld van Amerika. Carla: „Het ergst zijn de ouders die het geen zier kan schelen wat hun kind is overkomen. Dit werk is vermoeiend en belastend. Je wordt er cynisch van. Zoveel onopgeloste zaken, freaks aan de lijn. Als je eens zou weten wat er in dit land met kinderen wordt uitge-

spookt.” De Verenigde Staten registreren jaarlijks bijna een miljoen vermisten. Tachtig procent betreft kinderen, meestal meisjes, berekent Elisabeth Yore, directeur van het internationale departement van het NCMEC. Ze heeft de ouders van ontvoerde Belgische kinderen op bezoek gehad, is in Luik geweest om te adviseren bij de affaire-Dutroux.

Ook in Washington lopen de emoties ook hoog op. Tijdens het recente bezoek van de Belgische premier Dehaene, had Yore de ouders van de vermiste Karynne Sheldon (2) in haar kantoor, toen nog hoopvol tijdens de grootste zoekactie die de staat Virginia ooit zag. Vrijwilligers van het NCMEC hebben Karynne gevonden. Verdronken in de Occoquan River.

Karynne is een van de jaarlijks drie- tot vijfduizend kinderen in de categorie vermoedelijk door vreemden ontvoerd. Tien procent van die kinderen wordt dood ge-

tweemaal uit te vinden.”

Het NCMEC heeft jaarlijks de hand in de oplossing van tienduizenden vermissingen. Het exploiteert de Hot Line voor de melding van verdwijningen, misbruik en mishandeling. Het stelt functionarissen aan om politiekorpsen op de huid te zitten en ouders te begeleiden. Het heeft computerprogramma's om de foto's van vermisten op basis van erfelijke eigenschappen met de leeftijd te laten 'meegroeien' (ageprocessing). Daarmee levert het tot jaren na de verdwijning actuele opsporingsfoto's.

Het NCMEC verspreidt foto's van vermisten via billboards bij grote warenhuizen en wegrestaurants, via kranten en televisiezenders, en via gratis beschikbaar gestelde ruimte op reclaimedrukwerk dat wekelijks op meer dan 60 miljoen huisadressen binnenvaalt. Het nieuwste snuffje is een experimenteel computerprogramma om foto's van vermisten razendsnel te vergelijken met duizenden beelden en pornobanden die door de politie in beslag zijn genomen. Trefkans: 75 procent. Het bedrijfsleven stelt de software gratis ter beschikking.

De overheid kan er slechts van dromen, omdat zij er het geld niet voor heeft, zegt NCMEC-directeur Ben Ermini.

Zijn collega Yore: „Er is altijd iemand die, zonder het zelf te weten, getuige was van de ontvoering of de mishandeling. Die persoon zoeken we. Dat levert ons per geval vaak honderden bruikbare tips op. Zo'n tip was ook in de affaire-Dutroux doorslaggevend: een student die zich een nummerplaat herinnerde toen de politie eindelijk in actie kwam.”

Ermini: „We delen onze kennis en software graag met een nieuw centrum in Europa. We hebben vaak veel meer gegevens dan de politie, daarom klopt ze steeds meer bij ons aan. Bovendien vertrouwen de ouders ons, ze praten gemakkelijker met ons dan met de politie.”

Minister Sorgdrager zegt in een reactie: „Onze Centrale Recherche Inlichtingendienst heeft deskundigheid om bij een Europese vestiging een rol te spelen en heeft bovendien een on-line-verbinding met het centrum in Washington. We moeten zoveel mogelijk gebruik maken van aanwezige kennis, ervaring en techniek. De inrichting van het Europese centrum moet voldoen aan nationale en Europese maatstaven, omdat de Europese situatie nogal verschilt van de Amerikaanse.”

Europa wil opsporingscentrum naar Amerikaans model

vonden, zegt Yore. Het is de meest gevreesde van vier categorieën: kinderen die na een scheiding door een van de ouders worden ontvoerd (355.000), weglopers (400.000), kinderen die door hun ouders zijn gedumpt (100.000), en die 4000 ontvoeringen, meestal door pedofielen of pornomisdadigers. „Verder tellen we nog meer dan 110.000 mislukte ontvoeringspogingen”, zegt Yore. Ze huivert. „Van al die verloren kinderen komt 99 procent terug, mede door onze nationale publiciteitscampagnes. Maar dat overblijvende, ene procent... Vreselijk.”

De Belgische regering wil een soortgelijk centrum in Brussel vestigen. De Nederlandse minister Sorgdrager (Justitie) adopteert premier Dehaene's initiatief en wil het uitbouwen voor heel Europa als Nederland straks voorzitter wordt van de Europese Unie. Yore is er van overtuigd dat zo'n organisatie zeer nuttige diensten zal bewijzen. Ze erkent de grote verschillen tussen de Amerikaanse en Europese samenleving, wetgeving en opsporingsdiensten. Maar: „Alleen al onze technische middelen, computerprogramma's en databanken zijn onmiddellijk inzetbaar. Je hoeft het wiel niet

Sorgdrager: registratie misbruik kind nodig

NRC

Door een onzer redacteurs
DEN HAAG, 11 NOV. Minister Sorgdrager (Justitie) wil in 1997 binnen de Europese Unie een discussie beginnen over de oprichting van een Europees instituut voor de registratie van misbruikte kinderen.

„Wat betreft structuren en regelgeving. Deelnemers aan het congres vragen meer duidelijke richtlijnen om goed te kunnen handelen bij vermoeden van seksueel misbruik. Vlamingen hebben meer informele kanalen en netwerken. Deze zijn lastiger in kaart te brengen, maar geven meer kansen op multidisciplinair overleg en persoonlijke keuzes. Als elke vorm van handelen te sterk gereguleerd wordt, loopt men het gevaar de complexiteit van de problematiek sterk te vereen-

Na lezing van dit verslagboek krijg ik de indruk dat men in Nederland verder is dan in Vlaanderen, zeker

van gegevens over vermiste kinderen. Verder blijkt de eigen Internet-site van NCMEC met informatie over vermiste en misbruikte kinderen aan te slaan.

Volgens het departement van Justitie wil Sorgdrager het idee tijdens het komende Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie op de agenda zetten. „Het is op zichzelf een goed plan, maar je moet wel weten hoe je zoiets wilt vormgeven”, aldus de woordvoerder. Binnen het departement wordt gedacht aan aansluiting bij de op te richten Europese politie-organisatie Europol. Daar zou ook gebruik kunnen worden gemaakt van de kennis bij de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI).

Dehaene heeft een delegatie van de NCMEC uitgenodigd naar Brussel te komen voor een nadere informatie-uitwisseling. Justitie kon niet zeggen of Nederland ook bij de gesprekken vertegenwoordigd zal zijn.

Christiane Dumez,
psycho-pedagogisch consulent,
Vrij PMS-centrum Lier

De workshop 'Horen van kinderen' werd opgebouwd rond drie stellingen:

- 1 - Beter geen verhoor dan een slecht verhoor.
  - 2 - Non-verbaal gedrag kan allerlei betekenissen hebben en is daarom vaak niet geschikt als argument van betrouwbaarheid.
  - 3 - Beslissen over het al dan niet horen van een kind moeten niet afhankelijk zijn van diens leeftijd. Kinderen ondervragen is niet eenvoudig. H. Soppe geeft interessante en bruikbare opmerkingen over houding, kwalificaties en werkwijze van de ondervrager. In het verslag van de workshop 'Diagnostisch protocol en diagnostische expertise' geeft Van Everaerd boeiende suggestie over praten met kinderen over seksualiteit.
- De bijdrage 'Seksueel misbruik:

EU-opsporing ontvoerd kind

Sorgdrager achter plan voor centrum

Door Pieter den Hollander

DEN HAAG - Minister Sorgdrager (Justitie) adopteert het plan om een internationaal centrum voor vermiste en misbruikte kinderen in Europa te vestigen. Ze wil zo'n centrum naar Amerikaans voorbeeld oprichten als Nederland begin volgend jaar het voorzitterschap van de Europese Unie bekleedt.

Sorgdrager is dan voorzitter van de Raad van Ministers van Justitie. Ze komt tegemoet aan de wens van de Belgische premier Dehaene om het centrum op Europese leest te schoeien. Naar aanleiding van de affaire-Dutroux bezocht Dehaene onlangs het National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) in Washington. Hij kondigde aan desnoods alleen in België zo'n centrum te vestigen, maar hij preferereert een vestiging

op Europees niveau.

Tegenover deze krant verklaart de directie van het NCMEC haar geavanceerde computertechnologie, kennis en ervaring aan Europa ter beschikking te willen stellen. Sorgdrager zegt dat aanbod te aanvaarden.

Het NCMEC in Washington is een onafhankelijke, particuliere organisatie die nauw samen werkt met de federale politie FBI. Het exploiteert een telefonische hot line, registreert alle mo-

gelijke gegevens over vermiste kinderen en verspreidt die massaal onder het publiek.

Sorgdrager wil de Centrale Recherche Inlichtingendienst (CRI) en het politiekorps Europol nauw bij de Europese vestiging betrekken. „Oprichting van een centrum voor Europa lijkt me goed, maar we moeten nauwgezet bekijken hoe we het organiseren en vormgeven”, zegt ze.

De directie van het NCMEC wil graag naar Europa komen om daarover te adviseren. Zij ontvangt binnenkort ook een ambtelijke delegatie uit België. Sorgdrager zegt dat een Europees centrum voor vermiste en misbruikte kinderen past in het kabinetsbeleid 'Kinderen Centraal' voor de bestrijding van seksueel misbruik en uitbuiting.

EU bundelt krachten tegen kindermisbruik

Van onze correspondent

BRUSSEL 14-11

De landen van de Europese Unie gaan nauwer samenwerken in de strijd tegen seksueel misbruik van kinderen. De ministers van Justitie zijn het daarover in grote lijnen eens, maar gisteren bleven zij verdeeld over de methode.

De juridische opvattingen tussen de Vijftien verschillen nogal sterk. Zo kan Nederland voorlopig pedofielen alleen strafrechtelijk vervolgen voor misbruik van kinderen, als zij zich misdagen in landen waar dat strafbaar is. België had er op aangedrongen pedofielen hoe dan ook te vervolgen. Dat idee heeft het niet gehaald.

Minister van Justitie Sorgdrager wil wel een wetswijziging, opdat in Nederland woonachtige vreemdelingen, die in het buitenland kinderen misbruiken, in Nederland strafbaar worden. 'Buitenlanders krijgen bij ons kiesrecht, dan moeten zij ook hun plichten vervullen', zei ze.

Nederland verzet zich als enige EU-lidstaat tegen de strafrechtelijke vervolging van mensen die 'voor persoonlijk gebruik' pornografisch materiaal bezitten, waarbij kinderen betrokken zijn.

tien procent van de meisjes en twee procent van de jongens worden seksueel misbruikt. De meest kwetsbare leeftijden zijn de ontdekkingsfase tot zes à zeven jaar en de puberteit vanaf tien jaar.

Preventieprogramma's op de basisschool zijn geen overbodige weelde. Ook niet voor de kinderen van de eerste groepen, gezien hun kwetsbaarheid in de ontdekkingsfase. Men kan aan de jonge leeftijd aangepaste preventie in de lessen integreren.

Seksueel misbruik van kinderen gaat meestal gepaard met verwaarlozing en psychische en lichamelijke mishandeling. In dit bredere verband kunnen wij dan ook veel leed voorkomen. Veel kinderen zijn in hun geïsoleerde positie aangewezen op de alertheid van arts of onderwijzer. Belangrijk is dat wij dat leed en ons vermogen tot ingrijpen onder ogen durven zien.

Almere

EDWARD VISSER

EU: gezamenlijke strijd tegen kinderporno

BRUSSEL - De vijftien lidstaten van de Europese Unie hebben gisteren besloten tot een gezamenlijke aanpak van de seksuele uitbuiting van kinderen door jacht te gaan maken op producenten, verkopers, verspreiders en eigenaars van pornografisch materiaal dat kinderen toont.

Het initiatief hiertoe werd genomen door België, waar ont-hullingen over een kinderpornobende die verantwoordelijk zou zijn voor de moorden op vier jonge meisjes en de verdwijningen van een zestal anderen de afgelopen maanden een grote schok teweeg hebben gebracht.

De ministers van justitie van de EU besloten in alle lidstaten geldende minimumstraffen in te voeren op de handel in kinderporno in gedrukte vorm en op film. Op aandringen van Nederland zal het bezit van dergelijk materiaal in zo'n kleine hoeveelheid dat het alleen voor eigen gebruik bedoeld kan zijn niet streng worden aangepakt. De andere landen stemden hier volgens EU-functionarissen morrend mee in.

PAR Kinderlokkers 16-11

De zaak-Dutroux heeft heel wat ouders de stuipen op het lijf gejaagd. Nederland is wakker: seksueel misbruik is geen verzinzel ter bevrediging van sensatiezucht of gezeur om aandacht, het komt werkelijk voor (Het Parool van 6 november). Wij proberen onze lessen eruit te halen en kinderen te waarschuwen.

Maar de kinderlokker is helaas niet het grootste gevaar. De feiten liegen er niet om: de meeste kinderen worden seksueel misbruikt door een bekende: de onderwijzer, de buurman, een oom, een broer. En nu steeds meer mannen durven toe te geven dat zij slachtoffer waren in plaats van een zeer jong ingewijde man, blijkt ook dat er meer vrouwelijke daders zijn dan wij dorsten vermoeden: één op de vijf daders blijkt een vrouw.

De cijfers liegen er verder niet om:

CDA: seks met kind tot 16 jaar strafbaar stellen

(Van onze politieke redactie)

PAR 2-11

DEN HAAG - Seksuele omgang van volwassenen met kinderen jonger dan zestien jaar moet strafrechtelijk worden verboden. Aan de huidige grens van twaalf jaar kan niet meer worden vastgehouden. Het klachtrecht, waarbij seksuele omgang met kinderen vanaf twaalf jaar pas kan worden vervolgd als het getroffen kind daarover een klacht heeft ingediend, vervalt daarmee in feite.

Dat stelt de CDA-fractie in de Tweede Kamer volgende week voor tijdens de behandeling van de begroting van justitie van minister Sorgdrager. Volgens het CDA-kamerlid W. van de Camp zijn die maatregelen hard nodig om kinderen een betere bescherming te bieden en hen te vrijwaren van seksueel misbruik.

„Minister Sorgdrager doet goed werk op dit terrein, maar ze laat voorlopig alleen maar haar goede intenties zien. Daar moet nu maar eens verandering in komen,” aldus Van de Camp.

Het kamerlid erkent dat met zijn voorstel een lastige situatie kan ontstaan als bijvoorbeeld een achttienjarige jongen seksuele omgang heeft met een vijftienjarige meisje.

„Dat kom je in een van die

lastige grensgevallen waar je altijd mee te maken krijgt als je wetten maakt en regels wilt veranderen,” aldus Van de Camp.

Om die moeilijkheid op te vangen, overweegt het CDA de wet naar Zwitsers model om te vormen. „Dat houdt in dat de seksuele omgang met kinderen, bijvoorbeeld een meisje jonger dan zestien jaar, pas strafbaar is als de volwassen man vijf jaar of meer ouder is,” aldus Van de Camp. „Dan heb je dat bezwaar toch voor een belangrijk deel ondervangen,” vindt hij.

De CDA-fractie wil verder dat minister Sorgdrager niet langer afwacht en ook het bezit van kinderporno strafbaar stelt. De christen-democraten stellen verder voor meer vertrouwensmensen in dienst te nemen bij de jeugd- en zedenpolitie.

Preventie is dé witte plek in de jongste regeringsnota over seksueel misbruik van kinderen, vindt

Th.G.L. Knippenberg. Alle instellingen waar kinderen aan volwassenen worden toevertrouwd zouden van sollicitanten een verklaring omtrent gedrag moeten vragen.

Met instemming heb ik de notitie gelezen die minister Sorgdrager aan de Tweede Kamer heeft aangeboden over de bestrijding van seksueel geweld en seksueel misbruik van kinderen. Vrijwel alle aanbevelingen uit het ChildRight rapport 'Het Kind van de Rekening', dat ik anderhalf jaar geleden mee heb samengesteld, zijn of worden nu uitgevoerd.

Een korte greep: de straffen op het maken en distribueren van kinderporno zijn verzaagd. Ook wordt nu overwogen het bezit van kinderporno strafbaar te stellen. Het 'klachtrecht' van 12- tot 14-jarigen staat ter discussie. Bestaande expertise bij de jeugd- en zedenpolitie wordt erkend, blijft bewaard en waar mogelijk uitgebreid. En vervolging van ontuchtplegers zowel als van 'aanbieders van kinderen' heeft een veel grotere prioriteit gekregen, net als samenwerking met andere landen omdat seksueel misbruik van kinderen niet bij de landsgrenzen stopt. Niettemin vertoont de beleidsnotitie een aantal witte plekken die ik hieronder op persoonlijke titel van kanttekeningen zal voorzien.

Er bestaat nog steeds onduidelijkheid rond de (on) rechtmatigheid van het opslaan van bepaalde gegevens in databanken en het gebrek aan coördinatie in het centraal registreren van informatie die beschikbaar is bij de elf politiedistricten. Ook bij de politie zelf wordt dit ervaren als een struikelblok bij het bestrijden van seksueel misbruik van kinderen.

Hoewel het woord veel wordt genoemd in de notitie, vormt ook preventie een witte plek. De facto zijn vrijwel alle genomen en voorgestelde maatregelen gericht op de dader. Daarvan zal, zoals mevrouw Sorgdrager stelt, ongetwijfeld een preventief signaal uitgaan. Dat neemt niet weg dat haar beleid zich vooral richt op bestraffing (c.q. behandeling, begeleiding en controle) *achteraf*. Iedere keer dat deze maatregelen worden uitgevoerd, zijn toch weer één of meerdere kinderen het

slachtoffer geworden. De belangrijkste vraag is dan ook die van de primaire preventie: wat kunnen we nog meer doen om onze kinderen *vooraf* beter te beschermen tegen seksueel misbruik door volwassenen?

En goed initiatief komt van staatssecretaris Netelenbos van Onderwijs die werkt aan een gedragscode voor het onderwijs. Haar voorbeeld zou zo snel mogelijk gevolgd moeten worden door haar collega-bewindslieden die verantwoordelijk zijn voor de kindergezondheidszorg, de jeugdzorg en voor allerlei instituties waar kinderen verkeren in een situatie van afhankelijkheid van volwassenen.

Maar zelfs met een gedragscode, hoe breed ook onderschreven, zijn we er nog niet. Bijzondere scholen, inrichtingen en al die andere instituties zijn nog steeds niet verplicht aangifte te doen van ontuchtgevallen met kinderen. En in de praktijk wordt vaak volstaan met ontslag van de dader, zonder aangifte. Daardoor kon onlangs een leraar, die wegens ontucht met leerlingen ontslagen werd, tot drie keer toe op een nieuwe school nieuwe slachtoffers maken. Net als een verpleger in achtereenvolgende inrichtingen voor gehandicapte kinderen. Nu wordt overwogen om alle scholen te verplichten ieder geval van ontucht met kinderen te melden. Het zou goed zijn om ook al die andere bovengenoemde instellingen bij zo'n meldplicht te betrekken.

Intussen hebben dezelfde scholen en instellingen geen richtlijnen, en zelfs nauwelijks mogelijkheden, om de antecedenten van solliciterende volwassenen te onderzoeken. Een belangrijk argument voor zo'n verplicht antecedentenonderzoek is dat seksueel misbruik van kinderen, in tegenstelling tot verreweg de meeste andere wetsovertredingen, zelden of nooit een 'incident' is. De kans op herhaling is erg groot, ook na heel lange tijd en tot op hoge leeftijd. Ter illustratie: enkele jaren geleden werd in Nederland een 82-jarige ontuchtpleger gearresteerd. Ter vergelijking: een vrouwenver-

Voorkoming misbruik kinderen
MCC vereist toets sollicitanten
14-11

Natuurlijk mogen pedofielen nooit louter om hun 'geaardheid' worden geregistreerd

VERVOLG NR 14-11

crachter stopt over het algemeen ond z'n 35e tot 40e levensjaar. Hij heeft dan in het extreemste geval nige tientallen vrouwen verkracht. Een onderzoek van de Emory University stelde vast dat 403 pedofielen samen meer dan 67.000 slachtoffers gemaakt hadden, een gemiddelde van 166 kinderen per dader.

Ik pleit er daarom voor dat alle instellingen waar kinderen aan volwassenen worden toevertrouwd wettelijk verplicht worden om bij iedere nieuwe sollicitant na te gaan of deze geen ontuchtverleden heeft, voordat hij of zij in dienst kan worden genomen. Op dit moment is zo'n antecedentenonderzoek wettelijk niet vereist en in de praktijk nauwelijks uitvoerbaar.

Natuurlijk mag er nooit een publiekelijk toegankelijke registratie van pedofielen komen. Natuurlijk moeten we voorkomen dat iedere 'verdachte buurtbewoner' gekruisigd wordt. En ik ben het volledig eens met minister Sorgdrager en met de NVSH dat pedofielen nooit geregistreerd moeten worden uitsluitend om hun 'geaardheid'. Tegelijk moeten we zeker stellen dat die mensen waaraan wij onze kinderen toevertrouwen geen ontuchtverleden met zich meedragen met de genoemde grote kans op herhaling.

Uit het antecedentenonderzoek moet blijken of de sollicitant eerder door de rechter veroordeeld is wegens ontucht met kinderen en ook of er tegen de sollicitant een vooronderzoek loopt of anderszins ernstige vermoedens bestaan van het plegen van ontucht met kinderen. Die ernstige vermoedens moeten hebben geleid tot een proces-verbaal door de politie.

Bij deze beide criteria is een feitelijke registratie van pedofielen niet nodig. Nodig is alleen dat alle lokale en regionale politieregistraties op een centrale plek toegankelijk zijn. En de vraag is hoe en voor wie die al bestaande informatie toegankelijk gemaakt kan worden voor antecedentenonderzoek.

Het voor de hand liggende mechanisme is de bestaande 'verklaring omtrent gedrag'. Deze verklaring wordt aangevraagd bij en afgegeven door de burgemeester, na raadpleging van het landelijk strafregister en van de gegevens van de plaatselijke c.q. regionale politie. Tot enige jaren geleden had zelfs iedere school in Nederland nog de plicht om van elke sollicitant zo'n verklaring omtrent gedrag te vragen, maar volgens staatssecretaris Netelenbos is dat nu niet meer het geval.

Het huidige systeem van de 'verklaring' heeft twee nadelen, zeker waar het gaat om ontuchtzaken. Ten eerste beschikt de plaatselijke politie niet over processen-verbaal uit andere gemeenten of regio's. De eerder genoemde leraar had dus nog steeds een aanstelling op een school in een andere regio kunnen krijgen, zelfs als er wel aangifte gedaan was. Een landelijke registratie van de regionale processen-verbaal inzake ontuchtzaken is daarom nodig, om de 'verklaring omtrent gedrag' effectief te maken.

Het tweede nadeel is dat alleen de sollicitant zelf zo'n verklaring kan aanvragen. Alleen bij hoge uitzondering kan een instantie zo'n verklaring aanvragen, met speciale toestemming van de sollicitant en van de minister van Binnenlandse Zaken. Die toestemming is hoogst incidenteel verleend, en dan nog alleen aan de Nederlandse Spoorwegen.

Om fraude en vervalsing van zo'n betrekkelijk simpel maar voor sommigen erg begeerlijk document te voorkomen, lijkt het raadzaam om scholen en andere instituten het recht te verlenen tot het aanvragen en verkrijgen van een verklaring omtrent gedrag van sollicitanten. Uiteraard met toestemming van elke sollicitant zelf, of in gezamenlijkheid met hem of haar.

Mijn voorstellen komen daarmee in het kort op het volgende neer:

— Er komt een gedragscode voor alle sectoren en instellingen waarin kinderen afhankelijk zijn van volwassenen.

— Al deze instellingen worden verplicht aangifte te doen van ontucht met kinderen.

— Alle processen-verbaal betreffende ontucht met kinderen worden op een centrale plaats landelijk opgeslagen, maar zijn niet publiek toegankelijk, anders dan door toetsing

Kind, keffer of koffer ontsnappen niet meer aan elektronische waakhond

AMSTELVEENSE 'PIEPER'

TEL 12-11

Van onze correspondent AMSTELVEEN, dinsdag

BEHOREN vermiste kinderen binnenkort tot het verleden? Wellicht, want met de uitvinding van de *Disty*, een klein elektronisch apparaatje, lijkt de nachtmerrie van elke ouder voorgoed voorbij. Ook koffers en andere kostbare zaken die eigenlijk niet aan de aandacht van een euforisch zouden mogen ontsnappen, kunnen binnenkort met deze Nederlandse vinding worden beveiligd.

De vondst is even simpel als ingenieus: kind en ouder, of eigenaar en hond, of dame en handtas worden uitgerust met een klein, lichtgewicht kastje waarop door middel van een schakelaartje de afstand kan worden ingesteld waarbinnen het 'kostbare bezit' zich vrijelijk mag bewegen. Variërend van vijf tot circa vijftig meter. Gaat bijvoorbeeld het kind buiten deze vastgestelde zone, dan klinkt direct een signaal. De ouder kan dan poolshoogte gaan nemen; het kind weet dat het te ver uit de buurt is geraakt.

Willy Wortel anno 1997 ziet eruit als een moderne zakenman. Strak in het pak gestoken vertelt de Amstelveener Fred Winkel het verhaal over zijn uitvinding. Het inmiddels

EI VAN COLUMBUS

■ Fred Winkel uit Amstelveen met zijn uitvinding, de *Disty*. „Met een schakelaartje regel je de afstand die een kind vrij mag bewegen. Als het alarm gaat, is de grens overschreden.“

FOTO: EMIEL VAN LINT

door octrooi beschermde systeem, dat hij en zijn partner in samenwerking met onder meer de Technische Hogeschool in Rijswijk hebben ontwikkeld, zal spoedig op de markt komen.

„Ongeveer een jaar geleden vernam ik dat er alleen al in Amerika jaarlijks 100.000 kinderen zoek raken. Ik schrok

enorm van het hoge aantal. En al zijn er geen Europese cijfers bekend, ik ben toch gaan nadenken wat er tegen kidnap is te doen”, vertelt Winkel. Het blijft hem overigens verbazen dat er nooit eerder iets is uitgevonden dat preventief werkt bij vermissing van kinderen.

„Ouders kunnen nu niets anders doen dan hun kind

goed instrueren in de buurt te blijven. Moeilijk, want er zijn genoeg situaties waarin je als vader of moeder niet in de gelegenheid bent je kind constant in de gaten te houden. Zo'n kleintje heeft maar een minuut nodig om weg te lopen”, aldus Winkel.

Op de vraag of hij het ei van Columbus heeft uitgevonden, reageert hij praktisch. „Ik denk dat deze uitvinding het leven van een verzorger, grootouder of oppas vergemakkelijkt. Als je in de kamer staat te bellen en je kind speelt in de tuin weet je dankzij dit systeem snel genoeg wanneer het kind de straat op rent. Ook kun je ongestoord een boekje lezen op het strand wordt mogelijk want voordat een kind in het water stapt, is het alarm al afgestaan”, aldus Winkel.

De mogelijkheden zijn onbeperkt, vervolgt hij. Niet alleen een kind in een winkelcentrum of camping is snel foetsie. Ook een bagagestuk op een vliegveld wil wel eens aan de aandacht ontsnappen. „Je kunt het zendertje in je koffer doen en afstellen op de kortste afstand. Zodra iemand je koffer pakt, gaat het alarm af en kan je de dief in zijn kraag grijpen.”

Centrum vermiste kinderen krijgt 574.11 particuliere status

voor een 'verklaring omtrent gedrag', die door de getoetste zelf mede wordt aangevraagd.

— Alle voornoemde instellingen worden verplicht een 'verklaring omtrent gedrag' op te vragen van iedereen die bij hen in dienst komt.

— Iedereen die solliciteert naar een functie, betaald of als vrijwilliger, waarin kinderen van hem of haar afhankelijk worden, stemt bij zijn sollicitatie in met een aanvraag van een 'verklaring omtrent gedrag' bij de burgemeester. Deze toetst de aanvraag aan het landelijk Strafregister en aan de centraal geregistreerde processen-verbaal van de politie. Als daar aanleiding toe is, wordt de verklaring niet afgegeven, zonder details over de redenen. De enige 'sanctie' is dat de sollicitant de baan niet krijgt en zal moeten omzien naar een andere baan, waarin hem of haar geen kinderen worden toevertrouwd. En waarvoor dus geen 'verklaring omtrent gedrag' nodig is.

Th. G. L. Knippenberg is directeur ChildRight Worldwide.

BRUSSEL — Een Belgisch Centrum voor Verdwenen en Misbruikte Kinderen moet een privaatrechtelijke status krijgen en volledig onafhankelijk van de staat kunnen werken. In het Centrum krijgen de ouders een centrale plaats om vertrouwen te wekken. Het Centrum krijgt ook een Europese dimensie. De slachtofferhulp — nu een gewestelijke materie — zou echter worden overgeheveld naar federaal niveau.

Dit zei premier Jean-Luc Dehaene gisteren tijdens een interpellatie in zowel Kamer als Senaat. Bij de oprichting van een Belgisch Centrum wordt vooral gekeken naar het Amerikaans voorbeeld. Dehaene was vorige maand in de VS waar hij het „National Center for Missing and Exploited Children” bezocht.

Dat Centrum werd opgericht in 1984 en werkt nauw samen met de Amerikaanse Justitie en de FBI. Senator Anne-Marie Lizin (PS) kwam eind vorig jaar met het voorstel een gelijkaardig Centrum in België op te richten. Zij wilde weten welke status het Centrum in België krijgt en hoe de samenwerking met politie en justitie gestalte krijgt. Het Amerikaanse Centrum ontvangt financiële middelen van Justitie en via onder andere sponsoring door particuliere stichtingen. En er is publiciteit via bijvoorbeeld foto's van vermiste kinderen op briefkaarten.

Dehaene zei veel van het Amerikaanse Centrum te willen leren maar niet van plan te

zijn een „Belgisch filiaal” te gaan oprichten. „Ik ben op eigen initiatief het Centrum in de VS gaan bekijken omdat de ouders er na de Witte Mars in Brussel vragen over stelden”, zei hij. „Het Amerikaanse Centrum is er ook gekomen na veel kritiek op de politie en justitie die soms te lang wachten bij het opsporen.” De achtergronden waren volgens hem „gelijk”.

Het Belgisch Centrum moet vooral „vertrouwen” uitstralen. De ouders spelen hierbij een grote rol omdat zij het werk van politie en justitie scherp in de gaten houden. Paul Marchal — vader van de vermoorde An — heeft al te kennen gegeven aan een prominente rol in zo'n Centrum te denken.

„De ouders moeten erbij worden betrokken”, zei Dehaene. Wel gaf hij aan dat de regering nog niet een eensluidende „formule” heeft voor de oprichting. Hij voegde eraan toe dat het Centrum niet enkel een Belgische zaak moet zijn, maar een „Europese dimensie” moet krijgen. „Er moet eigenlijk een netwerk komen van centra in heel Europa”.

Taakverdeling

Dehaene wees er wel op dat de meeste ontvoeringen van kinderen plaatshebben bij verscheurende echtscheidingsprocedures. Ook dit moet tot de taak van het Centrum gaan behoren, net als het „seksueel misbruik” van kinderen.

Een moeilijke kwestie is vervolgens de verhouding tussen het Centrum en de politie- en justitiediensten. Volgens De-

haene moet er een „duidelijke taakverdeling” zijn. Het Centrum is kennelijk nog niet voor morgen. „Laten we eerst de zaken goed bekijken. We zetten nu een eerste stap”.

Dehaene voegde er in de Kamer overigens nog aan toe dat de opvang van slachtoffers van misdaden beter een „federale”, dan een gewestelijke zaak is. Nu houden de deelstaten zich met slachtofferhulp bezig. Maar in het kader van een betere verdeling van het werk tussen de federale en gewestelijke overheid — via homogene bevoegdheidspakketten — zou de slachtofferhulp volgens hem naar het „federale niveau” moeten.

Derk Jan EPPINK

Seks met jongere onder zestien jaar strafbaar

STA 19.11.96

BRUSSEL — Volgens de Belgische wet is seks met een jongere van minder dan 16 jaar, zelfs als die daarmee instemt, strafbaar. De wet spreekt in dit geval van „aanranding van de eerbaarheid”. Als het om een partner van jonger dan veertien jaar gaat en er is sprake van seksuele penetratie, gaat het om „verkrachting”.

Over de leeftijd waarop een jongere geldig zijn toestemming kan geven, bestaat discussie. „Elke aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging gepleegd op een persoon of met behulp van de persoon van een kind van het mannelijke of vrouwelijke geslacht beneden de volle leeftijd van zestien jaar, wordt gestraft met opsluiting.”

Dat betekent dat wie seksuele betrekkingen heeft met een jongere van minder dan 16 jaar, vijf tot tien jaar cel kan krijgen. Zelfs als de jongere ermee instemt. Zo'n toestemming kan de minderjarige, volgens de wet, gewoon niet geven. Seksuele penetratie tegende wil van de partner heet „verkrachting”. De straf hiervoor is vijf tot tien jaar voor verkrachting van een volwassen slachtoffer, tien tot vijftien jaar voor de leeftijdsgroep 16-18 jaar, vijftien tot twintig jaar voor 14- tot 16-jarigen. Die laatste straf geldt ook voor wie een kind van jonger dan veertien seksueel penetreert, ook zonder geweld.

Dat het „seksueel zelfbeschikkingsrecht” pas geldt vanaf zestien jaar, staat al een poosje ter discussie. Vele Euro-

pese landen erkennen de seksuele meerderjarigheid op vroegere leeftijd: in Nederland zelfs op twaalf jaar, al wil minister van Justitie Winnie Sorgdrager dat optrekken tot veertien jaar.

De moeilijkheid in België is dat een jongen van zestien die met zijn vriendinnetje van vijftien naar bed gaat, volgens de letter van de wet strafbaar is. De professoren Frank Hutsebaut (KU Leuven) en Georges Kellens (Luik) stellen daarom voor de leeftijdsgrens te verlagen tot veertien jaar, maar daarbij wel een onderscheid te maken naar gelang van de leeftijd van de partner.

Penetratie van een kind beneden tien jaar, ook zonder geweld, kan leiden tot een veroordeling tot levenslang.

Steven DE FOER

Parijs verscherpt wetgeving tegen misbruik van kinderen

PARIS (Reuter) — De Franse regering gaat de wetgeving aanscherpen die minderjarigen beschermt tegen misdrijven met een seksueel karakter. Ook zullen aanranders en verkrachters beter in de gaten worden gehouden. De maatregelen werden door premier Alain Juppé bekendgemaakt naar aanleiding van de eerste Kinderdag in Frankrijk.

De Franse regering wil voorkomen dat mensen die wegens een seksueel misdrijf zijn veroordeeld recidivist worden door hen tot tien jaar na hun vrijlating uit de gevangenis onder me-

dische controle te houden. Als ze zich aan die controle onttrekken kunnen ze weer gevangen worden gezet. „Niets is meer onduidelijk dan herhaald geweld en seksueel misbruik van kinderen door misdadigers die al eerder dergelijke dingen hebben gedaan”, zei Juppé. Volgens de statistieken valt twintig procent van de verkrachters en 25 procent van de kindermisbruikers in herhaling. Het voorstel, dat volgende maand in het kabinet zal worden behandeld, bindt ook de strijd aan met seksisme en kinderporno.

Oostenrijk handhaaft homo-wet

Door onze correspondent NAC WENEN, 28 NOV. Met 91 stemmen vóór en 91 stemmen tegen werd gisteren in het Oostenrijkse parlement de door sociaal-democraten (SPÖ), liberalen (LIF) en groenen ingediende wetswijziging afgewezen waardoor de leeftijd waarop mannen ongestraft homoseksuele contacten mogen hebben, verlaagd zou worden. De situatie blijft zoals ze was: hetero- en lesbische seks zijn vanaf 14 jaar toegestaan, volwassen mannen (vanaf 19 jaar) mogen geen seksuele relaties onderhouden met mannen onder de 18 jaar.

De conservatieven (ÖVP) en de Freiheitlichen (FPÖ) stemden tegen de verlaging van het zogenaamde *Schutzalter* van 18 naar 14 jaar. Van de veertien ÖVP- en FPÖ-afgevaardigden die in de afgelopen weken voor afschaffing van de discriminerende wetgeving hadden gepleit, durfden uiteindelijk maar twee van de partijlijn af te wijken. De ÖVP was met de opeffing van de verplichting met de fractie mee te stemmen akkoord gegaan, maar verhinderde een geheime stemming om partijdiscipline af te dwingen.

„Wij zijn voor een versoepeling van bepaalde paragrafen, maar de leeftijdsgrens moet 18 jaar blijven”, aldus de conservatieve afgevaardigde Maria Fekter. „Als ons voorstel niet wordt aangenomen, zal alles blijven zoals het is — een situatie die door niemand wenselijk wordt geacht.” Nadat het voorstel was afgewezen diende Jörg Haider een compromisvoorstel (verlaging naar 16 jaar) in, maar omdat de SPÖ onder geen beding zaken wenst te doen met de extreem-rechtse Haider werd ook dat voorstel afgewezen.

Het verbod op propaganda voor seks met personen van hetzelfde geslacht of met dieren, dat in de Oostenrijkse wetgeving één adem wordt genoemd, is afgeschaft. Dit verbod maakte het tot nu toe mogelijk om bepaalde seksuele voorlichting en aids-informatie tegen te houden. Bij de stemming bleken twee afgevaardigden van de FPÖ zoek, waardoor het links-liberale voorstel is aangenomen. Met de stemmen van SPÖ, FPÖ, groenen en liberalen is ook het verbod voor homoseksuelen om verenigingen op te richten afgeschaft.

Österreich hält an der Altersgrenze 18 für schwulen Sex mit Erwachsenen fest

TAZ 29-11

Wien (faz) — An der strengen Überwachung des Abstimmungsverhaltens der Abgeordneten der Volkspartei (ÖVP) und der rechtspopulistischen FPÖ ist am Mittwoch im österreichischen Nationalrat die längst fällige Senkung des Alters für die sexuelle Eigenverantwortlichkeit männlicher Jugendlicher gescheitert. Eine Initiative der aus SPÖ, Grünen und Liberalem Forum gebildeten „Plattform gegen Paragraph 209” wurde mit 91:91 knappstmöglich abgeschnitten.

Der Paragraph 209 StGB aus dem Jahr 1975 stellt sexuelle Kontakte unter Männern unter Strafe, wenn einer von ihnen jünger ist als 18 Jahre ist. Mit dieser Schutzgrenze liegt Österreich gemeinsam mit den baltischen Staaten und Liechtenstein europaweit an der Spitze. Eine Senkung des Schutzalters auf 14 Jahre, das für weibliche Jugendliche längst gilt, egal ob sie heterosexuellen oder lesbischen Sex mit Erwachsenen haben, stand seit langem auf dem Kalender der Legislative. Neben der in dieser Frage gebildeten Ampelkoalition hatten sich auch mehr als ein Dutzend Abgeordnete aus ÖVP und FPÖ für die Abschaffung des Paragraphen ausgesprochen. Und von den 15 Experten, die im Justizausschuss angehört wurden, sprachen sich 13 vorbehaltlos für die Streichung des 209 aus. Dennoch empfahl der Ausschuss dessen Beibehaltung.

Im Namen des „Schutzes von Ehe und Familie” setzte die Volkspartei eine namentliche Abstimmung durch, um das Ausschereen aus dem Fraktionszwang zu verhindern. Nur der Schauspieler Franz Morak (ÖVP) und der ehemalige Justizminister Harald Ofner (FPÖ) trotzten dem Druck. Die ÖVP-Abgeordnete Ridi Steiblich in Tränen aus, als sie unter den strengen Augen von Fraktionschef Andreas Khol gegen ihr Gewissen votieren mußte.

Versuche der Homosexuellenlobby, die Dissidenten zum Verlassen des Plenums zu überreden, um das Quorum zu senken, scheiterten ebenso wie das Pokern der Plattform, die darauf vertraute, daß doch noch einige Parlamentarier der Gegenseite ihr Rückgrat bewahren würden. Die mit Spannung verfolgte Debatte brachte also eine typisch österreichische Lösung: Es bleibt alles beim alten. Daß bei einer getrennten Abstimmung das Werbeverbot für homosexuelle Kontakte fiel, ist zwei FPÖ-Abgeordneten zu verdanken, die sich vorzeitig verabschiedeten.

Ein weiterer kleiner Trost für Österreichs Schwule: In der Praxis der Rechtsprechung spielt Paragraph 209 kaum mehr eine Rolle. Wurden 1988 noch 146 Personen angezeigt und 38 verurteilt, gab es im Vorjahr nurmehr 35 Anzeigen und 17 Verurteilungen.

Ralf Leonhard

Im österreichischen Parlament scheiterte ein SPÖ-Antrag auf Absenkung des „Schutzalters” für Knaben, die von gleichgeschlechtlichem Verkehr bedroht sind, von derzeit 18 auf 14 Jahre. Christdemokraten (ÖVP) plus Haider's FPÖ stimmten den Antrag nieder. Also bleibt's dabei, daß Mädchen vor jeglichem Geschlechtsverkehr gesetzlich geschützt sind bis 14, Knaben hingegen vor homosexuellem Verkehr bis 18.

Die freie Austro-Sexualität schaut jetzt so aus: Homosexualität zwischen Frauen über 14 ist straffrei. Homosexualität von Männern zwischen 14 und 18 ist straffrei, wenn sie gleichaltrig sind. Straffbar ist Verkehr zwischen unter 18jährigen Männern und über 18jährigen Männern. Straffbar ist Verkehr zwischen 18jährigen Männern. Straffbar ist Verkehr zwischen ungleichaltrigen Männern zwischen 14 und 18. Straffrei ist Verkehr zwischen gleichaltrigen wie ungleichaltrigen Männern über 18. Straffrei ist Verkehr von Frauen mit Männern zwischen 14 und 18.

Werbung für Homosexualität ist, weil zwei Abgeordnete gerade aufs Klo gingen, nunmehr straffrei, strafbar hingegen bleibt, weil die zwei vom Klo wieder zurückkamen, die Werbung für Verkehr von Frauen wie Männern mit Tieren, homo- wie heterosexuell. Tut mir leid, logischer ging's halt nicht.

So ist ein endloses Anlegen des fortschrittlichen Teils der Menschheit schandbar gescheitert. Doch die parlamentarische Komödie hat einen kaum versteckten politischen Hintersinn. Österreich ist seit seiner Wiedergeburt 1945 schwarz-rot bis in die Knochen. Erstmals grassiert nun, insbesondere seit den Europawahlen im Oktober, der blaue Knochenfraß: Mit einer Million Wähler und einem Drittel aller Stimmen wird Jörg Haider's FPÖ immer „hoffähiger” in der rot-schwarzen Doppelmonarchie. Man haut sich mit ihr immer öfter auf ein Packel, wie der Wiener das nennt. Am freudigsten packeln die Schwarzen mit der FPÖ, gar nicht so selten auch die Grünen (in Sachen Umwelt und Demokratiereform), die Liberalen nie. Die Sozialdemokraten tragen, wie's schon ist bei ihnen,

zwei Seelen in der rosa Brust. „Uniten”, auf Länderebene und Gemeindefebene, wollen sie mancherorts immer gern: auf Bundesebene ist Anti-Haider-Held Vranitzky immer noch Chef. Homos hin oder her: Daß die Schwarzen mit Haider gegen die Roten stimmten und obsiegt, ist omni-nös. Die Roten flüchten vor ihrer Hauptaufgabe an der Front gegen den Brutalkapitalismus — in ehren-werte Nebenfelder. So aber werden sie den herkulischen Doppelkampf — für Soziales und gegen Faschismus — nicht gewinnen. Ich hätte gern unrecht.

Günther Nennung

Oostenrijk aarzelt over seks-leeftijd

Door onze correspondent NAC

KARIN JUSEK WENEN, 27 NOV. Oudere homoseksuelen kampen met een tekort aan „gelijkgestemde partners” en zijn daardoor een gevaar voor de jeugd, omdat ze die proberen te verleiden. Met dit standpunt gaan de Oostenrijkse conservatieven (ÖVP) vandaag het debat in over een verlaging van het *Schutzalter* (de leeftijd waarop iemand seks mag hebben) en de opeffing van het verbod op homoseksualiteit.

hebben daarvoor de afgelopen maanden gewaarschuwd. Een pas-toor uit Vorarlberg noemde, daar-in later gesteund door zijn beschop, homoseksuelen door hun promiscuïteit een gevaar voor de volksgezondheid en zei dat ze ook vaker dan heteroseksuelen psychische stoornissen zouden hebben.

Het onderwerp lijkt inmiddels tot een ware obsessie voor de conservatieven te zijn uitgegroeid. Zo verklaarde partijvoorzitter Bernhard Görg, dat de Weense ÖVP-wethouder voor cultuur — die na de verkiezingen van vorige maand nog gevonden moet worden — geen subsidie zou geven voor de volgende gay-parade. In een televisiedebat tussen Khol en Heide Schmid van het Liberale Forum (LIF) verklaarde Khol dat de voorstanders van een verlaging van de leeftijd in feite een lobby vormen voor *Kinderschänder* als Dutroux.

De katholieke kerk is fel gekant tegen een verlaging van de leeftijdsgrens, diverse bisschoppen

Vorige week, toen de gesprekken tussen de regeringspartijen waren mislukt, begon de voorzitter van de ultra-conservatieve *katholische Elternverein* politici die voor een leeftijdsverlaging pleiten, in een kwaad daglicht te stellen. Ook sprak hij over een schandrapenwet en politici, die bereid zijn een vrijbriet voor *Kinderschänder* te tekenen.

De SPÖ vindt, net als de liberalen en de Groenen, dat Oostenrijk met zijn strafrechtbepalingen op Europees niveau moet komen. Met zijn drieën beschikken ze over 89 stemmen. De ÖVP weet zich, dankzij de extreem-rechtse FPÖ, van Jörg Haider, gesteund door 94 parlementarissen. Als partijen de verplichting ophieven om met de fractie mee te stemmen, zou het nog spannend kunnen worden, want dan zouden de dissidenten, binnen de ÖVP en de FPÖ de doorslag kunnen geven.

Andreas Khol, de fractieleider van de conservatieven, stoort zich niet aan de leeftijd van 14 jaar als *Schutzalter* voor meisjes, omdat die zichzelf beter zouden kunnen beschermen dan jongens. Khol deelt het standpunt van de belangenvereniging van juristen, die vindt dat „jongens meer gevaar lopen als zij door rijke homoseksuelen met geld verleid dreigen te worden”.

Het standpunt van de ÖVP, dat het *Schutzalter* voor jongens op 18 jaar moet blijven, staat haaks op dat van coalitiepartner SPÖ. De sociaal-democraten vinden dat de leeftijdsgrens voor jongens verlaagd zou moeten worden tot 14 jaar, dezelfde leeftijd die nu al geldt voor meisjes. Aanvankelijk eisten de conservatieven een verhoging van de leeftijdsgrens tot 21 jaar. Inmiddels was men bereid over 16

James Cusick

Thousands of vulnerable missing children in Britain could be found and helped if the Government would set up a national missing persons register, it was claimed yesterday.

The claim was highlighted by an investigation into one local authority social services department which revealed that one in six children who were supposed to be in care in Britain could be missing and their files lost.

Mislaid files, lack of follow-up care, and children who have effectively "disappeared" are listed in an independent report into Gloucestershire social services, leaked to the BBC. The investigation was commissioned after the discovery of the victims of serial killers, Fred and Rosemary West.

The report says that 100 people went missing in the area over two decades and reveals that 390 council files on children in care are missing. The authors of the report, the Bridge Consultancy, believe the situation to be similar all over the country.

The disappeared of Middle England

Indep. 9-11

Although Gloucestershire social services were yesterday unofficially claiming the report was only a draft, and that the situation had since improved, the lack of nationally held comprehensive data on "missing" people was criticised by leading children's organisations.

Tens of thousands of people are missing in Britain but there are no plans to change the situation as the millennium approaches.

The vacuum of information, according to one child campaigner, means "thousands falling through the net".

Although the UK's various police authorities hold their own list of those reported missing, police computers do not communicate with each other.

The main police database on missing persons is held at Scotland Yard. But other forces throughout in England and Wales, and in Scotland, cannot access Scotland Yard's list.

Social services and other statutory authorities must inform police of known missing persons. But officially reported people may only be the tip of Britain's "missing" iceberg.

Families wishing to avoid police involvement, can confidentially inform the National Missing Person Helpline (NMPH). The charity compiles the National Missing Persons Register, currently holding 14,000 names.

Yesterday, both the NMPH and leading children's charities called on the Government to

take immediate action in the wake of the Gloucester fiasco to establish an independent and comprehensive missing persons database.

Co-founder of the NMPH, Mary Aspery, said: "Not all parents report missing persons to the police. If parents fear their problem children may be involved with the police, they often come to us. Some go to no one because it is the family that is the source of the trouble."

Ian Sparks, chief executive of The Children's Society, said: "A comprehensive national missing persons register is essential for measuring the scale of the problem and determining what services are offered."

Bob Lewis, president of the Association of Directors of So-

cial Services, said that although he was concerned by the report's findings, he did not believe the situation in Gloucestershire was repeated across Britain. "I am disappointed if the files have vanished but surprised if that mirrors the situation through the whole of the country."

Liberal Democrat health spokesman Simon Hughes called on local authorities to reveal how many children in their care had gone missing.

"Just two weeks ago, an NSPCC inquiry set out the alarming level of abuse of young people throughout the country," he said. "Now there is evidence that there may be thousands of young people who leave care without anyone in authority knowing where they have gone."

Gloucestershire county council and Gloucestershire police refused to comment on the draft report, saying they would wait until it was officially published next week. However, yesterday the council was considering postponing the publication.

De zaak-Dutroux heeft de aandacht gevestigd op vermiste personen. Hoeveel mensen er worden vermist — een paar honderd, honderdduizenden? — niemand heeft het overzicht. Volgens de Britse kinderbescherming zijn er betere statistieken voor weggelopen honden dan voor vermiste kinderen. En wordt er wel naar ze gezocht? Als niemand je mist, ben je ook niet vermist.

Prikbord van de American Association for Lost Children Foto Eugene Richards/ABC

Hieke Jippes NRC 9-11

Op het pijnlijk schone station van Schiphol, waar buitenlandse schoonmakers steeds hun natte zwabbers behendig langs de voeten van welgestelde luchtreizigers manoeuvreren, lag vorige week — primeur! — één junk. Op een bank. De lucht die hij om zich heen verspreidde was onbeschrijfelijk, zijn uitstraling onaangenaam. De agressie waarmee hij vanaf zijn bank, "een gulden voor een kopje koffie" eiste, dreef zelfs barmhartig geaarden weg. Ik keek naar hem: een jonge jongen. Als dat mijn broer, mijn zoon zou zijn, zou ik hem dan missen?

Mary McEwan uit Binham in Norfolk miste haar man, Donald. Bijna twee maanden lang. Toen werd hij dood in een greppel, naast een rotonde, teruggevonden. Gestorven aan een hartaanval en de gevolgen van blootstelling aan weer en wind. Donald was al een maand zoek toen Mary haar verhaal deed aan het Britse dagblad The Independent. De politie had het zoeken naar deze bejaarde *misper* (jargon voor "missing person") toen al vrijwel opgegeven.

Mary had Donald even neergezet op een stoel bij de ingang van Sainsbury, de supermarkt. Het was niet hun eigen supermarkt, maar iedereen weet dat alle Sainsbury's van binnen sprekend op elkaar lijken: ze beginnen bij het fruit en ze eindigen bij de wijn en de frisdrank. Terwijl Mary door de padjes met levensmiddelen racete, zat Donald, als altijd in hun eigen Sainsbury, tevreden bij de deur en lachte naar spelende kinderen bij de kassa's. Mary had nog naar hem ge-

zwaaid en hij had teruggezwaaid. Toen ze zelf bij de kassa aankwam was hij weg en niemand die hem had gezien: een oudere man met wit haar en een beginnende dementie. De politie kamde de hele omgeving uit: niets.

"Je zou kunnen zeggen: hoe kun je zomaar je eigen man verliezen? Ik stel mezelf die vraag ook steeds maar." En: "Zijn tijd in het onderwijs, veertig jaar, dat was bij hem al verdwenen. Maar zijn tijd in het leger, Birma, daar kon hij nog over praten alsof het gisteren was. Misschien dat de overlevingstactieken die hij toen geleerd heeft, hem nu nog overeind houden. Als hij misschien 's nachts buiten slaapt." En: "Wat het meeste pijn doet is het niet weten wat er met hem is gebeurd. Hoe misschien zijn laatste momenten zijn geweest. Met niemand om zijn hand vast te houden..." En: "Sociale Zaken heeft zijn pensioen al stopgezet. Dat komt doordat ik hem als vermist heb opgegeven."

Onder het etiket 'vermist' gaan eindeloze variaties schuil: van onverklaarbaar verdwenen tot er vandoor gegaan, van ontvoerd tot vermoord, van weggelopen tot ondergedoken. Er is vermist en vermist. En er is ge-mist. Het één vloeit logisch voort uit het andere: als niemand je mist, kun je nooit als vermist staan opgegeven. Meer dan de helft van de slachtoffers van Fred en Rosemary West was nooit als vermist opgegeven. De instellingen waarin ze een deel van hun kindertijd hadden doorgebracht, hadden de zin daarvan niet ingezien. Of de vader en moeder die hen hadden verwekt, vormden maximaal nog een disfunctioneel gezin, waarin verwaarlozing en mishandeling elkaar bij de hand hielden. Als de kelder van het *House of Horrors* op 25 Crom-

well Street na twintig jaar niet de verrassing van al die lijken zou hebben prijsgegeven, zouden ten minste drie jonge meisjes van de aardbodem zijn verdwenen, zonder dat iemand zich hun lot ooit nog zou hebben aangetrokken.

Hoewel die uitspraak misschien iets té categorisch is. De moeder van Linda Gough (negentien jaar toen ze door de Wests werd vermoord) liep in de jaren na haar dochters verdwijning nog éénmaal door Cromwell Street om bij de Wests te vragen of haar dochter daar misschien was komen wonen. Rosemary West liet haar niet verder komen dan de stoep. Linda, zei ze, was al lang vertrokken. Naar een onbekend adres. Dat haar dochter toen al onder de keldervloer lag, kon Mrs. Gough niet vermoeden. In de rechtszaak-West van twee jaar geleden zei de moeder dat ze met die uitleg genoeg had genomen. Zij het dat ze zich vluchtig had afgevraagd waarom Rosemary West pantoffels aan had die volgens haar die van Linda waren.

Computerbestand

Vermisingen — tenzij van hele kleine kinderen of zéér prominente personen — zijn nooit een prikkelend onderwerp geweest: noch bij politici noch bij politiemachten. Pas na de affaire-Dutroux struikelen in Europa de diverse bewindslieden over elkaar in hun ijver om maatregelen te bepleiten. Welke dan ook. Geen minister van justitie die deze zomer niet afreisde naar Stockholm en een door 'Dutroux' sterk opgewaardeerd congres over beëindiging van de seksuele exploitatie van kinderen, of hij liet de achterban thuis weten dat hij/zij met „initiatieven" zou komen, dan wel „leiding zou geven" aan de opinievorming in Europa.

De voorstellen gaan van een Europees pedofielenregister tot een Europa-wijd computerbestand van vermiste personen. Grote woorden. Die door degenen die zich pre-Dutroux al jaren met vermissing bezighielden, met grote scepsis worden bekeken.

De meeste bestaande pogingen om vermiste personen te registreren en ook daadwerkelijk op te sporen, richten zich in de eerste plaats op kinderen. Die worden, met voorbijgaan aan bijvoorbeeld psychiatrische patiënten en ouden van dagen (objectief even weerloos), als de meest kwetsbare groep gezien. Zoals inspecteur Carlo Schippers van de Nederlandse Centrale Recherche Informatie (CRI) zegt: „Voor vermiste kinderen jonger dan twaalf jaar moet je als politie al je andere werk laten vallen."

Voor de oude vrouw wier afbeelding onlangs door bemiddeling van de particuliere National Missing Persons Helpline (NMPH) op de Engelse televisie verscheen, kwam redding dan ook alleen omdat de verpleging van de eerste hulp van een groot Londens ziekenhuis haar herkende als aanvankelijk bij hen binnengebracht. Op het moment dat de achterblijvers hun moeder via de NMPH eindelijk wisten op te sporen, had de bejaarde vrouw al weken doorgebracht in een *residential home*, waar ze maar steeds herhaalde „Ik wil naar huis" en „Jane, ik heet Jane". Niemand van de hulpverleners was eerder op het idee gekomen uit

te zoeken of deze totaal verwarde Jane ook ergens als vermist was opgegeven. Gezien de chaotische registratie van vermiste personen bij de meeste overheden — Nederland inclusief — kun je je afvragen: zijn er ook elders net zulke verdwaalde en verwarde mensen, die ongezoekt en half gemist in anonimiteit wegwijnen?

Particulier initiatief

Al in 1979 stelde het comité van ministers in de Raad van Europa voor dat alle lidstaten een register van vermiste personen zouden aanleggen. Die resolutie is na bijna twintig jaar nog vrijwel nergens uitgevoerd. Waar nationale registers zijn opgezet, onder de hoede van de politie, lijken ze veelal onvolledig, inconsequent wat betreft het soort gegevens en bovendien slecht bijgehouden.

In sommige landen, waar dat gebrek aan registratie en doelgerichte opsporingsmethoden tot grote tragedies heeft geleid, hebben particuliere initiatiefnemers het heft in handen genomen. Meestal zijn dat ouders van vermiste — en vermoedelijk vermoorde — kinderen. België had al vóór Dutroux de organisatie 'Marc et Corinne'. Groot-Brittannië heeft de National Missing Persons Helpline te danken aan een gefrustreerde politiemann en aan de sociaalvoelendheid van twee vrouwelijke leden van de juweliersfamilie Asprey. Die behandelt nu tachtigduizend telefonische hulpvragen per jaar, met zoveel succes dat de BBC er zelfs een tv-dramaserie ('Beck') op heeft gebaseerd. In Duitsland zegt het Bundeskriminalamt dat zijn register van vermiste personen goed werkt en dat er ook actief aan opsporing wordt gedaan. Het Franse ministerie van binnenlandse zaken zegt bij monde van een woordvoerder „niet te geloven" dat een vermiste uit Lille door de politie van Nice herkend kan worden. In de Verenigde Staten dwongen ouders van vermiste kinderen de federale regering tien jaar geleden een wet af, die elke ouder het recht geeft te eisen dat de gegevens van zijn vermiste kind worden opgenomen in een federaal databestand.

De Belgische premier Dehaene, die voor de begrafenis van Anne en Eefje zijn vakantie niet kon onderbreken, maakt zich nu sterk voor een Belgisch equivalent van het Amerikaanse National Center for Missing and Exploited Children. Dat wordt bemand door oud-medewerkers van de FBI en justitie, die een professionele aanpak hebben ontwikkeld voor het opsporen van vermisten: snel — de eerste 24 uur zijn vaak de belangrijkste voor *factfinding* — en met gebruikmaking van alle mogelijke publiciteit. Van foto's op melkpakken tot beschrijvingen op het Internet. Dehaene liet zich er vorige week rondleiden en toonde zich tegenover The Herald Tribune vol bewondering.

De Ierse Europees parlementariër Mary Banotti is namens de voorzitter van het Europees Parlement bekleed met de titel 'bemiddelaar inzake transnationale ontvoerde kinderen'. Dat etiket heeft haar in aanraking gebracht met de veel bredere problematiek van vermiste kinderen, al dan niet door een van de ouders ontvoerd. Banotti is door die praktijk, zegt ze, met ontzetting en afschuw vervuld. „Niemand heeft overzicht, niemand

heeft een idee van aantallen. Veel landen hebben gedecentraliseerde politie-organisaties, die van elkaar niet weten wat ze doen. Lang vóór Dutroux hebben wij gewaarschuwd voor wat vermiste kinderen mogelijk boven het hoofd hing. Als de vs komen met een cijfer van 367.000 meldingen van vermiste kinderen per jaar, dan durft Interpol ons in Stockholm te vertellen dat het tweehonderd vermiste kinderen geregistreerd heeft. En dat cijfer was

Voor vermiste kinderen jonger dan twaalf jaar moet je als politie al je andere werk laten vallen

al opgevaardeerd, onder druk, want eerst waren het er zestig."

Nog nooit in haar hele politieke carrière heeft Banotti een onderwerp zo „van kleur zien veranderen”, zegt zij. „Eerst had iedereen er de mond van vol, maar niemand deed iets. Ik had in mijn postbak meer brieven over zielige mishandelde konijntjes, dan ooit over kinderen. Toen kwam Dutroux en toen brak de paniek uit: Jezus, dit is een herhaling van de Wests.”

Het idee van een Europees register van vermiste kinderen, onder te brengen bij Europol, wordt sterk gepropageerd door het Europees parlement. De Europese commissaris Anita Gradin vindt het idee „waardevol”. Banotti zegt geen illusies te hebben dat een dergelijk register meteen tot meer resultaten in de opsporing zal leiden. „Maar het zal ons tenminste inzicht en overzicht geven. Daarop kunnen we dan beleid bouwen. Veel kinderen lopen weg uit gezinnen waar ze misbruikt of mishandeld worden. Hoe wijdverbreid is dat? Mijn werk heeft me geleerd dat het feit dat een kind door één van de ouders wordt ontvoerd, allerminst betekent dat zo'n kind ook veilig is. En maar al te vaak zijn het ouders die een vermist kind hebben vermoord.”

Banotti zegt dat een goed gedocumenteerd inzicht in omvang en aard van vermissingen, automatisch zal leiden tot beleidsvragen over het gezin als sociale kern. Is het gezin nog die veilige haven? Wat is het effect van gebroken gezinnen? In welke omstandigheden kan een kind veilig opgroeien? „Dat wordt een lastige discussie. De term 'gezin als hoeksteen voor de samenleving' is altijd eigendom geweest van rechts. Wij in Ierland hebben aan den lijve ervaren hoe extreem-rechts die term misbruikt: anti-abortus, anti-voorbehoedsmiddelen, anti-echtscheiding. Links — en ik beschouw mezelf als een links-liberaal — heeft daarom instinctief de neiging om de discussie over de waarde van het gezin de rug toe te keren. Dat emotionele schisma tussen links en rechts kunnen we ons, denk ik, niet langer permitteren.”

Gratis zendtijd

De Britse National Missing Persons Helpline (NMPH), ongesubsidieerd en afhankelijk van giften, is naar aard en omvang één van de meest professionele registreer- en zoekorganisaties van vermiste personen in Europa. De organisatie krijgt gratis zendtijd van de commerciële televisie, gratis reclame op de vrachtwagens van The Body Shop en tal van bijdragen uit het bedrijfsleven. Ze beschikt, dankzij Wang Computers, over het enige computerprogramma in Europa dat afbeeldingen van lang vermisten kan „verouderen”. Jaar na jaar stelt de NMPH zo de beeltenis van de kleine, blonde Ben Needham bij. Hij was twee jaar toen hij op het Griekse eiland Kos, waar zijn ouders werkten, verdween. De Griekse politie kwam fataal laat in actie. Reconstructie van de gebeurtenissen wijst uit dat het mooie jongetje waarschijnlijk is ontvoerd. Vorige week nog ontving de familie opnieuw honderden tips over verdacht-blonde jongetjes met blauwe ogen, nadat de Griekse televisie een „volwassen” afbeelding van Ben had laten zien.

Waar het nieuwe nationale register van de politie enkele honderden vermisten bevat, schat de NMPH het aantal personen dat jaarlijks in het Verenigd Koninkrijk als vermist wordt opgegeven op 230.000 — ruwweg drie maal de inhoud van het Wembley-stadion. Het is zoals de Britse kinderbescherming eerder in zijn jaarver-

slag opmerkte: „Er zijn betere statistieken voor weggelopen honden dan voor vermiste kinderen”.

Niet Scotland Yard, maar de NMPH is als enige in staat patronen in vermissingen aan te geven. Oktober blijkt de topmaand voor verdwijningen, maar de drukste maand voor terugkeer. Vermissingen van volwassenen worden sterk beïnvloed door economische factoren. Volwassen mannen verdwijnen vaak om zakelijke redenen „als alternatief voor zelfmoord”. Volwassen vrouwen zijn minder

Hoe veel verdwaalde en verwarde mensen zijn er die ongezocht en half gemist in anonimiteit wegwijnen?

wegloperig en worden meestal gemotiveerd door emotionele problemen. De NMPH verwacht per dag tenminste tien personen op te sporen. Van de 230.000 aangiften per jaar wordt zestig à zeventig procent „na enige tijd” opgelost. Het aantal langdurig (langer dan één jaar) vermisten telt ze als tweeduizend. Toen de West-affaire in de publiciteit losbarstte moest de Helpline tien extra vrijwilligers aannemen om de telefoons te bemannen. Vier van Wests slachtoffers werden door bemiddeling van de Helpline geïdentificeerd. Aan de positieve kant: honderd 'achterblijvers' deden een hernieuwde poging hun gemiste relatie op te sporen. In 86 gevallen volgde een hereniging of — wanneer de vermiste geen hereniging wenste — een melding van „veilig en in leven”. Niet dat de NMPH niet vertrouwd is met de mogelijkheid van een fatale afloop. Eén van de initiatiefneemsters kreeg een man aan de telefoon met de mededeling: „Ik heb haar vermoord en ik zal je vertellen waar ze is.”

Burgerlijk gezinnetje

„Ik ken hopen van ons. Hopen vermiste personen.” Dat zegt Cathy, die zich prostitueert bij King's Cross, tegen de schrijver Andrew O'Hagan. Hij debuteerde vorig jaar met het prachtige *The Missing* (*), deels autobiografie, deels sociale geschiedenis, deels reportage. „Je loopt gewoon weg en je geeft jezelf een andere naam of je verandert je uitspraak, wat dan ook. Je kunt helemaal onderduiken, volledig, helemaal weg. Je hoeft niemand te vertellen wie je bent of waar je vandaan komt. Mensen slikken dat gewoon. Ze denken dat er iets rotsigs met je gebeurd is en dat je daarover niets kwijt wilt en dat is dat.” En als O'Hagan aandringt: „Ik ben niet de deur uitgeflickerd, hoor, als je dat soms denkt. Ik kom niet uit een of ander burgerlijk gezinnetje of zo. Het was klotte, hartstikke rotsig. Ik kon geen kant op.”

„Als je op het politiebureau komt met de melding dat iemand vermist is, en hij is ouder dan twaalf jaar, dan hangt het in feite af van degenen die je daar toevallig treft, of er ook actie wordt ondernomen. Komt u na 24 uur nog maar eens terug, hij of zij is groot genoeg om zijn eigen beslissingen te nemen, zijn de gebruikelijke reacties,” zegt Rien Goetsch. Hij is de woordvoerder van de Vereniging Achterblijvers na Vermissing, wachtenden op uitsluitel in een veertigtal vermissingen in Nederland. Goetsch zelf mist al acht jaar zijn broer, toen 25 jaar oud, en op het moment van zijn verdwijning psychisch in de war. De Vereniging wil betere relaties met de politie, dus Goetsch drukt zich diplomatiek uit wanneer hij desgevraagd zegt: „Nee, ik vind niet dat wij toen goed zijn geholpen.”

Het is het gebruikelijke wanhopige scenario dat alle achterblijvers kennen: de relatieve onverschilligheid of hulpeloosheid van de politie, het gebrek aan informatie aan de achterblijvers en dan

de eigengemaakte posters, de vergeefse zoektocht langs mogelijke vindplaatsen en de afgesmeekte stukjes in de krant en op de televisie. Als dat allemaal niet helpt, blijft alleen over — voor degenen die dat kunnen betalen — het inschakelen van de particuliere detective, vrijwel altijd te laat en dus vergeefs. En allemaal moeten ze zich ontworstelen aan de vaak opgedrongen hulp van paragnosten, die hun dierbare hebben gezien „bij de zee” of „onder een houten afdak” of „in leven”.

Taboe op klikken

„Wij dachten,” zegt Josephine Vogel van het Landelijk Bureau voor de Raad van Kinderbescherming, „dat kinderen hier in Nederland niet zo vreselijk tussen de wal en het schip terecht zouden kunnen komen, dat ze helemaal uit het zicht verdwijnen. Maar als we er goed over nadenken, blijkt dat een illusie. We hebben geen register van vermiste kinderen en daarom denken we alleen maar dat er hier niet veel meer geregeld hoeft te worden. Wij kunnen wat dat betreft als kinderbescherming

Voor autodiefstallen hebben we een prachtig systeem - voor het register van vermissingen en verkrachtingen niet

ook de hand in eigen boezem steken. Er is geen opsporingsinstelling voor vermiste kinderen dan de politie.

„Net als de Bureaus vertrouwensartsen inzake kindermishandeling kunnen wij alleen werken met meldingen. En gemeld wordt er maar beperkt. Er rust in Nederland een taboe op het 'klikken' over een anders privéfeer. Dat is een maatschappelijk gegeven. Als alleen al voor kindermishandeling geschat wordt dat slechts één op de vijf zaken wordt gemeld, dan betekent een totaal van twintigduizend meldingen, het laatste cijfer, een geschatte realiteit van honderdduizend gevallen van kindermishandeling per jaar.”

Beleidsmedewerker Ton Veldkamp heeft nog een voorbeeld: „Het aantal zogenaamde zwerfjongeren in Nederland ligt tussen de twintig- en de dertigduizend. We weten niet eens hoeveel het er zijn. De Leidse socioloog prof. Schuyt heeft onlangs berekend dat tweehonderdduizend kinderen in ons land in hele moeilijke omstandigheden opgroeien: als slachtoffer van mishandeling, als verslaafden, als *dropouts*. Op zo'n cijfer reageert de politiek eigenlijk vrij lauw. Maar ook wij bij de jeugdhulpverlening, inclusief de kinderbescherming, hebben nog nooit een onderzoek gedaan naar de vraag of het eigenlijk helpt, wat wij voor zulke kinderen doen. We geven hier in Nederland hoog op van onze tolerante samenleving. Maar we zijn een samenleving met een gebrek aan betrokkenheid.”

Carlo Schippers, inspecteur van politie bij de divisie Centrale Recherche Informatie (CRI) in Zoetermeer, was na een stage bij het Amerikaanse Nationale Center for Missing and Exploited Children, meer dan kritisch over de gebrekkige manier waarop in Nederland vermiste personen worden geregistreerd en opgespoord. De frustratie daarover werd ook elders binnen de CRI gevoeld. In Nederland berust hier het 'Nationale register van vermiste personen', maar dat is in feite niet meer dan een verzamelaar van wat de regionale politiekorpsen aandraagen. Het bestand, zegt Schippers zo diplomatiek mogelijk, is „vervuild” en „bevat te weinig informatie”.

Eerder dit jaar publiceerde de CRI daarom een 'Handleiding vermiste personen' (*), die de verschillende politiekorpsen onder meer een draaiboek verschaft. Theoretisch zou dat tot eenvoudige en consistente registratie en opsporing moeten leiden. Niet dat Schippers daarover al te optimistisch is: zolang de minister niet dwingend voorschrijft dat die procedure ook gevolgd moet worden, zolang zeden- en kinderplicht in elk korps onder druk staat, gebeurt er niets.

„Roepen in de Tweede Kamer of voor het tv-programma Nova is iets anders dan de knip trekken en per regio een coördinator aanstellen die ervoor zorgt dat er ook iets gebeurt. O, wat vonden we het allemaal verschrikkelijk wat er in België was gebeurd. Nou, er is absoluut geen reden om in Nederland met de armen over elkaar te gaan zitten. Integendeel.”

Over het gedrang van politici, nationaal en Europees, die nieuw gevonden daadkracht willen bewijzen, zegt Schippers: „Alle aandacht is beter dan helemaal geen aandacht. Als Europol het moet gaan doen, best, maar dan moeten Interpol, de CRI en de regionale korpsen wel kunnen meedoen. Als er in België iets met hulp van de Amerikanen opgezet gaat worden, moeten wij in Nederland óók vragen of we kunnen meedoen. Niet uit angst voor pedofielen, maar omdat er kinderen verdwijnen. Ontvoerd door ouders, vermoord of anderszins verdwenen.”

„Voor autodiefstallen hebben we een prachtig systeem, dat alle bijzonderheden over de vermissing van een auto nauwkeurig vastlegt en dat één en dezelfde dader op verschillende plaatsen en tijden uit het bestand kan halen. Maar voor het register van vermissingen en verkrachtingen; waar het gaat om het soort mensen dat loert op het milieu van kwetsbare jonge kinderen die uit hun achtergrond zijn weggevoerd, hebben we zo'n systeem niet. En als de wetgeving op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ons belet om dergelijke registers aan te leggen, dan moeten we die wetgeving zo veranderen dat we wel iets kunnen doen. Je moet die koppies laten zien. Zo'n programma als 'Vermist' (van de TROS, red.) dat zou je nationaal moeten aansturen. Als je werkelijk bevlogen bent door wat je kunt doen op dit terrein, dan kan het resultaat fantastisch zijn. En ja, bevlogen, dat ben ik.”

De CRI-handleiding, die ook achtergrondinformatie over recent onderzoek bevat, heeft zijn eerste vruchten al afgeworpen. Zo staat daarin dat in Nederland het aantal meldingen van vermisten niet, zoals eerder aangenomen, 3500 is, maar 16.000. Twee derde loopt weg, één derde is „onopzettelijk vermist” — verdwaald, ontvoerd, etcetera. Van het totale aantal gelden tien à vijftien gevallen per jaar als zeer langdurig vermist. Over de afgelopen twintig jaar schat de CRI honderd gevallen van onopgeloste vermissingen. Over niet te identificeren lijken, de uit alle bestanden verdwenen en misschien nooit gemisten, bestaan geen cijfers. Onlangs moest de politie in Limburg na eindeloze naspeuringen zo nog een ongeïdentificeerde vrouw naamloos ter aarde laten bestellen. Voorhaar geldt wat de Britten — als enigen onder de oorlogvoerende partijen — op de honderdduizenden graven van niet geïdentificeerde militairen uit de Eerste Wereldoorlog lieten zetten, omdat ze het begrip 'ongeïdentificeerd' te wreed vonden: *Known unto God*.

„Ik vergeet nooit,” zegt Schippers, „hoe we bij de afdeling moordzaken in Amsterdam net begonnen waren aan onze kerstbijeenkomst. We moesten alles laten vallen omdat ergens op een

etage in West een man was aangekomen, die daar vanaf de zomer van het jaar daarvoor gelegen had. Vijftien maanden. Niemand had hem gemist. Wat er van hem over was vonden we met de gaskachel nog aan. Want zo zijn we in Nederland: niemand die zich iets van hem had aangetrokken, niemand die hem had gezocht. Maar het gas bij iemand afsluiten doen we niet. Daarvoor zijn we te huumaan.”

'Vermiste Personen. Registratie en opsporing', eindred. S.A. Schouten. CRI themaboek, maart 1996. Andrew O'Hagan, The Missing. Londen, 1995 Picador £ 5,99. Vereniging Achterblijvers na Vermissing (VAV), Postbus 6, 3405 ZG Benschop. Tel. 020-6256942.

Volkskrant heeft veel recht te zetten

Door Pamela Hemelrijk AD 30/11

AMSTERDAM - De Volkskrant heeft in de afgelopen twee jaar 33 grote reportages gepubliceerd, waarvan het waarheidsgehalte zeer twijfelachtig is. Auteur is Jan Haerynck, de grootmeester in 'creative reporting' die vorige week door het dagblad aan de dijk is gezet vanwege een geheel uit de duim gezogen verhaal over de ontvoering van een tienjarig meisje in Disneyland Parijs.

De krant heeft inmiddels pagina-groot gerechtigd en de Belgische freelance medewerker geloosd. Andere media spraken van 'de canard van het jaar' en 'de rectificatie van de eeuw'. Maar alles wijst erop dat de Volkskrant nog veel meer heeft recht te zetten.

Hoofdredacteur Pieter Broer heeft de pennenvruchten van Haerynck aan een nadere inspectie onderworpen en besaamt dat het wemelt van de 'twijfel-

kwaa'. De zegslieden over drugs, drank en misdaad, zijn niet te achterhalen: Henri, Pascal en Patrick Legrain komen in het telefoonbestand van Saint-Omer niet voor, noch in de vier andere Franse gemeentes van die naam. Hetzelfde geldt voor de werkloze geschiedenisleraar Marc Filatriau uit Hazebrouck en dorpscafé 'Chez Annick', dat op de foto staat.

Het Bretonse dorpje Trémaze, waar Haerynck een reportage maakte getiteld 'De postbode belt altijd twee keer' (3 augustus 1996) is bij Inlichtingen Buitenland niet bekend. Als het al bestaat, moet het een gehucht zijn van vijf of zes huizen, zegt de PTT. Toch werken daar volgens Haerynck twee postbodes: Philippe Onnaniau en Olivier Grilli.

Hij heeft ze geïnterviewd. In het Belgische Grèce-Hologne ('het Palermo van het Noorden'), bezoekt Haerynck café l'Etoile du Sud, 'zenuwcentrum van de Italiaanse mafia' ('De gestolen eer van Luik'; 12 september 1996). Niet geregistreerd, meldt de PTT. Het wordt eenonting. In café 'Le Milan' is het ook niet plus: de Belgische ex-minister Van der Biest, beschuldigd van betrokkenheid bij moord op André Coolx, is er vaste klant, aldus Haerynck. Alweer een café zonder telefoon. Maar misschieten bedoelt hij café 'Pierrelotte Milan'. Dat bestaat wel.

Het 'Gravenkasteel' in Gent, waar de Vlaamse dichter Coenraed de Waele zich in een put zou hebben verschanst ('Spugen in de put van de sprookjesschrij-

ver'; 1 augustus 1996): geen aansluiting. Kampeerters Rick Slotmacker uit Groningen en Erwin Bolmeyer uit Zwolle ('Adam en Eva op wietjes'; 30 juli 1996): geen aansluiting. Mia Vansteenkiste uit Vlissingen, Belgische geboorte — zij vertelt onder andere hoe zij haar zoon verafschuwt omdat die bij Eurodisney werkt — (10 februari 1996): geen aansluiting.

Veel van Haeryncks gesprekspartners hebben alleen een voor-naam, zodat we nooit zullen weten of de vader van de overleden junk Ahmad, wonend in een 'kippenhok' aan de rand van Lille ('Ik ben opgelucht dat hij dood is'; drugsgebruikers moeten ze tegen de muur zetten) echt bestaat ('Nederland als rijk van het kwaad', 24 juni 1996). Hetzelfde

geldt voor zijn moeder ('De drugs kwamen uit Nederland. De Nederlanders hebben mijn zoon vermoord, mijnheer.') Maar het Centre Sociale in de voorstad Marcq-en-Baroeul (verkeerd gespeld overigens) bestaat zowaar. Helaas, hulpverlener Henri Le Blanc ('Negenstig procent van alle drugs in Lille is van Nederlandse origine', vertelt hij Haerynck) kennen ze daar niet. "Geen vergissing mogelijk", zegt de secretaire pertinent. "Ik werk hier al twintig jaar." Daniëlle de Fontaine dan, de politica verantwoordelijk voor het drugsbeleid in Lille? Zij zag zelf 'hoe jonge Fransen in Zee-land opgewacht werden door Franse criminelen, die de jonge drugs tegen een laag prijsje aanboden'. Haerynck bezocht

haar in het 'Hotel de la Urbaine' in Lille. Dat bestaat niet. De Communauté Urbaine mis-schien? Geen Daniëlle de Fontaine. Het stadhuis: 'Daniëlle de Fontaine? Nooit van gehoord'. En mevrouw Rémeil, moeder van een aan drugs overleden dochter ('Na haar verhuizing was Chantale 24 uur per dag in de weer met het kopen van drugs in Nederland')? Geen vermelding.

Over de drugsscene in Ter-neuzen maakte Haerynck in mei '96 de reportage 'Geef al die junk een nekshot'. Zes koddelaars strijden daar vergeefs tegen de georganiseerde misdaad, volgens Haerynck, en regelmatig vinden er bloedige afrekeningen plaats in de binnenstad. Een Belgische onderwereldkoningin van

nog geen 25 heeft er alle touwtjes in handen: 'Als zij langswipt op het politiebureau wordt er op slag een arrestant vrijgelaten'. Hoe vond burgemeester Barbé het om in de Volkskrant te lezen dat zijn politie corrupt is, volkomen bronloos nog wel? "Ach mevrouw, dat was zo'n onzinverhaal, daar hebben we maar geen werk van gemaakt. De journalist heeft kennelijk die ruimte gekregen van zijn hoofdredactie. We dachten: dat straf zichzelf wel."

De Volkskrant heeft overigens niet één opzegging ontvangen naar aanleiding van de Haerynck-affaire. "De column van Anne Vegter, waarin een paar opmerkingen stonden over het christendom, heeft ons deze week veel meer lezers gekost", aldus Broertjes. "Kijk, we wilden meer verhalen over mensen van vlees en bloed. We hebben nu wel onze lessen geleerd. Ja, 't zal je maar gebeuren. Maar het komt in de beste families voor."

Brit na kidnap asielzoekertjes India opgepakt

TEL Van een onzer verslaggeefsters 12-11 DEN HAAG, dinsdag

Het KIBO-team van de Koninklijke Marechaussee heeft in Rotterdam een Brit van Indiase afkomst gearresteerd, die ervan wordt verdacht vorig jaar acht Indiase jongetjes uit asielcentrum Valentijn in Lochem te hebben ontvoerd.

De Brit blijkt een familielid te zijn van de leider van een kindersmokkelbende, die begin dit jaar tot een fikse gevangenisstraf werd veroordeeld.

Met de arrestatie van de Brit, die in verband met het onderzoek twee maanden geheim werd gehouden, heeft justitie de geruchtmakende kindersmokkelzaak vrijwel rond.

'Gesmokkelde' jongens maken het prima in VS

Van onze verslaggever Jeroen Trommelen NK 22-11

UTRECHT De 'smokkel' van tientallen kinderen uit India, waarvoor de rechtbank in Rotterdam begin dit jaar zes mensen heeft veroordeeld, is onderwerp van een nieuw en omvangrijk onderzoek door justitie. Morgen vertrekt een commissie van zes advocaten met tolken, griffiers en politiemensen onder leiding van rechter-commissaris C. van de Grampel naar New York om de veronderstelde slachtoffers van de smokkelaffaire te horen.

De missie is opmerkelijk: vorig jaar sprak de rechtbank hoge straffen uit tegen de kindersmokkelaars omdat niets bekend zou zijn over het lot van de Indiase jongens. Volgens de rechter was sprake van 'mensenroof' en waren de kinderen in Amerika in hulpeloze toestand op het vliegveld achtergelaten.

Officier van justitie H. Haremeijer opperde zelfs dat de jongens in de prostitutie waren terechtgekomen, of gebruikt zouden zijn voor orgaandonatie. 'In 1993 werd het in India verboden om organen te verkopen. Daarmee viel een lucratieve handel weg. Ik ben bang dat ze het nu op een andere manier organiseren', zei Haremeijer in maart tegen de Volkskrant.

De betrokken kinderen blijken echter in Amerika te werken en soms te studeren. Ze zijn vrijwillig van huis vertrokken, meestal op aandringen van hun ouders die voor hun zonen een nieuwe toekomst in de Verenigde Staten zagen weggelegd. Dat blijkt uit interviews die de jongens eerder hebben gehad met de Utrechtse advocaat Van der Biezen. Hij vertegenwoordigt hoofdverdachte Malkeet S., die tot 4,5

jaar gevangenisstraf is veroordeeld. Afgelopen zomer wist Van der Biezen op vage aanwijzingen van zijn cliënt vier jongens in New York op te sporen. Hun verblijfsstatus was niet in alle gevallen duidelijk, maar ze waren allemaal aan het werk. Een woonde bij zijn oom en tante in New Jersey en ging naar school. Alle kinderen verklaarden dat hun ouders flink voor hun illegale immigratie hadden betaald.

Een eerdere reis van de rechter-commissaris naar India, waar enkele ouders van de Indiase kinderen zijn gehoord, heeft dat laatste be-

Justitie heropent onderzoek naar 'illegale migratie'

vestigd. 'Ik heb besloten mijn zoon Sony naar Amerika te sturen, omdat hij daar onderwijs kan volgen en onderbetere omstandigheden kan leven', zei vader Sukhujinder Singh tegen de commissie. 'Mijn vrouw en ik wilden dat allebei. Ook Sony zelf wilde. Alles zou door mijn zwager Swaran geregeld worden.'

Van der Biezen is er zeker van dat er door de bevindingen van de commissie in hoger beroep weinig zal overblijven van de smokkelzaak - een van de eerste grote affaires van 'mensensmokkel' die door justitie is aangepakt. 'Deze reis kost de staat een vermogen, maar het gerechtshof heeft dat kennelijk over voor de waarheidsbevinding. Dat is positief. Er is eerder nauwelijks

Broedje Aap AD 30-11

Een 10-jarig meisje verdwijnt spoorloos in Disneyland Parijs, maar na een uren durende zoektocht wordt zij gevonden, zodat een ontvoering is verijdeld. Het 'nieuwsfeit' wordt gepubliceerd in de Volkskrant, maar moet enige tijd later gerechtigd worden. De reportage, geschreven door een freelance journalist, blijkt op onwaarheid te berusten. De hoofdredacteur van de krant is boos: er moet een zwarte lijst komen van onbetrouwbare journalisten, zodat dit soort valse berichtgeving voorkomen kan worden (AD, 27 november).

Het lijkt me verstandiger als journalisten eens een cursusje 'moderne volksverhalen' volgen. Daarmee wordt in het bijzonder bedoeld op die verhalen die bekend staan onder namen als de moderne sage of de stadssage. Ze heten ook wel Broedje Aap-verhaal, naar de boekjes van Ethel Portnoy. Het zijn verhalen die van mond tot mond gaan, vaak over de gevaren van het moderne leven. De vertellers kennen het slachtoffer uit het verhaal nooit persoonlijk: het gebeurde is doorgaans een vriend van een vriend overkomen. Dr. Theo Meder, volkskundige, P.J. Meertens-Instituut, Amsterdam.

naar de waarheid gezocht. Het Openbaar Ministerie heeft van die onwetendheid misbruik gemaakt door hoge straffen te eisen. Volgens de advocaat gaat de Indiase zaak over weinig meer dan illegale migratie 'die weer het sluitstuk is van een steeds regressiever vreemdelingenbeleid'. Ook volgens de Indiase ambassade in den Haag is geen sprake van kindersmokkel maar van bewuste pogingen van ouders om hun kinderen in het buitenland te laten studeren, zo heeft handelsraad D. Wadhwa laten weten. Volgens het Openbaar Ministerie hebben de hoofdverdachten enorme winsten gemaakt met de smokkel van kinderen, waarvoor per geval rond de 25 duizend dollar werd betaald. De rechtshulp heeft echter zes straatarme verdachten aangehouden, aan wie pro deo hulp moest worden verleend. Van der Biezen: 'Mijn cliënt heeft schulden in plaats van geld. De betaalde bedragen lijken hoog, maar omdat niemand bereid is voor niets risico te lopen, blijft overal iets aan de strijkstok hangen. Er zijn dure tickets gekocht, ook voor degenen die de kinderen naar Amerika begeleiden. Justitie heeft geen financiële onderzoek gedaan en ook niet geprobeerd de 'pluk-ze' wetgeving toe te passen. Omdat er niks is.' De Amerikaanse autoriteiten zijn verbaasd over de belangstelling voor de zaak uit Nederland, zo is de advocaat gebleken. De missie naar de VS is twee keer uitgesteld. 'De rechter-commissaris heeft echt aan de bel moeten hangen om de juiste mensen te spreken te krijgen. Men heeft een lange traditie van immigranten. Degenen die hard werken, worden relatief met rust gelaten. Ik heb de indruk dat men het allemaal niet zo belangrijk vindt.'

Delegatie naar VS voor smokkelzaak jongens uit India

Tel 23-11

DEN HAAG, zaterdag

Een commissie van zes advocaten met tolken, griffiers en politiemensen vertrekt vandaag naar de Verenigde Staten om zelf te zien wat er geworden is van de slachtoffers van de Indiase mensensmokkelaffaire.

De commissie staat onder leiding van rechter-commissaris C. van de Grampel.

Eén van de advocaten, de Utrechtse jurist A. van

der Biezen, heeft dit gisteren gezegd. Hij vertegenwoordigt de hoofdverdachte van de smokkelaffaire, Malkeet S. Deze kreeg vorig jaar 4,5 jaar gevangenisstraf. Het hoger beroep moet nog dienen.

De Indiase jongens blijken in Amerika te werken en soms te studeren, aldus Van der Biezen, die ze al eerder opzocht. Zij vertrokken vrijwillig van huis, meestal op aandringen van hun ouders.

De advocaat denkt dat er na de bevindingen van de

commissie in hoger beroep weinig over zal blijven van de „mensensmokkelzaak.“

De bende loodste van 1990 tot 1995 honderden minderjarigen uit de Indiase deelstaat Punjab naar de VS, zo oordeelde de rechtbank.

Ouders met een bescheiden jaarinkomen betaalden de bende 25 mille voor de overtocht van hun kinderen.

Zij wilden voor hen een betere toekomst. (ANP)

VRIJDAG 15 NOVEMBER VPRO

Het radioprogramma 'Uit het Nieuws' bevat gesprekken met mensen die ooit in het nieuws waren. Vandaag praat presentator Rob-Trip met het artsenechtpaar Jonker, dat een cruciale rol speelde in de ontuchtaffaire Oude Pekela in 1987. In mei van dat jaar wendde een moeder zich tot de huisartsenpraktijk vanwege de anale bloedin-

kinderen, die elkaar voortdurend tegen spraken. Bovendien had niemand iets gezien of gemerkt, terwijl Oude Pekela met zijn achtduizend inwoners toch een klein dorp is.

De Amsterdamse hoogleraar massapsychologie dr. Marten Brouwer noemde de affaire dan ook een 'massale verstandsvertoebeling'. Waarmee hij zich de

Return of the pornoclow

Oude Pekela, 1987. Elke treurende kind was ineens slachtoffer van haar vierjarige zoonje. Dat was het begin van een schier eindeloze reeks aanklachten van seksuele mishandeling. De burgemeester van het Oost-Groningse dorp besloot tot een voorlichtingsavond, waarop ouders door het echtpaar Jonker en de politie geïnformeerd werden. Logisch gevolg was, dat ouders eventuele klachten van hun kinderen opeens met heel andere ogen bekeken, steeds meer afwijkend gedrag signaleerden en de aangiften samen met de geruchten zienderogen toenamen. Toen de Groningse politie de fout beging een persbericht te verspreiden waarin stond dat rond Pasen naar schatting zeventig kinderen het slachtoffer waren geworden van een als clown verklede kinderlokker, was het hek bepaald van de dam. De hele Nederlandse pers stortte zich op Oude Pekela, trok al vragenstellend en fotograferend door het dorp en nam de verspreide geruchten kritiekloos over. Toen de storm enigszins was gaan liggen rezen de twijfels. Er waren immers geen bewijzen van daadwerkelijke mishandeling; het onderzoek was alleen gebaseerd op de verklaringen van de betrokken

(pauze van der veen)
Radio 1, 21.04-22.00 uur

Ziekenhuizen boos op SBS 6 wegens 'kinderontvoering'

ANP
AMSTERDAM, VK 23-11

De gezondheidszorg is verantwoordelijk over de wijze waarop SBS 6 een vermeend probleem in de ziekenhuizen heeft onderzocht. Het verhaal ging dat het heel gemakkelijk zou zijn om 's avonds kinderen van een ziekenhuisafdeling te ontvoeren, omdat het ontbreekt aan voldoende toezicht. De redactie van het programma *Het hart van Nederland* stelde daarnaar begin deze week in een aantal ziekenhuizen een onderzoek in.

Ouders in onder meer het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam werden aan het bed van hun kinderen benaderd door een man en een vrouw die zich uitgaven als redacteuren. Zij vroegen de ouders medewerking om hun kinderen te laten ontvoeren voor het oog van een verborgen camera. Die mensen, zo verzekerde hoofdredacteur Jean Mentens vrijdagmorgen, waren geen medewerkers van SBS 6, maar mogelijk gefrustreerde tipgevers. Voor het AMC is er volgens J. Kortenaar een potentieel gevaarlijke situatie ontstaan. 'Het ondeskundig verplaatsen van ernstig zieke kinderen kan leiden tot levensgevaarlijke situaties.' De kwestie was voor het AMC reden tot het instellen van extra bewaking en instructies aan het personeel. Andere ziekenhuizen namen soortgelijke maatregelen.

OPVOEDEN De zaak tegen S.

VK 24-11

De geruchtmakende zaak tegen Sinterklaas heeft de afgelopen dagen een verrassende wending genomen: een van de getuigen blijkt te hebben gelogen. De verdediger wist te bewijzen dat de verklaring van deze man, die zogenaamd getuige was geweest van pedofiele praktijken, geheel was verzonnen. Of deze getuige was omgekocht door de Kerstman, moet nog blijken (de zaak tegen Kerstman zal binnenkort pas van start gaan). In elk geval speelt dit punt nu geen rol meer: er is geen bewijs.

Maar de aanklager somde in een vlammend requisitoir een lange reeks punten op, die hij stuk voor stuk wél afdoende bewezen achtte. Zo zou Sinterklaas deel hebben uitgemaakt van een omvangrijk corruptie-netwerk vanuit de internationale speelgoed-maffia. De bende zou over een reeks van jaren enorme winsten hebben gemaakt door (met hulp van Sinterklaas en zijn stromannen) snoep en speelgoed van inferieure kwaliteit voor woekerprijzen op de Nederlandse markt af te zetten. Omkoping en misleiding waren hierbij normaal. Vaak kon gevaarlijke rommel ter waarde van enkele dubbeltjes voor tientallen guldens als speelgoed worden verkocht.

Maar nog veel ernstiger vond de aanklager het, dat Sinterklaas op allerlei wijzen geprobeerd heeft de gezonde Nederlandse jeugd in zijn klauwen te krijgen. Hiertoe werd behalve bedrog ook openlijke bedreiging gebruikt. Honderden stromannen van Sinterklaas zijn inmiddels opgepakt wegens het dreigend zwaaien met takkenbundels en pogingen tot ontvoering. Hoeveel kinderen daadwerkelijk zijn ontvoerd, is nog onduidelijk. De belangrijkste tactiek van Sinterklaas was echter het welbewust

aanwakkeren van de hebzucht en de speelgoedverslaving. Op geraffineerde wijze werd eerst de jeugd ingepalmd en de hebberigheid aangewakkerd, en daarna werd hiervan misbruik gemaakt om de afzet nog te vergroten.

In al deze opzichten heeft Sinterklaas (aldus de aanklager) een funeste invloed op de jeugd en niet te vergeten het straatbeeld gehad: een verloedering waarvan men in vele dorps- en stadswijken nu de wrege vruchten plukt. Tot slot van zijn betoog eiste de officier daarom levenslange gevangenisstraf en inbeslagname van het zeewaardige jacht, het Spaanse zomerverblijf en de paardenfokkerij van de verdachte.

De verdediging moet nog aan het woord komen. In de wandelgangen vroeg ik de advocaat van Sinterklaas hoe hij deze ernstige beschuldigingen denkt te pareren. Met een beroep op ontoerekeningsvatbaarheid? Kan de moeilijke jeugd of de hoge leeftijd van de verdachte een verzachtende omstandigheid zijn? Komen er nog ontlastende verklaringen? Kortom, wat wordt zijn betoog?

De verdediger wilde hierover niets zeggen. De concrete argumenten die vóór Sinterklaas pleiten zullen, zo zei hij, op 5 december in overvloed worden onthuld. Maar tot die datum wilde hij liever niet uitpakken. Nu ja, hij wilde mij alvast één letter van zijn pleidooi cadeau doen. Als ik maar begreep dat dit geen omkoping was, haha. Hij drukte mij een H in de hand en beende grinnikend weg.

De uitspraak in dit proces volgt over een week. Ondanks de zware eis verwachten de meeste waarnemers, dat Sinterklaas zal worden vrijgesproken.

Henk van Setten

SBS6 wilde zieke kinderen ontvoeren

Door een onzer redacteurs NRC
ROTTERDAM, 22 NOV. De commerciële omroep SBS6 is van plan geweest om voor het programma 'Hart van Nederland' onder het oog van een verborgen camera zieke kinderen uit verschillende ziekenhuizen te ontvoeren. De inspectie voor de gezondheidszorg van het ministerie van Volksgezondheid heeft geschokt gereageerd op deze werkwijze. „Deze methode is verwerpelijk. Het zou de kinderen in groot gevaar hebben gebracht.“

Op de redactie van Hart van Nederland was een tip van een veronturuste ouder binnengekomen. Volgens deze man moest het heel makkelijk zijn om 's avonds en 's nachts — als er minder toezicht is — een kind van de afdeling te ontvoeren. Naar aanleiding van de tip ging een verslaggever van het programma, samen met de tipgever, op onderzoek uit bij een aantal ziekenhuizen in Nederland.

Volgens een woordvoerder van het Academisch Medisch Centrum

(AMC) in Amsterdam werden ouders aan het bed van hun kind benaderd door een man en een vrouw die zich voorstelden als redacteuren van Hart van Nederland.

Een woordvoerder van SBS 6 heeft dit bevestigd. De man en vrouw vroegen de ouders medewerking om hun kinderen te laten ontvoeren voor het oog van een verborgen camera. Uiteindelijk zag de redactie van Hart van Nederland toch van het idee af.

De woordvoerder van het AMC vindt het „schandelijk“ dat de redactie het idee zelfs maar heeft overwogen. „Het had tot levensgevaarlijke situaties kunnen leiden.“ Volgens de woordvoerder had een ouderpaar zich al bereid getoond om het infuus waaraan hun kind lag los te koppelen.

De hele zaak was voor het AMC reden tot het instellen van extra bewaking en scherpe instructies aan het personeel. Andere ziekenhuizen in Amsterdam, Rotterdam en Breda namen soortgelijke maatregelen.

Par 25/11

Barbertje moet hangen

DUTROUX EIST nog elke week slachtoffers. Terwijl de man zelf in de gevangenis in isolement wordt gehouden en daar tientallen verliede brieven ontvangt van vrouwen die hem ten huwelijk vragen - hij lijkt godbetere wel een nieuw type popster - worden er, onder verwijzing naar onduidelijke details en zonder enig substantieel bewijs, her en der instanties en personen beschuldigd van handel in kinderen of de distributie van kinderporno. Pedofielen worden, zonder nog enig onderscheid te maken, en masse veroordeeld als ziek en misdadig.

In de ogen van het publiek lijkt er geen verschil meer te bestaan tussen verliede zijn op een kind en het misbruiken of vermoorden van een kind. En telkens weer priemt de beschuldigende vinger in de richting van homoseksuelen - daar zou de grootste groep daders zich ophouden. Een beschuldiging die zacht gezegd curieus is, want het netwerk waarin Dutroux de spin lijkt te zijn geweest, was uitsluitend op heteroseksuelen gericht: op middelbare mannen die jonge tot zeer jonge meisjes voor seks gebruiken, en de man zelf was allesbehalve homoseksueel.

In Nederland heeft de *Privé* de fakkel overgenomen van *Panorama* en *Twee Vandaag*: weer wordt de *Spartacus*, een informatieve en hoogst onschuldige reisgids voor homoseksuelen, in een kwalijk daglicht gesteld. De reisgids zou dienen als gewijzer in kinderporno-land, beweerde *Privé* deze week. Die beschuldiging is al meermaals in rechtszaken weerlegd en ik hoop van harte dat de uitgever van de *Spartacus* nu ook in Nederland een rechtszaak aanspant wegens laster. En telkens weer wordt de homoboekhandel vrolijk als enige genoemd als verkooppunt

van de *Spartacus*: terwijl de betreffende gids in alle betere boekhandels ligt.

Het wedervaren van vice-premier Di Rupo is echter ongeëvenaard. Di Rupo is een moderne socialist, die door zijn bliksemcarrière, zijn flamboyantie en zijn fleurige strikjes op sommige plekken weerstand heeft opgeroepen. 'Wrevel' noemde *NRC Handelsblad* dat tuttig. Maar niet alleen z'n strikjes stonden ter discussie. Di Rupo is homoseksueel en heeft daar nooit zo'n geheim van gemaakt; dat hij na de kabinetsvergaderingen regelmatig het uitgaansleven indook, is vrij algemeen bekend.

Begin deze week schreven de kranten dat Di Rupo z'n vertier ook bij jongens zou hebben gezocht en dat hij verdacht werd van kindermisbruik. De commotie was enorm. Een lid van het kabinet kan uitsluitend verhoord worden wanneer zijn of haar ministeriële onschendbaarheid is opgeschort; de instantie die dat doet is de Kamer. De facto betekent dit dat het parlement het dossier bestudeert en bespreekt. Dat zal deze week gebeuren.

Als het parlement het dossier ernstig genoeg acht, stelt het Di Rupo in staat van beschuldiging en maakt het zijn onschendbaarheid nietig. Pas dan kan hij verhoord worden door justitie, in dit geval het Hof van Cassatie. Maar die intrekking van de onschendbaarheid heeft op zichzelf al staatsrechtelijke gevolgen: meestal betekent het

dat de minister in kwestie wordt afgezet, dan wel een beleefd verzoek krijgt uit eigen beweging af te treden. Met andere woorden: wie met zo'n beschuldiging te maken krijgt, wordt tweemaal berecht.

In België kan niemand het zich nog permitteren verhalen over kinderporno-netwerken op hoog niveau te negeren; daarvoor is er al te veel gebeurd en te weinig opgehelderd. Di Rupo is derhalve, ongeacht de uitslag van het debat volgende week, nu al ernstig beschadigd en het is de vraag of zijn partij hem kan handhaven. Di Rupo, eerder nog bestempeld tot de 'dieu' van de Waalse socialisten, is besmet geraakt en in de ogen van sommigen al lang tot 'diable' verworden.

Doch later diezelfde week bleek dat de verdenking tegen Di Rupo gestoeld was op slechts één enkele getuigenis, die bovendien afkomstig was van een notoire fantase. De aangever heeft talloze versies van zijn verhaal verteld, die onderling in tegenspraak zijn.

Wat is dat voor een onzin? Sinds wanneer is één beschuldiging voldoende om iemand tot verdachte te maken? Bij mijn weten zit daar nog altijd een stap tussen, namelijk die van onderzoek: de fase waarin justitie de betrouwbaarheid van de getuige onderzoekt en nagaat hoe gegrond de klacht is vooraleer er publieke verdenkingen worden geuit. Het vervallen van die tussenfase, plus

het ontbreken van elke vorm van terughoudendheid bij de pers in de berichtgeving over deze beschuldiging, doet me geloven dat in de discussie over kinderporno en kindermisbruik de vraag naar onderzoek is verworden tot het napraten van de kliklijn.

Barbertje moet hangen. Is er nog een gek in de zaal die een verhaal over Di Rupo weet? In het Brusselse roddelcircuit viel z'n naam al langer in verband met betrekkingen tot jonge jongens, meldden de kranten naef. Dat haal je de koekoek. Zulke verhalen hoor je namelijk altijd waar het homo's betreft. Niet per se omdat het waar is - integendeel. Maar omdat de volksmond vrijwel per definitie meent dat 'ze' aan 'onze' kinderen zitten. In Nederland deed exact datzelfde argument opgeld, toen het ging over de vraag of scholen onderwijzers mochten weigeren op grond van homoseksualiteit.

Marie Botte, een in zowel Frankrijk als België beroemd strijdster tegen kindermisbruik, krijgt het onderwijs benauwd. "We verkeren in een klimaat van verklikkerij, waarin iedereen de ander beschuldigt: de buurman, of ingeval van een scheiding zijn partner. Om persoonlijke wraak te nemen grijpt men naar dergelijke zware beschuldigingen. Ik begin er bang van te worden."

Nu ze tot kalmte maant, wordt Marie Botte er tot haar schrik van beticht dat ze gas terugneemt 'om de homoseksuelen te beschermen'. Die hebben het in de ogen van het volk immers gedaan.

"Ze halen alles door elkaar," meent Botte. Naar haar zeggen weet menig beller helemaal niet dat er helemaal geen verband bestaat tussen homoseksualiteit en pedofilie. Noch tussen pedofilie en kindermisbruik. Dat vergat Botte nog te melden.

De *GAY Krant* - Nummer 319 - 8 november 1996

2 Vandaag rectificeert Spartacus-uitzending

HILVERSUM - Het TROS/EO-actualiteitenprogramma 2 Vandaag heeft twee rectificaties op de gewraakte uitzending over de *Spartacus* Gids moeten voorlezen. Zowel wetenschapper dr. Theo Sandfort van Homostudies Utrecht als uitgever Bruno Gmünder van de *Spartacus* Gids wist de advocaat van 2 Vandaag ervan te overtuigen dat rectificatie beter was dan torenhoge schadevergoedingen. In oktober werden twee verklaringen voorgelezen waaruit blijkt dat de redactie haar werk niet goed had gedaan. De *Spartacus* Gids, een onder homomannen populaire reisgids, werd in een uitzending van 27 augustus van dit jaar afgespiegeld als een vraagbaak voor pedofielen.

Eerst moesten de programmamakers buigen voor Theo Sandfort: "In onze uitzending van 27 augustus jongstleden hebben wij aandacht besteed aan een internationaal netwerk voor kinderporno-land in Nederland. In dat verband hebben wij ten onrechte de indruk gewekt dat de heer Th.G.M. Sandfort deel uitmaakt van dit netwerk. De heer Sandfort is als onderzoeker en voorzitter van de taakgroep Homostudies verbonden aan de Faculteit Sociale Wetenschappen bij de Universiteit Utrecht. Hij heeft als wetenschapper gepubliceerd over seksuele relaties tussen volwassenen en kinderen. De aandacht voor de heer Sandfort, alsmede voor de Universiteit Utrecht in de context van de uitzending over een netwerk van kinderporno-land heeft hen in een verkeerd daglicht geplaatst."

Nog dieper moest de redactie in het stof bijten voor Bruno Gmünder, uitgever van de *Spartacus* Gids. Presentator Victor Deconinck zei nadrukkelijk: "In de uitzending van 2 Vandaag van 27 augustus jongstleden hebben wij aandacht besteed aan kinderporno-land en andere vormen van seksueel misbruik van kinderen. In deze uitzending hebben wij een reisgids voor homoseksuelen, die in die kringen ook als zodanig bekend staat, genaamd de *Spartacus* Gids, ten onrechte gekwalificeerd als een gids voor kinderseksliefhebbers. Wij hebben voorts de oprichter en mede-eigenaar van de uitgeefster van deze gids, Bruno Gmünder, ten onrechte beschuldigd van het feit dat hij het kopstuk zou zijn van een wereldwijd kinderporno-netwerk. Bij nader inzien vonden beide beschuldigingen onvoldoende steun in het aan ons beschikbare feitenmateriaal.

Wij trekken derhalve onze beschuldigingen in." Ook in Frankrijk behaalde uitgeverij Bruno Gmünder een overwinning. Op straffe van een boete van 550.000 gulden (11 miljoen BEF) per overtreding mag het Franse persbureau SPA op geen enkele wijze de *Spartacus* Gids en pedofilie met elkaar in verband brengen.

In een brief aan alle adverteerders in de *Spartacus* Gids heeft hoofdredacteur Robin Rauch van het naslagwerk laten weten niets met kinderporno-land van doen te willen hebben. Rauch heeft aan de adverteerders gevraagd te helpen bij het zo zuiver mogelijk houden van de gids. Bovendien wil de hoofdredacteur de naam van de *Spartacus* zuiveren.

Dat laatste kan nog een hele klus worden, omdat dagblad *De Telegraaf* - in tegenstelling tot *Het Nieuws Van De Dag* - medio oktober nog wat olie op het vuur gooide. In een voorpagina-artikel werd bij monde van de Belgische advocaat mr. Jean Flamme vermeld dat kinderrechtenorganisatie *Terre des Hommes* zou proberen de *Spartacus* uit de handel te krijgen. Later verklaarde de directeur van *Terre des Hommes* dat er niet met de redactie van *De Telegraaf* zou zijn gesproken en dat Flamme al lang geen advocaat meer is bij de organisatie. Plaatsvervangend secretaris M. Rook van de Universiteit Utrecht protesteerde in een ingezonden brief tegen het feit dat Theo Sandfort in het artikel opnieuw in verband werd gebracht met kinderporno-land.

• Emiel Bootsma

Schrijververbod ^{11/11}
voor *Panorama*
HAARLEM - Uitgeverij Spaarnestad dient zich in de toekomst te onthouden van schadelijke verhalen over de *Spartacus* gids, een internationale reisgids voor homofielen. Tevens dient het weekblad *Panorama* een vernietigend artikel over de gids te rectificeren. Dat was de inzet

van een kort geding dat de Duitse uitgever van de *Spartacus* gids gisteren in Haarlem aanspande tegen *Panorama* en uitgeverij Spaarnestad. Met het kort geding wil de uitgever Bruno Gmünder duidelijk maken dat het hem ernst is met zijn dreigement iedereen voor de rechter te slepen die de gids of hemzelf beschuldigt van immoreel of illegaal gedrag.

VOORSPEL

De Ivoren Toren-professoren van de Duitse Rijksuniversiteit Utrecht zouden zich de ogen uit hun kop moeten schamen!

De sociaal-psycholoog T. Sandfort, verbonden aan de werkgroep homostudies van de Rijksuniversiteit Utrecht, stelt in interviews en publicaties dat "sexuele contacten tussen volwassenen en kinderen niet altijd schadelijk hoeven te zijn." In een indringende uitzending van 2 Vandaag, waarin *Penthouse*-reporter GIDEON VAN AARTSEN het bestaan van een internationaal opererend pedofielen-netwerk in Nederland aantoonde, kwam Sandfort ook ter sprake, zijnde een 'invloedrijk figuur' binnen dat netwerk. Daags na de uitzending las ik in het *Parool* het volgende. Onder de kop '2 Vandaag moet rectificeren' stond ondermeer: "In een op 27 augustus uitgezonden reportage plaatsten de programmamakers de opvattingen en het werk van Sandfort in een geheel onjuiste context, aldus een woordvoerder van de universiteit." Zowel Sandfort als de Rijksuniversiteit Utrecht zijn daardoor 'in diskrediet gebracht.' De van 2 Vandaag geëiste rectificatie (uitspraak eind oktober - red.) zal een 'duidelijk eerherstel' moeten inhouden. Nog tijdens het lezen van het bericht werd ik door een enorme woede bevangen. Woede, om zoveel brutaliteit. Woede, om zowel het begrip als het onbenul van de kant van de universiteit.

Onjuiste context? Eerherstel? Bevreemdtd het de h.h. professoren dan niet dat bepaalde 'bevindingen' van Sandfort niet zijn verschenen bij een gerespecteerde, wetenschappelijke uitgeverij, maar gepubliceerd zijn door wijlen John David Stamford, een geperverteerde misdadiger wiens beruchte *Spartacus*-gids door de talrijke, gecodeerde aanwijzingen een handboek voor pedofielen is? En waarom, over onjuiste contexten gesproken, moet er voor 'wetenschappelijk werk' reclame gemaakt worden in een blad als de *Martijn*? Eerherstel? Laat mij niet lachen. Sandfort is zonder meer een invloedrijke figuur binnen een zieke wereld, omdat hij door zijn academische opvattingen en publicaties iets achtenswaardigs geeft aan een aberratie, een geestelijke afwijking die sex met kinderen nu eenmaal is. En juist daarom kunnen zogenoemde wetenschappers als hij niet hard en scherp genoeg veroordeeld worden. Pedofilie heeft niets met liefde, erotiek of plezier te maken.

Newyorker ANDREW H. VACHSS, bestseller-auteur en als advocaat gespecialiseerd in gevallen van kindermishandeling, incest en kinderporno-land, verwoordde het messcherp in een interview met *Penthouse* (december 1992): "Pedofielen hebben geen seksuele partners. Ze hebben slachtoffers." De Amsterdamse dr. Ute Roschar, die misbruikte kinderen opvangt, weigert het woord 'pedofiel' zelfs in de mond te nemen. Zij spreekt stevast van 'daders'. Waar Vachss vooral voor waarschuwde, was het rookgordijn dat - niet in de laatste plaats door wetenschappers - rond pedofilie wordt getrokken. Laten we het toch bij de naam noemen: *kinderverkrachting*. Er zijn mensen die beweren dat pedofilie letterlijk staat voor 'liefde voor kinderen', dat je dat zuiver moet zien en daarom niet elke pedofiel als een schender van kinderen mag bestempelen. Op mij komt zulk gewekdaag over als wel dol zijn op laar maar er nooit van snoepen. Liefde - hoe zuiver ook - is een verlangen naar. Verlangen wordt lust en lust wordt ten slotte wellust. En in wellust openbaren zich immer weer 's mens laagste instincten - en wat is er dan nog zo zuiver aan een lul in de mond van een zesjarige? Andrew H. Vachss nogmaals: "Je moet een grote dikke lijn trekken tussen kinderen en volwassenen. Julie lezerspubliek is het publiek dat het gemakkelijkst voor de gek te houden is, want ze zijn voor seksuele vrijheid. Tijdschriften als *Penthouse*, die invloed hebben, die in veel landen uitkomen, moeten aan de frontlijn strijden. Permanent!" Bij deze. In een komende reportage zal *Penthouse* niet schromen kinderverkrachters, academisch of niet, met bewijs en al aan de schandpaal te nagelen. Peter Yeh, Hoofdredacteur.

SOS COC

XL NOV '96

LA SPAINK

Het is triest dat het jubilerende COC aan de rand van een faillissement staat, maar ik kan niet zeggen dat ik er nu zo enorm van opkijk. Wat doet het COC nog, deze dagen? Wanneer heeft de organisatie voor 't laatst iets gezegd dat ertoe doet? Dat is lang geleden, helaas: het COC houdt zich al jaren meer bezig met de eigen organisatie dan met landelijk beleid rond homoseksualiteit of met homozaken. Het is intern een janboel, eigenlijk: aftredende directeuren en voorzitters die hun voortijdige vertrek geheel en al uit privé-omstandigheden verklaren (overwerkt, respectievelijk te drukke andere werkzaamheden), terwijl het voor iedereen die 'het landelijk' enigszins volgde, zonneklaar was dat het persoonlijke hier politiek was. Maar niemand neemt de moeite om aan de rest van de club uiteen te zetten welke verschillen van inzicht of mening ten grondslag liggen aan de soms hevig getroubleerde verhoudingen. En nu weer bestuursleden die pal voor het congres aftreden en zo geen verantwoording meer af kunnen leggen voor wat ze de afgelopen jaren hebben gedaan. Zeker gezien de financieel precaire situatie is zo iets schandelijk, en de afgetreden leden verhinderen met hun *disappearing act* elke fatsoenlijke discussie over het beleid van de afgelopen jaren. Niet dat ik hen persoonlijk verantwoordelijk houd voor de grote schulden, maar nu is elke discussie over het ontstaan daarvan en over het gevoerde beleid vrijwel onmogelijk geworden. Dat is geen democratie, da's wanorde, desinformatie en chaos, en het belooft weinig goeds dat het congres het bestuur daarvoor niet streng op de vingers heeft getikt.

Tot op zekere hoogte is dat tot daar aan toe. Een organisatie kan inhoudelijk een rommeltje zijn doch *brille* uitstralen, interessante standpunten ventileren en zinnige acties opzetten. Maar het COC lijkt verzand in navelstaarderij. De organisatie lijkt niet eens meer op te merken dat er dingen gaande zijn. Het ergste voorbeeld van de afgelopen weken vond ik wel de hetze die via een aantal media - de TROS, de Panorama en de Telegraaf - werd gevoerd tegen homoseksuelen. In het spoor van de affaire Dutroux meenden deze instanties nu voor eens en altijd duidelijk te moeten maken hoe dat nu zat met kinderporno en kinderporno, en eensgezind wezen zij met de vinger: het waren de homo's die het deden. De TROS voerde in 2 Vandaag de Spartacus - de wijd en zijd vermaarde reisgids voor homoseksuelen, waarin je kunt uitzoeken waar je een leuk ook-zo terrasje kunt vinden in New York en wat de beste gay disco in Barcelona is - op als een reisgids voor pedofielen en wees Theo Sandfort, docent homostudies te Utrecht, aan als een spin in het web der kinderporno. Panorama deed het nog eens dunnetjes over en pal daarop volgde de Telegraaf. Ze wezen erop dat boekhandel Vrolijk verdacht was - verkocht men daar niet de Spartacus? Had men daar niet de Martijn, het clubbladje van de pedofielenvereni-

ging? Vieze, vuile en voze verhalen, waarin herhaaldelijk een absoluut onhoudbaar verband tussen homoseksualiteit en kindermisbruik werd gelegd.

Sandfort en zijn werkgever, de Universiteit van Utrecht, eisten een rectificatie van 2 Vandaag. Die kregen ze, zij het op een zeer benepen manier, maar enfin. Doch het kwaad was al geschied: boekhandel Vrolijk kreeg twee bommeldingen, passanten scholden de medewerkers van de winkel uit voor 'vieze vuile kinderporno-handelaars', vaste klanten belden geschrokken en overstuurd op en SBS6 kwam er binnenvallen met de vraag: 'Zo, dus jullie zijn die homoboekwinkel die in kinderporno doet?'

Theo Sandfort moest onderduiken omdat hij permanent lastig werd gevallen door Jan en alleman die hem wilde interviewen over 'zijn connecties'; de Privé belde bij al zijn bureaus met de vraag 'of mijnheer Sandfort wel eens jongensbezoek ontving?' Kortom, een uiterst smerige affaire. Je zou verwachten dat het COC daar iets van zou zeggen - dat ze in de gaten hadden dat er hier iets ontoelaatbaars gaande was, dat er sprake was van het aanwakkeren van haat jegens homoseksuelen - maar nee. Het COC zweeg in alle talen die ze tot haar beschikking had. En het is niet de eerste keer dat de organisatie nalatig is: steeds vaker lees ik in de krant dat de Vrienden van de Gaykrant zus zeiden, of zo, of een persbericht hadden doen uitgaan; en getuige het succes van hun homohuwelijkscampagne blijkt de Gaykrant een effectievere lobby op gang te kunnen zetten dan het COC, dat toch pretendeert te adviseren over het homobeleid.

Als het COC de huidige perikelen te boven wil komen, is de enige weg die zij kan bewandelen eens goed te gaan praten met anderen. Veel luisteren naar wat andere instanties te melden hebben aan ideeën, plannen en problemen. De kranten weer gaan lezen. Een groep buitenstaanders vragen met hen te willen brainstormen. Zelf gaan rondkijken. En verdorie niet denken dat ze het zelf wel af kunnen, of stomweg om donateurs gaan vragen. En plak in godsnaam een zwarte sticker over die navel. ■

Karin Spaink, 10 oktober 1996

Beste Karin,

Columns roepen op tot een reactie. Ik kan het niet laten om naast jouw bijdrage ook onze stellingname te plaatsen.

Tijdens het afgelopen congres is veel naar voren gekomen. Het landelijk bestuur is zo open mogelijk met de situatie omgegaan. Natuurlijk was de financiële stand van zaken reden om een *security-sein* te geven, oftewel 'pas op'. Een S.O.S. (sinds de morsesleutel als code niet meer gebruikt wordt, spreekt men van een 'Mayday') is daarentegen niet op zijn plaats. Het jubilerende COC staat gelukkig niet aan de rand van een faillissement. Wanneer we echter de komende jaren op dezelfde voet doorleven, dan zal inderdaad het financiële einde van het COC nabij zijn.

Op het afgelopen congres is urenlang over het financiële beleid van de vereniging gesproken. Ook op het komende congres zal aan de hand van onder meer het financiële verslag over 1995, de begroting voor 1997 en een voorstel voor een nieuwe financiële en bestuurlijke structuur, over de financiën van gedachten worden gewisseld.

Het aftreden van bestuursleden roept vanzelfsprekend vragen op. Niettemin kunnen er zich situaties voordoen, waarin dergelijke keuzes met reden worden gemaakt. Dergelijke besluiten worden niet lichtvaardig genomen. Voor oordelen hierover moet hetzelfde gelden.

Voor navelstaarderij heeft het COC geen tijd. Het COC houdt zich bezig met plaatselijke, landelijke en internationale zaken rond homoseksualiteit. Van individuele informatievoorziening tot voorlichting op scholen. Van praatgroepen tot salsalessen. En van een coming out-boekje voor meiden tot leerfeesten voor mannen.

Bovendien biedt het COC op dertig plaatsen in het land een uitgaans- en ontmoetingsgelegenheid. Ik kan je aanraden daar eens een kijkje te gaan

nemen. Ik was pas in Nijmegen aanwezig bij het zilveren jubileumfeest, tevens de uitreiking van de Burgemeester Dales-prijs. Heel inspirerend: trotse vrijwilligers en leden die terugkeken op de afgelopen jaren en volop plannen hebben voor de toekomst.

Ook op landelijk niveau worden veel acties ondernomen, en er wordt ook veel bereikt. Afgelopen jaar waren dat activiteiten op het terrein van de relatiewetgeving, homoseksueel (sociaal) ouderschap, de lobby rond het erfrecht, pensioenen en bloeddonorschap.

Internationaal waren dat lobby-activiteiten rondom de vrouwenconferentie in Peking en de Europese Unie. Verder heeft het COC dit jaar een *fact finding*-missie uitgevoerd in Roemenië.

Natuurlijk kan een en ander meer en beter en ook meer zichtbaar voor de buitenwereld. Daar wordt de komende tijd hard aan gewerkt.

Het COC is druk bezig met haar toekomst. Het COC wil de toekomst ondernemen, de buitenwereld binnengaan. In de nota 'Verlangen en belangen' wordt een voorschot gegeven. Deze nota geeft de contouren voor de toekomst van het COC aan. Ik zal je een exemplaar van deze nota toesturen. Tot slot een reactie op de in jouw ogen gevoerde hetze die via de media tegen homoseksuelen zou worden gevoerd. Wij menen dat niet homoseksualiteit maar pedoseksualiteit de invalshoek is die telkens door de media wordt gekozen. Het COC is een belangenorganisatie voor mensen met lesbische of homoseksuele gevoelens. Het is uitdrukkelijk niet een belangenorganisatie voor mensen met pedoseksuele gevoelens.

Wanneer personen op basis van hun homoseksuele gevoelens worden achtergesteld, zal het COC actie ondernemen. We hebben echter geen aanwijzingen dat dat in deze discussie het geval is. ■

Maria Prank,
lid van het landelijk bestuur

Homo's België bedreigd

Door onze correspondent **NRC**
BRUSSEL, 25 NOV. De beschuldiging tegen Belgische ministers van seksuele betrekkingen met minderjarigen dreigt de emancipatie van homoseksuelen te bemoeilijken. De voorzitter van de Waalse christendemocraten, Nothomb, heeft gisteren gezegd dat homoseksuele ministers terughoudend moeten zijn met het tonen van hun seksuele geaardheid.

„Ik heb problemen met iemand die een apologie over homoseksualiteit afsteekt”, zei hij in een televisiedebat. „Men kan niet tegelijkertijd de principes van de partij verdedigen

en strijd voeren voor iets dat daar haaks op staat.”

De Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen heeft gewaarschuwd voor het over één kam scheren van pedofilie, pedoseksualiteit, kindermishandeling en doodslag van kinderen en daar ook nog eens homoseksualiteit aan toe te voegen, zoals gebeurt sinds het bekend worden in augustus van het ontvoeren en vermoorden van kinderen door de bende van Marc Dutroux. Volgens de artsen bemoeilijkt de begripsverwarring de hulpverlening aan mensen die willen praten over hun pedofilie.

PAR^{23/11} Pedofilie

Verbijsterend vind ik het, maar ook begrijpelijk, dat na zoveel krantenberichten waarin pedofielen negatief in het nieuws komen, niet één verantwoordigde pedofiel hartgrondig van leer trekt tegen de onbedoelde heksenjacht op zijn soortgenoten.

Alleen op gevaar af je volledig te isoleren, kun je stellen dat pedofilie of pedoseksualiteit iets anders is dan kindermishandeling of machtsmisbruik. Vooroordelen, onwetendheid en een gebrek aan nuancering zijn nogal eens oorzaken van gevaarlijke tendensen.

Pedofielen en pedoseksuelen blijven per definitie binnen de belevingswereld van het kind. 'Houden van' is

iets anders dan mishandeling. Pedofielen en pedoseksuelen beseffen terdege dat kinderen die toe zijn aan een liefdevolle, affectieve of seksuele relatie, hun grenzen hebben, en handelen daarnaar. Hun liefde voor de mens weerhoudt ze ervan handelingen te verrichten of te laten verrichten die het kind niet wenst.

Zij hebben een gezond goed-kwaadbesef en kunnen goed gevaar en schade uitsluiten, zowel emotioneel en psychisch als lichamelijk. Als dat vermogen, dat onverbrekelijk is verbonden aan liefde, er niet is, dan is er géén sprake van pedofilie of pedoseksualiteit.

Daarom vind ik het laakbaar wanneer Het Parool van 18 november in een kop schrijft: 'Onderzoek naar Elio

ders kinderen niet mishandelen. Heteroseksuele vaders zijn niet beter of slechter dan pedoseksuelen of pedofielen.
Hoofddorp
ROB VAN DER TOL VAN GELDEREN

di Rupo in pedofiliezaak'. Het gaat hier waarschijnlijk om mishandeling, niet om pedofilie.
Nooit ziet men een verband gelegd tussen een incestzaak waarin een vader zich aan zijn kind vergrijpt, en heteroseksualiteit in het algemeen; waarschijnlijk omdat men ervan uitgaat dat de meeste heteroseksuele va-

Zelfmoordgolf in pedofilie-affaire

PAR 5-11

SYDNEY - Een voormalig rechter van het Hooggerechtshof in de Australische deelstaat New South Wales heeft zelfmoord gepleegd nadat hij was genoemd in een onderzoek naar seksueel misbruik van kinderen.

Rechter David Yeldman is de zesde Australiër die zijn leven beëindigt na vermelding in de parlementaire enquête naar het bestaan van een netwerk van pedofielen.

Yeldman sloot zichzelf gisteren op in zijn garage, nam plaats in zijn auto en liet de motor draaien. Enkele dagen eerder was in het parlement gevraagd of Yeldman deel uitmaakte van de prominente burgers die achter gesloten deuren door de commissie waren ondervraagd.

Het parlementaire onderzoek gold aanvankelijk slechts corruptie bij de politie, maar breidde zich uit na beschuldigingen over het seksueel uitbuiten van kinderen.

David Yeldman ontkende met klem dat hij door de commissie was ondervraagd en dat hij een pedofiel was. Yeldman was van 1974 tot zijn pensionering in 1990 lid van het Hooggerechtshof van New South Wales. Onder zijn nevenfuncties gold een ac-

tief lidmaatschap van de Vereniging ter Bestrijding van Mishandeling en Verwaarlozing van Kinderen.

De parlementariër die de bewuste vraag had gesteld, Franca Arena, wordt er in de media en in het parlement van beschuldigd Yeldman te hebben aangezet tot zelfmoord.

Arena zei echter een zuiver geweten te hebben. "Het was mijn plicht als parlementariër om vragen te stellen, hoe pijnlijk ook," zei ze.

De andere in het schandaal genoemde zelfmoordenaars waren twee van pedofilie betichte mannen, twee politiemannen en een getuige voor de parlementaire commissie. Volgens berichten in de pers waren figuren uit de elite van Sydney betrokken bij een netwerk van pedofielen.

De oppositie in New South Wales heeft geëist dat Franca Arena uit haar functie wordt ontheven wegens het schenden van vertrouwelijke gegevens. Als zij werkelijke aanwijzingen had gehad dat Yeldman zich aan onoirbare zaken had schuldig gemaakt, had zij dit achter gesloten deuren aan de onderzoekscommissie moeten meedelen, vindt de oppositie. (AP, Rtr)

Zesde zelfmoord in Australische pedofilie-affaire

AP, Reuter
SYDNEY

Een voormalig lid van het hooggerechtshof in de Australische deelstaat New South Wales heeft maandag zelfmoord gepleegd nadat hij genoemd was in verband met een onderzoek naar seksueel misbruik van kinderen. De rechter, David Yeldman, is de zesde Australiër die zijn leven beëindigt als gevolg van onderzoek van een overheidscommissie naar pedofielen-netwerken en politiecorruptie.

Yeldmans naam werd vorige week in het parlement aangehaald toen een parlementlid, Franca Arena, informeerde of de rechter een van de prominente Australiërs was die door de commissie was gehoord. De 67-jarige rechter ontkende daarop met klem dat hij was ondervraagd en dat hij een pedofiel was, zoals werd geïmpliceerd.

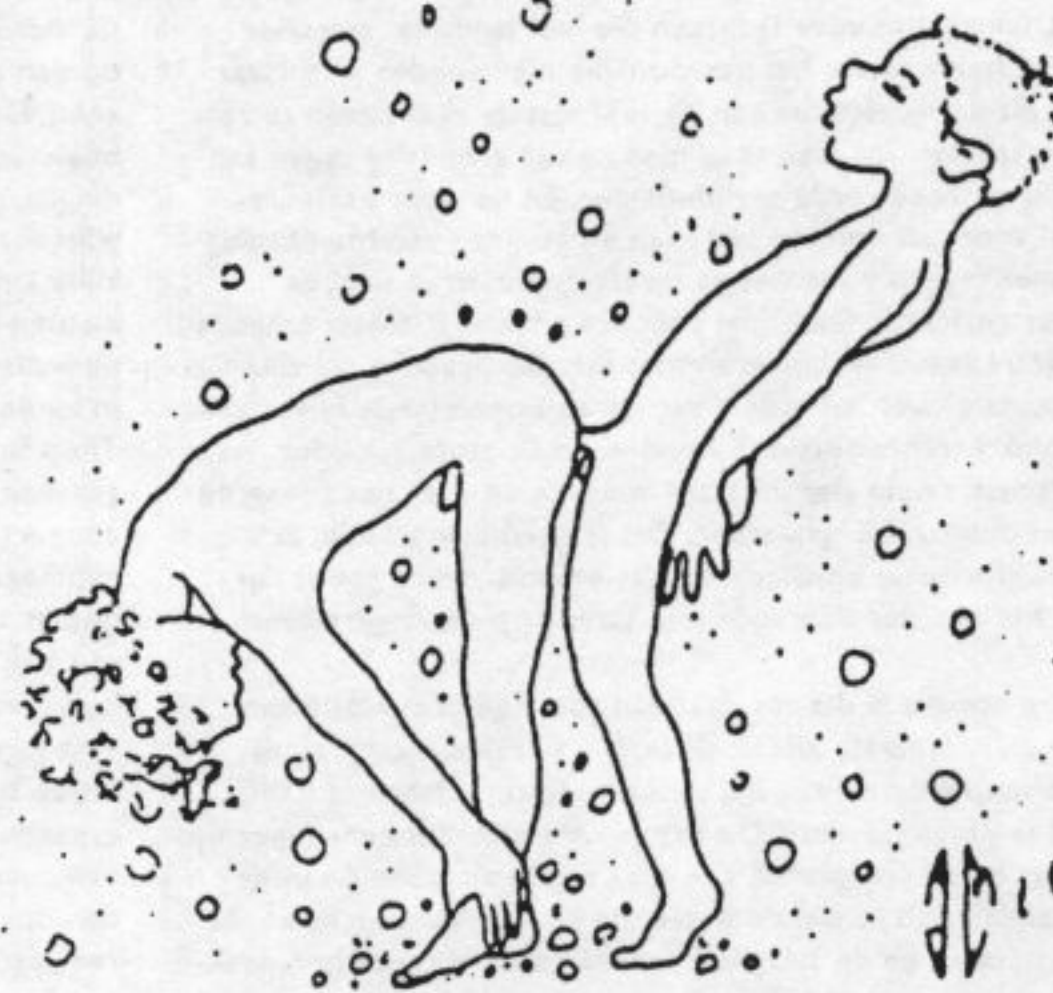
Arena's vraag volgde op berichten in de pers over het bestaan van een netwerk van pedofielen waar leden van Sydney's elite - inclusief rechters - bij betrokken zouden zijn. Het parlementslid, lid van de Labor Party, wordt er door de media en de oppositie van beschuldigd Yeldman te hebben aangezet tot zelfmoord.

'De rechter nam zelf het besluit', aldus Arena in antwoord op de kritiek. 'Als rechter had hij voldoende vertrouwen in het rechtstelsel moeten hebben dat zijn naam gezuiverd zou worden. Ik geloof dat het publiek wel begrijpt wat ik bedoel.'

Debat Australië na zelfdoding van 'pedofiel'

CANBERRA, 6 NOV. In Australië is gisteren een felle discussie losgebrand over parlementaire privileges in verband met de zelfmoord van een voormalige rechter wiens naam in het parlement van de staat New South Wales was genoemd in verband met een officieel onderzoek naar pedofilie. David Yeldman (67), voormalig rechter in het Hooggerechtshof van New South Wales, had met kracht ontkend dat hij iets met pedofilie te maken had, maar pleegde maandag zelfmoord. Parlements lid Franca Arena, die campagne voert voor hardere actie tegen pedofilie, had zich in een toespraak tot het parlement afgevraagd of hij gespaard was door de commissie-Wood die een onderzoek instelt naar kindermishandeling. Haar toespraak werd vrijdag zijnerzijds veroordeeld, maar het parlements lid zelf zei dat zij gewetensvol had gehandeld en niet zou aftreden. De Australische media hebben de afgelopen maanden bericht over het bestaan van pedofiele kringen in de sociale elite van Sydney, met inbegrip van rechters. Daarvan zijn tot dusverre geen bewijzen naar buiten gekomen. (Reuter, AFP)

Bullekin 14.2

JOIN NAMBLA JOIN NAMBLA JOIN NAMBLA

We need your support! If you identify with our goals of sexual freedom and youth liberation, please join.
See membership info on page two.

Pedofilie PRIMEUR

Naar aanleiding van de reactie in Primeur 41 van Alexander van Maanen op de column van Frits Wafelbakker over pedofilie (Primeur 39) wilde ik het volgende zeggen. Eens te meer wordt duidelijk dat mensen bij bepaalde gevoelige onderwerpen plotseling niet meer begrijpend kunnen lezen. Ze lezen alleen wat ze willen lezen, en als er iets anders staat dan ze zelf denken, geloven ze dat er een totaal tegengesteld denkbeeld wordt verkondigd.

In Wafelbakkers column stond niet dat seks tussen volwassenen en kinderen geen schade aanricht. Ook stond er niet dat daar ook maar iets normaal aan is. Wel stond er dat pedofielen - dat zijn mensen die in de letterlijke betekenis van het woord pedofiel zijn - kinderen nooit pijn kunnen doen. Wat Alexander - en met hem de overgrote meerderheid van de bevolking, de media voorop - uit het oog verliest, is het feit dat pedofielen van kinderen houden. En dat mensen als Marc Dutroux geen pedofielen zijn, maar kindermishandelaars. In het Engels is dat korter uit te leggen: *child lover* tegenover *child abuser*.

Men heeft de ware betekenis van het woord pedofiel uit het oog verloren en het gelijkgesteld aan kindermishandelaar. Bedenk goed dat toen het nieuws over Dutroux bekend werd pedofielen het vaak veel erger vonden dan de gemiddelde mens.

Ik realiseer me dat ik een roepende in de woestijn ben, maar dit moest me toch even van het hart.

Naam en adres bij de redactie bekend